

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

CLASSICAL SCHOOL-BOOKS

By the REV. JOHN DAY COLLIS, M.A.

HEAD MASTER OF KING EDWARD THE SIXTH'S GRAMMAR-SCHOOL, BROMSGROVE.

TIROCINIUM GALLICUM: A short French Grammar for Classical Schools, with frequent Comparison of the Latin. Second Edition, much enlarged ..... 12mo. 3s. 6d.

The object of this work is to present in a brief compass a full Synoptical View of French Accidence. It is intended to occupy a place between *elementary* grammars, intended for very young children, which do not contain enough for boys in the middle and lower forms of classical schools, and *complete* grammars for advanced pupils, which present such a labyrinth of details on all points of French grammar, as completely to puzzle the pupil to discover which are the most prominent and important, and which the less frequent, rules.

The work consists of—1. Rules for Pronunciation; 2. Accidence; 3. Vocabulary of common words; 4. A short Syntax of common rules; 5. An Appendix on the Derivation of French from Latin. The whole concludes with a systematic and progressive praxis on French grammar (on the plan of the author's *Praxis Latina* and *Praxis Græca*), intended as a help to both teacher and pupil, economising the time of the former and directing the efforts of the latter.

PRAXIS IAMBICA; A Series of Elementary and Progressive Exercises in Greek Tragic Senarii: With Rules and an English-Greek Index ..... 12mo. 4s. 6d.

This Introduction to the writing of Greek Iambics differs from similar works in several points. 1. The materials are drawn exclusively from ancient sources, so that none but purely classical Greek is employed in any part of the work. 2. Instead of beginning with entire verses, the exercises commence at first with single feet; then are given commencements of lines, then endings of various length and structure, thus leading the pupil on to complete lines, and longer passages. 3. The materials are *antiquely* arranged, so that verses or sets of verses cannot be pilfered without trouble from the *Poeta Scenici*, or the *Greek Gradus*. No two consecutive passages are taken from the same play; and occasionally

some slight change of number, tense, case, and person, or of proper name, is made, in order to enforce upon the pupil the necessity of translating the English into Greek for himself, even if he should accidentally light upon the line from which the example is taken. 4. An English-Greek INDEX of all the words in the Exercises from XII. to LXXXV. is added; and in it are given most of the irregular forms needed for composing the verses; so that the only book required to work this *Praxis Iambica* is a good Greek Grammar. A few Exercises in Trochaic Tetrameters, and Dimeter Anapaests, are given at the end of the Iambics.

PRAXIS LATINA: A Series of Elementary, Progressive, and Miscellaneous Questions and Examination-Papers on Latin Grammar; adapted especially to the *Eton* and *Dr. Kennedy's* Latin Grammars. In 2 Parts. .... 12mo. price 5s. 6d.

Separately { Part I. for *Beginners*, price 2s. 6d.
                  " II. for *Advanced Students*, price 3s.

The two parts of this work form together a progressive introduction to Latin prose composition. In PART I. the first division consists of questions on etymology, and may be used along with the *Latin Grammar* from the very commencement. The second and third divisions consist of papers on syntax, adapted to *Dr. Kennedy's* and the *Eton Grammars*, with questions to be answered, and examples for re-translation into Latin. It is hoped that any boy who has mastered this part will be able to attempt the second with success.

In PART II. the first division consists of questions on etymology; the second and third divisions of questions on the *Eton Syntax*, and the longer syntax and construction of sentences in *Dr. Kennedy's Elementary Latin Grammar*. The questions are first to be answered, and then the English of the examples re-translated into Latin, so that the book will form an easy introduction to the formation of a Latin pure style. The fourth division is a praxis upon prosody.

PRAXIS GRÆCA: A Series of Elementary, Progressive, and Miscellaneous Exercises on Greek Grammar. 12mo. in 3 Parts, price 11s. 6d.

PART I. *Etymology*, price 2s. 6d. — PART II. *Syntax*, price 6s.

PART III. *Accentuation:* with Exercises and Examination-Papers, price 3s.

"Mr. Collis's short exercises on the tenses are remarkably good, and those on the syntax also. His *Greek Praxis* evinces great analytical talent in the explanation of the Greek Grammar, and is beautifully and accurately printed.".....JOURNAL OF EDUCATION.

"The practical experience of Mr. Collis has taught him the importance of supplying teachers with facilities for the performance of their arduous duties; and a judicious series of examination-papers ready prepared will be to

many an over-worked preceptor a boon of great price. Nor is the utility of these questions confined to the teacher; they will direct the student in the course of his studies, and furnish him with the means of testing his own progress; and although they are especially adapted to Wordsworth's Greek Grammar, they are susceptible of being applied to any good Greek grammar. Great pains have evidently been bestowed upon their preparation."

MORNING POST.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

600083281S

A

GRADUATED

ENGLISH-WELSH SPELLING-BOOK.

BY JOHN LEWIS.

LONDON:

LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, & ROBERTS.

1857.

LONDON :
Printed by SPOTTISWOODE & Co.
New-street Square.

PREFACE.

THE object of this work is to facilitate the progress of Welsh children in the acquisition of the English language. Every one admits that it is of the highest importance in the education of the young, that they should be well grounded in Orthography. Thirty years' experience as a teacher having given the author ample opportunity of noting the peculiar difficulties in the way of Welsh children attaining a general knowledge of the English language, he would beg leave to impress upon teachers the importance of making the children under their care learn and spell every word in this little book, together with the Welsh meanings. The task, though difficult at first, will in the end reward both the teacher and the child; the former with the pleasure of witnessing his pupil's progress, and the latter with a general knowledge of both languages.

The book is divided into three parts: the first contains about 2013 monosyllables, arranged alphabetically, and classified according to the number of letters. The second contains about 7497 words, arranged alphabetically, and

classified according to the number of syllables. The third contains copious English-Welsh Dialogues.

To save the trouble of putting down twice such words as are used as nouns and verbs, the author has placed the meaning of the noun in Welsh, and then the verb with a colon between them. In dissyllables, the learner will remember to place the accent on the first syllable when the word is used as a noun, and on the latter syllable when used as a verb.

THE AUTHOR.

Llanrhyddlad.

A GRADUATED ENGLISH-WELSH SPELLING BOOK.

WORDS OF ONE AND TWO LETTERS.

A , <i>un</i>	I t, <i>e, fe, fo</i>
A h, <i>O! och!</i>	M e, <i>mi</i>
A m, <i>ydwyf, wyf</i>	M y, <i>fy, eiddof</i>
A n, <i>un</i>	N o, <i>na, nid, nage</i>
A s, <i>megys, fel</i>	O f, <i>o, gan; am</i>
A t, <i>yn, wrth, ger</i>	O h, <i>O! och! ho!</i>
B e, <i>bod, hanfod</i>	O n, <i>ar; ym mlaen</i>
B y, <i>gan; wrth</i>	O r, <i>neu</i>
D o, <i>gwnethur, gwneud</i>	O x, <i>ych</i>
G o, <i>myned; ewch</i>	S o, <i>felly, fel hyny</i>
H a, <i>ha! och!</i>	T o, <i>i, at, wrth</i>
H e, <i>efe</i>	U p, <i>i fyny</i>
I , <i>myfi, mi</i>	U s, <i>ni</i>
I f, <i>os, pe</i>	W e, <i>nyni, ni</i>
I n, <i>mewn, o fewn</i>	Y e, <i>chwi, chwychwi</i>
I s, <i>y mae, ydyw; sydd, oes</i>	

WORDS OF THREE LETTERS.

A ct, <i>gweithred: gweithredu</i>	A id, <i>cymhorth: helpu</i>
A dd, <i>cyssylltu, dod i at</i>	A il, <i>dolurio. poeni</i>
A ge, <i>oed oedran</i>	A im, <i>amcan: amcanu</i>

B

Air, <i>awyr</i> ; <i>awyro</i>	Cup, <i>cupan</i>
Ale, <i>cwrw</i>	Cut, <i>toriad</i> : <i>tori</i>
All, <i>pawb</i> , <i>oll</i>	Dam, <i>arglawdd</i> ; <i>argau</i> : <i>llynio</i>
And, <i>a</i> , <i>ac</i>	Day, <i>diwrnod</i> , <i>dydd</i>
Ant, <i>morgrugyn</i>	Den, <i>ffau</i> , <i>lloches</i>
Apt, <i>chwannog</i> ; <i>cymhwys</i>	Dew, <i>gwllith</i>
Arc, <i>cromell</i>	Did, <i>gwnaeth</i> , <i>gwnaed</i>
Are, <i>ydyd</i> , <i>ydynt</i>	Die, <i>marw</i> , <i>trenigi</i>
Ark, <i>arch</i>	Dig, <i>cloddio</i> , <i>palu</i>
Arm, <i>braich</i> : <i>arfogi</i>	Dim, <i>tywyll</i> : <i>tywyllu</i>
Art, <i>celfyddyd</i> : <i>wyt</i>	Dip, <i>trochi</i>
Ash, <i>onen</i>	Doe, <i>ewig</i>
Ask, <i>gofyn</i>	Dog, <i>ci</i>
Ass, <i>asyn</i>	Dot, <i>man</i> ; <i>nod</i> : <i>mànu</i> ; <i>nodi</i>
Awe, <i>arswyd</i> , <i>ofn</i> : <i>dychrynu</i>	Dry, <i>sych</i> : <i>sychu</i>
Awl, <i>mynawyd</i>	Due, <i>dyled</i> ; <i>dyledus</i>
Axe, <i>bwyell</i>	Dug, <i>teth</i> : <i>paledig</i>
Bad, <i>drwg</i>	Dye, <i>lliw</i> : <i>lliwio</i>
Bag, <i>cwd</i> , <i>cod</i> : <i>cydu</i>	Ear, <i>chust</i> ; <i>twysen</i>
Bar, <i>bar</i> , <i>boltt</i> : <i>bario</i> , <i>bolttio</i>	Ebb, <i>traï</i> : <i>treio</i>
Bat, <i>ystlum</i> ; <i>chopa</i>	Eat, <i>bwyta</i>
Bay, <i>morgilfach</i> ; <i>gwineu</i>	Eel, <i>llysiwen</i>
Bed, <i>gwely</i>	Egg, <i>wy</i>
Bee, <i>gwenynen</i>	End, <i>diwedd</i> ; <i>terfyn</i>
Beg, <i>cardota</i> ; <i>erfyn</i>	Err, <i>cyfeiliorni</i>
Bid, <i>erchi</i> ; <i>cynnyg</i>	Eve, <i>cyfnos</i> , <i>min nos</i>
Big, <i>mawr</i> ; <i>balch</i>	Ewe, <i>mamog</i>
Bit, <i>dernyn</i> ; <i>genfa</i>	Eye, <i>llygad</i> : <i>llygadu</i>
Bog, <i>cors</i>	Fan, <i>gwyntyll</i> : <i>gwyntyllio</i>
Bow, <i>bwa</i> ; <i>ymgrymiad</i>	Far, <i>pell</i>
Box, <i>blwch</i> , <i>cist</i>	Fat, <i>tew</i> ; <i>brasder</i> : <i>pesgi</i>
Boy, <i>bachgen</i>	Fed, <i>pasgedig</i>
Bud, <i>blaguryn</i> : <i>blaguro</i>	Fee, <i>gwobr</i> ; <i>tâl</i> : <i>gwobrwyo</i>
But, <i>ond</i> , <i>eithr</i> , <i>er hyny</i>	Fen, <i>corsdir</i> , <i>morfa</i>
Buy, <i>prynu</i>	Few, <i>ychydig</i>
Can, <i>piser</i> : <i>gallu</i>	Fib, <i>celwydd</i> , <i>anwiredd</i>
Car, <i>cerbyd</i>	Fig, <i>ffigysen</i>
Cat, <i>cath</i>	Fin, <i>asgell</i>
Cot, <i>brothyn</i>	Fir, <i>ffawydd</i>
Cow, <i>buwch</i>	Fit, <i>llewyg</i> ; <i>addas</i> : <i>cyfaddasu</i>
Cry, <i>wylo</i> , <i>crio</i>	Fix, <i>sicrhau</i> , <i>sefydlu</i>
Cud, <i>cil</i>	Fly, <i>gwybedyn</i> : <i>ehedeg</i>

Foe, *gelyn*
 Fog, *niwl*
 For, *am ; canys ; oblegid*
 Fox, *llwynog*
 Fry, *manbysg : ffrio*
 Fun, *digrifwch*
 Fur, *ffwrw, panslew*
 Gap, *bulch, adwy*
 Get, *cael, caffael, ceisio*
 Gin, *gwirod ; magl*
 God, *Duw*
 Got, *caffaeledig*
 Gum, *glud : gludio*
 Gun, *gwn, dryll*
 Ham, *ffolen, y gar*
 Hat, *het, capan*
 Hay, *gwair*
 Hem, *hem : hemio*
 Hen, *iar*
 Her, *hi, ei*
 Hew, *cymmyru, naddu*
 Hid, *cuddiedig*
 Him, *ef, efe*
 His, *ei, eiddo ef*
 Hit, *tarawiad ; ergyd : taro*
 Hip, *pen y glun, clun*
 Hob, *pentan*
 Hod, *hawg, cafn cymmrwd*
 Hoe, *caib : ceibio*
 Hog, *mochyn*
 Hop, *llam : llemain*
 Hot, *poeth, brwd*
 How, *pa, pa fodd*
 Hut, *both, cwt*
 Ice, *ia*
 Ill, *drwg, claf, sal*
 Inn, *gwestty, tafarn*
 Jar, *costrel : gwrthdaro*
 Jaw, *yr en, cern*
 Jew, *Iuddew*
 Job, *tasg ; swydd : gorchwyllo*
 Joy, *llawenydd, gorfoledd*

Jug, *crothogen, diodlestr*
 Key, *agoriad, allwedd*
 Kid, *myn gafr*
 Kin, *perthynas*
 Lad, *hogyn*
 Lap, *arffed : lleibio*
 Law, *cyfraith, deddf*
 Lay, *lleygol : gosod, dodi*
 Led, *arweinedig*
 Leg, *coes ; llorp*
 Let, *gosod, gadael*
 Lid, *caead*
 Lie, *celwydd : gorwedd*
 Lip, *gwefus, min*
 Lit, *goleuedig*
 Log, *boncyff ; cyfrifbill*
 Lop, *ysgythru*
 Lot, *coelbren ; rhan*
 Low, *isel : brefu*
 Mad, *ynfyd : ynfydu*
 Man, *dyn, gwr*
 Map, *darlun : darlunio*
 Mat, *mat, rhestog*
 May, *Mai : gall, gallu*
 Men, *dynion*
 Met, *cyfarfodedig*
 Mix, *cymmysgu*
 Mob, *gwerinos, terfysglu*
 Mow, *lladd*
 Mud, *llaid, baw : lleidio*
 Mug, *diodlestr, cwpan*
 Nap, *hun : huno*
 Nay, *nage, nac ; nid felly*
 Net, *rhwyd*
 New, *newydd*
 Nit, *nedden*
 Nod, *awgrym : awgrymu*
 Nor, *na, nac, nag*
 Not, *na, nac, nad, ni*
 Now, *yn awr, weithion*
 Nun, *mynaches*
 Nut, *cneuen*

Oak, *derwen*
 Oar, *rhwyf* : *rhwyfo*
 Odd, *od*, *hynod* ; *anghydrif*
 Ode, *awdl*
 Off, *ymaith*, *oddi wrth*
 Old, *hen*, *oedranus*
 One, *un*, *rhyw un*
 Orb, *pel*, *pellen* ; *cylch*
 Ore, *mŵn*, *mettel*
 Our, *ein*
 Out, *allan*, *o'r tu allan*
 Owe, *dylu* ; *bod mewn dyled*
 Owl, *dylluan*
 Own, *eiddo* ; *hun* : *meddu*
 Pan, *padell*
 Paw, *parwen* : *palfu*
 Pay, *tâl*, *cyflog* : *talu*
 Pea, *pysen*
 Peg, *hoel bren* : *pinio*
 Pen, *pin* : *cau i fyny*
 Pew, *eisteddle*
 Pie, *pastai*
 Pig, *mochyn*
 Pin, *pin*, *nodwydd* : *pinio*
 Pit, *pwll*, *pydew* : *pyllu*
 Ply, *plyg*, *tuedd* : *ymroddi*
 Pod, *coden*, *plisgyn*
 Pot, *potyn* ; *crochan*
 Pox, *brech*
 Put, *gosod*, *dodi*
 Rag, *brat*, *cerpyn*
 Ram, *hwrdd* : *hyrddio*
 Ran, *rhedwyd*
 Rap, *cnoc* : *cnocio*
 Rat, *llygoden ffreinig*
 Raw, *ir*, *amrwd*
 Ray, *pelydryn* : *pelydru*
 Red, *coch*
 Rib, *asen*
 Rid, *troi heibio* : *rhyddhau*
 Rim, *ymyl*, *cylch*
 Rip, *rhwygo*

Rob, *ysbeilio*
 Rod, *gwialen*
 Roe, *iyrcches*, *ewig*
 Rot, *mallodod* : *pydru*
 Row, *rhes* : *rhwyfo*
 Rub, *rhwbio*
 Rue, *galaru*, *gofidio*
 Rug, *cwrlid*, *huling*
 Run, *rhedfa* : *rhedeg*
 Rut, *ol ohwyn* : *rhidio*
 Rye, *rhyg*
 Sad, *trist*, *prudd*
 Sap, *nodd*, *sudd* : *tangloddio*
 Sat, *eisteddedig* ; *eisteddwyd*
 Saw, *llif* : *llifio* ; *gwelwyd*
 Say, *dywedyd*
 Sea, *môr*, *gweilgi*
 See, *esgobaeth* : *gweled*
 Set, *llawnrif* ; *planigyn* : *gosod*,
     planu
 Sew, *gwnïo*, *pwtytho*
 Sex, *rhyw*, *rhywogueth*
 She, *hi*
 Shy, *gwylaidd*, *yswil*
 Sin, *pechod*, *bai* : *pechu*
 Sir, *syr*, *meistr*
 Six, *chwech*
 Sky, *gwybr*, *wybren*
 Sly, *cyfrwys*
 Sod, *tywarchen*
 Son, *mab*
 Sow, *hwch*
 Sow, *hau*, *heu*
 Spy, *ysbïwr* : *ysbïo*
 Sty, *cwt mochyn* ; *llefrithen*
 Sue, *rhoi cwyn* ; *rhoi cyfraith*
 Sum, *swm*, *cyfanrif* : *cydgrynoi*
 Sun, *haul* : *heulo*
 Tax, *treth* : *trethu*
 Tea, *te*
 Ten, *deg*
 The, *y*, *yr*

Thy, *dy, tau*
 Tie, *cwlwm : cylymu*
 Toe, *bys troed*
 Ton, *tunell*
 Too, *hefyd, dros ben, rhy*
 Top, *top, pen uchaf*
 Tow, *carth : llusgo*
 Try, *profi, holi ; ymgeisio*
 Tub, *trob, tured*
 Tug, *tyniad : llusgo*
 Two, *dau, dwy*
 Use, *arferiad : defnyddio*
 Vex, *poeni, blino*
 Vow, *adduned : addunedu*
 War, *rhyfel : rhyfela*

Was, *oedd, ydoedd*
 Wax, *cwyr : cwyro*
 Way, *ffordd, llwybr*
 Web, *gwe*
 Wet, *gwlyb : gwlychu*
 Who, *pwyr ; yr hwn, yr hon*
 Why, *pa ham, am ba achos*
 Win, *ennill, elwa*
 Woe, *gwae, gofid*
 Won, *ennilledig*
 Yea, } *ie, do, felly mae, oes*
 Yes, }
 Yet, *eto, er hyny*
 Yew, *ywen, pren yw*
 You, *chwi, chwychw*

WORDS OF FOUR LETTERS.

Ache, *dolur : poeni*
 Alms, *elusenau*
 Arch, *bwa ; prif : bwä*
 Arms, *breichiau ; arfau rhyfel*
 Aunt, *modryb*
 Babe, *maban, baban*
 Back, *cefn : cefnogi*
 Bait, *llith : abwydo*
 Bake, *pobi, crasu*
 Bald, *moel*
 Bale, *swp ; sypynu*
 Ball, *pel ; dawns*
 Band, *rhwymyn ; myntai*
 Bang, *ergyd : taro*
 Bank, *ariandy ; bange*
 Bans, *gostegion*
 Bard, *bardd, prydydd*
 Bare, *noeth, llwm ; unig*
 Bark, *rhisgl : cyfarth*
 Barm, *burym*

Barn, *ysgubor*
 Base, *sylfaen ; brwnt ; gau*
 Bask, *bronheulo*
 Bath, *badd, ymolchfa*
 Bawl, *gwaeddi*
 Beak, *pig, gylfin*
 Beam, *trawst ; pelydryn : pely-*
dru
 Bean, *ffäen*
 Bear, *arth : dwyn ; goddef*
 Beat, *curo, baeddu*
 Been, *wedi bod*
 Beer, *diod, cwrw*
 Bell, *cloch*
 Belt, *gwregys, rhwymyn*
 Bend, *plygu*
 Bent, *plygedig*
 Best, *goreu, yn oreu*
 Bier, *elor*
 Bill, *pig ; hawleb, craifft*

Bind, <i>rhwymo</i>	Cart, <i>trol, men</i>
Bird, <i>aderyn</i>	Case, <i>amwisg; cyflwr: amwisgo</i>
Bite, <i>cnoad: brathu</i>	Cash, <i>arian, tâl</i>
Blew, <i>chwythwyd</i>	Cast, <i>tafliad: lluchio</i>
Blot, <i>dunod; anair</i>	Cave, <i>ogof, ceudwll</i>
Blow, <i>dyrnod: chwythu</i>	Caul, <i>rhwyden</i>
Blue, <i>glas</i>	Cell, <i>cell</i>
Boar, <i>baedd</i>	Cent, <i>cant</i>
Boat, <i>bad, cweh</i>	Char, <i>hapwaith: golosgr</i>
Boil, <i>penddŷyn: berwi</i>	Chew, <i>cnoi</i>
Bold, <i>hyf, eon</i>	Chin, <i>gên</i>
Bolt, <i>bolllt, bar: bolltio</i>	Chip, <i>asglodyn: asglodi</i>
Bore, <i>troll: tyllu</i>	Cite, <i>dyfynu</i>
Born, <i>geni, genedig</i>	Clad, <i>gwisgedig</i>
Both, <i>dau, dwy</i>	Claw, <i>crafangc, palf: crafangu</i>
Bowl, <i>cawg: peldreiglo</i>	Clay, <i>clai</i>
Bran, <i>rhuddion</i>	Clip, <i>cneifio, brigdori</i>
Bray, <i>rhuo fel asyn</i>	Clod, <i>tywarchen</i>
Bred, <i>eppiledig</i>	Clog, <i>attal, rhwystr</i>
Brew, <i>darllaw</i>	Club, <i>cnwpa; cyflesfa, clwb</i>
Brim, <i>ymyl, min</i>	Coal, <i>gloyn</i>
Brow, <i>ael, talcen</i>	Cock, <i>ceiliog</i>
Buck, <i>bwch</i>	Code, <i>llyfr, deddflyfr</i>
Bulk, <i>swm, maint</i>	Coil, <i>cylchddyrwyn</i>
Bull, <i>tarw</i>	Coin, <i>arian bath: bathu</i>
Buoy, <i>nofiadur, nofnod</i>	Cold, <i>oer, anwyd</i>
Burn, <i>llosg: llosgi</i>	Colt, <i>ebol</i>
Bush, <i>perth</i>	Comb, <i>crib: cribo</i>
Bust, <i>penddelwedd</i>	Come, <i>dyfod, dynesu</i>
Butt, <i>cornio</i>	Cool, <i>oer: oeri</i>
Cage, <i>cawell; adardy</i>	Cord, <i>rheffyn; tant</i>
Cake, <i>teisen: teisen</i>	Core, <i>bywedyn; crown</i>
Calf, <i>llo</i>	Corn, <i>ŷd, ydau</i>
Call, <i>galw, enwi</i>	Cost, <i>pris; traul</i>
Calm, <i>tawel; tegwch: tawelu</i>	Crib, <i>preseb: darnquddio</i>
Calx, <i>calch</i>	Crop, <i>ffrwyth: blaendori</i>
Came, <i>daeth</i>	Curb, <i>genfa: ffrwyno</i>
Camp, <i>gwersyll, gwersyllfa</i>	Dale, <i>dyffryn, glyn</i>
Cane, <i>corsen: ffonio</i>	Dame, <i>meistres</i>
Cape, <i>penrhyn</i>	Damn, <i>melldithio</i>
Card, <i>cerdyn: cribo gwlan</i>	Damp, <i>lleithder: lleithio</i>
Care, <i>gofal: gofalu</i>	Dare, <i>beiddio</i>

Dark, *tywyll*
 Dart, *picell : picellu*
 Dash, *diffyglin : taro*
 Date, *dyddiad : dyddio, amseru*
 Dawn, *gwawr : gwawrio*
 Dead, *marw*
 Deaf, *byddar*
 Deal, *cyfran : cyfranu*
 Dean, *deon*
 Dear, *anwyl ; drud*
 Debt, *dyled*
 Deck, *bwrd d llong : addurno*
 Deed, *gweithred*
 Deep, *dyfnder ; dwfn, isel*
 Deer, *carw, hydd*
 Desk, *ysgrifenswrdd*
 Dike, *clawdd, ffos*
 Dine, *ciniawa*
 Dirt, *baw, llaid*
 Dish, *dysgl, dysglaid*
 Disk, *gwyneb, clawr*
 Dive, *ymsuddo*
 Dock, *llongborth*
 Done, *gwneuthuredig*
 Door, *drws, dor*
 Dose, *dogn*
 Dove, *colomen*
 Down, *i lawr ; manblu*
 Drag, *car llusg : llusgo*
 Draw, *tynu ; llunio*
 Dray, *car hir*
 Drip, *dyferu*
 Drop, *dyferyn : syrthio*
 Drug, *cyffyr ; gwaelbeth*
 Drum, *tabwrdd : tabyrddu*
 Duck, *hwyaden : trochi*
 Duke, *duc, dug*
 Dull, *dwl ; hurt : hurtio*
 Dumb, *mud*
 Dung, *tail : teilo*
 Dusk, *cyfnos*
 Dust, *llwch : dylychio*

Each, *pob, pob un*
 Earl, *iarl*
 Earn, *ennill, elwa*
 Ease, *gorphwysdra : esmwytho*
 East, *dwyrain*
 Edge, *min, awch : minio*
 Else, *arall, os amgen*
 Face, *gwyneb : gwynebu*
 Fact, *ffaith, gwir*
 Fade, *dislannu, gwywo*
 Fail, *ffaelu, methu*
 Fair, *ffair ; prydferth*
 Fall, *cwmp : syrthio*
 False, *anwir, gau*
 Fame, *enwogrydd ; clod*
 Fang, *ysgythrddant*
 Fare, *lluniaeth*
 Farm, *tyddyn : ardrethu*
 Fast, *ympryd ; sicr ; buan : ymprydio*
 Fate, *tynged ; anffawd*
 Fawn, *carw ieuangc : llydnu*
 Fear, *ofn, arswyd : ofni*
 Feat, *gorchest, camp*
 Feed, *porthiant : porthi*
 Feel, *teimlo*
 Feet, *traed ; troedfeddau*
 Fell, *tori, cwympo*
 Felt, *llawban : teimlwyd*
 Fern, *rhedyn*
 File, *durlif : durlifo*
 Fill, *llonaid : llenwi*
 Film, *pilionen, croenen*
 Find, *cael ; chwilio*
 Fine, *main ; dirwy : dirwyo.*
 Fire, *tân : tanio*
 Firm, *cadarn ; cydfasnachwyr*
 Fish, *pysgodyn : pysgota*
 Fist, *dwrn*
 Five, *pump*
 Flag, *baner, lluman*
 Flat, *gwastad, llyfn*

Flaw, *agen, hollt : hollti*
 Flax, *llin*
 Flay, *blingo*
 Flea, *chwanen*
 Flee, *ffoi, cilio*
 Flew, *ehedwyd*
 Flog, *fflangellu*
 Flow, *ffrwd : dylifo*
 Flue, *ffunell, pibell simneu*
 Flux, *llif, llifeiriad*
 Foal, *ebol, llodn : llydnu*
 Foam, *ewyn : ewynu*
 Fold, *corlan : plygu*
 Folk, *pobl*
 Fond, *hoff*
 Font, *bedyddfaen*
 Food, *ymborth*
 Fool, *ynfyd : siomi*
 Foot, *troed ; troedfedd*
 Ford, *rhyd : rhydio*
 Fore, *blaen, blaenaf*
 Fork, *fforch ; pigfforch*
 Form, *ffurf, dull : ffurfio*
 Fort, *caer, castell*
 Foul, *aflan, budr ; brwnt*
 Four, *pedwar, pedair*
 Fowl, *aderyn*
 Free, *rhydd : rhyddhau*
 Fret, *anfoddloni, sori*
 Frog, *llyffant*
 From, *oddi, oddi wrth*
 Full, *llawn : panu*
 Fund, *trysorfa*
 Furl, *crychio, plygu*
 Fuse, *toddi*
 Gain, *elw, budd*
 Gale, *awel, chwa*
 Gall, *bustl : dolurio*
 Game, *helwriaeth : cellwair*
 Gang, *myntai, torf*
 Gaol, *carchar*
 Gape, *ystwyro ; dylifu gên*

Gash, *archoll : archolli*
 Gasp, *dyheu, tynu anadl*
 Gate, *llidiart, porth*
 Gave, *rhoddwyd*
 Gaze, *sylliad : syllu*
 Geld, *dysbaddu, cyweirio*
 Gift, *rhodd, dawn ; gwobr*
 Gild, *euro, goreuro*
 Gill, *tagell*
 Gilt, *goreuredig*
 Gird, *amwregysu*
 Girl, *geneth*
 Girt, *cengl*
 Give, *rhoddi ; ymroddi*
 Glad, *llawen, siriol*
 Glue, *glud : gludio*
 Gnat, *ednogyn*
 Gnaw, *cnoi*
 Goad, *swmbwl : swmbylu*
 Goat, *gafr*
 Gold, *aur*
 Gone, *wedi myned*
 Good, *da ; daionus*
 Gore, *gôr : gori ; cornio*
 Gout, *troedwst*
 Gown, *gôn, hug*
 Gray, }
 Grey, } *llwyd*
 Grin, *esgyrnygiad : esgyrnygu*
 Grit, *grut, grutsfaen*
 Grow, *tyfu, prifio*
 Grub, *corbryf : diwreiddio*
 Gulf, *morgaingc*
 Gull, *gwyllan : twylllo*
 Gums, *uchanedd, cig y dannedd*
 Gush, *llifeiriad : llifeirio*
 Guts, *perfedd*
 Haft, *carn, dwrn : carnio*
 Hail, *cenllysg ; Henffych well*
 Hair, *gwallt*
 Half, *hanner*
 Hall, *llys ; neuadd ; dadleudy*

Halt, <i>cloffni</i> : <i>cloffi</i> ; <i>sefyll</i>	Hold, <i>dalfa</i> ; <i>cellfa</i> : <i>gafael</i>
Hand, <i>llaw</i> : <i>trosglwyddo</i> ; <i>tra-ddodi</i>	Hole, <i>twll</i>
Hang, <i>crogi</i>	Home, <i>cartref</i>
Hank, <i>cengl</i>	Hoof, <i>carn</i>
Hard, <i>caled</i>	Hook, <i>bach</i> : <i>bachu</i>
Hare, <i>ysgyfarnog</i>	Hoop, <i>cylch</i> : <i>cylchu</i>
Hark, <i>clyw</i> , <i>gwrando</i>	Hope, <i>gobaith</i> : <i>gobeithio</i>
Harm, <i>niweid</i> : <i>niweidio</i>	Hops, <i>hopys</i>
Harp, <i>telyn</i> : <i>telynorio</i>	Horn, <i>corn</i>
Hart, <i>carw</i> , <i>hydd</i>	Hose, <i>hosan</i>
Hash, <i>briwgig</i> : <i>briwio</i>	Host, <i>llu</i> , <i>byddin</i> ; <i>gwesttywr</i>
Hate, <i>casineb</i> : <i>casäu</i>	Hour, <i>awr</i>
Have, <i>cael</i> , <i>caffael</i> ; <i>meddu</i>	Howl, <i>udfa</i> : <i>udo</i>
Haze, <i>niwl</i> , <i>tarth</i>	Huge, <i>dirfawr</i>
Haul, <i>tynu</i> , <i>llusgo</i>	Hulk, <i>corff llong</i>
Hawk, <i>hebog</i> , <i>gwalch</i>	Hull, <i>corff llong</i> : <i>plisgyn</i>
Head, <i>pen</i> : <i>blaenori</i>	Hunt, <i>helyddiaeth</i> : <i>hela</i>
Heal, <i>iachau</i>	Hurt, <i>niweid</i> : <i>niwedio</i> ; <i>do-lurio</i>
Heap, <i>crug</i> , <i>twr</i> : <i>pentyr</i>	Hush, <i>taw</i> , <i>dystewi</i>
Hear, <i>clwyd</i>	Husk, <i>cibyn</i> , <i>plisgyn</i>
Heat, <i>gwres</i> : <i>poethi</i>	Hymn, <i>emyn</i>
Heed, <i>ystyriaeth</i> : <i>ystyried</i>	Inch, <i>modfedd</i>
Heel, <i>sawdl</i> : <i>sodli</i>	Itch, <i>y crafu</i> : <i>ysu</i>
Heir, <i>etifedd</i>	Jail, <i>carchar</i>
Held, <i>daliwyd</i>	Jamb, <i>ystlysbo</i> st, <i>gorsin</i>
Hell, <i>uffern</i>	Jest, <i>gwatwar</i> , <i>cellwair</i>
Helm, <i>llyw</i>	Join, <i>cydio</i> : <i>cyssylltu</i>
Help, <i>cynnorthwy</i> : <i>cynnorthwyo</i>	Joke, <i>cellwair</i>
Hemp, <i>cywarch</i>	Jump, <i>naid</i> : <i>neidio</i>
Herb, <i>llysieuyn</i>	June, <i>Mehefin</i>
Herd, <i>gyr</i> , <i>myntai</i> : <i>deadellu</i>	Just, <i>iwn</i> , <i>cyfiaw</i> n
Here, <i>yma</i> , <i>yn y lle hwn</i>	Keen, <i>craft</i> , <i>llym</i>
Hide, <i>croen</i> : <i>cuddio</i>	Keep, <i>dal</i> , <i>cadw</i>
High, <i>uchel</i>	Kick, <i>troediad</i> : <i>troedio</i> , <i>cic</i>
Hill, <i>bryn</i>	Kill, <i>lladd</i> , <i>llofruddio</i>
Hilt, <i>dwrn</i> (<i>carn</i>) <i>cleddyf</i>	Kind, <i>rhywogaeth</i> ; <i>caredig</i>
Hint, <i>amnaid</i> : <i>amneidio</i>	Kine, <i>buchod</i> , <i>gwartheg</i>
Hire, <i>cyflog</i> : <i>cyflogi</i>	King, <i>brenin</i>
Hive, <i>cwch</i> : <i>cychu</i>	Kiss, <i>cusan</i> : <i>cusanu</i>
Hoar, <i>llwyd</i>	Kite, <i>barcut</i>
	Knee, <i>glin</i> , <i>pen y glin</i>

Knew, *adwaenai* ; *gwyddai*
 Knit, *gwau*
 Knob, *cnap*
 Knot, *cwlwm*
 Know, *gwybod*
 Lace, *ysnoden* : *ysnodenu*
 Lade, *llwytho*
 Lair, *gorweddle*
 Lake, *llyn* ; *lliw coch*
 Lamb, *oen* : *bwrrw oen*
 Lame, *cloff* : *cloffi*
 Lamp, *llusern*
 Land, *tir* : *tirio*, *glanio*
 Lane, *heolan*
 Lard, *bloneg*
 Lark, *ehedydd*
 Lash, *carai* : *ffrewyllu* : *rhwy-*
mo
 Lass, *llangces*
 Last, *pren troed* ; *olaf*
 Late, *hwyr*, *diweddar*
 Lath, *eisen* : *eisio*
 Lead, *plwm*
 Lead, *arwain* ; *blaenori*
 Leaf, *deilen*, *dalen*
 Leak, *agen*, *holtt* : *arlloesi*
 Lean, *teneu* : *pwysu ar*
 Leap, *naid* : *neidio*
 Lees, *gwaddod*
 Left, *aswy* : *gadawedig*
 Lend, *rhoi benthgy*
 Lens, *crymwydr*
 Lent, *y garawys* : *echwynedig*
 Less, *llai*
 Lest, *rhag*, *fel na*
 Lice, *llau*
 Lick, *llyfiad* : *llyfu*
 Lieu, *lle*
 Life, *bywyd*, *oes*
 Lift, *codiad* : *codi*, *dyrchafu*
 Like, *tebyg*, *fel* : *hoffi*
 Limb, *aelod* : *diaelodi*

Lime, *calch* : *calchu*
 Line, *llinyn* ; *llinell* : *llinellu*
 Lisp, *bloesgi*
 Live, *byw*, *bywiog* : *bucheddu*
 List, *cofres*, *rhestr* : *chwen-*
nychu
 Load, *llwyth* : *llwytho*
 Loaf, *torth*
 Loan, *benthgy*
 Lock, *clo* : *cloi*
 Loin, *llwyn*, *arenau*
 Long, *hir*, *maith*
 Lone, *unig*
 Look, *edrychiad* : *edrych*
 Loom, *gwëydd*
 Loop, *dolen* : *dolfachu*
 Lord, *arghwydd*
 Lose, *colli*, *cael colled*
 Loss, *colled*
 Lost, *coll*, *colledig*
 Loud, *uchel*, *croch*
 Love, *cariad* : *caru*
 Luck, *hap*, *llwydd*
 Lump, *clamp*, *telpyn*
 Lust, *trachwant* : *chwantu*
 Made, *gwneuthuredig*
 Maid, *morwyn*, *gwyrff*
 Mail, *llythyrgod*
 Maim, *anaf* : *anafu*
 Main, *penaf*, *prif*
 Make, *gwneuthuriad* : *gwneud*
 Male, *gwrw*
 Malt, *brag* : *bragu*
 Mane, *mwng*
 Mare, *caseg*
 Mark, *nod* : *nodi*
 Mart, *maelfa*
 Mash, *cymmysg* : *cymmysgu*
 Mask, *mwogwd* : *mygydu*
 Mass, *twr* ; *corff y bobl* ; *yr*
offeren
 Mast, *hwylbren*

Mate, <i>cydymaith ; islywydd :</i> <i>cymharu</i>	Muck, <i>tail : teilo</i>
Mead, <i>medd ; dól</i>	Mule, <i>mul</i>
Meal, <i>blawd ; pryd o fwyd</i>	Must, <i>rhaid yw</i>
Mean, <i>cyfrwng ; modd ; gwael :</i> <i>meddwl, tybio</i>	Mute, <i>mud</i>
Meat, <i>ymborth, cigfwyd</i>	Nail, <i>ewin ; hoel : hoelio</i>
Meek, <i>addfwoyn, llariaidd</i>	Name, <i>enw : enwi</i>
Meet, <i>addas : cyfarfod</i>	Nape, <i>gwar, gwegil</i>
Melt, <i>toddi, dadmer</i>	Neap, <i>isel, treiawl</i>
Mend, <i>gwellau</i>	Near, <i>agos, gerllaw</i>
Mess, <i>saig o fwyd, arhwy</i>	Neat, <i>tlws, hardd</i>
Mete, <i>mesur</i>	Neck, <i>gwddf</i>
Mice, <i>llygod</i>	Need, <i>angen, rhaid : eisiau</i>
Mild, <i>tirion, tyner</i>	Nest, <i>nyth : nythu</i>
Mile, <i>milldir</i>	News, <i>newyddion</i>
Milk, <i>llaeth : godro</i>	Next, <i>nesaf</i>
Mill, <i>melin : malu</i>	Nice, <i>moethus ; manwl</i>
Mind, <i>meddwl : meddylio</i>	Nigh, <i>agos, cyfagos</i>
Mine, <i>fy, eiddof ; mwnglawdd</i>	Nine, <i>naw</i>
Mint, <i>bathdy : bathu</i>	None, <i>dim ; neb</i>
Mire, <i>llaid : ymdrybaeddu</i>	Noon, <i>canoldydd</i>
Miss, <i>meistresan : ffael</i>	Nose, <i>trwyn</i>
Mist, <i>niwl, tARTH</i>	Note, <i>nodyn : nodi</i>
Mite, <i>hatling, mymryn</i>	Noun, <i>enw, sylweddair</i>
Moan, <i>cwyn : cwyno</i>	Numb, <i>fferllyd : fferu</i>
Moat, <i>amglawdd, ffos</i>	Oath, <i>llw, twng</i>
Mock, <i>gwawd : gwawdio</i>	Oats, <i>ceirch</i>
Mole, <i>gwadd, twrch daiar</i>	Odds, <i>rhagoriaeth, mantais</i>
Monk, <i>mynach</i>	Once, <i>unwaith</i>
Mood, <i>modd, tuedd</i>	Ooze, <i>nawsiad : nawsio</i>
Moon, <i>lleuad, lloer</i>	Pace, <i>cam : arafgerdded</i>
Moor, <i>dyn du ; morfa ; angor- fa</i>	Pack, <i>swp : sypynio</i>
More, <i>mwy, rhagor</i>	Page, <i>tudalen ; gwas</i>
Morn, <i>boreu, bore</i>	Paid, <i>tahwyd ; taledig</i>
Moss, <i>mwswgl</i>	Pail, <i>crwc, cunnog</i>
Most, <i>mwyaf, amlaf</i>	Pain, <i>poen ; llafur : poeni</i>
Mote, <i>brycheüyn</i>	Pair, <i>par, cymhariaid : cym- haru</i>
Moth, <i>gwyfyn</i>	Pale, <i>gwelw, glaswyn</i>
Move, <i>symmud</i>	Pall, <i>brethyn elor</i>
Much, <i>llawer</i>	Palm, <i>palf ; cledr y llaw : pal- fu</i>
	Pane, <i>pedroryn</i>

Pang, <i>gloes, gwasgfa</i>	Pray, <i>gweddio, atolygu</i>
Pare, <i>didoni, pilio</i>	Prey, <i>ysglyfaeth : ysglyfio</i>
Part, <i>rhan : rhanu</i>	Prop, <i>atteg : attegu</i>
Pass, <i>bwlech ; taithdrwydded : pasio</i>	Pull, <i>tyn : tynu</i>
Past, <i>wedi myned heibio ; wedi</i>	Pulp, <i>hywyn, mwydionyn</i>
Path, <i>llwybr</i>	Pump, <i>sugnedydd : sugngodi</i>
Pave, <i>palmantu</i>	Pure, <i>pur ; glân ; gwir</i>
Pawn, <i>gwystl : gwystlo</i>	Push, <i>gwith : gwithio</i>
Pear, <i>gelleigen, rhwen</i>	Quay, <i>llongborth</i>
Peat, <i>mawn</i>	Quit, <i>rhydd ; gadael</i>
Peck, <i>pec : pigo</i>	Race, <i>gyrfa, rhedfa</i>
Peel, <i>crafell, pil : pilio</i>	Raft, <i>chwydfad, cluder</i>
Peep, <i>cipolwg : cipedrych</i>	Rage, <i>cynddaredd : ffyrnigo</i>
Peer, <i>pendefig</i>	Rail, <i>canllaw ; cledren : difrio</i>
Pelt, <i>lluchio, baeddu</i>	Rain, <i>gwlaw : gwlawio</i>
Pick, <i>pig : pigo, dewis</i>	Rake, <i>cribyn : cribynio</i>
Pike, <i>gwaewffon</i>	Rank, <i>rhes ; drewllyd : rhestu</i>
Pile, <i>pentwr : pentyru</i>	Rape, <i>trais ; meipen yd : treisio</i>
Pill, <i>pelen</i>	Rare, <i>prin ; ansfynych</i>
Pine, <i>pinwydden : dihoeni</i>	Rash, <i>crugdarddiad ; byrbwyll</i>
Pint, <i>peint</i>	Rasp, <i>rhathell : rhathellu</i>
Pipe, <i>pib, pibell</i>	Rate, <i>pris ; treth : trethu</i>
Pith, <i>mwydyn</i>	Read, <i>darllen</i>
Plan, <i>cynllun : cynllunio</i>	Ream, <i>ugain drefa, rhes</i>
Play, <i>chware : chwareua, chware</i>	Reap, <i>medel : medi</i>
Plea, <i>esgus : dadleu</i>	Rear, <i>bon, ol : codi, dyrchafu</i>
Plot, <i>cydfwriad : cydfwriadu</i>	Reed, <i>corsen</i>
Plum, <i>eirynen</i>	Reef, <i>hwylblyg : hwylblygu</i>
Pole, <i>pegwn, pawl</i>	Rein, <i>awen : ffrwyno</i>
Poll, <i>cofres etholwyr : tocio</i>	Rend, <i>rhwyg : rhwygo</i>
Pomp, <i>rhwysg</i>	Rent, <i>ardreth ; rhwygiad : ardreth</i>
Pond, <i>llyn, merllyn</i>	Rest, <i>gorphwysfa ; ereill : gorphwys</i>
Pool, <i>llyn</i>	Rich, <i>cyfoethog, goludog</i>
Poor, <i>tylawd ; gwael</i>	Rick, <i>das : dasu</i>
Pope, <i>Pab</i>	Ride, <i>marchogaeth</i>
Pore, <i>chwysdroll : syllu</i>	Ring, <i>modrwy : seinio</i>
Port, <i>porthladd</i>	Ripe, <i>addfed : addfedu</i>
Post, <i>post ; swydd ; llythyrfa : sefydlu</i>	Rise, <i>codiad : codi</i>
Pour, <i>tywallt</i>	Risk, <i>perygl ; antur : peryglu</i>
	Rite, <i>defod, arfer</i>

Road, <i>ffordd</i>	Sell, <i>gwerthu</i>
Roam, <i>crwydro</i>	Send, <i>anfon, danfon</i>
Roan, <i>brych</i>	Shed, <i>lluest : tywallt</i>
Roar, <i>rhoad : rhuo</i>	Shin, <i>crimog</i>
Robe, <i>gwisg : gwisgo</i>	Ship, <i>llong : llongi</i>
Rock, <i>craig : siglo</i>	Shod, <i>pedoledig</i>
Roll, <i>rhof ; plyglyfr : rholio</i>	Shoe, <i>esgid ; pedol : pedoli</i>
Rood, <i>rhwd, pedwaran erw</i>	Shot, <i>ergyd : saethedig</i>
Roof, <i>nen, to : toi</i>	Shop, <i>maelfa</i>
Rook, <i>ydfran</i>	Show, <i>golygiad : dangos</i>
Room, <i>ystafell, lle</i>	Shun, <i>gochelyd</i>
Root, <i>gwreiddyn : gwreiddio</i>	Shut, <i>cauad : cau</i>
Rope, <i>rhaff</i>	Sick, <i>claf, sal : clefychu</i>
Rose, <i>rhosyn</i>	Side, <i>ochr : ochri</i>
Rote, <i>cylchred : dysgu allan</i>	Sift, <i>gogrynu</i>
Rout, <i>ymlid ; terfysgu</i>	Sigh, <i>ochenaid : ocheneidio</i>
Rude, <i>difoes</i>	Sign, <i>arwydd : arwyddo</i>
Rule, <i>rheol : llinellu</i>	Silk, <i>sidan</i>
Rump, <i>cloren, cynffon</i>	Sill, <i>trothwy, rhiniog</i>
Rush, <i>brwynen ; rhuthr : rhu- thro</i>	Sing, <i>canu</i>
Rust, <i>rhwd : rhydu</i>	Sink, <i>ceuffos : suddo</i>
Sack, <i>sach : sachu</i>	Sire, <i>tad, tadwys</i>
Safe, <i>cellgrog ; diogel</i>	Site, <i>sefyllfa, safle</i>
Sail, <i>hwyl : hwylio</i>	Size, <i>maint ; glud</i>
Sake, <i>achos, mwyn</i>	Skim, <i>dihufenu</i>
Sale, <i>gwerth, arwerth</i>	Skin, <i>croen : blingo</i>
Salt, <i>halen : halltu</i>	Skip, <i>llam : llemain</i>
Same, <i>un, yr un</i>	Slab, <i>llech</i>
Sand, <i>tywod</i>	Slay, <i>lladd</i>
Save, <i>eithr, ond : cadw, gwared</i>	Slew, <i>lladdwyd</i>
Scab, <i>crachen, cramen</i>	Slip, <i>llithred : llithro</i>
Scar, <i>craith : creithio</i>	Slit, <i>holli : hollti</i>
Scum, <i>ewyn : diewynu</i>	Slow, <i>araf, annynben</i>
Seal, <i>morlo ; sel : selio</i>	Slug, <i>malwen ; pelenig hirgron</i>
Seam, <i>gwrym, gwniad</i>	Slur, <i>gwarthnod, llithren</i>
Sear, <i>serio</i>	Slut, <i>budrog</i>
Seat, <i>eisteddfa ; gosodiad</i>	Snow, <i>eira : bwrw eira, odi</i>
Seed, <i>had : hadu</i>	Snug, <i>cryno, clyd</i>
Seek, <i>ceisio</i>	Soak, <i>mwyydo</i>
Seen, <i>gweledig</i>	Soap, <i>sebon : seboni</i>
Self, <i>hun, hunan</i>	Soar, <i>uch-hedeg</i>
	Soft, <i>meddal ; tyner</i>

Soil, *pridd, tir : diwyno*
 Sold, *gwerthedig*
 Sole, *unig ; gwadn : gwadnu*
 Some, *rhai ; rhyw ; peth*
 Song, *cân*
 Soon, *yn fuan*
 Soot, *huddygl*
 Sore, *dolur ; dolurus*
 Sort, *math : trefnu*
 Soul, *enaid*
 Sour, *sur : suro*
 Span, *rhychwant*
 Spar, *bolllt ; gwydrfaen*
 Spew, *cyfogi*
 Spin, *nyddu*
 Spit, *bêr : poeri*
 Spot, *ysmot : ysmotio*
 Spun, *nyddedig*
 Spur, *yspardun : ysparduno*
 Stab, *brath, gwân : gwanu*
 Stag, *carw*
 Star, *seren*
 Stay, *arosiad : aros*
 Stem, *paladr, corsen : gworth-
nofio*
 Step, *cam ; ffon ysgol : camu*
 Stew, *arferwi*
 Stir, *ystwr ; cyffroi ; symmud*
 Stop, *arosiad ; rhwystro ; cau*
 Stow, *trefnu*
 Such, *cyfryw, y fath*
 Suck, *sugn ; sugno*
 Suds, *sebondrwyth*
 Suit, *par ; cwyn : cyfatebu*
 Sure, *sicr, gwir*
 Surf, *môrchwydd, ymchwydd*
 Swan, *alarch*
 Sway, *awdurdod ; rhwysg :
rhwysgo*
 Swim, *nofio*
 Tack, *corhoelen : brasbwytho*
 Tail, *cynffon, cloren*

Take, *cymmeryd, derbyn*
 Tale, *chwedl, ystori*
 Talk, *siarad*
 Tall, *tal, hir, uchel*
 Tame, *dof : dofi*
 Tank, *dyfrgist*
 Tape, *llinyrwe*
 Tare, *cynhwysgoll ; chwyn*
 Task, *gorchwyl, tasg : tasgu*
 Team, *gwedd*
 Tear, *deigrryn*
 Tear, *rhwygo*
 Tell, *dywedyd*
 Tend, *tueddu ; gweini*
 Test, *prawf, holiad*
 Tent, *pabell : pabellu*
 Term, *ymadrodd ; ammod ; ty-
mor*
 Text, *testyn, adran*
 Than, *na, nag*
 That, *hwnw, hono, hyny ; y
neb ; y sawl ; yr hyn ; mai,
mal, fel*
 Thaw, *dadmar, meiriol : mei-
rioli*
 Thee, *ti, tydi, di, dydi*
 Them, *hwy, hwynt*
 Then, *y pryd hyny ; yna*
 They, *hwy, hwynt-hwy*
 Thin, *teneu, main*
 This, *hwn, hon, hyn*
 Thou, *ti, tydi*
 Thus, *fel hyn*
 Tide, *llanw : ffrydlifo*
 Tile, *peithynen*
 Till, *cloergell ; hyd, hyd oni :
llafurio*
 Told, *dywededig*
 Toll, *toll, treth : tolli*
 Tone, *tôn*
 Tomb, *bedd, beddrod*
 Took, *cymmerwyd*

Tool, *erfyn, offeryn*
 Torn, *rhwygiedig*
 Toss, *talf: taflu, lluchio*
 Tour, *cylchdaith, taith*
 Town, *tref*
 Trap, *carfagl: maglu*
 Tree, *pren, coeden*
 Tret, *trawl*
 Trip, *llithrad: llithro*
 Trot, *tuth: tuthio*
 True, *gwir, cywir*
 Tube, *pibell: pibellu*
 Tuft, *tusw*
 Tune, *tôn: perseinio*
 Turf, *mawn*
 Turn, *trofa, dymchwelyd: troi*
 Type, *cysgod; argraph lythyren*
 Vail, }
 Veil, } *gorchudd: gorchuddio*
 Vain, *ofer, gwag*
 Vale, *dyffryn, cwm*
 Vase, *addurngawg*
 Vane, *ceiliog gwynnt*
 Vast, *dirfawr*
 Veal, *cig llo*
 Veer, *troi, cylchdroi: traws-hwyllo*
 Vein, *gwythien*
 Vent, *agorfa: agor*
 Verb, *berf, perwyddiad*
 Vest, *bronwisg: breinio*
 Vice, *drygioni; gafaelwr*
 View, *golwg: golygu*
 Vile, *gwael, sahw*
 Vine, *gwinwydden*
 Void, *gwag; dirym*
 Vote, *pleidlais: pleidleisio*
 Urge, *annog, cymmell*
 Wade, *rhydio*
 Waft, *chwyfiad: chwyfanu*
 Wait, *aros, dysgwyl*

Wake, *gwynnos: gwylio*
 Walk, *rhodfa: cerdded*
 Wall, *gwal, mur: murio*
 Want, *angen, eisiau*
 Ward, *cadwraeth, carchar: gwarchod*
 Ware, *nwyddau: gochel*
 Warm, *cynhes: twymo*
 Warn, *rhybuddio*
 Warp, *ystof, dylif: dylifo*
 Wart, *dafaden*
 Wash, *golchion: golchi*
 Wasp, *cacynen*
 Wave, *ton: chwyfio*
 Weak, *gwan, llesg*
 Wean, *diddyfnu*
 Wear, *trawl: gwisgo*
 Weed, *chwyn: chwynu*
 Week, *wythnos*
 Weep, *wylo, galaru*
 Well, *ffynnon; iach; yn dda*
 Went, *aeth*
 Wept, *wyledig*
 West, *gorllewin*
 What, *yr hyn, pa beth*
 When, *pa, pan, pa bryd*
 Whet, *hogiad: hogi*
 Whey, *maidd*
 Whip, *chwip, ffrewyll: ffrewyllu*
 Whom, *pwyl; yr hwn, yr hon*
 Wide, *llydan, eang*
 Wife, *gwaraig*
 Wild, *anial; gwyllt*
 Will, *ewylllys: ewylllysio*
 Wind, *gwynt*
 Wind, *dirwyn*
 Wine, *gwin*
 Wing, *aden, asgell: asgellu*
 Wink, *amneidio*
 Wipe, *sychu*
 Wise, *doeth; modd, dull*

Wish, <i>deisyfiad</i> : <i>deisyf</i>	Wort, <i>breci</i>
With, <i>a, ag, gyda</i>	Wrap, <i>plygu</i>
Wolf, <i>blaidd</i>	Wren, <i>dryw</i>
Womb, <i>croth, bru</i>	Writ, <i>gwyslythyr</i>
Wood, <i>coed, llwyn</i>	Yard, <i>llathen ; buarth</i>
Wool, <i>gulan</i>	Yarn, <i>edef</i>
Word, <i>gair : geirio</i>	Year, <i>blwyddyn</i>
Work, <i>gwaith ; gweithio</i>	Yolk, <i>melyn wy</i>
Worm, <i>pryf, llyngyren ; tro-ellffon</i>	Your, <i>eich</i>
Worn, <i>treuliedig</i>	Zeal, <i>sel, aidd, eiddigedd</i>
	Zone, <i>gwegys, cylch</i>

WORDS OF FIVE LETTERS.

Batch, <i>pobiad</i>	Block, <i>cyff, boncyff</i>
Bathe, <i>ymdrochi</i>	Blood, <i>gwaed</i>
Beach, <i>traeth, tywyn</i>	Bloom, <i>blodau</i>
Beads, <i>gleiniau</i>	Blunt, <i>pwl : pylu</i>
Beard, <i>barf</i>	Blush, <i>gwrïd : gwrido</i>
Beast, <i>anifail</i>	Board, <i>astell, plangc : byrddio</i>
Beech, <i>ffawydden</i>	Boast, <i>ymffrost</i>
Bench, <i>maingc</i>	Bolts, <i>gefynau</i>
Birth, <i>genedigaeth</i>	Borne, <i>cynnaledig</i>
Birch, <i>bedw</i>	Bough, <i>caingc</i>
Bitch, <i>gast</i>	Bound, <i>terfyn ; rhwymedig</i>
Black, <i>du, tywyll</i>	Brace, <i>rhwymyn ; cwpl : cydio</i>
Blade, <i>llafn ; eginyn</i>	Brain, <i>ymenydd</i>
Blain, <i>penddŷyn</i>	Brand, <i>haiarnnod, llofnod</i>
Blame, <i>bai : beio</i>	Brass, <i>pres</i>
Blank, <i>gwagle</i>	Bread, <i>bara</i>
Blast, <i>chwa</i>	Brave, <i>dewr, glew</i>
Blaze, <i>fflam : fflamio</i>	Break, <i>tori, dryllio</i>
Bleak, <i>oer, oerllyd</i>	Breed, <i>rhwy, hil : eppilio</i>
Bleat, <i>brefiad : brefu</i>	Bribe, <i>llygrwobr : hudobri</i>
Bleed, <i>gwaedu</i>	Brick, <i>priddfaen</i>
Bless, <i>bendithio</i>	Bride, <i>priodferch</i>
Blind, <i>dall ; tywyll ; gorchudd</i>	Brief, <i>crynod, byr</i>
Bliss, <i>gwynfyd</i>	Brine, <i>heli</i>

Bring, <i>dywn, cyrchu</i>	Chyme, <i>tewsudd, maethsudd</i>
Brink, <i>ochr, min</i>	Churn, <i>buddai : corddi</i>
Brisk, <i>bywiog</i>	Claim, <i>hawl : hawlio</i>
Broad, <i>llydan</i>	Clash, <i>gwrthdaro</i>
Broil, <i>rhostio, briwlio</i>	Class, <i>dosparth : trefnu</i>
Brood, <i>nythaid</i>	Clean, <i>glân : glanhau</i>
Brook, <i>nant : goddef</i>	Clear, <i>gloyw ; amlwg : glanhau</i>
Broom, <i>banadl</i>	Cleft, <i>holltedig</i>
Broth, <i>potes</i>	Clerk, <i>ysgrifenydd, clochydd</i>
Brown, <i>llwyd, gwrn</i>	Cliff, <i>clogwyn</i>
Brush, <i>gwrychell : ysgubo</i>	Climb, <i>dringo</i>
Brute, <i>anifail, milyn</i>	Cling, <i>glynu wrth</i>
Build, <i>adeiladu</i>	Cloak, <i>mantell : mantellu</i>
Burnt, <i>llosgedig</i>	Clock, <i>awrlais, cloc</i>
Burst, <i>ymdoriad : ymdori</i>	Close, <i>cae ; cyfagos</i>
Calve, <i>bwrrw llo, llydnu</i>	Cloth, <i>brethyn</i>
Carve, <i>cerfio, bwyttori</i>	Cloud, <i>cwmwl : cymmylu</i>
Catch, <i>dal, gafaelu</i>	Clown, <i>drelyn</i>
Cause, <i>achos : achosi</i>	Coach, <i>cerbyd</i>
Cease, <i>peidio</i>	Coast, <i>arfordir, glan</i>
Chaff, <i>us, manus</i>	Corps, <i>byddinran</i>
Chain, <i>cadwyn : cadwyno</i>	Couch, <i>gorweddfaingc : gorwedd</i>
Chair, <i>cadair</i>	Cough, <i>peswch : pesychu</i>
Charm, <i>swyn : swyno, boddio</i>	Count, <i>iarll : rhifo</i>
Chart, <i>darlunlen</i>	Court, <i>llys : caru</i>
Chase, <i>helwriaeth : hela</i>	Cramp, <i>cwlhom gwythi : caethiwo</i>
Cheap, <i>rhad, isel</i>	Crank, <i>crangc : offeryn bachog</i>
Cheat, <i>twyll : twyllo</i>	Crate, <i>crawell</i>
Check, <i>rhwystr : attal ; ceryddu</i>	Crawl, <i>ymlusgo</i>
Cheek, <i>grudd, boch</i>	Cream, <i>hufen</i>
Cheer, <i>llonder : lloni</i>	Creed, <i>credo</i>
Chest, <i>cist</i>	Creek, <i>cilfach</i>
Chide, <i>senu, ceryddu</i>	Creep, <i>ymlusgo</i>
Chief, <i>penaf, prif</i>	Crest, <i>crib, copa</i>
Child, <i>plentyn</i>	Crime, <i>bai, trosedd</i>
Chill, <i>fferdod : fferu</i>	Croak, <i>crygleisio</i>
Chine, <i>glain cefn, cefnddryll</i>	Cross, <i>croes : croesi</i>
Chirp, <i>trydar</i>	Croft, <i>erw</i>
Choir, <i>côr</i>	Crowd, <i>torf, tyrfa</i>
Choke, <i>tagu -</i>	Crown, <i>coron : coroni</i>
Chord, <i>tant, cord</i>	Crush, <i>gwasgiad : ysigo, ma-</i>
Chyle, <i>caul</i>	<i>lurio</i>

Crust, <i>crawen</i>	Fence, <i>gwrych</i> : <i>caeru</i>
Curse, <i>melldith</i> : <i>melldithio</i>	Fetch, <i>cyrchu</i>
Curve, <i>crwca</i> : <i>camu</i>	Field, <i>cae</i> , <i>maes</i>
Dance, <i>dawns</i> : <i>crychneidio</i>	Fight, <i>ymladdfa</i> : <i>ymladd</i>
Daunt, <i>digaloni</i> , <i>llwfrhau</i>	Filth, <i>budredd</i>
Death, <i>angau</i>	First, <i>cyn</i> , <i>cyntaf</i>
Dense, <i>tew</i> , <i>dwysedig</i>	Flail, <i>ffust</i>
Depth, <i>dyfnder</i>	Flame, <i>fflam</i> , <i>ffagl</i> : <i>fflamio</i>
Ditch, <i>ffos</i> ; <i>clawdd</i>	Flank, <i>tenewyn</i> ; <i>adeinlu</i>
Doubt, <i>ammeu</i>	Flash, <i>fflamiad</i> : <i>melltenu</i>
Dough, <i>toes</i>	Flesh, <i>cig</i> , <i>cigfwyd</i>
Downs, <i>noethdir</i>	Fleet, <i>llynges</i> ; <i>cyflym</i> : <i>cyflymu</i>
Draft, <i>cynllun</i> ; <i>hawlysgrif</i>	Fling, <i>tafl</i> : <i>taflu</i>
Drain, <i>dyfrffos</i> : <i>sychu</i>	Flint, <i>callestr</i>
Drake, <i>ceiliog hwyad</i>	Float, <i>cludr</i> : <i>nofio</i>
Drawl, <i>geirlusg</i> : <i>geirlusgo</i>	Flock, <i>deadell</i> : <i>ymdyru</i>
Drawn, <i>tynedig</i> , <i>wedi ei dynu</i>	Flood, <i>llif</i> : <i>llifo</i>
Dread, <i>ofn</i> , <i>arswyd</i> : <i>ofni</i>	Floor, <i>llawr</i> : <i>llorio</i>
Dream, <i>breuddwyd</i> : <i>breuddwydio</i>	Flour, <i>peillied</i> , <i>blawd</i> : <i>blodio</i>
Dress, <i>gwisg</i> : <i>gwisgo</i>	Force, <i>grym</i> , <i>gallu</i> : <i>dirgymhell</i>
Drift, <i>tuedd</i> : <i>gyru</i>	Forge, <i>ffwrnweithdy</i> : <i>morthwylio</i>
Drill, <i>trul</i> , <i>trwydden</i> : <i>treulio</i>	Forth, <i>allan</i> , <i>rhag llaw</i>
Drink, <i>diod</i> ; <i>yfed</i>	Found, <i>caffaeledig</i> : <i>seilio</i> , <i>sylfaenu</i>
Drive, <i>gyru</i>	Frail, <i>brau</i> , <i>gwan</i>
Drone, <i>begegyr</i> : <i>diogi</i>	Frame, <i>ffurf</i> : <i>ffurfio</i>
Dross, <i>sothach</i>	Fraud, <i>twyll</i>
Drove, <i>gyr</i> , <i>deadell</i>	Fresh, <i>newydd</i> ; <i>croyw</i>
Drown, <i>boddi</i>	Frith, <i>cyfyngfor</i>
Drunk, <i>meddw</i>	Front, <i>gwyneb</i> , <i>tu blaen</i> : <i>gwynebu</i>
Dunce, <i>penbwl</i>	Frost, <i>rhew</i>
Dwarf, <i>corach</i> : <i>cori</i>	Froth, <i>ewyn</i>
Dwell, <i>anneddu</i>	Frown, <i>cuch</i> , <i>gwg</i> : <i>cuchio</i>
Earth, <i>daiar</i> , <i>tir</i>	Fruit, <i>ffrwyth</i>
Eaves, <i>bargod</i> ; <i>bondo</i>	Furze, <i>eithin</i>
Eight, <i>wyth</i>	Gauge, <i>mesurai</i> : <i>mesuro</i>
Faint, <i>aneglur</i> : <i>llewygu</i>	Geese, <i>gwyddau</i>
Faith, <i>ffydd</i>	Ghost, <i>ysbryd</i>
False, <i>anwir</i> , <i>gau</i>	Gifts, <i>doniau</i> , <i>rhoddion</i>
Fault, <i>bai</i> , <i>trosedd</i>	Glass, <i>gwydr</i> , <i>drych</i>
Feast, <i>gwledd</i> ; <i>gwyl</i> : <i>gwledda</i>	
Feign, <i>ymrithio</i>	

Glaze, <i>gwydro</i>	Guilt, <i>euogrwydd</i>
Glean, <i>lloffa</i>	Halve, <i>hanneru</i>
Glide, <i>ymlithro</i>	Harsh, <i>garw, llym</i>
Globe, <i>pellenn, clob</i>	Haste, <i>brys, ffrwst : brysio</i>
Gloom, <i>tywyllni</i>	Hatch, <i>deoriad : deori</i>
Gloss, <i>agoriad ; dysgleirdeb : egluro</i>	Haunt, <i>cyrchfa : cynniwair</i>
Glove, <i>maneg</i>	Heath, <i>grug ; grugos</i>
Goods, <i>da, daoedd, dodrefn</i>	Heart, <i>calon</i>
Goose, <i>gwydd</i>	Heave, <i>codiad : codi</i>
Gorse, <i>eithin</i>	Hedge, <i>gwrych : cau</i>
Grace, <i>gras, rhad : addurno</i>	Hence, <i>oddi yma ; ymaith</i>
Graft, <i>impyn : impio</i>	Hinge, <i>cilfach, colyn drws</i>
Grain, <i>gronyn</i>	Hoard, <i>cuddfa : casglu</i>
Grand, <i>mawrwyth</i>	Hoist, <i>dyrchafu, codi i fynu</i>
Grant, <i>rhoddiad : rhoddi</i>	Horse, <i>ceffyl, march : marchu</i>
Grape, <i>gwinronyn</i>	Hound, <i>buadgi</i>
Grasp, <i>crasfngiad : crasfangu</i>	House, <i>ty : dwyn i dy</i>
Grass, <i>glaswellt</i>	Joint, <i>cymmal ; cysswllt</i>
Grate, <i>alch, gradell</i>	Joist, <i>trawst, dist</i>
Grave, <i>bedd ; difrif, sobr</i>	Judge, <i>barnwr : barnu</i>
Graze, <i>pori</i>	Juice, <i>nodd, sudd</i>
Great, <i>mawr</i>	Knave, <i>dyhiryn</i>
Green, <i>gwyrd</i>	Knead, <i>tylino</i>
Greet, <i>anerch, cyfarch</i>	Kneel, <i>penlinio</i>
Grief, <i>gofid</i>	Knell, <i>cnul, clul</i>
Grind, <i>malu</i>	Knife, <i>cyllell</i>
Groan, <i>uchenaidd : ucheneiddio</i>	Knock, <i>cnoc : cnocio, curo</i>
Groat, <i>pedair ceiniog ; rhynion</i>	Known, <i>hysbys</i>
Groom, <i>marchwas</i>	Lance, <i>gwaewffon : agor dolur</i>
Gross, <i>tew, bras ; cyfanrif</i>	Lapse, <i>llithrad : llithro</i>
Grove, <i>celli, gwigfa</i>	Large, <i>mawr, helaeth</i>
Group, <i>twr ; lluwrs</i>	Latch, <i>clicied : cliciedu</i>
Growl, <i>chwyrnu</i>	Lathe, <i>troell, turn</i>
Grown, <i>tyfedig</i>	Laugh, <i>chwerthin</i>
Grunt, <i>rhoch : rhochian</i>	Learn, <i>dysgu</i>
Guard, <i>gwyliadwriaeth : gwylied</i>	Lease, <i>ammodrwyym</i>
Guess, <i>amcan : dyfalu</i>	Least, <i>lleiaf</i>
Guest, <i>gwestai, gwestwr</i>	Leave, <i>cenad : gadael</i>
Guide, <i>hyfforddwr : hyfforddio</i>	Ledge, <i>ymylfa</i>
Guile, <i>twyll</i>	Leech, <i>geloden</i>
	Liege, <i>ffyddlawm</i>
	Light, <i>goleu ; ysgafn : goleuo</i>

Loath, <i>anewyllysgar</i>	Pearl, <i>gem</i>
Lodge, <i>lletty : llettya</i>	Pence, <i>ceiniogau</i>
Loose, <i>gollwng, dattod</i>	Perch, <i>trostan ; troslath</i>
Louse, <i>lleuen : lleua</i>	Piece, <i>dryll ; darn : darnio</i>
Lungs, <i>ysgyfaint</i>	Piles, <i>chwff y marchogion, peils</i>
Mange, <i>claf</i>	Pinch, <i>gwasgfa : pinsio</i>
March, <i>Mawrth : ymdeithio</i>	Pitch, <i>pyg : pygu ; tafu</i>
Marsh, <i>morfa</i>	Place, <i>lle, man : gosod</i>
Match, <i>dylwyfyn : cymharu</i>	Plaid, <i>brithwe</i>
Means, <i>moddion</i>	Plain, <i>gwastadedd</i>
Might, <i>nerth, grym</i>	Plane, <i>llyfnhau</i>
Milch, <i>llaethog</i>	Plant, <i>planigyn : planu</i>
Mince, <i>mânfrwio</i>	Plate, <i>plâd : arwisgo ag aur, &c.</i>
Mirth, <i>llawenydd</i>	Plead, <i>dadleu</i>
Moist, <i>llaith</i>	Plough, <i>arad : aredig</i>
Month, <i>mis</i>	Pluck, <i>tyniad : tynu</i>
Mould, <i>pridd ; mold : moldio</i>	Plumb, <i>plymio</i>
Moult, <i>bwrrw plu</i>	Poach, <i>lledferwi ; herwhela</i>
Mound, <i>clawdd : amgau</i>	Point, <i>pwynt : pwyntio</i>
Mount, <i>bryn : esgyn</i>	Poize, <i>cydbwys : cydbwoys</i>
Mourn, <i>galaru, cwyno</i>	Porch, <i>porth</i>
Mouse, <i>llygoden : llygota</i>	Pouch, <i>coden, bolgwd</i>
Mouth, <i>safn, ceg : cegu</i>	Pound, <i>pwys ; punt : pwyo</i>
Mulct, <i>dirwy : dirwyo</i>	Press, <i>argraffwasg : gwasgu</i>
Needs, <i>rheidiau, rhaid</i>	Price, <i>pris, gwerth</i>
Neigh, <i>gweryriad : gweryru</i>	Pride, <i>balchder : balchio</i>
Nerve, <i>gewyn</i>	Prime, <i>cyntaf, penaf, prif</i>
Niece, <i>nith</i>	Print, <i>argraff : argraffu</i>
Night, <i>nos, noson</i>	Prism, <i>rheiddell, gwydryn y lliwiau</i>
Noise, <i>twrf, swm</i>	Prize, <i>gwobr : prisio</i>
North, <i>gogledd</i>	Prone, <i>gogwyddol, tueddol</i>
Nurse, <i>mammaeth : magu</i>	Prong, <i>fforch</i>
Nymph, <i>duwies y coedydd</i>	Proof, <i>prawf</i>
Ought, <i>dylu</i>	Prose, <i>rhyddiaith</i>
Ounce, <i>wns</i>	Proud, <i>balch</i>
Paint, <i>paent : paentio</i>	Prove, <i>profi</i>
Parch, <i>crasu ; deifio</i>	Prowl, <i>crwydrhela</i>
Parse, <i>gramadegu, geirdreiglo</i>	Prune, <i>sycheirynen : ysgythru</i>
Paste, <i>toes ; glud : gludio</i>	Psalms, <i>salm, cân</i>
Patch, <i>clwt : clytio</i>	Pulse, <i>curiad, curiad y galon</i>
Pause, <i>gorphwysiad : gorphwys</i>	Punch, <i>tylliedydd : tyllu</i>
Peace, <i>heddwch</i>	

Purge, <i>carthiedydd</i> : <i>carthu</i>	Scold, <i>clewtan</i> : <i>clewtian</i>
Purse, <i>cod</i>	Scoop, <i>ceueg</i> : <i>ceuegu</i>
Quack, <i>crachfeddyg</i> : <i>gwaghonei</i>	Scope, <i>bwriad</i> , <i>tuedd</i>
Quail, <i>sofliar</i>	Score, <i>ugain</i> : <i>nodi</i>
Quake, <i>crynu</i>	Scorn, <i>dirmyg</i> : <i>dirmygu</i>
Quart, <i>chwart</i>	Scour, <i>ysgwrio</i> , <i>glânrubio</i>
Queen, <i>brenines</i>	Scrap, <i>dernyn</i>
Queer, <i>digrif</i> , <i>ysmala</i>	Screw, <i>sidrych</i> : <i>sidrychu</i>
Quell, <i>gorthrech</i> , <i>llonyddu</i>	Scrip, <i>ysgrepan</i>
Quest, <i>ymofyniad</i>	Scrub, <i>dwysrubio</i>
Quick, <i>byw</i> , <i>bywiog</i>	Sedge, <i>hesg</i> , <i>merydd</i>
Quill, <i>asgellfon</i>	Seeth, <i>araferwi</i> , <i>poethiasu</i>
Quilt, <i>cwrlid</i> : <i>arwnio</i>	Seize, <i>gafael</i> , <i>ymafaelyd</i>
Quire, <i>drefa</i>	Sense, <i>synwyr</i> , <i>deall</i>
Quite, <i>yn gwbl</i>	Serve, <i>gwasanaethu</i>
Quote, <i>dyfynu</i>	Shade, <i>cysgod</i> : <i>cysgodi</i>
Raise, <i>codi</i> , <i>cyfodi</i>	Shaft, <i>paladr</i> ; <i>mwndwll</i>
Range, <i>rhestr</i> , <i>rhes</i> : <i>rhestru</i>	Shake, <i>sigliad</i> : <i>siglo</i>
Reach, <i>cyrhaedd</i> : <i>cyrhaeddyd</i>	Shall, <i>caf</i> , <i>cawn</i> , &c.
Realm, <i>llywodraeth</i>	Shame, <i>cywilydd</i> : <i>cywilyddio</i>
Reeve, <i>goruchwyliwr</i>	Shape, <i>llun</i> : <i>llunio</i>
Reign, <i>teyrnasiad</i> : <i>teyrnasu</i>	Share, <i>rhan</i> : <i>rhanu</i>
Rhyme, <i>odl</i> : <i>odli</i>	Shark, <i>morgi</i> , <i>gwynforgi</i>
Ridge, <i>trum</i> : <i>trumio</i>	Sharp, <i>llym</i> : <i>hudladrata</i>
Right, <i>iawn</i> , <i>uniawn</i> ; <i>hawl</i>	Shave, <i>eillio</i>
Roast, <i>rhost</i> : <i>rhostio</i>	Sheaf, <i>ysgub</i> : <i>rhwymo yn ysgubau</i>
Rogue, <i>dyhiryn</i>	Shear, <i>cneifio</i>
Roost, <i>ieirglwyd</i> : <i>clwydo</i>	Sheep, <i>dafad</i> , pl. <i>defaid</i>
Rough, <i>garw</i>	Sheet, <i>llen</i> ; <i>cynfas</i>
Round, <i>cylch</i> ; <i>crwn</i> : <i>amgrynu</i>	Shelf, <i>talfaingc</i> , <i>silff</i>
Rouse, <i>dihuno</i>	Shell, <i>cragen</i> : <i>diblisgio</i>
Route, <i>ffordd</i> , <i>taith</i>	Shift, <i>crys merch</i> ; <i>ymdro</i> : <i>ymdaro</i> ; <i>newid</i>
Saint, <i>sant</i>	Shine, <i>dysgleirio</i>
Salve, <i>eli</i> : <i>elio</i>	Shire, <i>sir</i> , <i>swydd</i>
Scald, <i>berwlosg</i> : <i>llaithlosgi</i>	Shirt, <i>crys</i>
Scale, <i>cen</i> ; <i>clorian</i> : <i>dringo</i>	Shoal, <i>lluaws</i> ; <i>basle</i>
Scalp, <i>croen y pen</i>	Shock, <i>siglad</i> : <i>brawychu</i>
Scape, <i>diangfa</i> : <i>diangc</i>	Shoot, <i>blaguryn</i> : <i>blaguro</i> : <i>saethu</i>
Scate, <i>llithrwadn</i> : <i>llithrwadnu</i>	Shore, <i>glan y môr</i> : <i>attegu</i>
Scene, <i>golwg</i> , <i>golygfa</i>	
Scent, <i>arogl</i> : <i>arogli</i>	
Scoff, <i>gwawd</i> : <i>gwawdio</i>	

Shorn, <i>cneifiedig</i>	Snarl, <i>chwyrniad : chwyrnu</i>
Short, <i>byr</i>	Snead, <i>troed pladur</i>
Shout, <i>bloedd : bloeddio</i>	Sneak, <i>llech : llechian</i>
Shrew, <i>cecres</i>	Sneer, <i>gwatwarwen : gwatwarwenu</i>
Shrub, <i>manwydden</i>	Snipe, <i>myniar</i>
Siege, <i>gwarchae</i>	Snore, <i>chwyrniad : chwyrnu</i>
Sieve, <i>gogr</i>	Snout, <i>trwyn anifail, mildrwyn</i>
Sight, <i>golwg ; edrychiad</i>	Snuff, <i>trwynlwoch : ffroeni</i>
Since, <i>gan ; er, er pan</i>	Solve, <i>agor, dehongli</i>
Singe, <i>deifio</i>	Sooth, <i>gwiredd : boddio, lliniaru</i>
Sixth, <i>chweched</i>	Sough, <i>ffos gudd, cuddffos</i>
Skill, <i>medr</i>	Sound, <i>sain ; dianaf : seinio</i>
Skull, <i>penglog</i>	South, <i>deau</i>
Slack, <i>manlo ; yslac : llacio</i>	Space, <i>cyfwng</i>
Slain, <i>lladdedig</i>	Spade, <i>rhaw</i>
Slant, <i>ar osgo : osgoi</i>	Spare, <i>cynnil : cynnilo</i>
Slate, <i>llech : toi a llechi</i>	Spark, <i>gwreichionen</i>
Slave, <i>caethwas : gorweithio</i>	Spasm, <i>cwlwm gwythi</i>
Sleek, <i>llyfn : llyfnhau</i>	Spawn, <i>grawn : hilio</i>
Sleep, <i>cwsg : cysgu</i>	Speak, <i>llefaru</i>
Sleet, <i>odwlau</i>	Spear, <i>gwaewffon</i>
Slept, <i>cysgedig</i>	Speed, <i>brys ; cyflymder : brysio</i>
Slice, <i>tafell : tafellu</i>	Spell, <i>cyfaredd : sillafu</i>
Slide, <i>lithrfa : lithro</i>	Spend, <i>treulio, gwario ; afradloni</i>
Slime, <i>dyglist</i>	Spice, <i>llysieu, perlysieu</i>
Sling, <i>tafl : taflu</i>	Spike, <i>hoelen hir : hoelio</i>
Sloes, <i>airin perthi</i>	Spill, <i>dernyn : colli gwlyb</i>
Sloop, <i>llongan, llong un hwyl-bren</i>	Spine, <i>asgwrn y cefn</i>
Slope, <i>osgo : osgoi</i>	Spire, <i>clochdy blaenfain, meindwr</i>
Sloth, <i>diogi</i>	Spite, <i>cenfigen</i>
Small, <i>bach, bychan</i>	Split, <i>holtti</i>
Smart, <i>llym ; bywiog : gwynio</i>	Spoil, <i>anrhaith : anrheithio</i>
Smell, <i>arogl : arogl</i>	Spoke, <i>adain olwyn</i>
Smelt, <i>brwyniad : mwndoddi</i>	Spool, <i>gwerthyd</i>
Smile, <i>gwên : gwenu</i>	Spoon, <i>llwy</i>
Smite, <i>taro, curo</i>	Sport, <i>digrifwoch : ymddigrifo</i>
Smith, <i>gof</i>	Spout, <i>pistyll : pistyllio</i>
Smoke, <i>mwg : mygu</i>	Sprig, <i>brigyn</i>
Snail, <i>malwen</i>	Spurn, <i>gwrthwingo</i>
Snake, <i>neidr</i>	
Snare, <i>magl : maglu</i>	

Stack, <i>das : dasu</i>	Straw, <i>gwellt</i>
Staff, <i>pawl, cudosgordd</i>	Stray, <i>crwydryn : crwydro</i>
Stage, <i>esgynlawr</i>	Strew, <i>taenu</i>
Stake, <i>pawl : cyngwystlo</i>	Strip, <i>llain : diosg</i>
Stale, <i>hen, henaidd</i>	Stuff, <i>defnydd : tynlenwi</i>
Stalk, <i>paladr</i>	Stump, <i>boncyff</i>
Stall, <i>côr ; marchnadfainge</i>	Style, <i>dull, modd</i>
Stamp, <i>argraff : pwyo</i>	Suite, <i>cyfres ; cymdeithion</i>
Stand, <i>safle : sefyll</i>	Swain, <i>iangwr, gwladwr</i>
Stare, <i>llygadrythiad : llygadryth</i>	Swamp, <i>cors, siglen</i>
Start, <i>rhuthr : cychwyn</i>	Sward, <i>tonen</i>
State, <i>cyflwr ; llywodraeth : gosod ger bron</i>	Swarm, <i>haid : heidio</i>
Steal, <i>lladrata</i>	Swear, <i>tyngu</i>
Steam, <i>agerdd : agerddu</i>	Sweat, <i>chwys : chwysu</i>
Steed, <i>march, ceffyl</i>	Sweep, <i>ysgubwr : ysgubo</i>
Steel, <i>dur : durio</i>	Sweet, <i>melus</i>
Steep, <i>dibyn : mwydo</i>	Swell, <i>chwydd : chwyddo</i>
Steer, <i>bustach : llywio</i>	Swift, <i>cyflym</i>
Stern, <i>llyw llong ; y pen ol ; sarug</i>	Swine, <i>moch</i>
Stick, <i>ffon : glynu</i>	Swing, <i>siglbraff : siglhongian</i>
Stiff, <i>anystywyth</i>	Sword, <i>cleddyf</i>
Stile, <i>camfa</i>	Sworn, <i>tyngedig</i>
Still, <i>dysdyllbair ; llonydd : llonyddu</i>	Taint, <i>llwgr, llygriad : llygru</i>
Sting, <i>conyn : pigo</i>	Taste, <i>archwaeth : archwaethu</i>
Stink, <i>drewi</i>	Teach, <i>addysgu, dysgu</i>
Stoat, <i>carlwm</i>	Tease, <i>aflonyddu</i>
Stock, <i>bon ; golud : ystorio</i>	Teeth, <i>dannedd</i>
Stoke, <i>tânyddiaeth</i>	Tense, <i>amser</i>
Stone, <i>careg ; 8 bwys o gig : llabyddio</i>	Tempt, <i>hudo, denu</i>
Stool, <i>maingc, ystôl</i>	Tenth, <i>degfed</i>
Stoop, <i>plygu</i>	Thank, <i>diolch</i>
Store, <i>trysor, ystôr : trysori</i>	Theft, <i>lladrad</i>
Stork, <i>ciconia</i>	Their, <i>eu</i>
Storm, <i>tymmestl ; rhuthrgyrch</i>	Theme, <i>testun</i>
Stove, <i>twymdy ; twymiadur</i>	There, <i>yno, yna</i>
Stout, <i>mawr, cadarn</i>	These, <i>y rhai hyn</i>
Strap, <i>ffrewyll : ffrewyllu</i>	Thick, <i>tew, ffurf</i>
	Thief, <i>lleidr</i>
	Thigh, <i>morddwyd</i>
	Thine, <i>eiddot</i>
	Thing, <i>peth</i>
	Think, <i>meddwl, tybio</i>

Third, <i>trydydd</i>	Twist, <i>nydd-dro, nydd: nydd-droi</i>
Thorn, <i>draenen</i>	Vague, <i>crwydrol; diystyr</i>
Those, <i>y rhai hyny</i>	Valve, <i>ceuadaen</i>
Three, <i>tri, tair</i>	Vault, <i>daiargell: bwäu</i>
Throw, <i>tafl: taflu</i>	Venge, <i>dial</i>
Thumb, <i>bawd: bodio</i>	Verge, <i>cylch, terfyn: tueddu</i>
Thump, <i>dyrnod: dyrnodio</i>	Verse, <i>adnod, gwers</i>
Tight, <i>tyn; cyfyng</i>	Voice, <i>llef, llais</i>
Tinct, <i>lliw: llwio</i>	Vouch, <i>gwirio</i>
Tithe, <i>degwm: degymu</i>	Waist, <i>gwasg</i>
Toast, <i>crasfara: crasu</i>	Wales, <i>Cymru</i>
Tongs, <i>gefail</i>	Waste, <i>anial; ofer: gwastraffu</i>
Tooth, <i>dant</i>	Watch, <i>oriadur; gwyliadw-riaeth: gwylio</i>
Torch, <i>ffaglen, canwyll gwyr</i>	Weave, <i>gwau</i>
Touch, <i>teimlad: teimlo, cyffwrdd</i>	Wedge, <i>cŷn: cynio</i>
Tough, <i>gwydn</i>	Weigh, <i>pwysu</i>
Trace, <i>ol: olrhain</i>	Welsh, <i>Cymreig; Cymraeg</i>
Track, <i>ol, arlwybr</i>	Whale, <i>morfil</i>
Tract, <i>rhandir; traethodyn</i>	Wharf, <i>porthfa</i>
Trade, <i>masnach: masnachu</i>	Wheat, <i>gwenith</i>
Train, <i>cyfres: hyfforddi</i>	Wheel, <i>olwyn: chwyldroi</i>
Trait, <i>llinell; ergyd</i>	Whelp, <i>cenaw</i>
Trash, <i>sothach</i>	Where, <i>pa le, pa fan</i>
Tread, <i>sathr: sathru</i>	Which, <i>pwyl, pa un</i>
Treat, <i>rhad-wledd: rhad-wle-dda</i>	While, <i>enyd, amser</i>
Tribe, <i>llwyth, tylwyth</i>	Whisp, <i>tusw</i>
Trick, <i>ystrangc: twyllo</i>	White, <i>gwyn</i>
Troop, <i>byddindorf: llu</i>	Whole, <i>cwbl, cyfan</i>
Trout, <i>brithyll</i>	Whore, <i>putain: puteinio</i>
Truce, <i>byr heddwch</i>	Whose, <i>eiddo pwy</i>
Truck, <i>newidwriaeth: cyfnewid</i>	Width, <i>lled</i>
Trunk, <i>cyff, boncyff</i>	Wince, <i>gwingo</i>
Truss, <i>byrniad: byrnio</i>	Winch, <i>dyrwynai</i>
Trust, <i>ymddiried: coelio</i>	Withe, <i>gwen</i>
Truth, <i>gwirionedd</i>	Witch, <i>dewines</i>
Twang, <i>clec, seindon: clecian, cydseinio</i>	World, <i>byd</i>
Twice, <i>dwywaith</i>	Worse, <i>gwaeth</i>
Twine, <i>llinyn cyfrodedd</i>	Worst, <i>gwaethaf</i>
Twirl, <i>chwyrndro: chwyrndroi</i>	Worth, <i>gwerth</i>
	Wound, <i>archoll: archolli</i>

Wrath, *llid*
 Wreck, *llongddrylliad*
 Wring, *gwasg : gwasgu*
 Wrist, *arddwn*
 Write, *ysgrifenu*
 Wrong, *cam : niweidio*
 Wrote, *ysgrifenyd*
 Wroth, *digllawn*

Yacht, *tlvsfad, ceinlong*
 Yearn, *dwysdeimlo*
 Yeast, *burym*
 Yield, *gildio, ymostwng*
 Young, *ieuangc*
 Yours, *eiddoch*
 Youth, *dyn ieuangc*

WORDS OF SIX LETTERS.

Bleach, *canu, gwynu, gwynhau*
 Blight, *golosgïad : golosgi*
 Bought, *prynedig*
 Branch, *cangen : cangenu*
 Breach, *adwy, rhwyg*
 Breast, *bron, dwyfron, brest*
 Breath, *anadl*
 Breeze, *awel, chwa*
 Bridge, *pont*
 Bright, *gloyw, ysblenydd*
 Bronze, *lliw pres, presliw*
 Browse, *brigdori*
 Bruise, *clais, yssigiad : yssigo*
 Chance, *damwain : dygwyddo*
 Change, *aralliad : cyfnewid*
 Charge, *cadwraeth ; gorchym-
 myn : ymddiried ; cyhuddo ;
 ymosod*
 Chaste, *diwair, dihalog*
 Cheese, *caws*
 Choice, *dewisol, dewis*
 Choose, *dewis, ethol*
 Church, *eglwys : eglwysa*
 Clause, *adran, erthygl*
 Cleave, *holhti ; glynu*
 Clench, *rhybedio*
 Clothe, *dilladu, gwisgo*

Coarse, *garw, bras*
 Corpse, *celain, corph marw*
 Course, *ystod, gyrfa : hela ;
 rhedeg*
 Crease, *ol plygiad : crychiadu*
 Cruise, *gwylfordwyaeth : gwib-
 fordwyo*
 Crutch, *bagl, ffon fagl*
 Dearth, *prinder ; newyn*
 Drudge, *cystogwr : cystogi*
 Fierce, *gerwin, creulawn*
 Fledge, *magu plu, plufu, pluenu*
 Fleece, *cnu, cnuf : cneifio*
 Flight, *hedfa ; ffoad*
 Flinch, *rhuso, ymollwng*
 Flitch, *hannoreb*
 Fourth, *pedwarfed*
 Freeze, *rhewi*
 Friend, *cyfaill*
 Fright, *arswyd, ofn : brawychu*
 Glance, *cipolwg : cipedrych*
 Grains, *grawn ; soeg*
 Grease, *irad, saim : iro*
 Greece, *gwlad Groeg*
 Greens, *bresych ; cawl*
 Grieve, *gofidio, galaru*
 Groove, *rhigol : rhigoli*

Ground, <i>llawr, sail : seilio ; maluredig</i>	Scream, <i>crochwaedd : ysgrech</i>
Growth, <i>twf, tyfiant</i>	Screen, <i>cysgodlen : gwasgodi</i>
Grudge, <i>dygasedd : gwarafun</i>	Scribe, <i>ysgrifenydd</i>
Halves, <i>hanneru</i>	Scruff, <i>addail</i>
Health, <i>iechyd</i>	Scythe, <i>pladur</i>
Hearse, <i>elor-gerbyd, corffglud</i>	Search, <i>chwiliad : chwilio</i>
Hearth, <i>aelwyd</i>	Selves, <i>hunain</i>
Height, <i>uchder</i>	Shades, <i>cysgodolion</i>
Hoarse, <i>cryg ; cryglyd</i>	Sheath, <i>gwain : gweinio</i>
Knight, <i>marchog</i>	Shears, <i>gwellaif</i>
Launch, <i>cynnofio, llonghyffio, morhau</i>	Shield, <i>tarian : tarianu</i>
League, <i>cyfammod : cynghreirio</i>	Should, <i>dylly</i>
Length, <i>hyd, hirder</i>	Shriek, <i>crochlais : crochleisio</i>
Lights, <i>ysgyfaint</i>	Shrill, <i>llym, uchelseiniol</i>
Loathe, <i>ffieiddio, casäu</i>	Shrink, <i>crebachu, cilio yn ol</i>
Naught, <i>dim ; drwg</i>	Shroud, <i>amdo : amdoi</i>
Nought, <i>dim, diddym</i>	Sketch, <i>cynllun : cynllunio</i>
Phlegm, <i>cornboer</i>	Skirts, <i>godre, ymyl : ymylu</i>
Phleme, <i>fflaim, cylllell waedu</i>	Sleeve, <i>llawes</i>
Phrase, <i>geiriad, ymadrodd : geirio</i>	Slight, <i>ysgafn ; dirmyg : dirmygu</i>
Pierce, <i>gwanu, tyllu</i>	Sluice, <i>dyfrddor : dwfr ollwng</i>
Plague, <i>pla : plaau</i>	Smooth, <i>llyfn, gwastad : llyfnäu</i>
Please, <i>boddhau ; gweled yn dda</i>	Sneeze, <i>tisiud : tisio</i>
Pledge, <i>gwystl : gwystlo</i>	Sought, <i>ceisiedig</i>
Plough, <i>arad, ylltyd : arddu, aredig</i>	Source, <i>ffynnonell, tarddiad</i>
Plunge, <i>trochiad : trochi</i>	Speech, <i>araeth, lleferydd</i>
Praise, <i>mawl : canmol</i>	Sphere, <i>cronell ; cylch</i>
Preach, <i>pregethu</i>	Splash, <i>arwlychu ; lleidio</i>
Priest, <i>offeiriad</i>	Spleen, <i>y dduwg</i>
Prince, <i>tywysog</i>	Splice, <i>rhaffgymhlethu, rhaffgydio</i>
Prompt, <i>parod, dioed : cofweini ; helpu</i>	Splint, <i>dysgloen</i>
Quench, <i>diffoddi ; dofi</i>	Spouse, <i>dyweddi, priod</i>
Scarce, <i>prin, anaml ; odid</i>	Sprain, <i>tyrfiad : yssigo</i>
Scheme, <i>cynllun, dyfais</i>	Spread, <i>taeniad : taenu</i>
Schism, <i>rhwyg eglwysig, sism</i>	Spring, <i>tarddiad ; gwanwyn : tarddu</i>
School, <i>ysgol : ysgolori</i>	Sprout, <i>blaendarddu</i>
Scrape, <i>craflwy : crafu</i>	Sponge, <i>ysbwng : ysbyngu</i>
	Squall, <i>awel ddisyfyd : ysgrech-ian</i>

Square, <i>ysgwar : ysgwario</i>	Thatch, <i>to gwellt : toi</i>
Squeak, <i>gwichlef : gwichio</i>	Theirs, <i>eiddynt</i>
Squint, <i>gŵyr : llygadwyro</i>	Thence, <i>oddi yno, o hyny</i>
Squirt, <i>chwistrell : chwistrellu</i>	Thieve, <i>lladrata</i>
Stairs, <i>grisiau</i>	Thirst, <i>syched : sychedu</i>
Starch, <i>syth : sythu</i>	Though, <i>er, er hyny, pe</i>
Starve, <i>newynu ; rhynu</i>	Thrash, <i>dyrnu</i>
Staves, <i>ffyn ; erwydd</i>	Thread, <i>edau, edafedd : edafu</i>
Stench, <i>drewdod</i>	Threap, <i>ymresymu ; ymdae- ru</i>
Stitch, <i>pwyth : pwytho</i>	Threat, <i>bygwth, dwrd</i>
Stocks, <i>cyffion</i>	Thrice, <i>teirgwaith</i>
Strain, <i>dirdroad : dirdroi</i>	Thrive, <i>llwyddo, ffynu, cynny- ddu</i>
Strait, <i>cyfyngfor ; cyfyng ; cyf- yngder</i>	Throat, <i>corn y gwddf</i>
Strand, <i>traeth : rhedeg ar draeth</i>	Throne, <i>gorsedd : gorseddu</i>
Stream, <i>ffrwd : ffrydio</i>	Throng, <i>tyrfa : tynlenwi</i>
Street, <i>heol, ystryd</i>	Thrush, <i>bronfraith</i>
Stress, <i>pwys, gwasgfa</i>	Thrust, <i>gwth : gwthio</i>
Strict, <i>cyfyng, caeth</i>	Thwart, <i>croes : rhwystro</i>
Stride, <i>higram : higramu</i>	Tongue, <i>tafod ; tafodiaeth</i>
Strife, <i>cynhen, ymryson</i>	Trance, <i>llewyg, llesmair</i>
Strike, <i>cyfor : taro ; iselu</i>	Trench, <i>ffos, clawdd : ffosi, cloddio</i>
String, <i>llinyn : llinynu</i>	Trough, <i>cafn</i>
Stripe, <i>linellres : linellresu</i>	Twelve, <i>deuddeg</i>
Strive, <i>ymegnio, ymdrech</i>	Wealth, <i>cyfoeth, golud</i>
Stroke, <i>dyrnod : llochi</i>	Weight, <i>pwys, pwysigrwydd</i>
Strong, <i>cryf, galluog</i>	Whence, <i>o ba le ; pan</i>
Swerve, <i>gwyro, troi ymaith</i>	Wreath, <i>amdorch : amdorchi</i>
Switch, <i>gwialenig : gwialenodi</i>	Wrench, <i>dirdro : dirdroi</i>
Taught, <i>dysgedig</i>	Wretch, <i>adyn, truenyn</i>
Teethe, <i>magu dannedd</i>	Wright, <i>saer</i>
Thanks, <i>diolch</i>	

WORDS OF SEVEN AND EIGHT LETTERS.

Breadth, <i>lled</i>	Cleanse, <i>glanhau, puro</i>
Breathe, <i>anadlu</i>	Clothes, <i>dillad, gwisgoed</i>
Brought, <i>dygiedig</i>	Draught, <i>trafwnge, llymaid</i>

Drought, *sycheder, gwres*
 Freight, *llwyth llong : llong*
lwytho
 Glimpse, *golewyrch ; cipolwg*
 Grounds, *seiliau ; gwaddodion*
 Scourge, *fflangell : fflangellu*
 Scratch, *crip, cripiad : cripio*
 Seventh, *seithfed*
 Sleight, *cyfrwysdro*
 Springe, *croglath*
 Sprouts, *adfresych*

Squeeze, *gwasg : gwasgu*
 Stealth, *lladrad*
 Strange, *dieithr, estronol*
 Stretch, *estyn : tynu*
 Straight, *union, syth*
 Strength, *nerth, gallu*
 Thought, *meddwl ; bwriad*
 Through, *trwy ; trwodd*
 Twelfth, *deuddegfed*
 Wrought, *gwneuthuredig*

WORDS OF TWO SYLLABLES.

A-base, *darostwng, iselu*
 A-bate, *treio, lleihau ; gostwng*
 Ab-bey, *abatty, mynachlog*
 Ab-bot, *abad, pensynach*
 Ab-hor, *ffieiddio, casäu*
 A-bide, *trigo, aros ; goddef*
 Ab-ject, *bwrrw ymaith, gwrthod*
 Ab-ject, *distadl, gwael*
 A-ble, *galluog, medrus ; goludog*
 A-board, *ar fwrdd llong*
 A-bode, *annedd ; trigfa ; aros-*
iad
 A-bove, *uwch, goruwch, uwch-*
ben
 A-bound, *cael gwala, meddu*
digon
 A-bout, *perthynol ; gerllaw ;*
ying nghglch, oddeutu ; tua
 A-bridge *talfyru, crynhoi*
 A-broad, *allan, ar led ; oddi*
cartref
 Ab-rupt, *disymmwth, byrbwyll*
 Ab-scess, *cornwyd, anafod*
 Ab-scond, *ymguddio, llechu*

Ab-sence, *absennoldeb, absen*
 Ab-sent, *absennol : absennoli*
 Ab-solve, *rhyddhau ; madden*
 Ab-sorb, *llyngcu, sugno, difa*
 Ab-stain, *ymattal ; ymgadw*
 Ab-stract, *crynoldeb : crynhoi*
 Ab-surd, *afresymol ; gwrthun*
 A-buse, *camdriniaeth : camar-*
fer
 A-byss, *eigion, pwll diwaelod*
 Ac-cede, *cytuno, cydsynio*
 Ac-cent, *acen : acenu*
 Ac-cept, *derbyn*
 Ac-cess, *dyfodfa, nesâd, agos-*
iad
 Ac-compt, *rhif, cyfrif*
 Ac-cord, *cydfod : cytuno ; cyd-*
daro
 Ac-cost, *cyfarch, anerch*
 Ac-count, *cyfrif ; cymmeriad :*
rhifo
 Ac-crue, *chwanegu, deillio ;*
tyfu
 Ac-cuse, *cyhuddo, beio*

- A**-chieve, *cyflawni* ; *cwblhau*
A-cid, *sur*, *egr*, *chwibl*
A-corn, *mesen*
A-quaint, *hysbysu*, *amlygu* ;
arfer
A-quire, *cyrhaedd*, *caffael* ;
casglu
A-quit, *rhyddhau*, *cyflawnhau*
A-cre, *erw*, *cyfar*
A-rid, *sur* ; *pigog*
A-cross, *yn groes*, *ar draws*
A-tion, *gweithred* ; *ystum* ;
cwyn ; *dadl* ; *brwydr*
A-tive, *bywiog*, *gweithgar*,
heinif
A-cute, *awchus*, *llym* ; *synwyr-*
ol
Ad-der, *neidr*
Ad-dice, *neddyf*, *bwyell gam*
Ad-dict, *ymroddi*, *diofrydu*
Ad-dle, *gwag*, *clwc*, *gorllyd*
Ad-dress, *cyfarchiad* ; *cyfar-*
wyddiad : *anerch*, *cyfeirio*
Ad-here, *ymlynu*, *glyhu wrth*
A-dieu, *bydd wych*, *yn iach*
Ad-journ, *gohirio*, *oedi*
Ad-junct, *darymsawdd*, *chwan-*
egawd
Ad-jure, *tyngedu*
Ad-just, *cymhwysu*, *trefnu*,
iawni
Ad-mire, *rhyfeddu*, *mawrygu*,
hoffi
Ad-mit, *derbyn*, *caniatäu*, *godd-*
ef
A-dopt, *mabwysiadu*
A-dore, *addoli* ; *mawrhau*
A-dorn, *addurno*, *trwsio*, *harddu*
Ad-vance, *mynediad* ; *cynnydd* :
myned ym mlaen ; *gwelläu*
Ad-vent, *y dyfodiad*, *yr adfent*
Ad-verb, *rhagserf*, *gorair*
- Ad**-verse, *gwrthwynebus*, *ad-*
fydig
Ad-vert, *ystyried*, *dal sylw*
Ad-vice, *cynghor* ; *mynegiad*
Ad-vise, *cynghori*, *annog*
A-dult, *oedog*, *un mewn oed*
Af-fair, *gorchwyl* ; *achos*
Af-fect, *serch* ; *teimlad* : *cyff-*
roi ; *ceisio*
Af-firm, *haeru* ; *sicrhau*, *gwir-*
io
Af-fix, *cyssawd* : *cydio*, *sicrhau*
Af-flict, *gofidio*, *trallodi*
Af-ford, *rhoddi*, *gweini* ; *gallu*
rhoi
Af-fray, *ymryson* : *brawychu*
Af-fright, *braw*, *dychryn*
Af-front, *sarhâd* : *difriö* ; *dig-*
io
A-float, *ar nawf* ; *yn symmud*
A-fore, *rhag*, *cyn*, *o flaen*
A-fraid, *dychrynedig* ; *ofnus*
A-fresh, *o'r newydd*, *eilwaith.*
eto
Af-ter, *gwedi*, *ar ol*
A-gain, *eilwaith*, *drachefn*, *eto*
A-gainst, *erbyn*, *gyferbyn*,
rhag
A-ged, *hen*, *oedranus*
A-gent, *goruchwylwr*, *dir-*
prwy ; *achos*
Ag-gress, *dechreu* *cynnen*,
ymosod
Ag-grieve, *blino*, *gormesu*, *poeni*
A-go, *cyn hyn*, *yn ol*
A-gree, *cytuno*, *heddychu* ; *cyf-*
ateb
A-gue, *y cryd*, *y ddieithron*
Air-ing, *rhodiad allan* ; *twym-*
ol
A-larm, *gwaedd*, *rhybydd* :
dychrynu

A-las, <i>och ! Och fi ! aha</i>	A-muse, <i>difyru ; hulfoddio</i>
Al-der, <i>gwernen</i>	An-chor, <i>angor : angori</i>
A-lert, <i>bywiog, heini, gwyliad- wrus</i>	An-cient, <i>hen, hirhoedlog ; oesol</i>
A-lien, <i>allwlad, alldud, estron</i>	An-cle, <i>ffer, migworn</i>
A-light, <i>disgyn, dyfod i lawr</i>	An-gel, <i>angel ; cenad</i>
A-like, <i>yn debyg, yn gyffelyb</i>	An-ger, <i>dig, digder : digio, llidio</i>
A-live, <i>byw, yn byw ; bywiog</i>	An-gle, <i>ongl, congl : pysgota</i>
A-lay, <i>esmwythhâd : tymmeru ; cymmysgu ; lliniaru</i>	An-gry, <i>dig, llidiog</i>
Al-lege, <i>datgan, haeru, gwirio</i>	An-guish, <i>ing, gloes, cystudd</i>
Al-ley, <i>rhodfa ; heol gul</i>	An-nals, <i>blwyddolion, hanes- ion</i>
Al-lies, <i>cynghreiriaid</i>	An-nex, <i>cyssylltiad : cyssylltu</i>
Al-lot, <i>gosod, penodi, cyfranu</i>	An-nounce, <i>datgan, cyhoeddi</i>
Al-low, <i>caniatâu, goddef, gos- twng</i>	An-noy, <i>drygu ; niweidio ; blino</i>
Al-lude, <i>cyfeirio ; cyffelybu</i>	An-nul, <i>dyddymu, dilëu</i>
Al-lure, <i>hudoliaeth ; hudo, denu</i>	A-noint, <i>iro, eneinio</i>
Al-ly, <i>cynghreiriad : ymgysfath- rachu</i>	An-swer, <i>ateb, atebiad : atebu</i>
Al-most, <i>ym mron, agos, braidid</i>	An-them, <i>mawlgan</i>
A-lone, <i>unig, unigol</i>	An-tients, <i>hynafiaid, hynaf</i>
A-long, <i>ym mlaen ; bellach</i>	An-vil, <i>eingion</i>
A-loud, <i>yn uchel, yn groch</i>	Anx-ious, <i>pryderus ; awyddus</i>
Al-so, <i>hefyd, yn yr un modd</i>	An-y, <i>unrhyw ; neb ; rhyw</i>
Al-tar, <i>allor, allawr</i>	A-part, <i>qr neilldu, ar wahân</i>
Al-ter, <i>arallu, newid</i>	Ap-peal, <i>appeliad</i>
Al-though, <i>er, er hyny ; pe, ped</i>	Ap-pear, <i>ymddangos ; bod yn debyg</i>
Al-ways, <i>yn wastadol, bob amser</i>	Ap-pease, <i>gostegu, dystewi</i>
A-mass, <i>pentyru ; croni ; casglu</i>	Ap-pend, <i>crogi wrth, cydio</i>
A-maze, <i>aruthredd, braw : synu, brawychu</i>	Ap-plaud, <i>canmol, moli</i>
A-men, <i>amen, yn wir ; felly y bo</i>	Ap-plause, <i>clod, canmoliaeth</i>
A-mend, <i>adgyweirio, adnew- yddu</i>	Ap-ple, <i>afal</i>
A-mends, <i>iawn, boddlonrwydd</i>	Ap-ply, <i>cymhwyso ; ymosod</i>
A-miss, <i>ar fai, yn feis</i>	Ap-point, <i>gosod, trefnu, nodi</i>
A-mong } <i>yn, ym mhlith,</i>	Ap-praise, <i>priso, cywerthyddio</i>
A-mongst } <i>rhwng</i>	Ap-prise, <i>hysbysu, rhybuddio</i>
Am-ple, <i>helaeth ; mawr ; eang</i>	Ap-proach, <i>dynesiad : dynesu</i>
	Ap-prove, <i>cymmeradwyo ; profi</i>
	A-pril, <i>Ebrill</i>
	A-pron, <i>arffedog ; barclod</i>
	Ar-bour, <i>gwasgodfa, deildy</i>
	Arch-er, <i>saethydd, saethwr</i>
	Ar-dent, <i>taer ; awchus, gwresog</i>

Ar-dour, <i>awyddfryd ; taerni</i>	A-stray, <i>ar gyfeiliorn</i>
Ar-gue, <i>dadleu, rhesymu</i>	At-las, <i>casgliad o ddarluniau ; atlas</i>
A-rise, <i>codi, esgyn</i>	At-om, <i>mymryn, brycheuyn</i>
Ar-mour, <i>arfogaeth, rhyfelwsg</i>	A-tone, <i>rhoi iawn ; cymmodi</i>
Arm-pit, <i>cesail</i>	At-tach, <i>dal, attafaelu</i>
Ar-my, <i>llu, byddin</i>	At-tack, <i>rhuthr : gosod, ymosod ar</i>
A-round, <i>o amgylch, o bob tu</i>	At-tain, <i>ennill ; cyrhaedd</i>
A-rouse, <i>deffroi, dihuo</i>	At-tempt, <i>anturiaeth, cynnyg : anturio, ceisio</i>
Ar-range, <i>trefnu, rhesu</i>	At-tend, <i>gofalu ; gwrando ; ystyried ; canlyn</i>
Ar-ray, <i>gwisg, trwsiad : addurno ; trefnu</i>	At-tire, <i>gwisg : gwisgo, trwsiadu</i>
Ar-rear, <i>olddyled</i>	At-tract, <i>tynu, denu, llithio</i>
Ar-rest, <i>dal, dal yn garcharor</i>	A-vail, <i>lles, budd : llesäü, cynnorthwo</i>
Ar-rive, <i>dysod, cyrhaedd, tirio</i>	Auc-tion, <i>arwerthiant, arwerth</i>
Ar-row, <i>saeth, picell</i>	Au-dit, <i>prawf cyfrifon : olrheinio, prawiadu</i>
Art-ful, <i>dichellgar ; hyfedr</i>	A-venge, <i>dial, ymddial</i>
Art-ist, <i>celfyddiwr</i>	A-ver, <i>gwirio, haeru, sicrhau</i>
As-cend, <i>esgyn, dringo</i>	A-verse, <i>gwrthwynebol, gelynnol</i>
As-cent, <i>esgynfa, rhiw, llethr</i>	A-void, <i>gochel, diange</i>
Ash-es, <i>lludw, ulw</i>	A-vow, <i>addef ; amddiffyn</i>
A-shore, <i>ar y traeth, ar lan</i>	Aug-ment, <i>cynnyddu, ychwanegu</i>
A-side, <i>ör neilldu ; ar osgo</i>	Au-gust, <i>Awst ; arderchog</i>
A-sleep, <i>yn nghwsg, yn cysgu</i>	Aus-tere, <i>gerwin, creulawn</i>
As-pect, <i>golygiad : edrych, tremio ; sylwi</i>	Au-thor, <i>awdwr, gwneuthurwr</i>
As-pire, <i>uchelgeisio ; ymgeisio</i>	Au-tumn, <i>Hydref ; cynauaf</i>
As-sail, <i>ymosod, rhuthro</i>	A-wait, <i>dysgwyl, aros ; gweini</i>
As-sault, <i>rhuthr, ymosodiad : taro, ymosod</i>	A-wake, <i>effro ; deffro : deffroi</i>
As-sent, <i>cydsyniad : cydsynio</i>	A-ware, <i>rhagystyriol, arwybodus</i>
As-sert, <i>haeru, honi, gwirio</i>	A-way, <i>ymaith, ffwrdd</i>
As-sess, <i>trethu</i>	Aw-ful, <i>ofnadwy</i>
As-sets, <i>oleiddo</i>	A-while, <i>encyd, ennyn</i>
As-sign, <i>penu, rhoddi ; trosi</i>	Awk-ward, <i>trwsgl, chwithig</i>
As-sist, <i>cynnorthwo ; amddiffyn</i>	
As-size, <i>brawdlys : penodi pris</i>	
As-sort, <i>cymmathu, cyd-drefnu</i>	
As-suage, <i>llonyddu, lliniaru</i>	
As-sume, <i>cymmeryd, ymhoni</i>	
As-sure, <i>sicrhau, gwirio</i>	
Asth-ma, <i>diffyg anadl, mygfa</i>	

<i>Ax-iom, gwireb, gosodiad</i>	<i>Bas-tion, rhagfur, gworthglawdd</i>
<i>Ax-is, echel, pegwn</i>	<i>Bat-tle, brwydr: ymladd</i>
<i>Back-bite, absennu, athrodi</i>	<i>Bay-salt, morhalen</i>
<i>Back-slide, gwrthgilio, encilio</i>	<i>Bay-tree, llawryf</i>
<i>Back-ward, yn ol; hwyrfrydig; ammhared</i>	<i>Bea-con, gwylfa, tanfwdwl</i>
<i>Bad-ger, broch, daiar fochyn</i>	<i>Bea-dle, rhingyll, gwysior</i>
<i>Baf-fle, dyrysus: siomi; trechu</i>	<i>Bear-er, cludydd, cynnaliwr</i>
<i>Bag-gage, clud, celfi llu</i>	<i>Bear-ing, cyfeiriad; goddefiad</i>
<i>Bai-liff, maer; hafodwr; ceis-bwl</i>	<i>Beast-ly, anifeilaidd, aflan</i>
<i>Bal-ance, clorian; mantoliaeth: pwyso; gwastadhau</i>	<i>Beat-ing, curiad, cwrfa</i>
<i>Bald-ness, moelni, moledd</i>	<i>Beau-ty, glendid, harddwoch</i>
<i>Bal-loon, clobyn; awyren</i>	<i>Be-cause, o herwydd, o blegid, o achos; gan, am</i>
<i>Bal-lot, coelbren</i>	<i>Beck-on, amneidio</i>
<i>Band-age, rhwymyn, gwasg-rwym</i>	<i>Be-come, gweddu, perthynu</i>
<i>Bane-ful, dinystriol, marwol</i>	<i>Bed-stead, pren gwely, ochr gwely</i>
<i>Ban-ish, alldudio, deol</i>	<i>Bee-hive, cwch gwenyn</i>
<i>Bank-er, sylltydd, arianydd</i>	<i>Bee-tle, chwilen ddu</i>
<i>Bank-rupt, methdalwr</i>	<i>Be-fall, dygwydd; dyfod; darfod</i>
<i>Ban-ner, lluman, baner</i>	<i>Be-fore, o flaen, ger bron, cyn</i>
<i>Ban-quet, goledd: gwledda</i>	<i>Beg-gar, cardodyn: llymhau</i>
<i>Bap-tize, bedyddio</i>	<i>Be-get, cenedlu, eppilio</i>
<i>Barb-er, eillior, barfwr</i>	<i>Be-gin, dechreu, cychwyn</i>
<i>Bar-gain, cytundeb: cytuno</i>	<i>Be-gone, ymaith, ffwrdd</i>
<i>Bar-ley, haid, barlys</i>	<i>Be-guile, hudo, llithio, dena, twyllo</i>
<i>Bar-on, brëyr, barwn</i>	<i>Be-half, plaid, rhan, achos, tu</i>
<i>Bar-rack, lluest mior</i>	<i>Be-have, ymddwyn, ymarweddu</i>
<i>Bar-rel, baril, celwrn</i>	<i>Be-hind, yn ol, ar ol, y tu cefn</i>
<i>Bar-ren, anffrwythlon, an-mhlantadwy</i>	<i>Be-hold, edrych, golygu</i>
<i>Bar-row, berfa, carthglwyd</i>	<i>Be-ing, hantod, bod</i>
<i>Bar ter, newidwriaeth: cyfnew-idio</i>	<i>Bel-fry, llofft y gloch</i>
<i>Bash-ful, cywilyddgar, yswil</i>	<i>Be-lief, ffydd, coel, crediniaeth</i>
<i>Ba-sin, cawg; nawfle</i>	<i>Be-lieve, credu, coelio, ymddir-ied</i>
<i>Ba-sis, sail: gwaelod</i>	<i>Bel-low, rhuo, brefu</i>
<i>Bas-ket, basged, cawell</i>	<i>Bel-lows, megin</i>
<i>Bas-tard, basdardd, plentyn or-dderch</i>	<i>Bel-ly, bol, bola; ceudod</i>
	<i>Be-long, perthynu, deiryd</i>

Be-loved, *anwylyd, cariad*
 Be-low, *is, is law, oddi tanodd*
 Be-moan, *cwyno, galaru*
 Bend-ed, *plygedig, cam*
 Bend-ing, *plygiad, gogwyddiad*
 Be-neath, *is, is law, isod, obry*
 Be-nign, *tirion, mwyn, hael*
 Be-numb, *merwino, fferu*
 Be-queath, *cymmyn, rhoi mewn ewyllys*
 Be-quest, *cymmyn, cymmyn-rodd*
 Be-reave, *difuddio, difeddu*
 Be-seech, *attolygu, deisyf erfyn*
 Be-side { *ger llaw, wrth, yn ymyl*
 Be-sides { *heb law; gyda, oddi eithr, hefyd*
 Be-siege, *gwarchae, amgylchu*
 Be-som, *ysgubell, ysgub*
 Be-stow, *rhoddi, anrhegu*
 Be-tray, *bradychu, cyhuddo*
 Bet-ter, *gwell: gwellau*
 Be-tween } *rhwng, yn mysg*
 Be-twixt }
 Be-wail, *cwyno, galaru*
 Be-ware, *gochel, ymgadw*
 Be-yond, *dros, tra, tu hwnt i, ym mhellach*
 Bi-as, *tueddiad: tueddu; denu*
 Bi-ble, *y Llyfr, y Bibl*
 Bid-den, *gwahoddedig: wedi ei gynnyg*
 Bid-ding, *gwahoddiad; cyhoeddiad*
 Bid-ing, *trigias, arosiad*
 Big-ot, *dyn penboeth, dallbleidiwr*
 Bil-ious, *geriog*
 Bil-let, *byrlythyr; nodyn*
 Bil-low, *ton, moryn*

Bind-ing, *rhwymiad; ymylhwsgiad*
 Bi-ped, *creadur deudroed*
 Bird-lime, *glud, ysgrawling*
 Birth-day, *dydd genedigaeth*
 Bis-cuit, *bara caled, teisen galed*
 Bish-op, *esgob, golygwr*
 Bi-sect, *deubarthu, rhanu*
 Bit-ter, *chwerw, bustlaidd, tost*
 Bi-valve, *deufasglog; dwygragenog*
 Black-bird, *mwyalch, yr aderyn du*
 Black-guard, *dyhiryn, drygodyn*
 Black-smith, *gof, gof du*
 Blad-der, *pledren, chwysigen*
 Blame-less, *difai, diargyhoedd*
 Blan-ket, *brycan, gwrthban*
 Blas-pheme, *cablu, difenwi*
 Blast-ing, *deifiad, malldod; seithugiad*
 Bleach-ing, *caniad, gwyniad*
 Bleak-ness, *oerni; fferdod*
 Bleed-ing, *gwaediad; gwaedlif*
 Blem-ish, *anaf, bai: anafu, niweidio*
 Bless-ed, *bendigedig, gwynfydedig*
 Bless-ing, *bendith, llad*
 Blind-fold, *mygydol: mygydu; dallu*
 Blind-ness, *dallnieb, dellni*
 Blind-worm, *madfall, dallneidr*
 Blis-ter, *chwydalen: chwydalau*
 Bloat-ed, *chwyddedig; balchaid*
 Block-ade, *argae, gwarchae*
 Block-head, *penbwl, hurtyn*

Blood-shot, <i>y fflameg, gwaed-glais</i>	Bra-zen, <i>efyddaidd ; haerllug</i>
Blood-y, <i>gwaedlyd, creulawn</i>	Break-ers, <i>beisdon, beisdonau</i>
Blos-som, <i>blodeuo, blaguro</i>	Break-fast, <i>boreubryd</i>
Bloom-ing, <i>blodeuog ; gwiridog</i>	Breast-plate, <i>dwyfroneg</i>
Blow-ing, <i>chwythiad ; gwyntog</i>	Breath-ing, <i>chwythiad, anad-liad</i>
Blun-der, <i>amryfusedd ; coll : camsynied</i>	Breth-ren, <i>brodyr, brodorion</i>
Blunt-ness, <i>pylni, pyledd</i>	Brick-bat, <i>darn o briddfaen</i>
Blunt-ly, <i>yn bwol, yn ddiawch</i>	Brick-kiln, <i>odyn priddfeini</i>
Blush-ing, <i>gwiridog ; gwyllaidd</i>	Bride-groom, <i>priodfab, priod-asfab</i>
Boat-swain, <i>penbadwr</i>	Bride-maid, <i>llawforwyn, mor-wyn priodas</i>
Bo-dy, <i>corph, un ; swrn, cry-nodeb</i>	Bride-well, <i>carchar</i>
Boil-er, <i>callawr, pair, berwed-ydd</i>	Bri-dle, <i>ffrwyn : ffrwyno</i>
Boil-ing, <i>berw, berwad, berwed-ig</i>	Brief-ly, <i>yn fyr, ar fyr eiriau</i>
Bold-ness, <i>hyfder ; haerllug-rwydd</i>	Bri-er, <i>mieren, dyrystien</i>
Bol-ster, <i>gobenydd : ategu</i>	Brig-ade, <i>byddindorf</i>
Bom-bard, <i>llosheliad : lloshelu</i>	Bright-ness, <i>gloywder, dysgleirdeb</i>
Bond-age, <i>caethiwed, carchar</i>	Bril-liant, <i>claerwych ; ardderchog</i>
Bon-fire, <i>coelcerth, banffagl</i>	Brim-stone, <i>mygfaen, llosgfaen</i>
Bord-er, <i>ffin, terfyn ; godre</i>	Bris-tle, <i>gwrychyn : gwrychio</i>
Bo-rough, <i>bwordeisdref</i>	Brit-tle, <i>brau, breuol</i>
Bor-row, <i>echwyna, benthycu</i>	Broad-side, <i>ystlys ergydion</i>
Bo-som, <i>mynwes : mynwesu</i>	Bro-kage, <i>cyflog werthiad, maeldal</i>
Bot-tle, <i>potel, costrel : costrelu</i>	Bro-ker, <i>cyflog werthydd, tros-fasnachwr</i>
Bot-tom, <i>gwaelod, sylfaen</i>	Brok-en, <i>drylliedig, toredig</i>
Bound-less, <i>annherfynol</i>	Broth-er, <i>brawd</i>
Boun-ty, <i>haelioni, rhadlonedd</i>	Brows-ing, <i>brighboriad</i>
Bow-els, <i>ymysgar, coluddion</i>	Bruis-ing, <i>yssigiad maluriad</i>
Brace-let, <i>breichled</i>	Brush-wood, <i>manwydd</i>
Brack-et, <i>ysgwyddyn ; cam-fach</i>	Bru-tal, <i>anifeilaidd ; creulawn</i>
Brac-ing, <i>cyfrwymiad, cryfhâd</i>	Bub-ble, <i>bwrlwm : bwrlymu</i>
Brack-ish, <i>hallt, heliaidd</i>	Buck-et, <i>ystwc, celwrn, crwc</i>
Braid-ed, <i>plethedig, crych</i>	Buc-kle, <i>boglw m : boglymu</i>
Bram-ble, <i>mieren, dyrystien</i>	Bud-ding, <i>blaguriad</i>
Brand-ish, <i>ysgwyd ; chwyrn-ellu</i>	Bud-get, <i>cwd, coden ; cynnyg-iad</i>

Build-er, <i>adeiladydd, adeilad- wr</i>	Ca-nal, <i>dyfrffos</i>
Build-ing, <i>adail, adeilad, adeil- adaeth</i>	Can-cel, <i>dilêu, dirymu</i>
Bul-let, <i>pelen, pelen gwn</i>	Can-cer, <i>cancr, dafaden wyllt</i>
Bul-lock, <i>bustach, eidion, ych</i>	Can-did, <i>teg ; gonest, diduedd</i>
Bul-ly, <i>byglwr : hyllddwrddio</i>	Can-dle, <i>canwyll</i>
Bul-wark, <i>gwrthglawdd, rhag- fur, amddiffynfa</i>	Can-dour, <i>teguch, hynawsedd</i>
Bun-dle, <i>sypyn, bwrn : sypynu</i>	Ca-nine, <i>ciaidd, ciol</i>
Buoy-ant, <i>nofiawl, ysgafn</i>	Can-ker, <i>cancr, rhwd : rhydu</i>
Bur-den, <i>baich : beichio</i>	Can-non, <i>magnet, cyfleg</i>
Bu-reau, <i>ysgrifengist</i>	Ca-noe, <i>ceubal, cwch</i>
Bur-gess, <i>dinesydd, bwrtais</i>	Ca-non, <i>canon, rheol, gosodiad</i>
Burg-lar, <i>ty dorwr</i>	Can-vass, <i>sachlian, cywarchlen : holi ; pleidgeisio</i>
Burn-ing, <i>llosg, llosgiad</i>	Ca-price, <i>chwidredd, gwamal- dyb</i>
Bur-nish, <i>caboli, gloywi</i>	Cap-stan, <i>dirwynlath</i>
Bur-row, <i>tyllu, daiaru</i>	Cap-tain, <i>penaeth, cadben</i>
Bur-then, <i>baich, pwn, llwyth</i>	Cap-tive, <i>caeth, carcharor</i>
Bur-y, <i>claddu, beddu, priddo</i>	Cap-ture, <i>ysbail, helfa : dal ; cymmeryd</i>
Bus-iness, <i>galwad, gwaith, swydd</i>	Car-bine, <i>dryll byr</i>
Bus-y, <i>diwyd, llafurus, prysur</i>	Car-bon, <i>ulyf, llosged, carbon</i>
Butch-er, <i>cigydd : cigyddio</i>	Car-cass, <i>celain, ysgerbwdd</i>
But-ler, <i>trulliad, heilyn</i>	Ca-reer, <i>gyrfa, rhedfa, helynt</i>
But-ter, <i>ymenyn</i>	Care-ful, <i>gofalus, gwyliadwrus</i>
But-ton, <i>botwm : botymu</i>	Care-less, <i>diogel, esgeulus</i>
But-tress, <i>atteg : attegu</i>	Ca-ress, <i>anwesu, llochi</i>
By-law, <i>deddf leol ; gogyfraith</i>	Ca-ret, <i>gwallnod, diffygynod</i>
By-street, <i>heol gefn, coegheol</i>	Car-go, <i>llonghwyth, llwyth llong</i>
Cab-bage, <i>bresych, cawl : bres- ychu ; darnguddio</i>	Car-nage, <i>galanastra, lladdfa</i>
Cab-in, <i>caban, cell, lloest</i>	Car-nal, <i>crawdol, anianol</i>
Ca-ble, <i>rhaff angor</i>	Ca-rouse, <i>gloddesta</i>
Ca-dence, <i>gostyngiad ; goslef : seinamrywio</i>	Car-pet, <i>llawrlen</i>
Cal-cine, <i>calchlosgi</i>	Car-riage, <i>clud, cerbyd ; cludiad</i>
Call-ing, <i>galwedigaeth ; celfydd- yd</i>	Car-rots, <i>moron</i>
Calm-ness, <i>tawelwch ; llareidd- dra</i>	Car-ry, <i>cario : arwedd ; ym- ddwyn</i>
Cam-paign, <i>rhyfelawd : rhy- felodi, maesgyrchu</i>	Carv-ing, <i>cerfwaith ; toriad bwyd</i>
	Cart-wright, <i>saer troliau</i>
	Cas-cade, <i>rhaiadr</i>
	Case-ment, <i>rhwyll ; colofngap</i>

Ca-shier, <i>ceidwad arian ; talwr : diswyddo</i>	Chat-ter, <i>baldroddi, ofersi-arad</i>
Cast-ing, <i>tafliad, bwriad</i>	Cheer-ful, <i>llon, llawen</i>
Cas-tle, <i>castell</i>	Cher-ry, <i>ceirios, suriain</i>
Cas-trate, <i>dysbaddu, cyweirio</i>	Cher-ub, <i>cerub, angel</i>
Catch-ing, <i>heintus, adwythig</i>	Chick-en, <i>cyw</i>
Cat-tle, <i>gwartheg, da byw</i>	Chid-ing, <i>sen, ceryddiad</i>
Cav-il, <i>trawsddadl : traws-ddadleu</i>	Chief-ly, <i>yn benaf, gan mwyaf</i>
Cau-tion, <i>pryder : rhybuddio</i>	Chief-tain, <i>blaenor, tywysog</i>
Cau-tious, <i>gochelgar, gofalus</i>	Chil-blain, <i>malaith, llosg eira</i>
Ceil-ing, <i>nenfwd ; cronglwyd</i>	Child-hood, <i>mebyd, mabanoed</i>
Cel-lar, <i>diodgell ; cell</i>	Child-ish, <i>plenty-naidd</i>
Ce-ment, <i>cymmrwd : cymmrydu</i>	Chil-dren, <i>plant</i>
Cen-sure, <i>sen, cerydd : barnu, ceryddu</i>	Chil-ly, <i>rhylllyd, oerllyd</i>
Cen-sus, <i>cofrifiad, niferiad</i>	Chim-ney, <i>simdde, simne</i>
Cen-tre, <i>canol : canoli, cymherfeddu</i>	Chin-cough, <i>y pas, sychbeswch</i>
Cer-tain, <i>sicr, diau, gwir ; rhyw, rhai</i>	Chis-el, <i>cyn, gaing : cynio, geingio</i>
Cha-lice, <i>cymmun gwpan</i>	Chok-ing, <i>tagfa</i>
Chal-lenge, <i>her, baidd, heriad : herio ; annog</i>	Choos-ing, <i>dewiniad, detholiad</i>
Cham-ber, <i>ystafell</i>	Chos-en, <i>etholedig, dewisol</i>
Chand-ler, <i>canwyllydd, can-wyllwr</i>	Christ-ian, <i>cristion, credadyn</i>
Chan-nel, <i>cyfyngfor ; dyfrlle : rhychu</i>	Christ-mas, <i>Nadolig</i>
Cha-os, <i>tryblith, annhrefn cymmysgedd</i>	Chron-ic, <i>hen, parhaol</i>
Cha-pel, <i>addoldy, capel</i>	Church-yard, <i>mynwent, claddfa</i>
Chap-lain, <i>caplan, capelwr</i>	Cin-der, <i>marworyn, golosg</i>
Chap-ter, <i>pennod</i>	Ci-pher, <i>goddim ; gwagnod : rhifyddu, cyfrif</i>
Char-coal, <i>golosged, siarcol</i>	Cir-cle, <i>cylch, cant : cylchynu</i>
Charg-er, <i>cawg ; march rhy-fel</i>	Cir-cuit, <i>amgylchedd : cylchynu</i>
Charm-ing, <i>swyngar ; hyfryd</i>	Cis-tern, <i>dyfrgist</i>
Char-ter, <i>breinlen, brait ysgrif</i>	Cit-y, <i>dinas, caer</i>
Chas-tise, <i>ceryddu, cystuddio</i>	Civ-il, <i>gwledig ; moesgar</i>
Chat-tel, <i>da, daoedd ; da sym-mudol</i>	Cla-mour, <i>dadwrdd, twrf : da-dyrddu, trsystio</i>
	Clas-sic, <i>uchawdurol, prifawd-urol</i>
	Clas-sics, <i>yr uchawduron, lle-noriaeth Groeg a Rhufain</i>
	Clean-ly, <i>yn lân ; yn bur</i>
	Clear-ly, <i>yn eglur, yn oleu</i>
	Clem-ent, <i>hynaws, gwâr, add-fwyn</i>

Cler-gy, <i>offeiriad, gwyr llên</i>	Col-lege, <i>coleg ; prifysgol</i>
Clev-er, <i>hyfedr, hylaw, medrus</i>	Co-lon, <i>gwahannod, gorwahan-ai</i>
Cli-ent, <i>ymgyngorydd ; nawdd-yn</i>	Co-lour, <i>lliw : lliwio</i>
Cli-mate, <i>hinsawdd ; parthran, bro</i>	Co-lours, <i>llumanau, banerau</i>
Cli-max, <i>esgyniaith, graddiaith, graddeb</i>	Co-lumn, <i>colofn, piler ; lledwyn-eb</i>
Clip-ping, <i>tociad, amdoriad ; enaif</i>	Com-bat, <i>ymryson, gwrthwyn-ebu, ymladd</i>
Close-ly, <i>yn agos, yn gaeth, yn fanwl</i>	Com-bine, <i>cyfuno ; cydgysylltu</i>
Clos-et, <i>cell, cuddigl, dirgelfa</i>	Come-ly, <i>gweddus, gweddaidd ; glân, teg</i>
Cloth-ing, <i>dillad, gwisgoedd</i>	Co-met, <i>seren gynffonog, seren</i>
Clot-ty, <i>tolchog, tywarchog</i>	Com-fort, <i>cysur ; dyddanwch : cyssuro</i>
Cloud-y, <i>cymmylog</i>	Com-ing, <i>dyfodiad ; dynesiad</i>
Clo-ven, <i>holltlog, holltedig, fforchog</i>	Com-ma, <i>gwahanai</i>
Clown-ish, <i>trwsgl, gwladaidd</i>	Com-mand, <i>gorchymmyn : er-chi, rheoli</i>
Clum-sy, <i>trwstan, anfedrus, carbwl</i>	Com-mence, <i>dechreu ; cychwyn</i>
Clus-ter, <i>swp, sypyn : ymdyru, ymsypio</i>	Com-mend, <i>canmol ; cyflwyno</i>
Coast-er, <i>orlong ; glanforwr</i>	Com-ment, <i>eglurhâd : egluro, esbonio</i>
Cob-bler, <i>clytiwr, bongler</i>	Com-merce, <i>masnach, trefnid-iaeth : masnachu, trafnid-io</i>
Cob-web, <i>gwe'r cor, corwe</i>	Com-mit, <i>gwneuthur ; gorchym-myn ; traddodi ; anfon</i>
Co-erce, <i>attal, rhwystro ; cym-hell</i>	Com-mon, <i>cyffredin ; cyffred-inol : cydfwyta</i>
Cof-fin, <i>arch : gosod mewnarch</i>	Com-mons, <i>cyffredinwyr, is-se-neddwy ; tir cyffredin</i>
Co-gent, <i>grymus ; effeithiol</i>	Com-mune, <i>ymddyddan ; cym-muno</i>
Co-here, <i>cydlynu, glynu ; cy-tuno</i>	Com-pact, <i>cryno, cynnwys : uno, cyssylltu</i>
Coin-age, <i>bathiad ; arian bath</i>	Com-pare, <i>cymhariaeth : cym-haru, cyffelybu</i>
Cold-ness, <i>oerni ; oerfelgar-wch.</i>	Com-pass, <i>cylch, amgylchedd ; cwmpas : amgylchu, cwm-pasu</i>
Col-lapse, <i>dadfail : adfeilio</i>	
Col-lar, <i>coler, torch, gyddf-dorch : llinadgu</i>	
Col-league, <i>cydswyddog : cyd-swyddo</i>	
Col-lect, <i>crynoded, colect : casg-lu, crynhoi</i>	

Com-pel, <i>cymhell, gorfodi, gorchfygu</i>	Con-cise, <i>byr, cryno; cyn-nwysfawr</i>
Com-pete, <i>cystadlu, cydymgeisio</i>	Con-clude, <i>dybenu, gorphen; penderfynu</i>
Com-pile, <i>casglu; cyfansoddi</i>	Con-coct, <i>cydferwi, cymmerwi</i>
Com-plain, <i>cwyno, achwyn; grwgnach</i>	Con-cord, <i>cytundeb, cydgordiad, cydsain</i>
Com-plaint, <i>cwyn; dolur; cy-huddiad</i>	Con-course, <i>tyrfa, torf; cyrch-fa</i>
Com-plete, <i>cyflawn, perffaith; cyflawni, gorphen, cwblhau</i>	Con-crete, <i>cyfuno; casglu</i>
Com-plex, <i>cymhlyg; amrywiog; dyrys</i>	Con-cur, <i>cytuno, cydsynied</i>
Com-ply, <i>cydsynio, ymroddi, cytuno</i>	Con-demn, <i>collfarnu euogfar-nu; anghymmeradwyo</i>
Com-pose, <i>cyfansoddi; trefnu; ysgrifenu; llonyddu</i>	Con-dense, <i>tew, dwys; tewhau</i>
Com-pound, <i>cyfansawdd, cym-mysg; cymmysgu; cyf-randalu</i>	Con-dign, <i>haeddiannol, tei-lwng</i>
Com-press, <i>cydwasg; cydwas-gu, gwasgu</i>	Con-duct, <i>ymddygiad, buchedd; arwain; llywio</i>
Com-prise, <i>cynnwys; amgyff-red</i>	Con-duit, <i>dyfrbibell; dyfrlle</i>
Com-pute, <i>cyfrif; bwrw; bar-nu, tybio</i>	Con-fer, <i>ymddyddan; anrhegu</i>
Com-rade, <i>cyfaill, cydymaith; cydfilwr</i>	Con-fess, <i>cyffesu, cyfaddef</i>
Con-cave, <i>ceuedd, crymgant; ceuol, argeuol; ceuo, cyng-heuo</i>	Con-fide, <i>hyderu, ymddiried</i>
Con-ceal, <i>cuddio, celu; gor-chuddio</i>	Con-fine, <i>cyffin, tersyn; cyffin-io; attal</i>
Con-cede, <i>caniatâu; gadael; rhoddi</i>	Con-firm, <i>cadarnhau, sefydlu</i>
Con-ceit, <i>tyb, hunandyb; tyb-io, coelio</i>	Con-flict, <i>ymryson, amrasael; brwydro</i>
Con-ceive, <i>ymddwyn, beichiogi; deall, amgyffred, synied</i>	Con-flux, <i>cydlif; cynnulliad</i>
Con-cern, <i>achos, neges, gor-chwyl; gofal</i>	Con-form, <i>cydffurfio; unffurf; tebyg</i>
Con-cert, <i>cyttrefniad; cyng-anedd; cyttrefnu</i>	Con-found, <i>cymmysgu; dyrysu</i>
	Con-fuse, <i>cymmysgu; annhref-nu</i>
	Con-fute, <i>dadbrofi, gworthbrofi</i>
	Con-geal, <i>rhewi; tewychu</i>
	Con-gress, <i>cyssenedd, eistedd-fod; cynnailedd</i>
	Con-join, <i>cydgyssylltu, cydio</i>
	Con-jure, <i>tyngedu; swyno, conswrio</i>
	Con-nect, <i>cyssylltu; cydlynu</i>
	Con-nive, <i>goddef, cyd-ddwyn</i>

Con-quer, *gorchfygu, goresgyn*
 Con-quest, *buddugoliaeth, gor-
 uchafiaeth*
 Con-science, *cydwybod ; medd-
 ylfryd*
 Con-scientious, *ymwybodol, cydwy-
 bodol*
 Con-sent, *cydsyniad : cydsynio*
 Con-sign, *trosglwyddo, trosi ;
 gorchymmyn*
 Con-sist, *cydsefyll ; cynnwys ;
 cytuno*
 Con-sole, *ysgwyddyn : cysuro ;
 lloni*
 Con-sort, *cydwedd, priod : cyf-
 eillachu ; priodi*
 Con-spire, *cydfradu, bradlun-
 io ; cytuno*
 Con-stant, *sadriſ ; dianwadal,
 sefydlog*
 Con-strain, *cymhell, gwasgu ;
 treisio*
 Con-straint, *cymhelliad, gorfod-
 aeth, trais*
 Con-struct, *adeiladu, llunio,
 gwneuthur*
 Con-strue, *dehongli, esbonio ;
 amlygu*
 Con-sul, *uchelfaer, trafnn-
 oddwr ; cynghorydd*
 Con-sult, *ymgyngchori ; ymosyn
 â ; golygu*
 Con-sume, *difa, treulio ; gwas-
 traffu*
 Con-tact, *cyffyrddiad : cyff-
 wrdd, cyfarfod*
 Con-tain, *cynnwys ; dal ; am-
 gyffred*
 Con-temn, *dirmygu, diystyru*
 Con-tempt, *dirmyg, diystyrioch*
 Con-tend, *ymdrechu, ymryson,
 amrafaelio*

Con-tent, *boddlawr ; hynaws :
 boddloni*
 Con-tents, *cynnwysiad ; cyfan-
 swm*
 Con-test, *ymgystadlu ; gwrth-
 wynebu*
 Con-text, *cyttestyn, cydwersi*
 Con-tract, *ammod : ammodi,
 cytuno*
 Con-trast, *cyferbyniad : cyfer-
 bynu*
 Con-trite, *briwedig, cystuddi-
 eddig ; edifarws*
 Con-trive, *dyfeisio, dychym-
 mygu, llunio*
 Con-trol, *rheolaeth, awdwrddod :
 rheoli, llywio*
 Con-tuse, *curo, pŵyo, dryllio ;
 yssigo*
 Con-vene, *ymgynnull ; cynnull,
 casglu*
 Con-vent, *cyfaint ; mynachlog :
 gwysio*
 Con-verse, *ymddyddan : cydym-
 ddyddan, siared*
 Con-vert, *ymchwilwr ; tröedd-
 ig : troi, cyfnewid*
 Con-vex, *crwm, cynghrwm,
 crwbi*
 Con-vey, *cludo, cario, tros-
 glwyddo*
 Con-vict, *collddyn, euog : argy-
 hoeddi ; euogbrofi*
 Con-vince, *argyhoeddi ; dar-
 bwyllo*
 Con-voke, *cydalw, cydwysio*
 Con-voy, *canymdo, diffynlu :
 nawddlong*
 Con-vulse, *dirdynu, dirgrynu*
 Cool-er, *oeriadur, oeriedydd*
 Cool-ness, *oerder ; oerfelgar-
 wch*

Coop-er, <i>cylchwr, cylch-lestrwr</i>	Cous-in, <i>cefnder, cyfnither</i>
Cop-per, <i>copr, esydd: copro, esyddu</i>	Cov-er, <i>clawr, caudad: toi, gor-chuddio</i>
Cop-y, <i>adysgrif, llawysgrifen: adysgrifenu</i>	Cov-ert, <i>cuddfa, gwas-godfa; cudd, dirgel</i>
Cord-age, <i>rhaffau; rheffyn-waith</i>	Cov-et, <i>chwennychu; cybyddu</i>
Cor-ner, <i>cornel, congl, ongl</i>	Co-vey, <i>nythaid; haid</i>
Cor-nice, <i>taleithwrn, taladd-urn</i>	Cow-ard, <i>anwr, cachgi; an-wraidd: digaloni</i>
Cor-rect, <i>cywir, difai: cywiro; ceryddu</i>	Crab-bed, <i>anfoddog, croes, sa-rug</i>
Cor-rode, <i>cyfysu, difa; rhydu</i>	Cra-dle, <i>cryd; dechreufa: siglo cryd</i>
Cor-rupt, <i>llygredig: llygru, halogi</i>	Crafts-man, <i>crefftwr, celfyddyd-wr</i>
Cor-sair, <i>morwilliad, morleidr</i>	Craf-ty, <i>cyfrwys, dichellgar</i>
Cos-tive, <i>rhwym, bolrwym</i>	Cra-ter, <i>llosgorel, cegfa, ceg llosgfal</i>
Cost-ly, <i>costus, treulfawr drudfawr</i>	Cre-ate, <i>creu; gwneuthur; peru; urddo</i>
Cos-tume, <i>dullwisg; dullwedd</i>	Crea-ture, <i>creadur</i>
Cot-tage, <i>boithyn, both, caban</i>	Cred-it, <i>coel, cred: coelio, cre-du</i>
Cot-ton, <i>cotwm; cotymaidd: cotymu</i>	Cres-cent, <i>cilgant, hanner lloer; cynnyddol</i>
Coul-ter, <i>cylltyr, cwltyr</i>	Crev-ice, <i>breg, agen, hollt: agenu, hollti</i>
Coun-cil, <i>cynghor; eisteddfod</i>	Cri-er, <i>criwr; cyhoeddwr</i>
Coun-sel, <i>cynghor, cyfar-wyddyd: cynggori</i>	Crim-son, <i>rhudd, rhuddgoch: rhuddo, coch</i>
Count-er, <i>rhifwr; yn groes; cyferbyniol</i>	Crip-ple, <i>cloff, efrydd: cloffi, efryddu</i>
Count-ess, <i>iarlles</i>	Cri-sis, <i>eithafnod; argyfwng</i>
Coun-try, <i>gwlad, bro, ardal, tir</i>	Crit-ic, <i>beirniad; beirniadol: beirniadu</i>
Coun-ty, <i>rhandir, swydd, sir; rhandirol</i>	Crotch-et, <i>crymfach; corfanig</i>
Cou-ple, <i>par, dau, cwpwl: cyssylltu; cyplysu</i>	Crown-ing, <i>coroniad; perfffeithiad</i>
Cour-age, <i>dewrder, gwroldeb</i>	Cru-el, <i>creulawn, ffyrnig, ysgeler</i>
Cours-ing, <i>hela, heliad</i>	Crum-ble, <i>briwio, briwsioni</i>
Courte-sy, <i>ymostyngiad; glin-blygu</i>	

Cru-sade, <i>croessawd, rhyfel y groes</i>	Dar-ing, <i>beiddiad, hyf, anturiol</i>
Crys-tal, <i>crisial; crisialaidd</i>	Dark-en, <i>tywyllu, duo, cymmylu</i>
Cube-root, <i>trysawdd; trysoddiaeth</i>	Dark-ness, <i>tywyllwch; cysgod; niwl</i>
Cu-bit, <i>cufydd, cyfelin</i>	Da-tive, <i>rhoddiadol, rhoddedigol</i>
Cuc-koo, <i>cog, y gog; cethlydd</i>	Daugh-ter, <i>merch; llangces</i>
Cud-gel, <i>pastwn, clwpa: pastynu</i>	Daunt-ed, <i>synedig, ofnus</i>
Cul-prit, <i>cyhuddog; troseddwr</i>	Daunt-less, <i>calonog, hyf, diarswyd</i>
Cul-ture, <i>diwylliad; gwrteithiad; addysg</i>	Day-book, <i>dyddlyfr</i>
Cun-ning, <i>cyfrwysder; cyfrwys</i>	Day-break, <i>gwawr</i>
Cu-rate, <i>curad; offeiriad plwyf</i>	Day-light, <i>goleuni dydd; dyddwawl</i>
Cur-rent, <i>rhediad, ffrwd; cylchredol</i>	Daz-zle, <i>serenu, pelydru, dallu</i>
Cur-tail, <i>cwtogi, byrhau, tal-fyru</i>	Dea-con, <i>gwas, gwasanaethwr; diacon</i>
Cur-tain, <i>croglen; cysgodlen: croglenu</i>	Dead-ly, <i>marwol, angeuol; yn farwol</i>
Cus-tom, <i>defod, arfer; toll: cynnefino</i>	Deaf-ness, <i>byddarwch, byddardod</i>
Cut-lass, <i>anglas, crymgleddyf, bidog</i>	Deal-ing, <i>masnach, trafniid; negeswriaeth</i>
Cut-ler, <i>cylllellwr; gof cylllyll</i>	De-bar, <i>attal, rhwystro; gwa-hardd</i>
Cut-ter, <i>torwr; ysgafnlong</i>	De-base, <i>iselu, iselhau, gwaethygu</i>
Cy-cle, <i>cylch, chwyl; cylchred</i>	De-bate, <i>dadl; ymresymiad: dadlu</i>
Cyg-net, <i>alarchen, cyw alarch</i>	De-bauch, <i>llygru, halogi, glodd-esta</i>
Cy-press, <i>ffyllwydd, cypresswydd</i>	Deb-it, <i>dyled: dyledu</i>
Dai-ly, <i>beunyddiol, beunydd; o ddydd i ddydd</i>	Debt-or, <i>dyledwr; dyledog</i>
Dain-ty, <i>danteithfwyd; moethus</i>	De-camp, <i>dadwersyllu; cilio, ffoi</i>
Dai-ry, <i>llaethdy; hafotty</i>	De-cay, <i>dadfail; gwendid: dadfeilio; gwanhau</i>
Dai-sy, <i>llygad y dydd, swynfri</i>	De-cease, <i>marwolaeth, ymadawiad: marw</i>
Dam-age, <i>niwed, colled; cost: niweidio, drygu [hogen]</i>	
Dam-sel, <i>llangces; herlodes</i>	
Dan-ger, <i>perygl; peryglu</i>	

6000832

lo; <i>tystio</i> ; <i>tyst-</i>	De-spond, <i>anobaith</i> : <i>ano-</i> <i>beithio</i>
<i>ystordy</i> ; <i>cad-</i>	Des-pot, <i>gormesdeyrn</i> ; <i>brenin</i>
, <i>halogi</i> , <i>aflan-</i>	Des-tine, <i>arfaethu</i> ; <i>darparu</i> ; <i>dedfrydu</i>
ng, <i>iselu</i> ; <i>gwas-</i>	De-destroy <i>dystrywio</i> ; <i>difrodi</i> ; <i>lladd</i>
<i>llio</i> , <i>amddifadu</i> ;	De-tach, <i>dydoli</i> , <i>neillduo</i> ; <i>rhyddhau</i>
<i>trwyo</i> , <i>'cenadu</i> ;	De-tail, <i>manwl adrodd</i> ; <i>neill-</i> <i>duoli</i>
<i>hrefnu</i> , <i>dyrysu</i>	De-tails, <i>many lion</i> , <i>neilldu-</i> <i>olion</i>
<i>car</i> ; <i>dirmygu</i>	De-tain, <i>attalgywyn</i> : <i>attal</i> , <i>rhwystro</i>
<i>du</i> , <i>deillio</i> ; <i>dyfod</i>	De-tect, <i>dadguddio</i> ; <i>canfod</i> ; <i>cyhuddo</i>
<i>twch</i> , <i>diffeithwch</i>	De-ter, <i>rhwystro</i> , <i>attal</i> ; <i>diga-</i> <i>loni</i>
<i>sgyn</i> ; <i>gostwng</i> ;	De-test, <i>ffieiddio</i> , <i>casu</i> ; <i>dir-</i> <i>mygu</i>
<i>du</i>	De-throne, <i>diorceddu</i> , <i>dador-</i> <i>seddu</i>
<i>yniad</i> ; <i>disgynfa</i> ;	De-vice, <i>dyfais</i> , <i>dychymmyg</i>
<i>arlunio</i> ; <i>amlygu</i> ;	De-vise, <i>cymwyn</i> , <i>twyllu</i> ; <i>dy-</i> <i>feisio</i> ; <i>cymwynu</i>
<i>fyddiad</i> : <i>canfod</i> ;	De-void, <i>gwau</i> ; <i>amddifad</i> ; <i>rhydd</i>
<i>amlygu</i>	De-volve, <i>disgyn</i> ; <i>twyllu</i> , <i>dyg-</i> <i>wydd</i>
<i>ddiant</i> : <i>gadael</i> ; <i>cilio</i>	De-vote, <i>cyflwynu</i> , <i>cywngysu</i>
<i>haeddu</i> , <i>teilyngu</i> ;	De-vour, <i>disu</i> , <i>disu</i> , <i>gwas-</i> <i>traffu</i>
<i>riad</i> ; <i>dyfais</i> : <i>bror-</i>	De-vout, <i>duo</i> , <i>duo</i> , <i>gwasu</i>
<i>canu</i>	Di-al, <i>orfygu</i> , <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i>
<i>muniad</i> , <i>awydd</i> : <i>dy-</i>	Di-cat, <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i>
<i>feisyf</i>	<i>ereki</i> , <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i>
<i>ldio</i> , <i>ymattal</i> ; <i>aros</i> ,	Di-ct, <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i>
<i>anobaith</i> : <i>anobeithio</i>	<i>burli</i>
<i>brys</i> ; <i>brydlyth</i> :	De-... <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i>
<i>cyflawni</i>	<i>burli</i>
<i>dirmygu</i> , <i>diystyru</i>	De-... <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i>
<i>mig</i> , <i>malais</i> : <i>blino</i> ,	<i>burli</i>
<i>ysbeilio</i> ; <i>difrodi</i> ; <i>llad-</i>	De-... <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i> , <i>gwasu</i>

De-ceit, <i>twyll, hoked, ffalsedd, dichell</i>	De-fray, <i>talw, dwyn cost, digostio</i>
De-ceive, <i>twyllo, hudo, siomi</i>	De-fy, <i>herio, beiddio; dirmygu</i>
De-cent, <i>gweddaidd, addwyn, prydferth</i>	De-grade, <i>diraddio, diswyddo; iselu</i>
De-cide, <i>penderfynu, dybennu</i>	De-gree, <i>gradd, urdd; mesur</i>
De-clare, <i>mynegi, hysbysu, cyhoeddi</i>	De-ist, <i>duwiad; anffyddiwr</i>
De-cline, <i>darfodedigaeth; gogwyddo; adfeilio</i>	De-ject, <i>prudd, digalon; gostwng, iselu</i>
De-coy, <i>hud; deniad; hudo; twyllo</i>	De-lay, <i>oed, aros, arosiad; oedi, gohirio</i>
De-crease, <i>lleihâd; byrhâd; lleihau, treio</i>	De-light, <i>hyfrydwch; difyru; boddloni</i>
De-cree, <i>gorchymmyn, deddf; barnu; deddfu</i>	De-lude, <i>twyllo, hudo, siomi</i>
De-cry, <i>goganu, difrio, cablu</i>	Del-uge, <i>dylif, diluw; dylifo, gorllifo</i>
De-duce, <i>erthynu, tynu, casglu</i>	De-mand, <i>gofyniad; galwad; gofyn, holi; mynu</i>
De-duct, <i>tynu o; tynu ymaith; erthynu</i>	De-mean, <i>ymddwyn, ymarweddu</i>
De-face, <i>anffurfio, anharddu; llygru</i>	De-mesne, <i>maenor; tiriogaeth, treftadaeth</i>
De-fame, <i>enllibio, athrodi, absennu</i>	De-mise, <i>gosodiad; marwol-aeth; trosi; ewyllysio, cym-mynroddi</i>
De-fault, <i>diffyg, pall; diffygio, pallu</i>	De-mon, <i>cythraul; ellyll</i>
De-feat, <i>dadymchweliad; dymchwelyd; trechu</i>	De-mur, <i>oed, gohiriad; oedi, gohirio, ammeu</i>
De-fect, <i>diffyg, gwall, eisiau</i>	De-note, <i>dynodi, nodi; arwyddocâu</i>
De-fence, <i>amddiffyn; nawdd; gwrthwynebiad</i>	De-nounce, <i>cyhoeddi, mynegi; hysbysu</i>
De-fend, <i>amddiffyn, diogelu; gwahardd</i>	Dent-al, <i>deintiol, danneddol</i>
De-fer, <i>oedi, gohirio; cyfeirio</i>	De-ny, <i>gwadu; nacâu; gomedd</i>
De-file, <i>trawien, culffordd; hatalogi, llygru</i>	De-part, <i>ymadael, cilio; marw</i>
De-fine, <i>dosbennu, darlunio, amlygu</i>	De-pend, <i>dibynu, ymddibynu; ymddiried</i>
De-form, <i>anffurfio, aflunio, hacru</i>	De-pict, <i>darlunio, delweddu</i>
De-fraud, <i>twyllo, hokedu; siomi</i>	De-plore, <i>cwyno, galaru; gresynu wrth</i>
	Dé-port, <i>arwedd, agweddu; trosglwyddo</i>

De-pose, <i>diswyddo</i> ; <i>tystio</i> ; <i>tystio ar lw</i>	De-spond, <i>anobaith</i> : <i>anobeithio</i>
De-pot, <i>ystorfa</i> , <i>ystordy</i> ; <i>cad-ystorfa</i>	Des-pot, <i>gormesdeyrn</i> ; <i>brenin</i>
De-prave, <i>llygru</i> , <i>halogi</i> , <i>aflan-hau</i>	Des-tine, <i>arfaethu</i> ; <i>darparu</i> ; <i>dedfrydu</i>
De-press, <i>gostwng</i> , <i>iselu</i> ; <i>gwas-gu</i> ; <i>tlodi</i>	De-stroy <i>dystrywio</i> ; <i>difrodi</i> ; <i>lladd</i>
De-prise, <i>difuddio</i> , <i>amddifadu</i> ; <i>ysbeilio</i>	De-tach, <i>dydoli</i> , <i>neillduo</i> ; <i>rhyddhau</i>
De-pute, <i>dirprwyo</i> , <i>'cenadu</i> ; <i>anfon</i>	De-tail, <i>manwl adrodd</i> ; <i>neill-duoli</i>
De-range, <i>annhrefnu</i> , <i>dyrysu</i>	De-tails, <i>many lion</i> , <i>neilldu-olion</i>
De-ride, <i>gwatwar</i> ; <i>dirmygu</i>	De-tain, <i>attalgwyn</i> : <i>attal</i> , <i>rhwystro</i>
De-rive, <i>tarddu</i> , <i>deillio</i> ; <i>dyfod</i>	De-tect, <i>dadguddio</i> ; <i>canfod</i> ; <i>cyhuddo</i>
Des-ert, <i>anialwoch</i> , <i>diffeithwoch</i>	De-ter, <i>rhwystro</i> , <i>attal</i> ; <i>diga-loni</i>
De-scend, <i>disgyn</i> ; <i>gostwng</i> ; <i>hanu</i> , <i>tarddu</i>	De-test, <i>ffieiddio</i> , <i>casäu</i> ; <i>dir-mygu</i>
De-scent, <i>disgyniad</i> ; <i>disgynfa</i> ; <i>tarddiad</i>	De-throne, <i>diorseddu</i> , <i>dador-seddu</i>
De-scribe, <i>darlunio</i> ; <i>amlygu</i> ; <i>ysgrifenu</i>	De-vice, <i>dyfais</i> , <i>dychymmyg</i>
De-scry, <i>canfyddiad</i> : <i>canfod</i> ; <i>chwilio</i> ; <i>amlygu</i>	De-vise, <i>cymmyrn</i> , <i>ewylllys</i> : <i>dy-feisio</i> ; <i>cymmynu</i>
Des-ert, <i>haeddiant</i> : <i>gadael</i> ; <i>cilio</i>	De-void, <i>gwag</i> ; <i>amddifad</i> ; <i>rhydd</i>
De-serve, <i>haeddu</i> , <i>teilyngu</i> ; <i>ennill</i>	De-volve, <i>disgyn</i> ; <i>treiglo</i> ; <i>dyg-wydd</i>
De-sign, <i>bwriad</i> ; <i>dyfais</i> : <i>bwriadu</i> , <i>amcanu</i>	De-vote, <i>cyflwyno</i> , <i>cyssegru</i>
De-sire, <i>dymuniad</i> , <i>awydd</i> : <i>dymuno</i> ; <i>deisyf</i>	De-vour, <i>difa</i> , <i>difrodi</i> , <i>gwas-traffu</i>
De-sist, <i>peidio</i> , <i>ymattal</i> ; <i>aros</i> , <i>sefyll</i>	De-vout, <i>duwiol</i> , <i>crefyddol</i>
De-spair, <i>anobaith</i> : <i>anobeithio</i>	Di-al, <i>orfyng</i> , <i>heulfyng</i> , <i>deial</i>
De-spatch, <i>brys</i> ; <i>brysllythr</i> : <i>brysio</i> ; <i>cyflawni</i>	Dic-tate, <i>gorchymmyrn</i> , <i>archiad</i> : <i>erchi</i> , <i>addysgu</i>
De-spise, <i>dirmygu</i> , <i>diystyru</i>	Di-et, <i>ymborth</i> , <i>lluniaeth</i> : <i>ym-borthi</i>
De-spite, <i>mig</i> , <i>malais</i> : <i>blino</i> , <i>sarhau</i>	Dif-fer, <i>gwahaniaethu</i> ; <i>anghy-tuno</i>
De-spoil, <i>ysbeilio</i> ; <i>difrodi</i> ; <i>llad-rata</i>	

Dif-fuse, <i>taenu, gwasgaru; chwyddo</i>	Dis-creet, <i>call, synwryol; cynnil</i>
Di-gest, <i>rheithlyfr: trefnu, cyfansoddi; treulio</i>	Dis-cuss, <i>holi; rhesymu; amlygu</i>
Dig-ger, <i>cloddiwr, palwr, ceibwr</i>	Dis-dain, <i>dirmyg: dirmygu; ffieiddio</i>
Dig-it, <i>bysfed, lled bys; unig-rif</i>	Dis-ease, <i>clefyd, afiechyd: anhwylio, poeni</i>
Di-gress, <i>crwydro, gwyro, osgoi</i>	Dis-grace, <i>gwarth, gwara-dwydd: gwarthruddo</i>
Di-late, <i>lledu, helaethu; taenu</i>	Dis-guise, <i>lledrith, rhagrith: lledrithio, ffugio</i>
Di-lute, <i>teneu: teneuo, cymmysgu â dwr</i>	Dis-gust, <i>gwrthflas; ffieidd-rwydd: diflasu; ffieiddio; digio</i>
Dim-ly, <i>yn dywyll; yn bwl</i>	Dis-joint, <i>dadgymmalu; gwa-hanu</i>
Din-ner <i>ciniaw, prydnhawn-bryd</i>	Dis-like, <i>anhoffder: casineb: anhoffi; casäu</i>
Diph-thong, <i>deuseiniad, dwy-sain</i>	Dis-lodge, <i>dilochesu; symmud, mudo</i>
Di-rect, <i>cyfeirnod; cyfeiriol: cyfeirio</i>	Dis-mal, <i>erchyll, galarus; ofn-adowy</i>
Dire-ful, <i>erchyll, dychrynlyd; ffyrnig</i>	Dis-may, <i>dychrynu, llyfrhau</i>
Dirt-y, <i>budr, brwnt: diwyno, budro</i>	Dis-miss, <i>gollwng, rhyddhau; diswyddo</i>
Dis-arm, <i>diarfogi; darostwng</i>	Dis-mount, <i>disgyn; dadym-chwelyd</i>
Dis-band, <i>dadfyddino; gwas-garu</i>	Dis-own, <i>gwadu, diarddelwi; dihawlu</i>
Dis-burse, <i>treulio, gwario; talu allan</i>	Dis-pel, <i>gwasgaru, taenu; gyru ar ffo</i>
Dis-cern, <i>canfod, dirnad, deall</i>	Dis-pense, <i>cyfranu, dosbarthu; hebgor</i>
Dis-charge, <i>dadlwythiad; rhed-iad; agorfa: dadlwytho; gollwng, rhyddhau</i>	Dis-perse, <i>gwasgaru, chwalu; dosbarthu</i>
Dis-claim, <i>diarddel; gwadu; dihawlio</i>	Dis-place, <i>dilëu, symmud; di-swyddo</i>
Dis-close, <i>dadgudd: dadguddio, amlygu</i>	Dis-play, <i>arddangosiad: ar-ddangos; darlunio</i>
Dis-cord, <i>anghydfod, amra-fael</i>	Dis-please, <i>anfoddio; tram-gwyddo; casäu</i>
Dis-count, <i>toliant: toli, dattynu</i>	
Dis-course, <i>ymadrodd, araeth: ymadroddi, cydsiarad, llef-aru</i>	

Dis-pose, <i>trefnu, dosbarthu ; tueddu ; gwerthu</i>	Di-vide, <i>rhanu, cyfranu ; ysgar, ymagor</i>
Dis-pute, <i>dadl : dadleu ; gwrthwynebu</i>	Di-vine, <i>duwinydd ; dwyfol : dewinio ; dyfalu</i>
Dis-sent, <i>anghytundeb, neillduaeth : anghytuno ; ymneillduo</i>	Di-vorce, <i>ysgariaeth : ysgaru ; dadbriodi</i>
Dis-solve, <i>toddi, dadmer, dadgorffori</i>	Di-vulge, <i>cyhoeddi ; dadguddio, amlygu</i>
Dis-taff, <i>cogel, cogail</i>	Diz-zy, <i>syfrdan, penchwiban</i>
Dis-tance, <i>pellder, meithdra : pellau</i>	Do-cile, <i>hydlysg ; dof, hynaws</i>
Dis-tant, <i>pell, pellenig ; oeraidd</i>	Doc-tor, <i>doethor, dysgawdwr : meddyg : meddygu ; doctora</i>
Dis-tend, <i>helaethu, estyn ; mwylhau</i>	Doc-trine, <i>athrawiaeth ; dysgeidiaeth</i>
Dis-til, <i>dystyllio, defnynu ; toddi</i>	Do-er, <i>gwneuthurwr, gweithredydd</i>
Dis-tinct, <i>gwahanol, neillduedig ; eglur</i>	Do-ing, <i>gweithred : yn gwneuthur</i>
Dis-tract, <i>croesdynu ; poeni ; gwallgofi</i>	Dole-ful, <i>tristlawn, galarus</i>
Dis-train, <i>gafaelu, attafaelu ; codi da</i>	Do-main, <i>tiriogaeth ; etifeddiaeth</i>
Dis-traint, <i>gafaeliad, attafaeliad</i>	Do-nor, <i>rhoddwr, rhoddiad</i>
Dis-tress, <i>cyfyngder, ing : cyfyngu, cystuddio</i>	Dor-mant, <i>swmer ; cysgadwr ; cysgedig</i>
Dis-tract, <i>cylchdaith ; tiriogaeth, ardal</i>	Dor-mouse, <i>pathew, marwogwg</i>
Dis-trust, <i>anymddiried : anhyderu</i>	Dou-ble, <i>plyg ; dyblyg ; yn ddeublyg : plygu</i>
Dis-turb, <i>aflonyddu, blino</i>	Doub-ling, <i>dyblygiad ; ymdro</i>
Dis-use, <i>anarfer : anarferu</i>	Doubt-ful, <i>amhëus ; ansafadwy</i>
Dit-to, <i>yr un, yr un peth ; eto</i>	Down-fall, <i>cwymp, codwm ; dinystr</i>
Di-verge, <i>ymwasgaru, lledwyo</i>	Do-zen, <i>deuddeg, dwsin</i>
Di-vers, <i>amryw, llawer, aml</i>	Drafts-man, <i>tyniedydd, darlunior</i>
Di-verse, <i>amrywiol ; gwahanol ; amgen</i>	Dra-gon, <i>draig ; dragon</i>
Di-vert, <i>difyru, boddhau ; gwyro</i>	Dra-goon, <i>marchfilwr : gor-mesu</i>
Di-vest, <i>dihatru, diosg ; difuddio</i>	Drain-age, <i>dyhysbyddiaeth.</i>
	Dra-per, <i>golofydd ; brethynwr ; lleiniwr</i>
	Draw-er, <i>tynwyr ; lluniedydd ; llogell</i>

Draw-ing, <i>tyniad, llusgiad ; darluniad</i>	Ea-gle, <i>eryr</i>
Dread-ful, <i>ofnadwy, erchyll, arswydlaen</i>	Earl-dom, <i>iarllaeth</i>
Dro-ver, <i>porthmon ; gyrwr</i>	Ear-ly, <i>cynnar ; boreuol ; yn gynnar ; bore</i>
Drow-sy, <i>cysglyd, swrth ; diog</i>	Earn-est, <i>difrifoldeb ; difrif, diwyd ; taer</i>
Dru-id, <i>derwydd</i>	Earn-ing, <i>ennill, cyflog ; ennill- iad</i>
Drum-mer, <i>tabyrddwr, rhuglen- wr</i>	Ear-ring, <i>clustlws, clustfodrwy</i>
Drunk-ard, <i>meddwyn, diotwr</i>	Earth-en, <i>priddin, pridd, pridd- ol</i>
Dry-ing, <i>sychiad, crasiad ; sy- chol</i>	Earth-ly, <i>daiarol : bydol ; gwael</i>
Dry-ness, <i>sychder ; crinder</i>	Earth-quake, <i>daiargryn, daiar- gryd</i>
Duck-ling, <i>hwyaden, cyw hwyad</i>	Earth-worm, <i>amwydyn, abwyd- yn</i>
Duc-tile, <i>hydryn, ystwyth ; estyn- adwy</i>	Ear-wig, <i>pryf clust, clustchwil- en</i>
Du-el, <i>ornest ; ymryson : ym- ladd ornest</i>	Ea-sel, <i>attegydd, attegyr</i>
Duke-dom, <i>dugiaeth, duciaeth</i>	East-er, <i>Pasc ; gwyl y Pasc</i>
Dull-ness, <i>hurtrwydd ; pylni ; tywyllni</i>	East-ern, <i>dwyreiniol ; tua'r dwyrain</i>
Du-ly, <i>yn ddyladwy ; yn addas ; yn brydlawn</i>	East-ward, <i>yn ddwyreiniol</i>
Dun-geon, <i>daiardy ; dyfngell : carchargellu</i>	Eas-y, <i>hawdd, esmwyth, rhwydd</i>
Dung-hill, <i>tomen, teilfa ; tom- enaidd</i>	Ech-o, <i>adsain, ateblais : adsein- io</i>
Du-ring, <i>yn parhau ; parhäus ; hyd tra</i>	E-clipse, <i>diffyg ; arguddiad : cymmylu ; arguddio</i>
Dust-y, <i>llychlyd, llychwin</i>	Ed-dy, <i>trobwll ; adlif : dystroi ; cylchdroi</i>
Dutch-ess, <i>duges</i>	E-dict, <i>rheitharch, teyrnarch, cyhoeddiad</i>
Du-ty, <i>dyledswydd ; swydd ; toll, treth</i>	Ef-face, <i>dilëu, anffurfio, dinys- trio ; tywyllu</i>
Dwell-ing, <i>preswylfod ; ty an- nedd : yn preswyllo</i>	Ef-fect, <i>effaith ; dyben : eff- eithio ; dichon</i>
Dwin-dle, <i>dihoeni, diflanu ; gwanychu</i>	Ef-fects, <i>da, daodd, moddion ; nwyddau</i>
Dy-er, <i>llwydd, lliwinor, llifwr</i>	Ef-fort, <i>ymdrech, ymgais, egni</i>
Dye-ing, <i>lliwriad ; lliwyddiaeth</i>	E-gress, <i>mynedfa, mynediad allan</i>
Ea-ger, <i>taer, awyddus, gwangc- us</i>	

Ei-ther, <i>un ôr ddau ; y ddau ; naill ai</i>	En-camp, <i>gwersyllu ; ymfydd-ino</i>
E-ject, <i>taflu allan ; difeddian-nu</i>	En-chant, <i>swyno, dewinio ; hudo</i>
E-lapse, <i>llithro, myned heibio ; darfod</i>	En-close, <i>amgau, amgylchu ; goblygu</i>
E-late, <i>dyrchafedig, derchafedig : dyrchafu</i>	En-croach, <i>cyfyngu, gormesu ; rhuthro</i>
El-bow, <i>elin, penelin : penlino</i>	En-dear, <i>anwyllo, anwylhau</i>
Eld-er, <i>hyn, hynach ; hynaf</i>	End-ing, <i>diweddiad, terfyniad</i>
Eld-er, <i>henuriad, hynafgwr ; ysgaw</i>	End-less, <i>diddiwedd, diderfyn, diddarfod</i>
Eld-est, <i>hynaf, cyntafanedig</i>	En-dorse, <i>cefnysgrifo ; cymmer-adwyo</i>
E-lect, <i>etholedig : ethol, dewis</i>	En-dow, <i>gwaddoli, cynnys-gaeddu ; addurno</i>
E-lope, <i>cilio, encilio ; diangc</i>	En-due, <i>cynnysgaeddu ; gwisgo ; rhoddi</i>
Else-where, <i>mewn lle arall ; mewn manau ereill</i>	En-dure, <i>parhau ; goddef, di-oddef</i>
E-lude, <i>diangc, diengyd ; siomi</i>	En-force, <i>grymuso, cadarnhau ; treisio</i>
Em-balm, <i>perarogli ; cyweirio corff marw</i>	En-gage, <i>rhwymo ; ennill ; cytuno â</i>
Em-bark, <i>llongi, morio ; cych-wyn</i>	En-graft, <i>impio, bywyllu</i>
Em-bers, <i>marwor, ulw, eirias</i>	En-grave, <i>cerfio, argraffu</i>
Em-blem, <i>arwyddlun : arwyddlunio</i>	En-gross, <i>rhagbrynu ; brasys-grifenu</i>
Em-brace, <i>cofleidiad : cofleidio</i>	En-hance, <i>cyfodi ; mwylhau ; cynnyddu</i>
E-merge, <i>dadysuddo ; deill-iaw o</i>	En-join, <i>gorchymmyn ; cyfar-wyddo</i>
E-mit, <i>bwrrw allan ; saethu ; pelydru</i>	En-joy, <i>mwylhau ; perchenogi</i>
Em-met, <i>morgrugyn, mywionyn</i>	En-large, <i>helaethu, chwanegu ; rhyddhau</i>
Em-pale, <i>amgau, argau ; pawl-wanu</i>	En-list, <i>rhedru ; rhedru yn filwr</i>
Em-pire, <i>amherodraeth ; teyrn-as</i>	E-nough, <i>digon ; yn ddigonol</i>
Em-ploy, <i>gorchwyl : gorch-wylu ; rhoi ar waith</i>	En-quire, <i>gofyn, holi ; ymgynghori</i>
Em-press, <i>amherodres, ymh-erodres</i>	En-rage, <i>llidio, cyffroi ; ffyr-nigo</i>
Emp-ty, <i>gwag ; heb ddim : gwaghau ; tywallt</i>	
En-act, <i>deddfu ; gosod, trefnu</i>	

En-rich, <i>cyfoethogi</i> ; <i>ffrwythloni</i>	Er-ror, <i>cyfeiliornad</i> ; <i>gwall</i> ; <i>camwedd</i>
En-rol, <i>coflyfru</i> , <i>cofrestru</i>	E-scape, <i>diangfa</i> ; <i>ymryddhâd</i> ; <i>diange</i> , <i>ffoi</i>
En-sign, <i>baner</i> , <i>lluman</i> ; <i>banerwr</i>	Es-cort, <i>canymdo</i> , <i>nawddlu</i> ; <i>gosgorddi</i>
En-slave, <i>caethiwo</i> ; <i>disfreinio</i>	E-spouse, <i>dyweddio</i> ; <i>amddiffyn</i>
En-snare, <i>maglu</i> , <i>rhwydo</i>	Es-quire, <i>yswain</i> : <i>cludydd arfau</i>
En-sue, <i>canlyn</i> , <i>dilyn</i>	Es-say, <i>prawf</i> ; <i>traethawd</i> ; <i>profi</i> ; <i>anturio</i>
En-sure, <i>diogelu</i> , <i>yswirio</i>	Es-sence, <i>sylwedd</i> ; <i>anian</i> : <i>arogli</i>
En-tail, <i>rhwymddisgyniad</i> : <i>hawlrwymo</i>	Es-tate, <i>cyflwr</i> , <i>ansawdd</i> ; <i>etifeddiaeth</i> : <i>sefydlu</i>
En-ter, <i>myned i mewn</i> ; <i>dechreu</i> ; <i>llyfru</i>	Es-teem, <i>cyfrif</i> , <i>parch</i> : <i>ystyr-ied</i> , <i>anrhydeddu</i>
En-throne, <i>gorseddu</i> , <i>gorseddfeingcio</i>	Etch-ing, <i>ysgerfiad</i> , <i>craftuniad</i>
En-tice, <i>hudo</i> , <i>denu</i> ; <i>twyllo</i>	E-ther, <i>nyfel</i> , <i>uchawyr</i> ; <i>nyfelwyr</i>
En-tire, <i>cyfan</i> , <i>cwbl</i> ; <i>perffaith</i>	Eth-ics, <i>moesddysg</i> , <i>moesoni</i>
En-trails, <i>coluddion</i> ; <i>rhanau mewnol</i>	E-vade, <i>gochel</i> , <i>diangc</i>
En-trance, <i>mynediad</i> ; <i>cychwynfa</i>	E-ven, <i>hwyr</i> ; <i>gwastad</i> , <i>llyfn</i> ; <i>cyfartal</i> : <i>gwastatau</i> ; <i>cyfartalu</i> ; <i>nid amgen</i>
En-trap, <i>maglu</i> , <i>rhwydo</i> ; <i>twyllo</i>	E-vent, <i>dygwydd</i> , <i>dygwyddiad</i> ; <i>canlyniad</i>
En-treat, <i>atolwg</i> , <i>atolygu</i> , <i>erfyn</i>	Ev-er, <i>byth</i> , <i>yn dragywydd</i> , <i>bob amser</i>
En-try, <i>cyntedd</i> , <i>dyfodfa</i> ; <i>coflyfriad</i>	E-vil, <i>drwg</i> , <i>aflwydd</i> ; <i>drygionus</i> ; <i>yn ddrwg</i>
En-voy, <i>llysnegesydd</i> , <i>negeswr</i> , <i>cenad</i>	E-vince, <i>arddangos</i> , <i>profi</i> ; <i>amlygu</i>
En-vy, <i>cenfigen</i> , <i>casineb</i> : <i>cenfigenu</i>	E-volve, <i>dadblygu</i> , <i>agor</i> , <i>ymagor</i>
E-poch, <i>prifnod</i> , <i>prifnod amser</i>	Ew-er, <i>dyfrlestr</i> ; <i>ystên</i> ; <i>crothogen</i>
E-qual, <i>cydradd</i> ; <i>cyfartal</i> : <i>cyfartalu</i>	Ex-act, <i>manwl</i> , <i>cywir</i> : <i>mynu</i> ; <i>gofyn</i>
E-quip, <i>taclu</i> , <i>arfogi</i> ; <i>gwisgo</i>	Ex-alt, <i>dyrchafu</i> , <i>codi</i> ; <i>mawrhau</i>
E-ra, <i>prifnod</i> , <i>amser gyff</i>	
E-rase, <i>dilëu</i> : <i>crafu ymaith</i>	
E-rect, <i>unionsyth</i> ; <i>uniawn</i> : <i>cyfodi</i> ; <i>adeiladu</i>	
Er-rand, <i>neges</i> , <i>cenadwri</i> ; <i>gorchwyl</i>	

Ex-ceed , <i>rhagori, blaenori ; myned dros</i>	Ex-pend , <i>treulio, gwario, costio</i>
Ex-cel , <i>rhagori, blaenori, am-genu ar</i>	Ex-pense , <i>traul, cost ; treuliad</i>
Ex-cept , <i>ond, eithr, onid ; oni byddai : eithro, gwrthod ; cau allan</i>	Ex-pert , <i>hyfedrydd ; cyfarwydd, cywraint</i>
Ex-cess , <i>gormodedd, gormod ; anghymmedroldeb</i>	Ex-pire , <i>anadlu allan ; trengu, marw</i>
Ex-change , <i>newid, cyfnewid : newid, ffeirio</i>	Ex-plain , <i>egluro, amlygu ; dangos</i>
Ex-cise , <i>cyllid, toll : cyllido ; trethu</i>	Ex-plode , <i>ffrwydro ; difrio ; cablu</i>
Ex-cite , <i>cyffroi, cynhyrfu, an-nog</i>	Ex-ploit , <i>gorchest, camp ; gwr-olwaith</i>
Ex-claim , <i>gwaedd, bloedd : gwaeddi, bloeddio</i>	Ex-plore , <i>fforio ; chwilio ; profi</i>
Ex-clude , <i>cau allan ; llysu ; gwahardd</i>	Ex-port , <i>allforiad, trawglud</i>
Ex-cuse , <i>esgus : esgusodi ; maddau</i>	Ex-pose , <i>eglurhâd : dynoethi ; dangos</i>
Ex-empt , <i>rhydd ; esgusodol : rhyddhau ; esgusodi</i>	Ex-pound , <i>egluro, esbonio ; dirnad</i>
Ex-ert , <i>egnio, ymdrechu ; arfer</i>	Ex-press , <i>brysgenad, cenadwri ; eglur, amhog : mynegi, traethu</i>
Ex-hale , <i>tarthu ; anadlu allan ; anadlu</i>	Ex-tant , <i>yn bod ; hanfodol</i>
Ex-hort , <i>annog, cynghori ; rhybuddio</i>	Ex-tend , <i>estyn ; hwyhau ; helaethu</i>
Ex-haust , <i>dyhysbyddu ; blino</i>	Ex-tent , <i>helaethrwydd ; hyd ; estyn</i>
Ex-ile , <i>alldudiaeth ; alldud : alldudio, deol</i>	Ex-tinct , <i>diffoddedig : diffoddi ; difa</i>
Ex-ist , <i>bod, hanfod ; byw ; aros</i>	Ex-tol , <i>dyrchafu, mawrygu</i>
Ex-it , <i>ymadawiad, mynediad allan ; terfyn</i>	Ex-tort , <i>gwasgu, gorthrymu ; mynu</i>
Ex-pand , <i>lledu, taenu ; agor</i>	Ex-tra , <i>tra, rhy, tros ben</i>
Ex-panse , <i>eangder ; ymlediad</i>	Ex-tract , <i>erthynawd ; crynodedb ; tynu ; gwasgu allan ; crynhoi</i>
Ex-pect , <i>dysgwyl ; aros ; go-beithio</i>	Ex-treme , <i>eithaf ; pellder ; diweddaf ; dirfawr</i>
Ex-pel , <i>bwro allan ; ymlid ymaith</i>	Ex-ult , <i>ymddychlamu ; llawen-hau</i>

Eye-ball, <i>canwyll llygad, mab-lygad</i>	<i>hoffedd : dychymmygu, ffansio ; serchu</i>
Eye-brow, <i>ael, ael y llygad</i>	Fan-light, <i>awfffenestr, ffenestr wyntyll</i>
Eye-lash, <i>geilflew, amrantflew</i>	Fare-well, <i>ymadawiad ; bydd wych ; ffarwel</i>
Eye-lid, <i>amrant, amrant llygaid</i>	Farm-er, <i>amaethydd, ffarmwr, llafurwr</i>
Eye-sight, <i>gohwg ; llygaid : gweled</i>	Far-row, <i>perchyll, torllwyth : porchellu</i>
Fa-ble, <i>chwedl, dychymmyg : ffugio</i>	Far-ther, <i>pellach ; ym mhellach</i>
Fab-ric, <i>adail, adeilad : adeiladu</i>	Far-thest, <i>pellaf, eithaf ; yn bellaf</i>
Fac-ile, <i>hawdd, rhwydd ; hynaws</i>	Far-thing, <i>ffyrlling, flyrlling</i>
Fac-ing, <i>gwynebiad : yn gwynebu</i>	Fash-ion, <i>dull, gwedd : llunio, ffurfio</i>
Fac-tor, <i>gorchwylydd, rhagfaelydd</i>	Fast-en, <i>sicrhau ; diogelu ; cysylltu</i>
Fag-ot, <i>ffagod, ffagoden : ffagodi</i>	Fast-ing, <i>ymprydiad : yn ymprydio</i>
Faint-ing, <i>llewygiad ; llewyg</i>	Fast-ness, <i>sicrwydd, diogelwch, amddiffynfa</i>
Fair-ly, <i>yn deg</i>	Fa-tal, <i>angeuol ; tyngedfenol</i>
Fair-y, <i>ellyll, gwyll ; tylwyth teg</i>	Fa-ther, <i>tad ; tadws : tadu, tadogi</i>
Faith-ful, <i>ffyddlawn ; diwair ; cywir</i>	Fath-om, <i>gwrhyd, chwech troddedd : gwrhydu</i>
Fal-con, <i>hebog, gwalch</i>	Fa-tigue, <i>blinder, lludded : blino, lluddedu</i>
Fall-en, <i>syrthiedig, cwympedig</i>	Fat-ling, <i>llwddn pesgedig ; pasgedig</i>
Fall-ing, <i>syrthiad : yn syrthio</i>	Fat-ness, <i>brasder, tewder ; ffwrwythlondeb</i>
Fal-low, <i>braenar : braenaru</i>	Fat-ten, <i>tewhau, tewychu, brasau</i>
False-hood, <i>geudeb, ffalsedd, anwiredd</i>	Fa-vour, <i>hoffedd, caredigrwydd : hoffi, parchu, cynnorthwyo</i>
Fal-ter, <i>cecian ; attal dywedyd ; bloesgi</i>	Fear-ful, <i>ofnog, brawychus ; ofnadwy</i>
Fam-ine, <i>newyn ; diffyg ymborth</i>	
Fam-ish, <i>newynu ; marw o newyn</i>	
Fa-mous, <i>enwog, clodfawr, canmoladwy</i>	
Fan-cy, <i>dychymmyg ; mympwy ;</i>	

Feast-ing, <i>gwleddiad</i> ; <i>cyf- eddach, gwledd</i>	Fi-brous, <i>llinaidd, meinwreidd- iog</i>
Feath-er, <i>pluen</i> ; <i>addurn</i> : <i>pluo</i> ; <i>addurno</i>	Fic-tion, <i>ffugiant, ffugwaith</i> ; <i>ffalsedd</i>
Fea-ture, <i>prydwedd, pryd</i> : <i>prydweddu</i>	Fierce-ness, <i>ffrynigrwydd</i> ; <i>dig- ofaint</i>
Fee-ble, <i>gwan, egwan, dinerth</i>	Fight-ing, <i>ymladdiad</i> ; <i>ymladd- gar</i>
Feel-ing, <i>teimlad</i> ; <i>syniad</i> ; <i>teim- lady</i>	Fig-ure, <i>llun, dull, ffurf, delw,</i> <i>arwyddlun</i> : <i>llunio, ffurfio</i> ; <i>rhwysgo</i>
Fel-low, <i>cydymaith, cyfaill</i> : <i>cyfeillio</i> ; <i>cyplu</i>	Fil-ial, <i>mabaidd, mabol</i> ; <i>plen- tynol</i>
Fel-on, <i>cyflafanwr, drygweith- redwr</i> ; <i>creulawn</i>	Fil-let, <i>ysnoden, rhwymyn</i> : <i>ysnodenu</i> ; <i>rhwymyo</i> ; <i>cylchu</i>
Fe-male, <i>benyw, merch</i> ; <i>ben- ywaidd</i>	Fil-ly, <i>eboles, ffilog</i>
Fen-der, <i>rhagodydd, aelwydor</i> ; <i>ffender</i>	Fil-ter, <i>hidl</i> ; <i>puredydd</i> : <i>hidlo</i> ; <i>puro</i>
Fen-ny, <i>corsol, corsog, corslyd</i>	Filth-y, <i>budr, brwnt, ffiaidd,</i> <i>afan</i>
Fer-ment, <i>ymwaith</i> ; <i>heples</i> : <i>ymweithio, eplesu</i>	Fi-nal, <i>diweddas, penderfynol</i> ; <i>llwyr</i>
Fer-rel, <i>amdorch</i> : <i>amdorchi</i>	Fi-nance, <i>daered, cyllid, y</i> <i>deyrnas</i> ; <i>trethyddiaith</i>
Fer-ry, <i>ceubalsa, porthfa</i> : <i>tros- ghwyddo, trosi</i>	Fine-ness, <i>tegwch</i> ; <i>meinder</i> ; <i>cywreindrwydd</i>
Fer-tile, <i>ffrwythlawn</i> ; <i>toreith- iog</i>	Fin-ish, <i>gorphen, terfyn</i> : <i>dy- benu, diweddu</i>
Fer-vent, <i>gwresog</i> ; <i>taer</i> ; <i>eidd- gar</i>	Fin-ger, <i>bys</i> : <i>bysio, teimlo</i>
Fer-vid, <i>gwresog, poeth</i> ; <i>brwd- frydig</i>	Fin-ny, <i>adeiniog, asgellog, pys- gadeiniog</i>
Fer-vour, <i>gwres</i>	Fi-nite, <i>terfynol, meidrol</i> ; <i>me- surol</i>
Fes-ter, <i>crawni, madru, braenu</i>	Fire-arms, <i>arfau tân</i> ; <i>cyfleg- rau, gynau</i>
Fes-tive, <i>gwleddol</i>	Fire-damp, <i>tanchwa, tanfa</i>
Fet-ter, <i>llyffethar</i> : <i>llyffetheirio</i>	Fire-side, <i>aelwyd</i> ; <i>pentan</i> ; <i>teulu</i>
Feu-dal, <i>gwriogaethol</i> ; <i>cyd- weiniol</i>	Firm-ness, <i>cadernid, ffyrfder,</i> <i>sefydlogrwydd</i>
Fe-ver, <i>twymyn, llucheden</i> : <i>twymyno</i>	First-born, <i>cyntafanedig, hyn- af</i>
Few-el, <i>tanwydd</i> : <i>tanboethi,</i> <i>porthi tân</i>	
Fi-at, <i>gorchymmyn, arch</i>	
Fi-bre, <i>llinionen, edef</i> ; <i>mein- wreiddyn</i>	

First-fruit, <i>blaenffrwyth, cynffrwyth</i>	Flu-ent, <i>ffrwd; darlifran; ffrydiol; hyawdl</i>
Fish-er, <i>pysgotwr</i>	Flu-id, <i>aw, gwy, gwlybwr; hylifol, rhedegog</i>
Fish-ing, <i>pysgota</i>	Flut-ter, <i>ysgydwad: ymhedfan</i>
Fish-pond, <i>pysgodlyn</i>	Fly-ing, <i>ehediad; ffoad</i>
Fis-sure, <i>hollt, agen: holtti, agenu</i>	Foam-ing, <i>ewynawg</i>
Fit-ter, <i>addaswr, cyfaddasydd, ffitiwr</i>	Fo-cus, <i>cynnnullfan pelydr; ffoc</i>
Fix-ture, <i>sefydliad; sadrwydd</i>	Fod-der, <i>porthiant: porthi</i>
Fix-tures, <i>anysgogion, dodrefn arosol</i>	Fog-gy, <i>niwliog; godynwyll</i>
Flab-by, <i>llibin; masw, meddal</i>	Fold-ing, <i>plygiad</i>
Flac-cid, <i>llipa, gwywlyld, nychlyd</i>	Fol-low, <i>dilyn, canlyn; erlid</i>
Fla-grant, <i>llosg, poeth, gwresog</i>	Fol-ly, <i>ynfydrwydd, ffoledd</i>
Flan-nel, <i>gwlannen</i>	Fo-ment, <i>cynhesu; twym-eneinio</i>
Flat-ter, <i>gwastadydd: gwenieithio</i>	Fon-dle, <i>gorhoffi, llochi</i>
Fla-vour, <i>archwaeth: archwaethu</i>	Fool-ish, <i>ffol, annoeth</i>
Flesh-ly, <i>cnawdol: bydol; anianol</i>	Foot-ing, <i>cerddediad; sefyllfa, safle</i>
Flesh-meat, <i>cigfwyd, cig</i>	Foot-path, <i>llwybr troed</i>
Float-ing, <i>nofiad: nosfiedig, yn nofio</i>	Foot-step, <i>ôl troed, cam; llwybr</i>
Flog-ging, <i>ffrwylliad</i>	Foot-stool, <i>troedfaingc, lleithig</i>
Flood-gate, <i>llifddor, dyfrddor, argae</i>	For-age, <i>gogawr, ebran: casglu porthiant</i>
Flor-id, <i>blodeuog; claerwydych; gwridog</i>	For-bear, <i>ymattal; goddef</i>
Flor-ist, <i>blodeuwr, blodameuthydd</i>	For-bid, <i>gwahardd, gomedd</i>
Floun-der, <i>llythien, lleden: ystreigled; ymsoddi</i>	Fore-hand, <i>ym mlaen llaw</i>
Flour-ish, <i>blodau; addurn: blodeuo; llwyddo</i>	Fore-head, <i>tal, talcen</i>
Flow-er, <i>blodeuyn; addurn-waith: blodeuo</i>	For-eign, <i>estronol, tramor</i>
Flow-ing, <i>llifiad, ffrydiad; llifol, ffrydiol</i>	Fore-man, <i>blaenor; hyfforddwr</i>
	Fore-most, <i>blaenaf; ym mlaenaf</i>
	Fore-see, <i>rhagweled; rhagwybod</i>
	Fore-sight, <i>rhagolwg, rhagwel-ediad</i>
	For-est, <i>coedwig: fforestu</i>
	Fore-tell, <i>rhagfynegi, darogan</i>

Fore-ward, <i>y wyneb, y tu wyneb</i>	Free-hold, <i>rhydd-ddaliad, rhyddfeddiant</i>
Fore-warn, <i>rhagrybuddio</i>	Free-ly, <i>yn rhydd, yn rhodd; yn hael</i>
For-feit, <i>camhorw, dirwy: fforffedu</i>	Fren-zy, <i>gorphwyll, cynddar-edd</i>
For-ger, <i>ffugluniwr, ffugiwr</i>	Fre-quent, <i>mynych, aml</i>
For-get, <i>ebargofi, anghofio</i>	Fret-ful, <i>anfoddog, digofus</i>
For-give, <i>maddeu, rhyddhau</i>	Fri-ar, <i>mynach</i>
For-lorn, <i>diymgeledd, amddi-fad; gwrthodedig</i>	Fric-tion, <i>rhathiad, rhwbiad</i>
Form-al, <i>ffurfiol; rheolaidd</i>	Fri-day, <i>dydd Gwener</i>
Form-er, <i>ffurfiwr; cynt, blaen-rol</i>	Friend-ly, <i>cyfeillgar, caredig</i>
For-sake, <i>gadael, ymadael â</i>	Friend-ship, <i>cyfeillach; cared-igrwydd</i>
Fort-night, <i>pythefnos</i>	Fri-gate, <i>ysgafn-long</i>
For-tress, <i>amddiffynfa, caer</i>	Fright-ful, <i>dychrynlllyd</i>
For-tune, <i>tesni; ffyniant; damwain; gwaddol, cynnys-gaeth</i>	Fri-gid, <i>oer, oerllyd; mar-waidd</i>
For-ward, <i>eon; awyddus; hy-rwyddo</i>	Frol-ic, <i>cellweirgamp; gor-hoenus</i>
For-wards, <i>ym mlaen, rhag blaen</i>	Frost-y, <i>rhewlyd, rhewllyd</i>
Fos-sil, <i>mwn, mettel</i>	Fro-ward, <i>anyriad, anhywaith</i>
Fos-ter, <i>magu, maethu</i>	Frown-ing, <i>cuchiog, cilygus</i>
Found-er, <i>seiliwr: suddo</i>	Fro-zen, <i>rhewedig; ceuledig</i>
Foun-tain, <i>ffynnon, ffynnonell</i>	Fru-gal, <i>cynnil, ymarbedus</i>
Four-fold, <i>pedwarplyg</i>	Fruit-ful, <i>ffrwythlaw, cnyd-fawr</i>
Fowl-er, <i>adarwr</i>	Frus-trate, <i>seithug, ofer: seith-ugo; somi</i>
Frac-tion, <i>toriad, rhwygiad; twonrif</i>	Fu-el, <i>tanwydd, cynnud</i>
Frac-ture, <i>toriad: tori, dryllio</i>	Ful-crum, <i>gwifrwym, colpwys</i>
Fra-gile, <i>brau, breuol</i>	Ful-fil, <i>cyflawni, gorphen</i>
Frag-ment, <i>dryll, darn, briwys</i>	Ful-ler, <i>panwr, golchydd</i>
Fra-grance, <i>perarogledd</i>	Ful-ness, <i>llawndid, cyflawnder</i>
Fra-grant, <i>peraroglus</i>	Func-tion, <i>swydd, galwed-igaeth</i>
Fran-chise, <i>braint, rhyddfaint</i>	Fun-nel, <i>twmffed; ffynel</i>
Frank-ly, <i>yn rhwydd, o fodd</i>	Fur-long, <i>ystaden</i>
Fran-tic, <i>gwallgofus, ynfyd</i>	Fur-lough, <i>abseneb, ysgrifen</i>
Free-dom, <i>rhyddid; dinas-faint</i>	<i>drwydded mihor, ffyrlo: ab-senebu</i>

Fur-nace, <i>ffwrn; creisier, ffyrn-ais</i>	Gen-der, <i>rhyw: cenedlu, eppilio</i>
Fur-nish, <i>dodrefnu; cynnys-gaeddu, darparu</i>	Gen-teel, <i>moesawg, gweddaidd-lhos</i>
Fur-row, <i>cwys, rhych: cwysu, rhychu</i>	Gen-tile, <i>cededlddyn; cenedlig</i>
Fur-ther, <i>ym mhellach, eto, hefyd; pellach, eithaf: rhwyddhau</i>	Gen-tle, <i>boneddig; tirion</i>
Fu-ry, <i>cynddaredd, ffyrnig-rwydd</i>	Gen-try, <i>boneddigion</i>
Fu-sion, <i>toddiad, dadleithiad</i>	Get-ting, <i>caffaelaid; ennill</i>
Fu-ture, <i>rhag llaw; i ddyfod</i>	Gi-ant, <i>cawr</i>
Gai-ly, <i>yn hoyw-wych; yn llawen</i>	Gib-bet, <i>crogbren: crogi</i>
Gal-lant, <i>cariad-ddyn; gwrol, dewrwyh</i>	Gib-bous, <i>crothog, crymaidd</i>
Gal-lon, <i>galwoyn</i>	Gib-lets, <i>syrrh gŵydd</i>
Gal-lop, <i>carlam: carlamu</i>	Gid-dy, <i>syfrdan; anwadal</i>
Gal-lows, <i>crogbren</i>	Gift-ed, <i>rhoddedig; doniol</i>
Gam-ble, <i>chwiredu</i>	Gild-ing, <i>goreurad, euriad</i>
Gam-bol, <i>chwydawiaeth: crychlamu</i>	Gim-let, <i>ebillen, trwyddew</i>
Game-ster, <i>chwarëydd</i>	Gir-dle, <i>gwegys, rhwymyn</i>
Gan-der, <i>ceiliogwydd</i>	Glad-den, <i>lloni, llawenhau</i>
Gan-grene, <i>madredd, braenedd</i>	Glar-ing, <i>llachar, eglur: yn serenau</i>
Gar-den, <i>gardd: garddu</i>	Gleam-ing, <i>godywynawl, llachar</i>
Gar-land, <i>coronbleth; talaith</i>	Glean-ing, <i>loffiad: lloffa</i>
Gar-ment, <i>dilledyn, gwisg</i>	Glim-mer, <i>godywynu, gwanlewyrchu</i>
Gar-ner, <i>ysgubor: ysguborio</i>	Glit-ter, <i>gorddysgleirdeb: gorddysgleirio</i>
Gar-nish, <i>addurniad: addurno</i>	Glo-bule, <i>crynyn; defnyn</i>
Gar-ret, <i>nenawr, uchystafell</i>	Gloom-y, <i>caddugol, cymmylog; gobrudd</i>
Gar-ter, <i>gardys</i>	Glo-ry, <i>gogoniant: ymogoneddu</i>
Gate-house, <i>cynhordy, porthdy</i>	Glow-worm, <i>y gyfarwydd, gloen</i>
Gath-er, <i>casglu, cynnull</i>	Glut-ton, <i>glwth, rhemmwth</i>
Gath-ers, <i>plygiadau</i>	Gnash-ing, <i>rhinciad, ymgnoad</i>
Gaug-ing, <i>mesuriad llestri</i>	Gnaw-ing, <i>cnoad, cnofa: cnoi</i>
Ga-zette, <i>newyddiadur, llysenwyddor</i>	God-ly, <i>duwiol, dwyfol</i>
Gaz-ing, <i>hyllidremiol: yn sylu</i>	Go-ing, <i>mynediad; ymadawiad</i>
	Gold-en, <i>euraid, euraidd</i>
	Gold-smith, <i>eurych, gof aur</i>
	Good-ness, <i>daioni, tosturi</i>

Good-will, <i>ewylllys da, bodd</i>	Guild-hall, <i>bwordeisdy, dadleu- dy.</i>
Go-ry, <i>gorllyd, gwaedlyd</i>	Guilt-y, <i>euog, beius.</i>
Gor-geous, <i>hoyw-wych, clae- rwyh</i>	Gut-ter, <i>ffos, dyfrglawdd : ffosi, cwteru</i>
Gos-ling, <i>gwyddan, cyw gwydd</i>	Hab-it, <i>cyflwr, tuedd, arfer, defod; gwisg: gwisgo, trws- iadu</i>
Gos-pel, <i>efengyl, newydd da</i>	Hail-stone, <i>ceseiryn, careg gen- llys</i>
Gov-ern, <i>llywodraethu, rheoli</i>	Hal-low, <i>cyssegru</i>
Grace-ful, <i>prydfferth, teg</i>	Halt-er, <i>cebystyr, tenyn : cebys- tru</i>
Gra-cious, <i>rhadlawn, trugarog</i>	Ham-let, <i>maesdref, pentref</i>
Gram-mar, <i>gramadeg, ieith- adur</i>	Ham-mer, <i>morthwyl; morth- wyllo</i>
Gran-deur, <i>mawrwyhder ; rhwysg</i>	Ham-mock, <i>crogwely</i>
Gran-ite, <i>gwenithfaen</i>	Hamp-er, <i>cawell : dyrysu, mag- lu</i>
Grap-ple, <i>gafaelfach : bachu</i>	Hand-ful, <i>dyrnaid ; crafangiad</i>
Grate-ful, <i>diolchgar, derbyniol</i>	Han-dle, <i>carn ; coes : llofi, teimlo, trin</i>
Grat-ing, <i>alchwaith ; garw, llym</i>	Hand-some, <i>hardd, glân, pryd- ferth</i>
Gra-tis, <i>yn rhad, yn rhodd</i>	Hand-y, <i>hylaw ; parod</i>
Grav-el, <i>marian, gro : graeanu</i>	Hap-ly, <i>ysgatfydd, o ddamwain</i>
Grav-en, <i>cerfiedig</i>	Hap-pen, <i>damweinio, dyg- ywddo</i>
Grav-er, <i>cerfwr ; crifell</i>	Hap-py <i>dedwydd, gwynfydedig</i>
Gra-vy, <i>sudd cig</i>	Ha-rangue, <i>araeth : areithio</i>
Great-er, <i>mwy ; penach</i>	Har-ass, <i>aflonyddu, blino</i>
Great-ness, <i>mawredd ; maint- ioli</i>	Har-bour, <i>porthladd : llettya ; noddi</i>
Greed-y, <i>chwanog, awchus</i>	Hard-en, <i>caledu ; ymgaledu</i>
Greet-ing, <i>anerch, cyfarch</i>	Hard-y, <i>caled, cadarn ; calonog</i>
Griev-ance, <i>gofid, gormes</i>	Hard-ship, <i>caledi, gorthrymder</i>
Griev-ous, <i>trwm, gorthrwm, poenus</i>	Hard-ness, <i>caledwch</i>
Grind-er, <i>malwr ; cildant</i>	Hard-ware, <i>durgelfi</i>
Grind-ing, <i>maliad, maluriad</i>	Har-lot, <i>putain, dyhiren</i>
Gris-tle, <i>madruddyn, mwy- than</i>	Harm-less, <i>diddrwg</i>
Groan-ing, <i>ucheneidiad</i>	Har-ness, <i>harneis, trec : har- neisio, cerio</i>
Grot-to, <i>ogofdy, addurngell</i>	
Grow-ing, <i>cynnyddol : yn tyfu</i>	
Grum-ble, <i>grwgnach, tuchan</i>	
Guard-ed, <i>gwarchodedig</i>	
Guid-ance, <i>arweiniad, tywys- iad</i>	

Harp-er, *telynor, telynwr*
 Har-poon, *tryfer morfeirch*
 Har-row, *og, oged : llyfnu, ogi*
 Harsh-ness, *gerwindeb, anfwynder*
 Har-vest, *cynauaf : cynauafu*
 Hast-y, *brysiol ; byrbwyll*
 Hatch-et, *bwyell, cymmynai*
 Hate-ful, *cas, atgas, ffiaidd*
 Hat-ter, *hetwr, hetiwor*
 Haught-y, *trahäus, ffroenuchel*
 Ha-ven, *porthladd, llongborth*
 Hav-ing, *meddiant ; yn meddu*
 Hav-oc, *difrod : difrodi*
 Hawk-er, *hebogydd ; gwicwr*
 Haw-thorn, *ysbyddad ; draenen wen*
 Hay-rick, *das wair*
 Haz-ard, *enbydrwydd ; antur : anturio ; peryglu*
 Ha-zel, *collen, pl. cyll ; gwineu goleu*
 Head-ache, *cur pen*
 Head-long, *yn bendramwngl ; serth ; chwyrnwyllt*
 Health-y, *iach*
 Hear-ing, *clyw, clywedigaeth ; gosteg ; gwrandawriad*
 Hearn-en, *gwrandaw*
 Heart-y, *calonog ; iachus ; diffuant*
 Hea-then, *cenedlddyn, ethnig*
 Heav-en, *nef, pl. nefoedd*
 Heav-y, *trwm, pwysfawr ; trist*
 Hedge-row, *gwydding, gwyddi*
 Hedge-hog, *draenog, ballog*
 Heed-less, *anochelgar, esgeulus*
 Heif-er, *anner*
 Height-en, *uchelu ; mwyhau*
 Hei-nous, *echryslawn, ysgeler*
 Heir-ess, *etifeddes*

Hel-met, *penwisg dur, penffest-in*
 Help-less, *digymhorth, dinodded*
 Hence-forth, *bellach, rhag llaw*
 Her-ald, *achwydd ; cyhoeddwr*
 Herb-age, *porfa, tir porfa ; llysiau*
 Herds-man, *bugail, deadellwr*
 Here-by, *wrth hyn*
 Here-in, *yn hyn ; yma ; i hyn*
 Here-of, *o hyn*
 Here-on, *ar hyn*
 Here-to, *i hyn, at hyn, wrth hyn ; hyd yn hyn*
 Here-with, *efo hyn, gyda hyn*
 Her-mit, *meudwy, didryfwr*
 He-ro, *arwr, gwron*
 Her-ring, *penwag, ysgadenyn*
 Her-self, *hi ei hunan, ei hunan*
 Hic-cough, *ig, yr ig : igian*
 High-land, *ban, ucheldir*
 High-ly, *yn fawr, yn falch, yn uchel*
 High-ness, *uchder ; uchelradd*
 High-way, *ffordd fawr, prifffordd*
 Hill-ock, *bryncyn, trompath*
 Him-self, *ei hun, ei hunan*
 Hind-er, *rhwystro, attal*
 Hire-ling, *gwas cyflog ; diff-eithyn*
 Hith-er, *yma, hyd yma*
 Hoar-frost, *llwydrew, barug*
 Hoarse-ness, *crygni, crygi*
 Hold-fast, *gasaelfach ; dalbren*
 Hol-low, *ceule ; cafnog : cafnu*
 Hol-ly, *celynen*
 Ho-ly, *santaidd, glân*
 Hom-age, *gwriogaeth, ymostyngiad*
 Home-ly, *gwladaidd ; trwsogl*
 Home-ward, *adref, tuag adref*

Hon-est, <i>cyfiawn, cywir, di-dwyll, gonest</i>	I-dol, <i>delw, eilun</i>
Hon-ey, <i>mel; anwyl-lyd, anwyl-ddyn</i>	Ig-nite, <i>ennyn, tanio</i>
Hon-our, <i>anrhydedd; anrhyddeddu</i>	Ill-ness, <i>afiechyd, clefyd</i>
Horn-y, <i>cornaid, cyrnaid</i>	Il-lude, <i>twylllo; cellwair</i>
Hor-rid, <i>erchyll, anferth</i>	Im-age, <i>delw, eilun; llunio; tybied</i>
Hor-ror, <i>arswyd, dychryn</i>	Im-bibe, <i>sugno, derbyn, llyngcu</i>
Horse-hair, <i>rhawn</i>	Im-brue, <i>trochi, mwydo</i>
Hos-ier, <i>hosanydd</i>	Im-inense, <i>anfeidrol, tramawr</i>
Host-age, <i>mach, gwystl</i>	Im-merge, } <i>suddo, trochi</i>
Hos-tile, <i>gelyniaethus; rhyfel-gar</i>	Im-merse, }
Host-ler, <i>marchwas, ostler</i>	Im-pair, <i>lleihau; gwaethygu</i>
Hot-house, <i>twymndy, ty brwd</i>	Im-part, <i>cyfranau, rhoddi</i>
Hov-el, <i>penty, bwth</i>	Im-peach, <i>cyhuddo, achwyn ar</i>
Hour-ly, <i>bob awr; oriawl</i>	Im-pede, <i>attal, rhwystro</i>
House-hold, <i>teulu, tylwyth</i>	Im-pel, <i>cymhell, annog, gyru</i>
House-less, <i>diannedd, diartref</i>	Im-pend, <i>ymhongian; dynesu</i>
Hous-ing, <i>hws, huling march</i>	Im-plore, <i>attolygu, erfyn</i>
Howl-ing, <i>udawl, udgar</i>	Im-ply, <i>cynnwys; arwyddo</i>
Hu-man, <i>dynol, dyniadol</i>	Im-pose, <i>gosod ar, trethu; twylllo</i>
Hu-mane, <i>hynaws, dyngarol</i>	Im-post, <i>toll, treth, cyllid</i>
Hum-ble, <i>difalch, gostyngedig; iselu, darostwng</i>	Im-press, <i>argraff; argraffu, nodi</i>
Hu-mid, <i>gwlyb, llaith</i>	Im-prove, <i>gwellâu, diwygio</i>
Hu-mour, <i>irnaws, gorlif; tymher; boddhau, mwyndrin</i>	Im-pugn, <i>gwrthwynebu, ymosod ar</i>
Hun-dred, <i>cantref; cant</i>	Im-pulse, <i>gwithiad, cynhyrfiad</i>
Hun-ger, <i>newyn; newynu</i>	Im-pure, <i>ammhur, aflan</i>
Hun-gry, <i>newynog; gwangcus</i>	Im-pute, <i>cyfrif; priodoli</i>
Hunt-ing, <i>helwriaeth; helfa</i>	In-cense, <i>arogldarth; enyn llid, digio</i>
Hur-dle, <i>chwyd, pleiden</i>	In-cest, <i>llosgach</i>
Hur-ry, <i>ffwrst, brys; prysuro</i>	In-cite, <i>annog, cyffroi</i>
Hurt-ful, <i>niweidiol, anafawl</i>	In-cline, <i>tueddu, gogwyddo</i>
Hus-band, <i>gwr; priod; iawn-drefnu</i>	In-clude, <i>caru i fewn, cynnwys</i>
Hy-phen, <i>cyssylltnod (-)</i>	In-come, <i>ardreth, cyllid</i>
I-cy, <i>iain, rhewlyd</i>	In-crease, <i>cynnydd; tyfu, cynnyddu</i>
I-dle, <i>segur; dioglyd; segura; diogi</i>	In-cur, <i>rhedeg i; haeddu</i>
	In-deed, <i>yn wir, yn sicr</i>

In-dent, <i>bolch</i> : <i>minfylchu, bylchu</i>	In-sect, <i>trychbryfyn, trychfyllyn</i>
In-dex, <i>dangoseg, mynegfys</i>	In-sert, <i>dodi i fewn</i>
In-dict, <i>achwyn ar, cyhuddo</i>	In-side, <i>y tu fewn ; mewmol</i>
In-dite, <i>cyfansoddi ; cyhuddo</i>	In-sight, <i>dwfn-olygiad ; cyfarwyddyd</i>
In-duce, <i>tueddu, darbwyllo ;</i>	In-sist, <i>sefyll ar ; honi ; dirgymhell</i>
In-dulge, <i>boddhau, anwesu ; caniatau</i>	In-spect, <i>edrych i fewn, golygu</i>
In-dure, <i>parhau ; dioddef</i>	In-spire, <i>anadlu i ; ysbrydoli</i>
In-fant, <i>maban, baban</i>	In-stall, <i>urddo, graddio ; gorseddu</i>
In-fect, <i>llynu, adwytho ; llygru</i>	In-stance, <i>enghraifft, cynllun : enghraifftio</i>
In-fer, <i>casglu, tynu casgliad</i>	In-stant, <i>cythrym, amrantiad ; ebrwydd</i>
In-fest, <i>dygnflino, aflonyddu</i>	In-stead, <i>yn lle, tros ; cystal a</i>
In-firm, <i>egwan : gwanhau</i>	In-step, <i>mwnwgl troed</i>
In-flame, <i>ennyn, fflamio</i>	In-stil, <i>defnyynu i fewn ; egwyddori</i>
In-flate, <i>ymchwyddo</i>	In-stinct, <i>greddf ; bywiog</i>
In-flect, <i>plygu i fewn, troi</i>	In-struct, <i>addysgu, cyfarwyddo</i>
In-flict, <i>rhoddi cosb, cosbi</i>	In-sult, <i>sarhâd : dirmygu</i>
In-flux, <i>dylifiad, ymlanwad</i>	In-sure, <i>diogelu, digolledu</i>
In-fold, <i>dyblygu ; amwisgo</i>	In-tend, <i>meddwl, bwriadu</i>
In-form, <i>hysbysu, cyfarwyddo</i>	In-tense, <i>angerddol, tanbaid</i>
In-fract, <i>tori, dryllio</i>	In-tent, <i>bwriad, amcan ; llwyr-frydig</i>
In-fringe, <i>tori cytundeb, tros-eddu</i>	In-ter, <i>claddu, daiaru</i>
In-fuse, <i>tywallt i mewn ; mwydo</i>	In-to, <i>i, i fewn i</i>
In-got, <i>clamp</i>	In-trigue, <i>cuddneges : cuddnegeseua</i>
In-hale, <i>atanadlu, iddanadlu</i>	In-trude, <i>ymwathio i fewn ; ymyryd</i>
In-ject, <i>taflu i fewn, chwistrellu</i>	In-trust, <i>ymddiried</i>
In-join, <i>gorchymmyn, erchi</i>	In-vade, <i>rhuthro i, rhuthro</i>
In-jure, <i>niweidio, colledu</i>	In-veigh, <i>difrio, cablu</i>
In-land, <i>canoldir ; canoldirog</i>	In-vent, <i>dyfeisio, dychymmygu</i>
In-let, <i>ffrydle, adwy</i>	In-verse, <i>gwrthdroedig</i>
In-mate, <i>llettywr, cytty</i>	In-vert, <i>gwrthdroi ; trawsddodi</i>
In-most, <i>nesaf i fewn, dyfnaf</i>	In-vest, <i>gwisgo, urddo ; gosod mewn meddiant</i>
In-ner, <i>tufewnol</i>	
In-quest, <i>chwiliad, rhaithholiad</i>	
In-quire, <i>ymofyn, holi</i>	
In-road, <i>ymgyrch, rhuthrgyrch</i>	
In-sane, <i>gwallgofus</i>	
In-scribe, <i>arysgrifenu ; cyflwyno</i>	

In-vite, *gwahodd, galw*
 In-voice, *llwythrestr*
 In-voke, *galw ar, ymbil*
 In-volve, *dyrysu ; cymmysgu*
 In-ure, *cynnefino, arferu*
 In-ward, *mewnol ; o'r tu fewn*
 In-wards, *coludd, perfedd*
 Ire-land, *Iwerddon*
 I-ris, *yr enfys, bwa y gwlaw*
 I-ron, *haiarn : haiarnu*
 Is-land, *ynys*
 Is-sue, *mynediad allan ; can-
 lyniad ; hiliogaeth : tori,
 codi ; cyhoeddi*
 Isth-mus, *cyfyngdir, lleindir*
 Itch-ing, *cos, cosfa, ysfa*
 I-tem, *amnaid ; pen ; pwngc ;
 hefyd : cofnodi*
 It-self, *ei hun, ei hunan*
 Jail-er, *ceidwad carchar*
 Ja-pan, *arlliwio, barneisio*
 Jaun-dice, *y melyni, y cryd
 melyn*
 Jave-lin, *picell, gwaewffon*
 Jeal-ous, *eiddigedus ; amheus*
 Jel-ly, *gludgarwl, sew*
 Jeop-ard, *peryglu, enbydu*
 Jew-el, *gem, em, glain, thws*
 Jew-ess, *Iuddewes*
 Jock-ey, *marchogwr : hergwithio*
 Join-er, *cyssylltwr, asiedydd*
 Jour-nal, *costyfr ; rhestrydd*
 Jour-ney, *taith : teithio*
 Joy-ful, *llawen, gorfoleddus*
 Judg-ment, *barn, barnedigaeth*
 Ju-ly, *Gorphenaf*
 Junc-tion, *cydiad ; undeb*
 Junc-ture, *cydiad ; cysswllt*
 Ju-ry, *rheithwyr*
 Jus-tice, *cyfiawnder, barn ;
 ynad, ustus*

Keen-ness, *craftder ; gorawydd*
 Keep-er, *ceidwad, gwarcheid-
 wad*
 Keep-ing, *cadwraeth*
 Ken-nel, *ty cion ; ffos budreddi*
 Ker-nel, *cnewyllyn, bywyn*
 Ket-tle, *callawr, crochenyn,
 tegell*
 Key-hole, *toll y clo*
 Kid-ney, *aren, elwlen*
 Kin-dle, *ennyn, cynneu*
 Kind-ly, *yn garuaidd ; yn
 rhyniog*
 Kind-ness, *cymmwynas, rhad-
 lonedd*
 Kin-dred, *cystlynedd, perthyn-
 as ; cydrywiol ; perthynol*
 King-dom, *teyrnas, breninaeth*
 Kins-man, *câr, cyfnesaf*
 Kitch-en, *cegin*
 Kit-ten, *mabcath, cath fechan*
 Know-ing, *gwybodus, deallus*
 Know-ledge, *gwybodaeth, de-
 alltwriaeth*
 Knuck-le, *migwrn : migyrnu*
 La-bel, *llabed, crogiedydd*
 La-bour, *llafur, trafael : lla-
 furio, gweithio*
 Lad-der, *ysgol, llettring*
 Lad-en, *llwythedig*
 Lad-ing, *llwyth ; baich, pwn*
 La-dle, *lledwad ; llwy*
 La-dy, *arghwyddes, pendefiges*
 Lamb-kin, *oenan, oenyn, oenig*
 La-ment, *galaru, cwynfan*
 Lan-cet, *fflaim*
 Land-ed, *tiriog ; wedi tirio*
 Land-lord, *meistr tir ; ta-
 farnwr*
 Land-mark, *ffin, cyffin, terfyn*
 Land-scape, *tirolwg ; arbeiaeth*

Lan-guage, <i>iaith: ymadrodd</i>	Lep-rous, <i>gwahanglwyfus</i>
Lan-guid, <i>llesg, methedig, eg-wan</i>	Les-see, <i>dalysgrifiad</i>
Lan-guish, <i>nychu, methu, di-hoeni</i>	Les-son, <i>gwers: gwersu, dysgu</i>
Lan-tern, <i>erllen, llusern</i>	Let-ter, <i>llythyren; llythyr: llythyr</i>
Lap-wing, <i>cornchwigl</i>	Lev-el, <i>gwastadedd; gwastad: gwastadhau; annelu</i>
Large-ness, <i>mawredd, helaeth-der</i>	Le-ver, <i>trosol, gwif</i>
Last-ing, <i>parhäus, cryf</i>	Le-vite, <i>Lefiad</i>
Latch-et, <i>carai esgid</i>	Lev-y, <i>cyllid, teyrnged, treth</i>
Late-ly, <i>yn ddiweddar</i>	Lewd-ness, <i>anlladrwydd</i>
La-tent, <i>dirgel, cuddiedig</i>	Li-ar, <i>celwyddwr</i>
Lath-er, <i>sebondrwyth</i>	Li-bel, <i>cabl draith: enllibio</i>
Lat-ter, <i>diweddarach, hwyrach</i>	Li-cence, <i>trwydded, rhyddid</i>
Lat-tice, <i>dellt: delltu</i>	Li-cense, <i>cenadu, trwyddedu</i>
Laugh-ing, <i>chwerthiniad</i>	Life-less, <i>dyfywyd; marwaidd</i>
Laugh-ter, <i>chwerthin, chwardd</i>	Life-time, <i>hoedl; einioes</i>
Laun-der, <i>dyfrgafn</i>	Light-en, <i>llewyrchu; ysgafn-hau</i>
Laun-dry, <i>golchdy, golchfa</i>	Light-ning, <i>mellten, llucheden</i>
Lau-rel, <i>llawrwydd, llawryf</i>	Like-ly, <i>tebygol; cyffelyb</i>
Law-ful, <i>cyfreithlawn</i>	Like-ness, <i>tebygolrwydd; llun</i>
Law-suit, <i>ciwyn cyfraith</i>	Like-wise, <i>felly, hefyd</i>
Law-yer, <i>cyfreithiwr</i>	Lim-ber, <i>llipa, ystwyth</i>
Lay-er, <i>haen, gwanaf; gwely</i>	Lim-it, <i>terfyn, ffin: terfynu</i>
Lay-man, <i>lleygwr</i>	Lim-ner, <i>eiluniwr, delweddwor</i>
La-zy, <i>diog, swrth</i>	Lim-pid, <i>tryloyw, dysglaer</i>
Lead-er, <i>arweinydd; blaenor</i>	Lin-en, <i>llian, lliain</i>
Leap-year, <i>blwyddyn naid</i>	Lin-guist, <i>ieithydd</i>
Learn-ing, <i>dysg, ysgoleigddod</i>	Lin-ing, <i>gwrthlain</i>
Leath-er, <i>lledr; croen</i>	Lin-net, <i>llinos, llinosen</i>
Leav-en, <i>surdoes: surdoesi</i>	Lin-tel, <i>gwarddrws, capan drws</i>
Lec-ture, <i>llith, darlith: dar-lithio</i>	Li-on, <i>llew</i>
Led-ger, <i>cyfriflyfr, gorsaflyfr</i>	Liq-uid, <i>gwlyb, gwlybwr</i>
Le-gal, <i>deddfol, cyfreithlawn</i>	Liq-uor, <i>gwlybwr, diod</i>
Leg-ate, <i>cenadwr</i>	Lisp-ing, <i>bloesgedd, bloesgni</i>
Le-gend, <i>llithlyfr; ffugchwedl</i>	Lis-ten, <i>gwrando, clustfeinio</i>
Le-gion, <i>lleng, llu</i>	Lit-ter, <i>cludai; torllwyth: gwasarnu</i>
Lei-sure, <i>odfa, ennyd, hamdden</i>	Lit-tle, <i>bach, bychan; ychydig</i>
Length-en, <i>estyn, hwyhau</i>	Live-ly, <i>bywiog; heinif</i>
Lep-er, <i>gwahanglaf</i>	

Liv-er, <i>yr iau, yr afu; buch- eddwor</i>	Lust-ful, <i>cnaudwyllt, anllad</i>
Liv-ing, <i>bywioliaeth; person- iaeth; byw; yn fyw</i>	Lus-tre, <i>gloywder, dysgleirder</i>
Liz-ard, <i>geneugoeg, gwedresi</i>	Lus-ty, <i>gwrol, cryf, grymus; corphol; iach</i>
Load-stone, <i>ehedfaen, tynfaen</i>	Ly-ing, <i>celwyddiad; gorwedd- iad; celwyddus: yn gorwedd</i>
Loath-some, <i>ffiaidd, atgas</i>	Ma-chine, <i>peiriant; offeryn</i>
Lob-by, <i>cyntedd, cynteddfa</i>	Mad-am, <i>meistres, arglwyddes</i>
Lob-ster, <i>ceimwch, llegend</i>	Mad-der, <i>y wreiddrydd</i>
Lo-cal, <i>lleol; sefydlog</i>	Mad-ness, <i>gorphwyll, cyndda- redd</i>
Lo-cate, <i>llehau; sefydlu</i>	Mag-got, <i>cynrhonyn</i>
Lock-et, <i>addurnglo</i>	Mag-ic, <i>dewiniaeth; swynawl</i>
Lodge-ment, <i>lluest; sefydliad; sefyllfa</i>	Mag-net, <i>ehedfaen, tynfaen tryfaen</i>
Lof-ty, <i>uchel, dyrchafedig</i>	Mag-pie, <i>pi, piogen</i>
Log-ic, <i>rhesymeg</i>	Maid-en, <i>gwyruf; gwyrufol</i>
Loi-ter, <i>gohirio, llercio</i>	Main-ly, <i>yn benaf, yn alluog</i>
Long-ing, <i>hiraeth, blys; hir- aethol</i>	Main-tain, <i>dal, cynnal, am- ddiffyn; porthi</i>
Loose-ness, <i>y dolur rhydd; dirywiaeth</i>	Ma-jor, <i>uchgadben; mwyaf</i>
Lord-ship, <i>arglwyddiaeth</i>	Mak-er, <i>creawdwr; gwneuth- urwr</i>
Lo-tion, <i>golchdrwyth</i>	Mak-ing, <i>gwneuthuriad</i>
Loud-ness, <i>uchder, crochder, trwst</i>	Mal-ice, <i>cenfigen; llid</i>
Love-ly, <i>cariadusol, hawddgar</i>	Ma-lign, <i>niweidiol: niweidio</i>
Lov-ing, <i>cariadus, caredig</i>	Mal-let, <i>gordd bren, gordd</i>
Low-er, <i>duwch, prudd-der: gollwng; iselu</i>	Malt-kiln, <i>odyn frag</i>
Low-ing, <i>brefiad, rhwad</i>	Mal-treat, <i>cam drin</i>
Low-ness, <i>iselni, iselder, gwael- edd</i>	Malt-ster, <i>bragydd, bragwr</i>
Loy-al, <i>ffyddlawn, cywir</i>	Mam-mon, <i>Mammon; cyfoeth</i>
Lu-cid, <i>claer, dysglaer, goleu</i>	Man-age, <i>rheoli, trefnu; llywod- raethu</i>
Luck-y, <i>llwyddiannus, ffodiog</i>	Man-date, <i>arch, gorchymmyn</i>
Lu-cre, <i>elw, ennil, budd</i>	Man-ger, <i>preseb, casn ebran</i>
Lug-gage, <i>cludlwyth</i>	Man-gle, <i>cigyddio; llyfnhau</i>
Luke-warm, <i>claiar, llugoer</i>	Man-hood, <i>oedran gwr, dyn- deb</i>
Lam-ber, <i>hen ddodrefn; diddef- nydd</i>	Man-kind, <i>dynolryw</i>
Lu-nar, <i>lloerawl, lleuadol</i>	Man-ly, <i>glew, gwrol; dynol</i>
Lus-cious, <i>tra melys, gorfelys</i>	Man-na, <i>bara nefol, manna</i>
	Man-ner, <i>modd, dull, agwedd</i>

Man-ners , <i>moesau ; ymarweddiad</i>	Meas-ure , <i>mesur ; llestraid ; ffordd ; trefn : mesuro, mesur</i>
Man-or , <i>arghwyddiaeth, mae-nan</i>	Med-al , <i>bathodyn</i>
Man-sion , <i>trigfa, cartref</i>	Med-dle , <i>ymyru, ymyraeth</i>
Man-tle , <i>mantell, cochl</i>	Meek-ness , <i>llareidd-dra, tir-iondeb</i>
Ma-nure , <i>tail, gwrtaeth : gwr-teithio</i>	Meet-ing , <i>cyfiwrdd ; cyfarfod</i>
Man-y , <i>llawer, aml, lluosog</i>	Mel-low , <i>addfed : addfedu</i>
Mar-ble , <i>mynor, marmor ; mar-moraidd : mynori, mynor-liwio</i>	Mem-ber , <i>aelawd, aelod</i>
Mar-gin , <i>ymyl, cwr, goror</i>	Mem-brane , <i>pilen, croenyn</i>
Ma-rine , <i>morfilwr ; morawl</i>	Men-tal , <i>meddyliol</i>
Mar-ket , <i>marchnad : march-nata</i>	Men-tion , <i>crybwyll : crybwylllo</i>
Mar-quis , <i>ardalydd, ardalwr</i>	Mer-cer , <i>sidanydd</i>
Mar-riage , <i>priodas ; neithior</i>	Mer-chant , <i>masnachwr</i>
Mar-row , <i>mer, madrudd</i>	Mer-cy , <i>trugaredd, tosturi</i>
Mar-ry , <i>priodi, ymbriodi</i>	Mere-ly , <i>yn unig, yn hollol</i>
Mar-shal , <i>cadlywydd : iawn-drefnu</i>	Mer-it , <i>haeddiant : haeddu</i>
Mar-tial , <i>milwraidd, rhyfelgar</i>	Mer-ry , <i>llawen, hoenus</i>
Mar-tyr , <i>merthyr : merthyru</i>	Mes-sage , <i>cenadwri, neges</i>
Mar-vel , <i>rhyfeddod, syndod : rhyfeddu, synu</i>	Mes-suage , <i>ty a thyddyn, ty a gardd</i>
Ma-son , <i>saer maen, saer ceryg</i>	Met-al , <i>delid, mettel</i>
Mas-sive , <i>trwm, pwysfawr, mawr</i>	Me-ter , <i>mesurydd</i>
Mas-ter , <i>meistr : meistrol</i>	Meth-od , <i>trefn, ffordd, modd</i>
Ma-tron , <i>hynaf-wraig, gwreig-dda</i>	Me-tre , <i>mydr, mesur</i>
Mat-ter , <i>defnydd ; mater, helynt</i>	Met-tle , <i>mettel ; awch ; calon</i>
Ma-ture , <i>addfed ; oedog ; mewnoed</i>	Mid-dle , <i>canol, hanner</i>
Max-im , <i>arwiredd, gosodedig</i>	Mid-day , <i>hanner dydd, canol dydd</i>
May-or , <i>maer</i>	Mid-night , <i>canol nos</i>
Mead-ow , <i>dól, gweirglawdd</i>	Mid-wife , <i>byd-wraig</i>
Mean-ing , <i>ystyr, meddwl</i>	Might-y , <i>galluog, cadarn</i>
Mean-ness , <i>salwedd, gwaelder</i>	Mi-grate , <i>treiglo, symmud trig-ias</i>
Mean-while , <i>yn y cyfamser</i>	Mil-dew , <i>y gawod, melgawod</i>
Mea-sles , <i>y frech goch</i>	Mild-ness , <i>tiriondeb, tyner-wch</i>
	Mile-stone , <i>careg filldir</i>
	Mill-dam , <i>cronfa, argae melin</i>
	Mill-er , <i>melinydd</i>
	Mill-pond , <i>llyn melin</i>
	Mill-ion , <i>buna, miliwn</i>

Mim-ic, <i>dynwaredydd : dyn-waredu</i>	Mo-rals, <i>moesau ; ymarweddiad</i>
Mind-ful, <i>meddylgar, gofalus</i>	Mo-rass, <i>cors, siglen</i>
Min-er, <i>mwngloddior</i>	Mor-bid, <i>heintiol, afiach</i>
Min-gle, <i>cymmysg : cymmysgu</i>	Morn-ing, <i>bore, boreu ; boreuol</i>
Mi-nor, <i>un dan oed ; bychan ; llai</i>	Mo-rose, <i>anynad, anniddig</i>
Min-strel, <i>clerwr, cerddwr</i>	Mor-row, <i>mory, y fory</i>
Mi-nute, <i>bach, manwl</i>	Mor-sel, <i>tamaid, safnaid</i>
Min-ute, <i>munud : cofnodi</i>	Mor-tal, <i>marwol ; angeuol</i>
Mi-utes, <i>cofnodau</i>	Mor-tals, <i>daiarblant, marwol-ion</i>
Mir-ror, <i>drych ; cynllun</i>	Mor-tar, <i>cymrwd, mâl-lestr</i>
Mis-chief, <i>drwg, drygioni : drygu</i>	Mort-gage, <i>arwystl : arwystlo</i>
Mis-deed, <i>drwgweithred</i>	Mort-main, <i>meddiant anarall-addwy</i>
Mi-ser, <i>cybydd, crintachwr</i>	Most-ly, <i>gan mwyaf, yn amlaf</i>
Mis-lead, <i>camarwain</i>	Moth-er, <i>mam</i>
Mis-sion, <i>anfoniad, cenadaeth</i>	Mo-tion, <i>chwyf, chwim ; ysgog-iaid ; cynnygiad</i>
Mis-take, <i>camgymmeriad, gwall</i>	Mo-tive, <i>cynhyrfiad ; egwyddor</i>
Mis-tress, <i>meistres, dysgawd-wraig</i>	Mot-to, <i>arwyddair, arwyddwrs</i>
Mis-trust, <i>drwgdyb, pryder</i>	Move-ment, <i>symmudiad</i>
Mi-tre, <i>capan côr, meitr</i>	Mov-ing, <i>cynhyrfiol, ymsym-mudol</i>
Mix-ture, <i>cymmysg ; cymmysg-iaid</i>	Mould-er, <i>troi yn llwch, ma-lurio</i>
Mod-el, <i>cynllun : cynllunio</i>	Mould-ings, <i>addurngerfiadau</i>
Mod-ern, <i>newydd, diweddar</i>	Mould-y, <i>llwyd, brithlwyd</i>
Mod-est, <i>llednais, gwylaid</i>	Moun-tain, <i>mynydd, moel</i>
Moist-ure, <i>irdra, lleithdra</i>	Mourn-er, <i>galarwr, cwynfanwr</i>
Mo-lest, <i>ystuno, aflonyddu</i>	Mourn-ful, <i>galarus, trist, trwm</i>
Mo-ment, <i>meidyn, amrantiad</i>	Mourn-ing, <i>arwyhoisg ; galar</i>
Mon-arch, <i>brenin, teyrn</i>	Mouth-ful, <i>safnaid, tamaid</i>
Mon-day, <i>dydd Llun</i>	Mud-dy, <i>lleidiog, lleidlyd</i>
Mon-ey, <i>mw nai, arian bathol</i>	Mun-dane, <i>bydol, bydawl</i>
Moor-ing, <i>angorfa, angorle</i>	Mur-der, <i>llofruddiaeth : llofruddio</i>
Mon-ster, <i>cynfil, anghenfil</i>	Mur-mur, <i>grwm, murmur : gwrgnach</i>
Mon-strous, <i>anghenfilaidd, gwr-thun</i>	Mur-rain, <i>pla, milbla</i>
Month-ly, <i>misol, bob mis</i>	Mus-cle, <i>cyhyr, llyweth</i>
Moon-light, <i>goleuleuad, lloer-gan</i>	Mu-sic, <i>cerddoriaeth ; peror-iaeth</i>
Mo-ral, <i>moeswers ; moesol</i>	

Mus-tard, <i>ceddw, mwstardd</i>	Nest-ling, <i>nythgyw, cywyn</i>
Mus-ter, <i>byddinbrawf: byddino; profi</i>	Neth-er, <i>is, isach, iselach</i>
Mus-ty, <i>llwyd; drevollyd</i>	Net-tle, <i>danadl poeth: pigo; cyffroi</i>
Mut-ton, <i>cig dasad, mollt</i>	Nev-er, <i>erioed; byth</i>
Muz-zle, <i>geneu; penffrwyn: penffrwyno</i>	Neu-ter, <i>amhleidiol; canolydd</i>
Myr-tle, <i>myrtwydd</i>	New-ness, <i>newydd-deb</i>
My-self, <i>mi fy hun</i>	New-ly, <i>o newydd, yn ddiweddar</i>
Nail-er, <i>hoelydd, hoeliwr</i>	Nick-name, <i>llysenw: llysenwi</i>
Na-ked, <i>noeth, llwm; anarfog</i>	Nig-gard, <i>crinwas, cybydd: crintach</i>
Name-ly, <i>wrth enw; sef, hyny yw</i>	Nim-ble, <i>cyflym, heinif</i>
Nar-rate, <i>traethu</i>	Nip-pers, <i>gefail, gefeilan</i>
Nar-row, <i>cul, cyfyng: culhau</i>	No-ble, <i>ardderchog, godidog; boneddig</i>
Na-sal, <i>trwynol</i>	Nois-y, <i>trystfawr, bloeddfawr</i>
Nas-ty, <i>brwnt; aflan, budr</i>	Non-sense, <i>ffoledd, ffregod</i>
Na-tion, <i>cenel, cenedl</i>	Non-suit, <i>anhawl: dihawli</i>
Na-tive, <i>brodor, priodor; genedigol</i>	North-ward, <i>tua 'r gogledd</i>
Na-ture, <i>anian, natur; y byd; rhyw</i>	Nos-tril, <i>ffroen</i>
Naugh-ty, <i>diriaidd; drwg</i>	No-ted, <i>nodedig, hynod</i>
Na-val, <i>llyngesawl; morawol</i>	Noth-ing, <i>dim, diddym</i>
Na-vel, <i>bogel; y canol</i>	No-tice, <i>syho, rhybydd</i>
Nau-seous, <i>gwrthwyneblwyd, ffi-aidd</i>	No-tion, <i>tyb, barn, rhith</i>
Neap-tide, <i>llanw isel</i>	Nov-el, <i>newydd chwedl; newydd</i>
Near-er, <i>nes, nesach, agosach</i>	Nou-rish, <i>maethu, magu</i>
Neat-ness, <i>destledd, tlyzni</i>	Nox-ious, <i>aflach, niweidiol</i>
Need-ful, <i>dir, rhaid, cyfreidiol</i>	Nui-sance, <i>blinbeth, casbeth</i>
Nee-dle, <i>nydwydd; gwachell</i>	Num-ber, <i>rhif, rhifedi: rhifo</i>
Need-y, <i>anghenog, tlawd</i>	Nup-tial, <i>priodasol</i>
Neg-lect, <i>diofalwch: esgeuluso</i>	Nup-tials, <i>priodas, neithior</i>
Neigh-bour, <i>cymmydog</i>	Nur-ture, <i>maeth, maethiad: meithrin, addysgu</i>
Nei-ther, <i>nid yr un or ddau; na, nac, ychwaith</i>	Oat-meal, <i>blawd ceirch</i>
Neigh-ing, <i>gweriadiad</i>	O-bey, <i>ufuddhau, ymostwng</i>
Neph-ew, <i>nai</i>	Ob-ject, <i>gwrthrych, nod: eithro, gwrthwynebu</i>
Nerv-ous, <i>giawg, giawl, gwynog; nerthol, cryf</i>	Ob-late, <i>llethbegynol</i>
Nes-tle, <i>nythu; adeinio</i>	O-blige, <i>rhwymog; boddio</i>
	Ob-lique, <i>gŵyr, lled-ŵ; ystlysol</i>

Ob-long, *hirgul, cul*
 Ob-scene, *brwnt, aflan*
 Ob-scure, *aneglur; anhawdd; tywyllu; dyrysu*
 Ob-serve, *dal sylw, sylwi; parchu, ufuddhau*
 Ob-struct, *attal, rhwystro*
 Ob-tain, *cael, caffael, cyrhaeddyd*
 Ob-trude, *ymwthio; trawsgym-mell*
 Oc-cult, *cuddiedig, dirgel*
 Oc-cur, *dygwydd; dyfod i gof*
 O-cean, *cefnfor, yr eigion*
 O-dour, *arogl, sawyr*
 Of-fals, *syrrh; gweddillion*
 Of-fence, *camwedd, trosedd; tramgwydd*
 Of-fend, *troseddu; tramgwyddo*
 Of-fer, *cynnyg, cais: offrymu*
 Of-fice, *swydd; gwasanaeth; swyddfa*
 Off-sets, *ysgewyll; bonflagur*
 Off-spring, *hiliogaeth, hil*
 Oft-en, *yn fynych, yn aml*
 Oint-ment, *enaint, eli*
 Ol-ive, *olewydden*
 O-men, *argoel, rhagarwydd, coel*
 O-mit, *gadael heibio; esgeu-luso*
 One-ness, *undod, unedd*
 On-ly, *unig; yn unig; ond*
 On-ward, *ym mlaen, rhagof*
 O-paque, *tywyll, anoleu*
 O-pen, *agored; amlwg; rhydd*
 Op-pose, *gwrthwynebu; cyferbynu*
 Op-press, *gorthrymu, gorthrechgu*
 Op-tic, *dremyr; golygawl, tremawl*

Op-tion, *dewisiad: dewis*
 O-ral, *o enau i enau; geiriol*
 Or-bit, *cylchdro, cylchdaith*
 Or-chard, *perllan, afallach*
 Or-dain, *gosod, trefnu; urddo*
 Or-der, *trefn, rheol: trefnu; erchi*
 Or-ders, *gorchymmynion; urddau*
 Or-gan, *organ; offeryn, peiriant*
 Or-phan, *plentyn amddifad; amddifad*
 Os-trich, *estrys*
 Oth-er, *all, arall, llall*
 Ot-ter, *dyfrgi, dwfrgi*
 O-val, *hirgrwn, wyfal*
 Ov-en, *ffwrn*
 O-ver, *ar, uchben, tros, rhy, trosodd*
 Our-selves, *ni ein hunain*
 Out-break, *toriad allan*
 Out-cast, *crwydryn; alldud*
 Out-cry, *gwaedd, bloedd, dolef*
 Out-do, *rhagori, blaenu ar*
 Out-er, *allanol, nes allan*
 Out-fit, *darpariad i fordaiith*
 Out-law, *herwr; ysbeiliwr: dinoddi*
 Out-line, *amlinell; brasluniad*
 Out-live, *byw yn hwy, goroesi*
 Out-rage, *dirdra, trais; terfysg: dirtreisio; sarhau*
 Out-side, *y tu allan; allanol*
 Out-ward, *allanol; i barthau tramor*
 Own-er, *perchenog, meddian-ydd*
 Ox-ford, *Rhydychain*
 Oys-ter, *llymarch, llymarchen*
 Pack-age, *pynordal*
 Pack-et, *syppyn; llythyrgod*

Pad-dle, <i>rhodl; rhwyf: rhodli; rhywyfo</i>	Part-ly, <i>mewn rhan, o ran</i>
Pad-lock, <i>clo march, clo egwyd</i>	Part-ner, <i>cydwedd, cyfranogwr; cyfaill</i>
Pa-gan, <i>cededlddyn, pagan</i>	Part-ridge, <i>coriar, petrusen</i>
Pain-ful, <i>poenus, gofidus; llafurus</i>	Par-ty, <i>un, rhyw un; plaid; achos</i>
Paint-ing, <i>paentiad; llun, darlun</i>	Pas-sage, <i>tramwyfa, tros-gloydd; gwers, ymadrodd</i>
Pa-lace, <i>llys, plas, palas</i>	Pas-sion, <i>dyoddefaint; gwŷn, nwyd; gwylltineb; traserch</i>
Pal-ate, <i>taflod y genau, gorchfannedd; archwaeth, blas</i>	Pas-sive, <i>y goddefai, y dioddefai</i>
Pal-ing, <i>cledrgae, paliswaith</i>	Pass-port, <i>taithdrwydded</i>
Pal-sy, <i>parllys, haint y giau</i>	Pas-time, <i>darchware, difyruch</i>
Pal-try, <i>distadl, gwael</i>	Pas-tor, <i>bugail; gweinidog</i>
Pam-phlet, <i>llyfran, llyfryn</i>	Pas-ture, <i>porfa: porfau</i>
Pan-cake, <i>cremmog, cram-mwyth</i>	Pat-ent, <i>breintlythyr; agored, cyhoedd</i>
Pan-el, <i>pennill, pedronglyn o esdyllwaith</i>	Pa-tience, <i>amynedd, ymaros</i>
Pan-ic, <i>dychryn, arswyd; dysymmyth</i>	Pa-tient, <i>dyn claf, claf; amyneddus</i>
Pan-nel, <i>panel, ystrodur</i>	Pa-tron, <i>tadog, noddwr, ymgel-eddwr</i>
Pa-pal, <i>pabawl, pabaidd</i>	Pat-tern, <i>llun, cynllun</i>
Pa-per, <i>papur: papuro</i>	Pave-ment, <i>palmant, llech-lawr</i>
Pa-pist, <i>pabydd</i>	Pay-ment, <i>tâl; taledigaeth</i>
Pa-rade, <i>rhodres; rhwysg, ymddangosfa</i>	Peace-ful, <i>heddychol, heddych-lawn</i>
Par-cel, <i>sypyn; cyfran: rhanu, dyranu</i>	Peas-ant, <i>gwladdeiddwr</i>
Par-don, <i>maddeuant: maddeu</i>	Peb-ble, <i>gröyn, caregan</i>
Pa-rent, <i>tad neu fam, rhiant</i>	Ped-ler, <i>gwicawr, gwicwr</i>
Par-ing, <i>piliad; crawen</i>	Peer-age, <i>cyfurddoriaeth, pen-defigaeth</i>
Par-ings, <i>pilion, naddion, creif-ion</i>	Peev-ish, <i>anynad, anfoddog, croes</i>
Par-ish, <i>plwy, plwyf; plwyfol</i>	Pe-nal, <i>cosbawl, ponydiawl</i>
Par-lour, <i>parlawr, gwestgell</i>	Pen-ance, <i>penyd; cyfarchwel</i>
Par-son, <i>offeiriad, person</i>	Pen-cil, <i>pwytel: paentio, darlunio</i>
Par-take, <i>cyfranu; cyfranogi</i>	Pend-ant, <i>dibynydd; clustdlws; baner</i>
Par-tial, <i>rhanol, hannerog; pleidiol</i>	
Part-ing, <i>gwahaniad; ymadawiad</i>	

Pend-ing, <i>yn dibynu; dan ystyriaeth</i>	Phys-ic, <i>meddyginiaeth</i>
Pen-man, <i>ysgrifenydd, cyfan-soddwr</i>	Phys-ics, <i>anianyddiaeth, dan-soddiaeth</i>
Pen-ny, <i>ceiniog</i>	Pick-axe, <i>cyfegydd, caibfwy ell</i>
Pen-sion, <i>talwobr, talddogn</i>	Pick-et, <i>pijbawl; gwyliwr</i>
Pen-sive, <i>athrist, prudd, medd-ylgar</i>	Pic-ture, <i>llun, darlun: dar-lunio</i>
Peo-ple, <i>maon, pobl</i>	Pierc-ing, <i>llym, tostlym, treidd-iol</i>
Pep-per, <i>poethlys, pupur</i>	Pil-fer, <i>chwioladrata, chwiw-bigo</i>
Per-ceive, <i>dirnad, canfod</i>	Pil-grim, <i>pererin: pererinio</i>
Per-fect, <i>perffaith: perffeithio</i>	Pil-low, <i>gobenydd, clustog: clustogi</i>
Per-form, <i>cyflawni, cwblhau; chware</i>	Pi-lot, <i>llonglywydd, llywiedydd</i>
Per-fume, <i>perarogl: perarogli</i>	Pim-ple, <i>piloryn, pisgen</i>
Per-haps, <i>ysgatfydd, efallai</i>	Pin-cers, <i>gefail, gwrthrimyn</i>
Per-il, <i>perygl, enbydrwydd</i>	Pin-fold, <i>gwarchae</i>
Per-ish, <i>marw, trengi, diflanu</i>	Pin-ion, <i>asgell; hual, aden: esgyllrwy mo, hualu</i>
Per-jure, <i>tyngu anudon, anu-doni</i>	Pin-nace, <i>ysgafnlong, badlong</i>
Per-mit, <i>trwyddedlythyr: can-iatau, goddef</i>	Pi-ous, <i>duwiol, crefyddol</i>
Per-plex, <i>dyrysus; dwysflino</i>	Pi-rate, <i>morleidr</i>
Per-sist, <i>sefyll at; dal at; taeru</i>	Pis-tol, <i>llawddryll</i>
Per-son, <i>dyn, gwr neu wraig, un; dynsawd; dull</i>	Pis-ton, <i>diblat, gwasglath, ceuffon</i>
Per-spire, <i>anadlu trwodd; chwysu</i>	Pitch-er, <i>piser, cunnog</i>
Per-suade, <i>darbwyllo; annog; eiriol</i>	Pitch-fork, <i>pig, pigfforch</i>
Per-tain, <i>perthyn: perthynu</i>	Pit-y, <i>trugarhau, tosturi</i>
Per-vade, <i>tryddedu; treiddio, ymledu</i>	Piv-ot, <i>corddyn, colyn; pegwn</i>
Per-verse, <i>gwrthgas: gwyrddroi</i>	Pla-card, <i>hysbysiad, egluryn</i>
Per-use, <i>tryddarllen, darllen</i>	Plain-ness, <i>gwastadrwydd; gonestrwydd</i>
Pet-als, <i>blodeuddail</i>	Plain-tiff, <i>cwynwr, hawl-blaid</i>
Pet-ty, <i>bach, gwael, isel</i>	Plan-et, <i>planed, goruchiad</i>
Phan-tom, <i>tremyniad, drych-iolaeth</i>	Plas-ter, <i>cymmrwd, platar</i>
Phi-al, <i>costreli; ffiol</i>	Plat-form, <i>llwyfan; esgynlawr</i>
Phon-ics, <i>seinddysg</i>	Plat-ter, <i>dysgl, noe</i>
	Play-ful, <i>chwareugar</i>
	Plead-ing, <i>arddaliad, dadleuad</i>
	Plead-ings, <i>cynghawsaeth</i>

- Pleas-ant, *hyfryd, teg; llon, tirion*
 Pleas-ing, *boddus, boddhaol; hoff*
 Plea-sure, *hyfrydych; difyr-wch*
 Plen-ty, *helaethrwydd, amledd; digonedd*
 Pli-ant, *hyblyg, ystwyth*
 Plough-share, *swch*
 Plu-mage, *plu; esgyll*
 Plumb-er, *plymiwr, plwm-weithydd*
 Plun-der, *ysbail: anrheithio*
 Plu-ral, *llosog, lluosog*
 Ply-ing, *plygiad; ymroddiad*
 Poach-ing, *herw-hela*
 Pock-et, *llawgell, llogell: llogellu*
 Po-em, *pryddest, cân, cerdd*
 Poe-sy, *awenyddiaith; bardd-oneg*
 Po-et, *awenydd, prydydd, bardd*
 Poign-ant, *llym, pigog*
 Point-er, *pwyntiwr; cyfeirgi*
 Poi-son, *gwenwyn: gwenwyno*
 Po-lar, *pegynawl*
 Po-lice, *dinaslywodraeth, tref-lywiaeth*
 Pol-ish, *caboledd: caboli*
 Po-lite, *moesawg, moesgar*
 Pol-lute, *halogi, diwyno*
 Pom-pous, *rhwysgfawr, gorych*
 Pon-der, *ystyried, myfyrio*
 Pon-tiff, *archoffeiriad, y Pab*
 Po-ny, *corfarch; merlyn, merlen*
 Poor-ly, *yn salw; gwael*
 Pop-lar, *poplysen*
 Po-rous, *chwysdylllog; tyllog*
 Por-poise, *llemidydd*
 Port-age, *arian clud; porthdal*
 Por-tend, *argoeli, darogan*
 Port-er, *porthor, drysor*
 Por-tion, *rhann, cyfran; cynnys-gaeth*
 Port-hole, *cyflegrdoll, gwndoll*
 Por-trait, *arlun, llun; arluniad*
 Por-tray, *arlunio; paentio*
 Pos-sess, *meddu, meddiannu, perchenogi*
 Pos-set, *posel, meiddlyn*
 Post-age, *llythrdoll*
 Post-pone, *troi heibio; oedi, gohirio*
 Post-script, *olysgrifen*
 Pos-ture, *ystum, sefyllfa; agwedd*
 Po-tent, *erddrym, galluog, cryff*
 Pot-ter, *crochenydd, pridd-lestrydd*
 Poul-tice, *sugaethan; meddalai*
 Poul-try, *dôf-adar; adurfa*
 Pound-er, *pwedydd; cyfleg*
 Pow-der, *llwch, pylor: llychu*
 Pow-er, *gallu, nerth; awdurdo*
 Prac-tice, *arfer, arferiad*
 Prac-tise, *arferu, ymarfer*
 Pray-er, *gweddi, deisyfiad*
 Preach-er, *pregethwr*
 Preach-ing, *pregethiad*
 Pre-cede, *blaenori, blaenu*
 Pre-cept, *gorchymmyn, cyfraith*
 Pre-cinct, *cylchran, terfyn*
 Pre-cious, *gwerthfawr, drud*
 Pre-cise, *pendant, penodol; cywir*
 Pre-clude, *rhagrwystro, rhagattal*
 Pre-dict, *rhagfynegi; darog-anu*

Pref-ace, <i>rhaglith : rhagymad- roddi</i>	Print-ing, <i>argraffyddiaeth</i>
Pre-fect, <i>rhaglaw</i>	Pri-or, <i>penmynach ; cyntaf, blaenorol</i>
Pre-fer, <i>dewis o flaen, blaen- berchi</i>	Pri-son, <i>carchar, carchardy</i>
Pre-fix, <i>blaenddod, arddodiad : darddodi</i>	Pri-vate, <i>cuddfa, uniged ; cyf- rin, dirgel ; unig ; neillduol</i>
Preg-nant, <i>beichiog ; ffrwyth- lawn</i>	Priv-y, <i>cyfrin, dirgel, cudd</i>
Prel-ate, <i>esgob</i>	Pro-bate, <i>cymmynbrawf</i>
Pre-lude, <i>rhagchware ; cynar- awd</i>	Prob-lem, <i>dyrys destyn, dyfn- bwng</i>
Pre-mier, <i>cynwas, prif wein- idog ; blaenaf, penaf, prif</i>	Pro-ceed, <i>cynnyrchiant, ennill ; dilyn, myned ym mlaen ; deill- io, tarddu</i>
Pre-mise, <i>rhagosod, cynseilio</i>	Pro-cess, <i>mynediad ym mlaen ; cynghawsedd</i>
Pre-pare, <i>paratoi, darparu</i>	Pro-claim, <i>cyhoeddi</i>
Pres-age, <i>rhagarwydd, arwydd : darogan</i>	Proc-tor, <i>dirprwywr, dadleuwr</i>
Pre-scribe, <i>rhagnodi, cyfar- wyddo</i>	Pro-cure, <i>ceisio, caffael ; prynu</i>
Pres-ence, <i>gwydd, presennoldeb</i>	Pro-duce, <i>cynnyrch : dwyn allan ; cynnyrchu, deilliaw</i>
Pre-sent, <i>anrheg ; presennol : anrhegu ; dangos</i>	Prod-uct, <i>daill, cynnyrch</i>
Pre-serve, <i>cyffeithfwyd : cadw, nodd, gwared ; cyffeithio</i>	Pro-fane, <i>halog ; halogedig : halogi</i>
Pre-side, <i>rheoli, rhageistedd</i>	Pro-fess, <i>proffesu, cyffesu ; dilyn</i>
Pres-sure, <i>gwasgiad, gwasgfa</i>	Prof-fer, <i>cynnygiad : cynnyg</i>
Pre-sume, <i>tybio, meddylid ; anturio</i>	Pro-file, <i>ystlyswyneb, ystlys- wedd</i>
Pre-tence, <i>cyfrith ; ymhoniad</i>	Pro-fit, <i>budd, elw : buddio, ennill</i>
Pre-tend, <i>lledrithio, ffugio</i>	Pro found, <i>dwfn, gorddwfn ; mawr</i>
Pret-ty, <i>pefr, tlws</i>	Pro-fuse, <i>trahael, afradus</i>
Pre-vail, <i>tycio, llwyddo, gorch- fygu</i>	Pro-gress, <i>mynediad ym mlaen, ymdriith, cynnydd</i>
Pre-vent, <i>rhagodi ; rhwystro</i>	Pro-ject, <i>dyfais, cynllun : dyfeis- io</i>
Priest-hood, <i>offeiriadaeth</i>	Pro-logue, <i>rhagymadrod, rhag- arawd</i>
Pri-mate, <i>prif esgob</i>	Pro-long, <i>estyn, hwyhau, oedi</i>
Prim-er, <i>cynlyfr ; penllyth- yren</i>	Prom-ise, <i>addaw, addewid : addaw, addo</i>
Prin-cess, <i>tywysoges</i>	
Print-er, <i>argraffydd, argraff- wr</i>	

Pro-mote, <i>dwyn ym mlaen ; dyrchafu</i>	Pul-ley, <i>chwerfan</i>
Pro-noun, <i>rhagenw</i>	Pul-pit, <i>areithle, areithfa</i>
Pro-nounce, <i>traethu, cyhoeddi, acenu</i>	Pul-pous, <i>bywynaid ; meddal</i>
Proof-sheet, <i>prawflen, proflen</i>	Pun-gent, <i>llym, irad, tost</i>
Pro-pel, <i>gyru ym mlaen</i>	Pun-ish, <i>cosbi, ceryddu</i>
Pro-pense, <i>tueddol, chwannog</i>	Pu-pil, <i>canwyll llygad ; dys- gybl</i>
Prop-er, <i>priod, priodol ; cym- hwys</i>	Pup-py, <i>colwyn, ci bach</i>
Proph-et, <i>proffwyd</i>	Pur-blind, <i>cibddall</i>
Pro-pose, <i>cynnygiad : bwriadu ; cynnyg</i>	Pur-chase, <i>pryniad : prynu</i>
Pro-rogue, <i>gordori, gohirio</i>	Pure-ly, <i>purion, yn bur</i>
Pros-pect, <i>ardrem, rhagolwg</i>	Purg-ing, <i>carthiad : rhyddni</i>
Pros-per, <i>llwyddo ; cynnyddu</i>	Pur-loin, <i>darnguddio ; lladratu</i>
Pros-trate, <i>ar lawr : ymostwng</i>	Pur-port, <i>amcan, ystyr : ar- wyddo</i>
Pro-tect, <i>amddiffyn, noddi</i>	Pur-pose, <i>amcan, bwriad : am- canu</i>
Pro-test, <i>gwrthfarn : gwrth- dystio</i>	Pur-sue, <i>canlyn : ymlid</i>
Pro-tract, <i>oedi, gohirio, estyn</i>	Pur-suit, <i>ymlid, erlid</i>
Pro-trude, <i>gwrthio ym mlaen, hyrddu</i>	Pus-tule, <i>pendduyn, goryn</i>
Proud-ly, <i>yn falch ; yn rhyfyg- us</i>	Pu-trid, <i>braenllyd, llygredig</i>
Prov-erb, <i>dareb, diareb</i>	Put-ty, <i>sythdoes, glud</i>
Pro-vide, <i>darpar, darparu</i>	Puz-zle, <i>dyrysych : dyrysu</i>
Prov-ince, <i>talaeth ; gorchwyl- iaeth</i>	Qua-drant, <i>pedryran</i>
Prov-ing, <i>profiad : yn profi</i>	Quak-ing, <i>cryn, cryndod ; cryn- awl</i>
Pro-voke, <i>annog, cyffroi, blino</i>	Quar-rel, <i>amrafael : amrafael- io</i>
Prov-ost, <i>uchelfaer, arlywydd</i>	Quar-ry, <i>cloddfa : ysglyfio</i>
Prox-y, <i>dirprwy</i>	Quar-ter, <i>pedwareddran ; parth, man ; crynog, pég ; gorsaf : pedwaru ; llettya</i>
Pru-dence, <i>callineb, pwyll</i>	Quar-to, <i>pedwarplyg</i>
Pru-dent, <i>synwryol, deallus</i>	Qua-ver, <i>crychyn : crychnodi</i>
Pry-ing, <i>chwileniad ; chwilgar</i>	Que-rist, <i>gofynwr, holydd</i>
Pub-lic, <i>cyffredin, gwladwr- iaeth ; cyhoeddus</i>	Que-ry, <i>holiad, gofyniad : gofyn, holi</i>
Pub-lish, <i>cyhoeddi, gosod allan</i>	Ques-tion, <i>gofyniad : holi, go- fyn</i>
Pud-ding, <i>poten</i>	Quick-en, <i>bywhau ; brysio</i>
Pud-dle, <i>corboll ; lleidiog</i>	Quick-sand, <i>traeth byw, sugn- draeth</i>
Pul-let, <i>cywen, cyw iar</i>	

Qui-et, <i>llonyddwoch ; llonydd : llonyddu</i>	Rath-er, <i>yn hytrach, o flaen</i>
Quil-let, <i>clytyn, garddan</i>	Rat-tle, <i>rhugl : rhugldrystio</i>
Quiv-er, <i>saethgawell : crynu</i>	Ra-ven, <i>cigfran</i>
Quo-tient, <i>cynniferydd</i>	Ra-vine, <i>crigyll, morgilfach</i>
Rab-bit, <i>cwningen</i>	Rav-ing, <i>penwendid ; penwan</i>
Rab-ble, <i>gwerinos, dynionach</i>	Rav-ish, <i>treisio ; gorlloni</i>
Rab-id, <i>cynddeiriog, gorphwyll-og</i>	Ra-zor, <i>ellyn</i>
Ra-dix, <i>gwreiddyn ; dechreuad</i>	Reach-ing, <i>cyrhaeddiad</i>
Raf-ter, <i>ceibren, tylath</i>	Read-ing, <i>darlleniad</i>
Rag-ged, <i>carpiog, bratiog</i>	Read-y parod ; <i>hwylus, medrus</i>
Rag-ing, <i>cynddeiriogiad ; gwyllt, creulawn</i>	Re-al, <i>gwir, gwirioneddol ; diffuant</i>
Rail-ing, <i>cledrgae ; canllawiad</i>	Reap-er, <i>medwr, medelwr</i>
Rai-ment, <i>dillad ; gwisg</i>	Rear-guard, <i>olfyddin, olwar-chadlu</i>
Rain-bow, <i>enfys, bwa 'r gwlaw</i>	Rea-son, <i>rheswm : rhesymu</i>
Rain-y, <i>gwlawog</i>	Re-bate, <i>rhigoli, toli</i>
Rais-ing, <i>codiad, dyrchafiad</i>	Re-bel, <i>gwrthryfelwr : gwrth-ryfela</i>
Ral-ly, <i>gwawdio ; adfyddino</i>	Re-bound, <i>gwrthnaid : gwrth-neidio</i>
Ram-ble, <i>gwib, gwibdaith : gwibio</i>	Re-build, <i>adadeiladu, ailadeiladu</i>
Ram-mer, <i>hyrddiedydd ; gordd</i>	Re-buke, <i>cerydd : ceryddu</i>
Ram-ming, <i>hyrddiad, pwyad</i>	Re-but, <i>olgilio</i>
Ram-pant, <i>ar y rhuthrnaid ; afreolus</i>	Re-call, <i>gwrthallw, adalw</i>
Ram-part, <i>gwrthglawdd, rhag-fur</i>	Re-cant, <i>dadgyffesu, dad-ddy-wedyd</i>
Ran-cid, <i>mws, drewllyd</i>	Re-cede, <i>encilio : ymattal</i>
Ran-cour, <i>hen lid, censigen</i>	Re-ceipt, <i>derbyneb, taleb</i>
Ran-dom, <i>antur ; damweiniol ; ar antur, heb feddwl</i>	Re-ceive, <i>derbyn ; caffael</i>
Rang-ing, <i>trefniad ; crwydrawl</i>	Re-cent, <i>newydd, gonewydd</i>
Ran-sack, <i>gorchwylio ; ysbeilio</i>	Re-cess, <i>cil, encil ; ciliad</i>
Ran-som, <i>prydwerth : prynu</i>	Re-cite, <i>adrodd, datgan</i>
Rap-id, <i>chwyrn ; gwyllt</i>	Reck-less, <i>diofal, difeddwl</i>
Rap-ture, <i>perlewyg, gorllonedd</i>	Reck-on, <i>cyfrif, rhifo ; barnu</i>
Rare-ly, <i>yn anaml, yn brin</i>	Re-claim, <i>adferu, dychwelyd</i>
Ras-cal, <i>dyhiryn</i>	Re-cline, <i>lledogwyddo, lledor-wedd</i>
Rash-ness, <i>byrbwylldra</i>	Re-cord, <i>cofiant, coflyfr : coff-äu, cofrestru</i>
Ra-tio, <i>dogn, cyfran ; cyfartal-iaeth</i>	

- Re-cruit, *adlenwad*: *adlenwi*,
codi gwyr
 Rec-tor, *person*, *periglor*
 Re-cur, *adrede*, *adgyrchu*
 Red-dish, *lledgoch*, *cochlyd*
 Re-deem, *prynu*, *rhyddhau*
 Re-doubt, *rhag-gaer*, *rhagfur*
 Re-dress, *esmwythâd*: *iawni*,
ysgafnhau
 Re-duce, *ennill*, *adferu*; *iselu*,
goresgyn
 Re-fer, *gosod ar*, *cyfeirio at*,
golygu
 Re-fine, *puro*, *coethi*
 Re-fit, *adgyweirio*, *aildachu*
 Re-flect, *adlewyrchu*; *adfy-*
fyr; *gwarthruddo*
 Re-flux, *gwrthlif*, *adlif*
 Re-form, *diwygiad*: *diwygio*
 Re-fract, *gwrthdori*, *dadlewyr-*
chu
 Re-frain, *attal*, *ffrwyno*: *ymar-*
bed
 Re-fresh, *adloni*, *dadebru*
 Re-uge, *nawdd*, *noddfa*
 Re-fund, *ad-dalu*, *adferu*
 Re-fuse, *ysgubion*, *gwehilion*:
nacâu, *gomedd*
 Re-fute, *gwrthbrofi*, *dadbrofi*
 Re-gain, *adgaffael*, *ailennill*
 Re-gal, *breiniol*, *teyrnol*
 Re-gale, *gwledd*, *breninwledd*
 Re-gard, *golygiad*; *parch*: *go-*
lygu; *parchu*
 Re-gent, *llywydd*: *rhagly-*
wyddu
 Re-gion, *ardal*, *bro*; *awyr-*
barth; *lle*
 Re-gret, *gofid*, *blinder*: *gofid-*
io
 Re-hearse, *datgan*; *prawf-*
draethu
- Re-ject, *gwrthod*; *anghym-*
meradwyo
 Re-joice, *llawenhau*, *llawen-*
ychu
 Re-lapse, *adlithriad*: *adlithro*
 Re-late, *adrodd*; *perthynu*
 Re-lax, *llac*: *llacau*, *llwfrhau*
 Re-lay, *newidfeirch*; *bwlech*,
adwy
 Re-lease, *rhyddhâd*: *rhyddhau*
 Re-lent, *tyneru*; *edifarhau*
 Rel-ic, *gweddill*, *gwarged*
 Rel-ict, *gwedd*, *gwraig weddu*
 Re-lief, *cymhorth*, *cynnorthwy*
 Re-lieve, *cynnorthwyo*; *sym-*
mud
 Rel-ish, *blas*, *chwaeg*: *blasu*,
archwaethu
 Re-ly, *hyderu*, *ymddiried*
 Re-main, *aros*, *trigo*; *parhau*
 Re-mains, *gweddillion*; *corph*
y marw
 Re-mand, *gwrthaw*, *adanfon*
 Re-mark, *nod*, *nodiad*: *nodi*,
sylwi
 Re-mind, *adgofio*, *ailgoffa*
 Re-miss, *llac*, *esgeulus*, *hwyr-*
frydig
 Re-mit, *dychwelyd*, *adanfon*,
trosglwyddo
 Re-morse, *ymgno*, *dwysbigiad*
 Re-mote, *pell*, *anghyfagos*
 Re-move, *mud*; *symmudfa*:
mudo, *symmudo*, *symmud*
 Rend-er, *rhwygwr*: *talw*, *ad-*
dalw
 Re-new, *adnewyddu*
 Re-nounce, *ymwrthod*, *gwadu*
 Re-nown, *bri*, *clod*: *enwogi*
 Rent-al, *ardrethlyfr*, *rhentlyfr*
 Re-pair, *cyweiriad*: *adgy-*
weirio

Re-past, <i>pryd o fwyd, adlon- bryd</i>	Re-sign, <i>rhoddi i fyny, ymroddi</i>
Re-pay, <i>ad-dalu, talu yn ol</i>	Re-sist, <i>gwrthsefyll, gwrthwyn- ebu</i>
Re-peat, <i>diddymiad: diddymu</i>	Re-solve, <i>bwriad: bwriadu, penderfynu</i>
Re-peat, <i>mynychnod: ailad- rodd, adrodd</i>	Re-sort, <i>cynhulliad: cynniwair</i>
Re-pel, <i>gwrthguro, cilgwithio</i>	Re-sound, <i>adseinio, adleisio</i>
Re-pent, <i>edifarhau</i>	Re-source, <i>adnawdd; noddfa; dyfais</i>
Re-pine, <i>ymofidïo, grwgnach</i>	Re-spect, <i>cymmeriad, bri, parch: parchu, ystyried</i>
Re-place, <i>adsefydlu</i>	Re-spire, <i>anadlu</i>
Re-ply, <i>ateb, gwrthateb: atebu</i>	Res-pite, <i>oed, oediad, hamdden: adoedi, gohirio</i>
Re-port, <i>chweidl; mynegiad: adrodd, mynegi</i>	Re-spond, <i>atebu, gorebu</i>
Re-pose, <i>pwys, gorphwysdra: gorphwyso, huno, hyderu</i>	Rest-ful, <i>llonydd, esmwyth</i>
Re-press, <i>attaliad: attal, ffrwyno</i>	Rest-ive, <i>rhysog, ystranglyd</i>
Re-prieve, <i>gwarant dienoed: dienoedi</i>	Rest-less, <i>aflonydd; dihun</i>
Re-proach, <i>sarhâd, gwarth: gwaradwyddo</i>	Re-store, <i>adroi, adferu; achub</i>
Re-proof, <i>ceryddu, argyhoedd- iad</i>	Re-strain, <i>attal, ffwrwyno, cyf- yngu</i>
Re-prove, <i>ceryddu, argyhoeddi</i>	Re-straint, <i>attaliad, caethiad</i>
Rep-tile, <i>ymlusgiad; ymlusg- awl</i>	Re-strict, <i>attal, cyfyngu</i>
Re-pulse, <i>cilgwith: gwrthguro</i>	Re-sult, <i>canlyniad: tarddu, deillio</i>
Re-pute, <i>parch, bri: golygu, parchu</i>	Re-sume, <i>adgymmeryd, ail- ddechre</i>
Re-quest, <i>arch, deisyfiad: deisyfu</i>	Re-tail, <i>manwerth: manwerthu</i>
Re-quire, <i>gofyn, ceisio</i>	Re-tain, <i>dal, cadw; cofio</i>
Re-quite, <i>talw, gwobrwyo</i>	Re-tard, <i>rhwystro, lluddias, attal</i>
Res-cue, <i>gwarediad: gwaredu</i>	Re-tire, <i>ymneullduo, encilio</i>
Re-search, <i>adchwiliad: dyfal- geisio</i>	Re-tort, <i>fferyllhwydryn; gwrth- sen: gwrthsenu</i>
Re-sent, <i>atteimlo</i>	Re-trace, <i>adolrhain</i>
Re-serve, <i>olfyddin; pwylledd: cadw</i>	Re-tract, <i>dadgyffesu, dad- ddywedyd</i>
Re-side, <i>aros, cartrefu, pre- swylïo</i>	Re-treat, <i>cil, encil: cilio, en- cilio</i>
	Re-trench, <i>amgloddio; am- ddiffyn</i>

Re-turn, <i>dychwel, dychweliad:</i> <i>dychwel</i>	Ro-bust, <i>cadarn, cryf, grymus</i>
Re-veal, <i>datguddio, egluro</i>	Rock-et, <i>tanbelen</i>
Re-venge, <i>dialedd: dialeddu,</i> <i>dial</i>	Roe-buck, <i>iwrch, carw</i>
Re-verere, <i>parchu, anrhydeddu</i>	Ro-man, <i>Rhufeiniwr; Rhu-</i> <i>feinig</i>
Re-verse, <i>tro, troad, cyfnew-</i> <i>idiad: gwrthdroi, gwrth-</i> <i>wynebu</i>	Ro-mance, <i>ffugdraith: ffug-</i> <i>chwedleua</i>
Re-vert, <i>troi yn ol, dychwelyd</i>	Ro-sin, <i>ystor, ystawr: ystoru</i>
Re-view, <i>adolygiad: adolygu</i>	Rot-ten, <i>braenllyd, braenedig</i>
Re-vile, <i>difenwi, cablu</i>	Rough-east, <i>braslun; garw-</i> <i>gresten</i>
Re-vice, <i>eilbrawf: ailbrofi</i>	Rough-ly, <i>yn arw, yn erwinol</i>
Re-vive, <i>adfywio, bywiogi</i>	Rough-ness, <i>garwder, gerwin-</i> <i>deb</i>
Re-voke, <i>gwrthalo, thiddymu</i>	Round-ness, <i>crynder</i>
Re-volt, <i>gwrthryfel: gwrthry-</i> <i>fela</i>	Rous-ing, <i>deffroad; cyffroad:</i> <i>cyffrous</i>
Re-volve, <i>amdroi, cylchdroi</i>	Rou-tine, <i>arfer, arferiad, defod</i>
Re-ward, <i>gwobr: gwobrwyo</i>	Roy-al, <i>breninol, teyrnaidd</i>
Rich-es, <i>cyfoeth, golud, medd-</i> <i>iannau</i>	Rub-bish, <i>malurion; gwedill-</i> <i>ion</i>
Rich-ness <i>cyfoethogrwydd;</i> <i>brasder</i>	Rud-der, <i>llyw</i>
Rick-ets, <i>y llechau, y llechi</i>	Rud-dy, <i>rhudd, rhuddgock</i>
Rid-den, <i>marchogedig</i>	Rude-ness, <i>difoedd, anfoes</i>
Rid-dle, <i>dychymmyg; rhidyll:</i> <i>rhidyllu</i>	Ruff-ian, <i>hurlofrudd, adyn;</i> <i>ffyrnig</i>
Rid-ing, <i>parthran; marchog-</i> <i>iad</i>	Ruf-fle, <i>crychio, annhresnu;</i> <i>cyffroi</i>
Rig-ging, <i>tacliad, gwisgiad</i>	Rug-ged, <i>garw, sarug; an-</i> <i>wastad</i>
Right-eous, <i>cyfiawn, uniawn</i>	Ru-in, <i>dystryw, dinystr; ad-</i> <i>fail: dystrywio; diadeilio</i>
Rig-id, <i>anhyblyg, llym</i>	Rul-er, <i>llinellwr, rheolwr, llyw-</i> <i>ydd</i>
Ri-gour, <i>gerwindeb, llymder</i>	Rum-mage, <i>manwl chwilio</i>
Ring-worm, <i>gwreinyrn, taroden</i>	Ru-mour, <i>chwedl, gair: cy-</i> <i>hoeddi</i>
Ri-ot, <i>afreolaeth, terfysg: glo-</i> <i>ddesta; terfysgu</i>	Run-ner, <i>rhedydd, rhedegydd,</i> <i>rhedegwr</i>
Ris-ing, <i>codiad; esgynfa</i>	Run-ning, <i>rhedegog; rhedeg</i>
Ri-val, <i>cydymgeisiwr: cydym-</i> <i>geisio</i>	Rup-tion, <i>breg, toriad, rhwyg-</i> <i>iad</i>
Riv-er, <i>afon</i>	
Roar-ing, <i>rhoad; rhoadwy</i>	
Rob-ber, <i>ysbeiliwr, lleidr</i>	

Rup-ture, <i>rhwyg</i> ; toriad <i>llengig</i>	Saw-dust, <i>llifion</i> , <i>llifwch</i>
Ru-ral, <i>gwledig</i> , <i>gwladol</i> ; moes- ol	Saw-yer, <i>llifwr</i> , <i>llifiedydd</i>
Rush-ing, <i>rhuthriad</i> , <i>ymwithiad</i>	Say-ing, <i>dywediad</i> , <i>ymadrodd</i> , <i>gair</i>
Rus-tic, <i>gwerinwr</i> ; <i>gwerinol</i>	Scab-bard, <i>gwain cleddyf</i>
Rust-y, <i>rhydlyd</i> ; <i>llywyd</i>	Scaf-fold, <i>esgynlawr</i> , <i>esgyn- hoyd</i>
Ruth-ful, <i>tosturiol</i> , <i>trugarog</i>	Sca-lade, <i>muresgyniad</i> , <i>dring- ediad</i>
Rye-bread, <i>rhygfara</i>	Scan-dal, <i>tramgwydd</i> ; <i>gwarth</i> : <i>athrodi</i> , <i>gwaradwyddo</i>
Sab-bath, <i>gorphwysfa</i> ; Sab- bath	Scan-ning, <i>chwiliad</i> , <i>profiad</i>
Sa-bre, <i>byrgleddyf</i>	Scan-ty, <i>prin</i> , <i>cwta</i> , <i>bychan</i>
Sack-cloth, <i>sachlen</i> , <i>sachliain</i>	Scat-ter, <i>gwasgaru</i> , <i>chwalu</i>
Sack-ing, <i>difrodiad</i> ; <i>sachiad</i>	Scep-tic, <i>amheuwur</i>
Sa-cred, <i>santaid</i> , <i>cyssegredig</i>	Scep-tre, <i>teyrnwialen</i>
Sad-dle, <i>cyfrwy</i> ; <i>cyfrwyo</i>	Sched-ule, <i>chwaneglen</i> , <i>dibyn- len</i>
Sad-ness, <i>tristwch</i> , <i>prudd-der</i>	Schol-ar, <i>ysgolhaig</i> , <i>ysgolawr</i>
Safe-guard, <i>amddiffynfa</i> , <i>ym- deithnawdd</i>	Sci-ence, <i>gwyddiant</i> ; <i>trefniant</i> ; <i>celfyddyd</i>
Safe-ty, <i>diogelwch</i> , <i>diogelfa</i>	Scis-sors, <i>gwellifyn</i> ; <i>myswrn</i>
Sail-cloth, <i>hwyl-liain</i>	Scorch-ing, <i>deifiad</i> , <i>crasboeth- iad</i>
Sail-or, <i>morwr</i> , <i>llongwr</i>	Scorn-ful, <i>ysgornllyd</i> , <i>diystyr- llyd</i>
Sal-ine, <i>halenawg</i> , <i>hallt</i>	Scoun-drel, <i>dyhiryn</i> , <i>adyn</i>
Sal-low, <i>merhelygen</i> ; <i>melyn- hoyd</i>	Scour-ing, <i>ysguriad</i> , <i>arloesiad</i>
Sa-loon, <i>uchelneuadd</i>	Scram-ble, <i>ciprys</i> : <i>ciprysu</i>
Salt-ish, <i>halltaidd</i>	Scrap-ing, <i>crasfion</i> , <i>creifion</i>
Sal-vage, <i>achubdal</i>	Scrib-ble, <i>coegysgrifen</i> : <i>bras- ysgrifenu</i>
Sa-lute, <i>cyfarch</i> , <i>anerch</i> : <i>cyf- arch</i>	Scrip-ture, <i>ysgrythyr</i>
Sam-ple, <i>golygyn</i> , <i>cynbrawf</i>	Scrub-bing, <i>rhubiad</i>
Sanc-tion, <i>cadarnhâd</i> : <i>cadarn- hau</i>	Sclu-ple, <i>anon</i> ; <i>petrusder</i> : <i>petruso</i>
San-guine, <i>gwaedlyd</i> , <i>gwresog</i>	Scuf-ful, <i>ceintach</i> : <i>ceintachu</i> , <i>ymdynu</i>
Satch-el, <i>trythgod</i> , <i>llyfrgod</i>	Sculp-tor, <i>cerfiedydd</i> , <i>cerfiad</i>
Sav-age, <i>anwariad</i> ; <i>gwyllt</i> , <i>ffyrnig</i> : <i>anwareiddio</i> , <i>creu- loni</i>	Scut-tle, <i>cawell</i> , <i>cafñ</i> ; <i>gwadd- edig</i>
Sau-cy, <i>coeg</i> , <i>cras</i> ; <i>coeglyd</i>	Sea-man, <i>morwr</i> , <i>llongwr</i>
Sav-ing, <i>achubiad</i> ; <i>cadwedigol</i>	
Sav-iour, <i>achubwr</i> , <i>gwareduwr</i>	
Sa-vour, <i>sawr</i> , <i>arogl</i> ; <i>blas</i> : <i>archwaethu</i>	

Sea-son, <i>tyhmor, amser, pryd : tymheru, pereiddio, blasuso</i>	Ser-vant, <i>gwas, gweinidog</i>
Sea-weed, <i>mordywys, gwymon</i>	Ser-vice, <i>gwasanaeth ; hail</i>
Se-cede, <i>ymwahanu, hanredu</i>	Ser-vile, <i>gwasawl, caethwasaid</i>
Se-clude, <i>cau allan, gwrthod ;</i>	Ses-sion, <i>eisteddfa, eisteddfod</i>
Sec-ond, <i>ail, pleidiwr, cefnogwr : eiliaw, cynnorthwo cefnogi</i>	Set-tle, <i>cadairfaingc : sefydlu, sicrhau ; gwastadhau, penderfynu</i>
Se-cret, <i>cyfrinach, diogeloch ; cuddiedig, dirgel</i>	Sev-en, <i>saith</i>
Se-crete, <i>cuddio, didoli, neillduo</i>	Sev-er, <i>didoli, gwahanu, dosparthu</i>
Sec-tion, <i>toriad, rhan, dosparth</i>	Se-vere, <i>tost, llym, creulaw</i>
Se-cure, <i>diogel, sicr ; diogelu, sicrhau</i>	Sew-er, <i>gwniwr ; dyfrffos</i>
Se-date, <i>tawel, digynhwrf, esmwyth</i>	Sex-ton, <i>bedd-dorwr, clochydd</i>
Se-duce, <i>denu, llithio, hudo</i>	Shab-by, <i>bawaid, gwael</i>
See-ing, <i>gwelediad, y golwg ; yn gymaint, gan fod, gan</i>	Shac-kle, <i>hual, gefyn : hualu, llyffetheirio</i>
Seem-ly, <i>gweddaidd, hardd ; cymhwys</i>	Shad-ow, <i>cysgod ; rhuth ; cysgod</i>
Seg-ment, <i>dernyn, tafelldarn</i>	Shak-ing, <i>cryniad, ysgydiad</i>
Seign-ior, <i>arghwydd, meistr</i>	Shal-low, <i>basle ; bas, beisiawg</i>
Seiz-ure, <i>daliad, attafaeliad</i>	Sham-bles, <i>cigfa, cigle</i>
Sel-dom, <i>yn anfynych, yn anaml</i>	Shame-ful, <i>gwaradwyddus, gwarthus</i>
Se-lect, <i>dewisol : dewis, dethol</i>	Shape-less, <i>aflunaid, dilun</i>
Self-ish, <i>hunanol</i>	Shar-ing, <i>rhaniad ; cyfranogiad</i>
Self-same, <i>yr un, nid arall</i>	Sharp-en, <i>awchu, hogi</i>
Sell-ing, <i>gwerthiad, gwerth-edigaeth</i>	Shat-ter, <i>dryllio, chwilfriwio</i>
Sen-ate, <i>senedd, senedd</i>	Shav-ing, <i>eilliad ; rhasglio</i>
Sense-less, <i>ynfyd, ffol, disynwyr</i>	Shav-ings, <i>gonaddion, rhasglion</i>
Sen-tence, <i>barn, dedfryd, brawddeg : barnu, dedfrydu</i>	Sheath-ing, <i>gweiniad ; amblangciad</i>
Sen-try, <i>gwyliwr, gwyliedydd</i>	Sheep-fold, <i>cail, corlan</i>
Se-quel, <i>canlyniad, diweddiad</i>	Sheep-walk, <i>defeidiawg, pordir defaid</i>
Se-rene, <i>teg, tawel, hinonaid : tawelu, lloni</i>	Sheer-grass, <i>hesg</i>
Ser-mon, <i>pregeth ; traethawd</i>	Shell-fish, <i>cragenbysg</i>
Ser-pent, <i>sarph</i>	Shel-ter, <i>cysgod, achles : cysgod</i>
	Shelv-ing, <i>llechweddaidd ; llethrog</i>

Shep-herd, *bugail, bugeilydd*
 Sher-iff, *sirydd*
 Shil-ling, *swllt*
 Shin-ing, *claer, dysglaer*
 Ship-wreck, *llongdor; llong-doriad*
 Ship-wright, *llongsaer, saer llongau*
 Shiv-er, *asgri, delltddarn: crynu*
 Shock-ing, *echryslawn, arswydu*
 Shoe-ing, *archeniad; pedoliad*
 Short-en, *byrhau, cwtogi*
 Short-ly, *yn fyr, ar fyr, yn fer*
 Should-er, *ysgwydd, yspawd: ysgwyddo*
 Shout-ing, *bloeddiad, banllef-iad*
 Show-er, *cawod: cawodi*
 Shrewd-ness, *cyfrwysdra, call-dra*
 Shriv-el, *crychu, crebychu*
 Shud-der, *crynfa: crynu*
 Shuf-fle, *rhithesgus: cyfrwys-droi*
 Shut-ter, *cauad, gwerchyr*
 Shut-tle, *gwenol gwehydd*
 Sic-kle, *cryman, nillai*
 Sick-ly, *clafus, chwyfus, lled-glaf*
 Side-board, *ystlysfordd*
 Side-ways, *yn gyfarystlys, yn wysg ei ochr*
 Sigh-ing, *ucheneidiad, ochain*
 Sig-nal, *arwydd, awgrym; hynod: hynodi*
 Sig-net, *sel, insel, selfodrwy*
 Sign-ing, *llawnodiad, seliad*

Si-lence, *taw, gosteg: gostegu, tawelu*
 Si-lent, *dystaw; mud; didwrf*
 Silk-worm, *sidanbryf, prysf sidan*
 Sil-ly, *ffol, ansynwyrol*
 Sil-ver, *arian: arianu*
 Sim-mer, *lledferwi, sician*
 Sim-ple, *cyffin; syml; anni-chellgar; digymmysg*
 Sim-ply, *yn syml; yn unig*
 Sin-cere, *gwir, cywir, diragrith*
 Sin-ew, *gaw, gwyn*
 Sin-ful, *pechadurus, cam-weddu*
 Sin-gle, *syml; unig, unigol*
 Sink-ing, *suddiad, soddiad; treuliad*
 Sin-ner, *pechadur, troseddwr*
 Sis-ter, *chwaer*
 Sit-ting, *eisteddiad, eisteddfod*
 Six-fold, *chwethro, chwephlyg*
 Six-pence, *chwecheinog*
 Six-ty, *triugain*
 Skil-ful, *medrus, hyfedr, celfydd*
 Skin-ner, *crwynwr; blingwr*
 Skip-ping, *llamsachiad, neidiad*
 Skir-mish, *ysgarmes: ymryson*
 Sky-lark, *ehedydd*
 Sky-light, *nenwawl*
 Slan-der, *athrod, absen: athrodi, absenu*
 Slaugh-ter, *lladdfa: lladd, cigyddio*
 Slen-der, *main; egwan; prin*
 Slight-ly, *yn ysgafn, yn ysgornllyd*
 Slop-ing, *lledbeiad, llech-weddiad*

Sloth-ful, <i>diog, swrth, musgrell</i>	Sor-row, <i>tristwch, gofid : trist- äu</i>
Slov-en, <i>bawai, swgar, an- nhachus</i>	Sor-ry, <i>trist ; salw, gwael</i>
Slug-gard, <i>segurddyn, diogyn</i>	Sound-ing, <i>dysnder ; seiniad ; seinfawr</i>
Slum-ber, <i>hun, dargwsg : huno, hepiant</i>	Sound-ly, <i>yn ddwys, yn dda</i>
Small-pox, <i>y frech wen</i>	South-ward, <i>tu a'r dehau</i>
Smel-ling, <i>arogliad</i>	Sow-ing, <i>hëad, hauad</i>
Smooth-ly, <i>yn esmwyth, yn rhwydd</i>	Spa-cious, <i>eang, helaeth</i>
Smoth-er, <i>tawch, mygdarth : mygu ; tagu</i>	Spare-rib, <i>asen y fran, cul- asen</i>
Snaf-fle, <i>genfa, ffroenfa : ffrwyno</i>	Spar-ing, <i>prin, cynil</i>
Snow-ball, <i>pelen eira</i>	Spar-row, <i>aderyn, y to</i>
Snuff-ers, <i>salltrin, glâniadur</i>	Speak-er, <i>llafarwr, ymad- roddwr</i>
Soak-ing, <i>mwyd, mwydiad</i>	Speak-ing, <i>llafariad</i>
Sock-et, <i>toll, mortais ; crai</i>	Spe-cial, <i>neillduol ; arbenigol</i>
Sod-den, <i>berw ; berwedig</i>	Spe-cies, <i>arian bathawl, bath ; rhyw, rhywogaeth</i>
Soft-en, <i>meddalthau, meddalu</i>	Speech-less, <i>mud, dilafar</i>
Soft-ness, <i>meddalwch, ty- nerwch</i>	Speed-y, <i>buan, cyflym, ebrwydd</i>
So-journ, <i>ymdaith ; trigo, aros</i>	Spell-ing, <i>silliad, sillafiad</i>
Sol-ace, <i>cysur : cysuro</i>	Spi-der, <i>cor, pryfcopyn</i>
Sol-ar, <i>heulfa</i>	Spin-dle, <i>gwerthyd ; echel</i>
Sol-dier, <i>milwr, sawdiwr</i>	Spir-it, <i>ysbryd : calonogi</i>
Sol-emn, <i>disfrifol ; goruchel</i>	Spite-ful, <i>migus, dygas</i>
Sol-id, <i>cyfangorph ; sylweddol ; caled</i>	Spit-tle, <i>poer, poeryn</i>
Sol-stice, <i>heulorsaf</i>	Splen-did, <i>claer, ysblenydd</i>
Solv-ent, <i>trwyth, a dawdd ; abl i dalu</i>	Splen-dour, <i>gwychedr, ceinedd</i>
Some-how, <i>yn rhw fodd</i>	Splint-er, <i>dyfloen, dellten : delltenu</i>
Some-thing, <i>rhywbeth</i>	Spon-sor, <i>mach, mechniyydd</i>
Some-what, <i>rhywbeth</i>	Spright-ly, <i>bywiog, gorhoenus, siong</i>
Some-where, <i>yn rhywle</i>	Sprin-kle, <i>taenellu, ysgeinio</i>
Song-ster, <i>caneuwr, cantwr</i>	Sput-ter, <i>ffwdan, godwrdd : bwrrw poer</i>
Sooth-say, <i>dewinio</i>	Squad-ron, <i>llynges, byddin</i>
Song-stress, <i>cantores</i>	Squan-der, <i>gwasgaru, gwas- traffu</i>
Soph-ist, <i>twyllddadleuwr</i>	Squeak-ing, <i>gwichiad ; gwich- iog</i>
Sor-did, <i>bawlyd, brwnt ; crin- tach</i>	

Squeez-ing, *gwasgiad*
 Squir-rel, *gwiwer, y wiwer*
 Sta-ble; *marchdy; diysgog, sefydlog*
 Stag-ger, *hongcian; petruso*
 Stag-gers, *dera, penddaredd*
 Stag-nant, *llonydd, marw*
 Stag-nate, *croni, llynio*
 Stam-mer, *attalddywedyd: bloesgi*
 Stand-ard, *lluman, baner; prawfreol; gosodedig*
 Stand-ing, *safiad, safle; sefydlog; parhad*
 Sta-ple, *marchnadfa; sefydledig*
 Star-ing, *hylldreimiol*
 Star-ling, *drudwy*
 Start-ing, *cychwynfa*
 State-ly, *uchelwyrch, balch*
 States-man, *gwladwr, gwladwriaethol*
 Stat-ics, *pwysyddiaeth*
 Sta-tion, *sefyllfa, gorsaf; galwad: sefydlu, gorsafu*
 Stat-ue, *delw, cerflun*
 Stat-ure, *maint, uchder*
 Stat-ute, *gosodedigaeth, deddf*
 Stead-fast, *sicr, dianwadal, diysgog*
 Stead-y, *diwamal, diysgog*
 Stealth-y, *lladradaidd; dirgel*
 Steep-ing, *mwydiad; mwydawl*
 Stee-ple, *clochdy*
 Steep-ness, *serthedd, llethredd*
 Steer-age, *llywiad; llywle*
 Ster-il, *diffwrwyth; ansuddiol*
 Ster-ling, *gwirfath; cyfreithlawn*
 Stew-ard, *goruchwyliwr; dys-tain*
 Stiff-en, *sythgaledu; sythu*

Still-born, *marwanedig*
 Still-ness, *tawelwch, dystawrwydd*
 Stin-gy, *crintach, anhael*
 Stink-ing, *drewllyd, drygsawrus*
 Sti-pend, *tâl, cyflog*
 Stir-rup, *gworthafl*
 Stoak-er, *tânborthwr*
 Stock-ing, *hosan*
 Stom-ach, *cylla; chwant bwyd; digter: digio, ffromi*
 Stop-page, *arosiad*
 Store-house, *ystordy*
 Sto-ry, *hanes; chwedl: rhoi hanes*
 Stow-age, *ystôrle; ystordai*
 Strag-glers, *gwibgrwydiaid*
 Straight-en, *unioni, uniawni*
 Straight-ways, *yn uniongyrchol*
 Strait-en, *tynhau; cyfyngu*
 Stran-ger, *alltud, estron*
 Stran-gle, *tagu, llingagu*
 Stra-tum, *haen; gwanaf; gwely*
 Stream-ing, *ffrydiad; ffrydiol*
 Stream-let, *corffrwd, ffrydan*
 Strength-en, *nerthu, grymuso*
 Stretch-er, *ymestynwr; tynfainge*
 Strict-ness, *caethder, manylrwydd*
 Strik-ing, *hynod, nodedig; od*
 Strin-gent, *bolrwymol, caethrwym*
 Strip-ling, *glaslangc, llencyn*
 Struc-ture, *adail, adeiladaeth; ffurf*
 Strug-gle, *ymdrech: ymryson*
 Stub-ble, *soflyn, pl. soft*
 Stu-dent, *myfyriwr, astudior*

Stud-y, <i>myfyriad; llyfrgell; myfyrio, dilyn dysg</i>	help: <i>cynnorthwyo; ymgel-eddu</i>
Stum-ble, <i>tramgwydd, trip; tramgwyddo</i>	Suc-tion, <i>sugn, sugndyniad</i>
Stu-pid, <i>hurt, syfrdan</i>	Sud-den, <i>disyfyd, dirybudd</i>
Stu-por, <i>hurtrwydd, syndod</i>	Su-et, <i>gwer, brasder caled</i>
Stur-dy, <i>ystyfnig, haerllug; cryf</i>	Suf-fer, <i>goddef, dyoddef; cania-tau</i>
Stut-ter, <i>cecian</i>	Suf-fice, <i>digoni, diwallu, bodd-loni</i>
Sub-due, <i>goresgyn, darostwng</i>	Suf-frage, <i>pleidlais, llais</i>
Sub-ject, <i>deiliad; pwng; darostynedig; darostwng</i>	Su-gar, <i>sugr, siwgr; siwgro</i>
Sub-join, <i>adchwanegu; cys-sylltu</i>	Sug-gest, <i>arafgrybwyll, sibrawd</i>
Sub-lime, <i>uchel, goruchel</i>	Suit-or, <i>erfyniwr; carwr</i>
Sub-mit, <i>ymostwng, ymroddi</i>	Sulk-y, <i>anfoddog, afrywiog</i>
Sub-orn, <i>dirgel-lithio, dirgel-ddysgu</i>	Sul-len, <i>sarug, cuchiog</i>
Sub-scribe, <i>tanysgrifio; cyd-synio</i>	Sul-phur, <i>brwmstan, mygfaen</i>
Sub-side, <i>gwaelodi; ymlonyddu</i>	Sul-try, <i>mworn; tesog</i>
Sub-sist, <i>gorsefyll, parhau; byw, bod</i>	Sum-mer, <i>haf; hafaidd; haf-ota</i>
Sub-stance, <i>sylwedd, defnydd; swm, cyfoeth, moddion</i>	Sum-mit, <i>pen, copa, crib; blaen</i>
Sub-tend, <i>tanledu, ymestyn dan</i>	Sum-mon, <i>gwysio; galw</i>
Sub-tile, <i>manw; treiddiol, cyfrwys</i>	Sum-mons, <i>gwys, dyfyn</i>
Sub-tle, <i>cyfrwys, ystrywgar</i>	Sun-beam, <i>pelydryn, mychedyn</i>
Sub-tract, <i>tynu ymaith, erthynu</i>	Sun-day, <i>dydd Sul</i>
Sub-vert, <i>dadymchwel; gwyr-droi</i>	Sun-dry, <i>amryw, amrywiol</i>
Sub-urb, <i>rhagddinas, maerdref</i>	Sun-rise, <i>codiad haul</i>
Suc-ceed, <i>olynu, canlyn; llwyddo</i>	Su-perb, <i>mawrwyd, mawreddog</i>
Suc-cess, <i>llwydd, llwyddiant; canlyniad</i>	Sup-per, <i>swper; swperu</i>
Suc-cinct, <i>tacledig; cryno, byr</i>	Sup-plant, <i>dadymchwelyd, disodli</i>
Suc-cour, <i>porth, cymhorth, help</i>	Sup-ple, <i>ystwyth; ystwytho</i>
	Sup-ply, <i>porth, cymhorth; adgyflenwad; cyflenwi, cynnorthwyo</i>
	Sup-port, <i>atteg, cynnal</i>
	Sup-press, <i>gwasgu i lawr, llethu; dirgelu</i>
	Su-preme, <i>uchaf, goruchaf</i>

Sure-ness, <i>sicrwydd; diëwrwydd</i>	Swin-dler, <i>hudleidr</i>
Sure-ty, <i>mach, mechniydd</i>	Swiv-el, <i>bolldid; trorwy</i>
Sur-face, <i>gwyneb, arwyneb; clawr</i>	Sword-fish, <i>cleddbysg</i>
Sur-feit, <i>alar, gorlwyth: alaru, gorlwytho</i>	Syl-van, <i>coed-dduw; coedaidd</i>
Sur-geon, <i>llawfeddyg</i>	Symp-tom, <i>argoel, arwydd</i>
Sur-ly, <i>surllyd, anhynaws</i>	Syn-od, <i>cymmanfa; cydfa</i>
Sur-mise, <i>tyb, llettyb: lled-dybio</i>	Syn-tax, <i>cystrawen, cystraw-iaeth</i>
Sur-mount, <i>codi dros, gorchfygu</i>	Syr-inge, <i>chwistrell: chwistrellu</i>
Sur-name, <i>cyfenw: cyfenwi</i>	Sys-tem, <i>egwyddoriaeth, cyfun-draeth</i>
Sur-pass, <i>rhagori ar, uwchlaw</i>	Tab-let, <i>llechen; taflen</i>
Sur-plice, <i>gwenwisg</i>	Tac-it, <i>dystaw, tawedog</i>
Sur-plus, <i>gwarled, gweddill</i>	Tack-ling, <i>taclau, offer</i>
Sur-prise, <i>syndod, aruthraw: dyrysu</i>	Tac-tics, <i>byddindrefniad, cad-yddiaeth</i>
Sur-round, <i>cylchynu, cwmpasu</i>	Tai-lor, <i>dilledydd</i>
Sur-vey, <i>golwg; mesur: ar-olygu, mesur</i>	Tak-ing, <i>cymeriad, attafaeliad</i>
Sur-vive, <i>gorfucheddu, oloesi</i>	Tal-ent, <i>dawn, rhodd, galluedd</i>
Sus-pect, <i>drwgdyb: drwgdybio</i>	Talk-ing, <i>siarad, ymadroddiad</i>
Sus-pend, <i>crogi wrth; oedi, gohirio</i>	Tal-low, <i>gwer; gweren</i>
Sus-pense, <i>amheuaeth, oediad</i>	Tal-on, <i>ewin, crafangc, palf</i>
Sus-tain, <i>cynnal, cynnorthwo, porthi, helpio; goddef</i>	Tame-ly, <i>yn ddof</i>
Swad-dle, <i>ffunen, rhwymyn: ffunenu, rhwymynu</i>	Tan-ner, <i>crwyngyffeithydd</i>
Swag-ger, <i>bolchwyddo, gwag-frolio</i>	Ta-per, <i>cwyrn; brigfain: brigfeinhau</i>
Swal-low, <i>gwenol; llyngcle: llyngcu</i>	Tar-dy, <i>diweddar, hwyr; mus-grell</i>
Swarth-y, <i>melynddu, cibddu</i>	Tar-get, <i>tarian, bwccled</i>
Swear-ing, <i>twng, tyngiad; llw</i>	Tar-nish, <i>diwyno, anurddo</i>
Sweep-ings, <i>ysgubion</i>	Tar-ry, <i>aros, trigo, tario</i>
Sweet-ness, <i>melusder; addfwyn-der</i>	Tar-iff, <i>trosglwydd-doll</i>
Swell-ing, <i>chwyddiad, chwydd</i>	Taw-ny, <i>melynddu, dufelyn</i>
Swift-ness, <i>buandra, cyflymdra</i>	Teach-er, <i>addysgwr, athraw</i>
Swim-mer, <i>nofiwr, nofiedydd</i>	Tem-per, <i>tymher: tymheru</i>
	Tem-pest, <i>corwynt, enawel, tymhestl</i>
	Tem-ple, <i>templ; arlais</i>
	Tem-ples, <i>arleisiau</i>
	Tempt-er, <i>hudwr, llithiwr</i>
	Ten-ant, <i>deiliad, daliwr tir</i>

Ten-der, <i>cynnygiad</i> ; <i>tyner</i> , <i>tirion</i> : <i>cynnyg</i>	Thous-and, <i>mil</i> , <i>deg cant</i>
Ten-don, <i>giewyn</i> , <i>gewyn</i>	Thral-dom, <i>caethiwd</i> , <i>caeth-</i> <i>wasanaeth</i>
Ten-et, <i>barn</i> , <i>tyb</i> , <i>egwyddor</i>	Thrash-er, <i>dyrnwr</i> , <i>ffustiwr</i>
Ten-or, <i>tueddiad</i> , <i>rhediad</i>	Thread-bare, <i>digottwm</i> , <i>llwm</i> , <i>llom</i>
Ten-ure, <i>daliad</i> , <i>gafael</i>	Threat-en, <i>bygylu</i> , <i>dondio</i> , <i>dwordio</i> , <i>bygwith</i>
Ter-race, <i>uchelrodfa</i> , <i>nenrodfa</i>	Three-fold, <i>tridgblyg</i> , <i>triphlyg</i>
Ter-ror, <i>dychryn</i> , <i>braw</i> , <i>arswyd</i>	Thresh-old, <i>trothwy</i> , <i>hiniog</i>
Tes-tate, <i>cymynlythyrog</i>	Thriv-ing, <i>cynnyddol</i> , <i>prifian-</i> <i>nus</i>
Teth-er, <i>tidraff</i> : <i>tidraffu</i>	Thros-tle, <i>y fronfraith</i>
Text-ure, <i>pleth</i> , <i>gwëad</i> ; <i>cyfres</i>	Throt-tle, <i>corn y gwynt</i> , <i>llin-</i> <i>dag</i> : <i>llindagu</i> , <i>tagu</i>
Thank-ful, <i>diolchgar</i>	Through-out, <i>trwy</i> , <i>trwodd</i> ; <i>yn gwbl oll</i> , <i>yn hollol</i>
Thaw-ing, <i>meirioliad</i> ; <i>meiriol</i>	Thun-der, <i>taran</i> : <i>taranu</i>
The-ist, <i>gwrthgredwr</i> , <i>anghred-</i> <i>wr</i>	Thurs-day, <i>dyd Iau</i>
Them-selves, <i>eu hunain</i>	Tick-et, <i>tocyn</i> , <i>arwyddnod</i> : <i>tocynu</i>
Thence-forth, <i>o'r amser hwnu</i>	Tic-kle, <i>goglais</i> ; <i>gogleisiol</i> ; <i>ansafadwy</i> : <i>gogleisio</i>
There-at, <i>yno</i> , <i>wrtho</i> , <i>wrth hyny</i>	Ti-dings, <i>newyddion</i> ; <i>hanes-</i> <i>ion</i>
There-by, <i>trwyddo</i> , <i>wrtho</i>	Ti-dy, <i>taclus</i> , <i>twot</i> , <i>cryno</i>
There-fore, <i>am hyny</i> , <i>gan hyny</i>	Ti-ger, <i>dywalgi</i> , <i>tiger</i>
There-from, <i>oddi yno</i> , <i>oddi yna</i> , <i>o hyny</i>	Tight-en, <i>tynhau</i> ; <i>cyfyngu</i>
There-in, <i>yn hyny</i> , <i>yn hyn</i> , <i>ynddo</i>	Till-age, <i>amaethiaeth</i> , <i>llafur-</i> <i>waith</i>
There-of, <i>o hono</i> , <i>o hyn</i> , <i>o hyna</i>	Tim-ber, <i>defnyddgoed</i> , <i>coed</i>
There-on, <i>arno</i> , <i>arni</i> , <i>ar hyny</i>	Time-ly, <i>amserol</i> , <i>prydawn</i> ; <i>yn amserol</i> , <i>mewyn pryd</i>
There-to, <i>atto</i> , <i>atti</i> , <i>at hyny</i> , <i>i hyny</i> , <i>i hyn</i>	Time-piece, <i>oriadur</i>
Thick-et, <i>tewlwyn</i> , <i>prysglwyn</i>	Tim-id, <i>ofnus</i> , <i>ofnog</i> , <i>anëon</i>
Thick-ness, <i>tewder</i> , <i>ffurfder</i>	Tinc-ture, <i>llw</i> , <i>arliw</i> ; <i>trwyth</i>
Thim-ble, <i>gwniatur</i>	Tin-der, <i>golosg</i> , <i>golosg</i>
Think-ing, <i>meddyliad</i> , <i>myfyr-</i> <i>iad</i> ; <i>myfyriol</i>	Tink-ling, <i>tinciad</i> , <i>tingciad</i>
Thirst-y, <i>sychedig</i>	Tip-toe, <i>blaen y fawd</i> , <i>pen y</i> <i>fawd</i>
Thir-ty, <i>deg a'r hugain</i> , <i>trideg</i>	Tire-some, <i>blinderus</i> , <i>lluaddedus</i>
This-tle, <i>ysgallen</i> , <i>ysgellyn</i>	
Thith-er, <i>hyd yno</i>	
Thor-ough, <i>cyflawn</i> , <i>hollol</i> , <i>perffaith</i>	
Thought-ful, <i>myfyrgar</i> , <i>meddyl-</i> <i>gar</i>	

Tis-sue, <i>eurblethwe; arian-bleth</i>	Trac-tion, <i>hydyniad, estyniad</i>
Ti-tle, <i>enw, enwad: enwi; rhoi hawl</i>	Tra-duce, <i>gwaradwyddo, goganu</i>
Tit-tle, <i>tip, tib, tipyn</i>	Traf-fic, <i>marchnadaeth: masnachu</i>
Toad-stool, <i>madalch, madarch</i>	Trai-tor, <i>bradwr, bradychwr</i>
Toi-let, <i>bwrd dymdrwsio</i>	Tram-ple, <i>mysangu, sathru</i>
Toil-some, <i>llafurus, trafferthus</i>	Tran-til, <i>tawel, llonydd</i>
To-ken, <i>arwydd, argoel: arwyddo</i>	Trans-act, <i>trin, trefnu, gwneuthur</i>
Tomb-stone, <i>beddfaen, careg bedd</i>	Tran-scend, <i>trarhagori, blaenori</i>
Ton-ic, <i>tonawol; hydwyth, ardwythol</i>	Tran-scribe, <i>adysgrifo; adysgrifenu</i>
Tooth-ache, <i>deintwst, dannodd</i>	Trans-fer, <i>trosglwyddiad, trosiad: trosglwyddo</i>
To-phet, <i>offrymfa; uffern</i>	Trans-fix, <i>trywanu, gwanu</i>
Top-ic, <i>testun, pwngc, pen</i>	Trans-form, <i>dullnewidio</i>
Top-most, <i>uchaf, penaf, prif</i>	Trans-gress, <i>camweddu, tros-eddu</i>
Tor-ment, <i>poen, gofid: poeni, blino</i>	Tran-sient, <i>disflanedig, ffoawl</i>
Tor-rent, <i>ffrwd, ffrydlif; ffrwdlifol</i>	Tran-sit, <i>trawsfud, trawdd</i>
Tor-rid, <i>poeth, crasboeth</i>	Trans-late, <i>cyfieithu, trosglwyddo</i>
Tor-toise, <i>cruban</i>	Trans-mit, <i>anfon at, trosglwyddo</i>
Tor-ture, <i>poen, penyd: poeni</i>	Trans-pire, <i>dynoddi, dyfod i glyw</i>
To-tal, <i>y cwbl; cwbl, cyfan, llwyr</i>	Trans-plant, <i>ailblannu, ad-blannu</i>
Touch-ing, <i>cynhyrffiol; am, o ran, mewn perthynas</i>	Trans-port, <i>gorawen; trosglwyddlong: trosglwyddo, alltudio</i>
To-ward, <i>hydrin, hwylus; tu-eddol</i>	Trans-pose, <i>trawsddodi, trawsosod</i>
To-wards, <i>tua, tuag at, a, at</i>	Trans-verse, <i>croes, traws</i>
Tow-el, <i>llawliain, lliain ym-sychu</i>	Trap-pings, <i>seirch, addurnau meirch</i>
Tow-er, <i>twr, caerfa: ymnoddi; esgyn</i>	Trap-door, <i>brad-ddrws, drws codi</i>
Town-clerk, <i>trefysgrifenydd</i>	Trav-ail, <i>llafur, gwewyr esgor: trafaelu, ymboeni</i>
Town-hall, <i>llysdy tref</i>	
Town-ship, <i>trefgordd</i>	
Towns-man, <i>trefwr, cyttrefwr</i>	
Track-less, <i>di-ôl, disathr, di-lwyr</i>	

Trav-el, <i>taith, ymdaith ; teithio</i>	Tru-ly, <i>yn wir, yn ddiau, yn gywir</i>
Trav-erse, <i>cwyn ; gwrthdro ; ymgroes : trawsymdeithio</i>	Trum-pet, <i>udgorn : udganu</i>
Trea-cle, <i>triagl</i>	Trus-tee, <i>ymddiriedolwr, gwar-chodwr</i>
Trea-son, <i>brad, bradwriaeth</i>	Try-ing, <i>profedigaethus</i>
Treas-ure, <i>trysor : trysori</i>	Tues-day, <i>dydd Mawrth</i>
Treat-ise, <i>traethawd, traith</i>	Tug-boat, <i>llusglong, llusg-gwch</i>
Treat-ment, <i>triniaeth, triniad</i>	Tum-ble, <i>codwm : codymu</i>
Treat-y, <i>cynnadledd, cytundeb</i>	Tu-mid, <i>chwyddig, llawn chwydd</i>
Treb-le, <i>meinllais ; tridyblyg : tridyblygu</i>	Tu-mult, <i>terfysg : codi terfysg, cynhyrfu</i>
Trel-lis, <i>delltwaith, cledrwaith</i>	Tun-nage, <i>tunelliad ; tunelldoll</i>
Trem-ble, <i>crynu, arswydu</i>	Tun-nel, <i>ffynel ; tryffordd : trydyllu</i>
Trem-our, <i>crydiant ; crynfa ; dychryn</i>	Tur-ban, <i>pendorch, penam-dorch</i>
Trench-er, <i>prenddysgl</i>	Tur-bid, <i>afloyw, cymmysglyd, tew</i>
Tres-pass, <i>trosedd, camwedd : troseddu</i>	Turn-ing, <i>trôad, chweliad ; turniad</i>
Tri-al, <i>prawf, profiad, prof-edigaeth</i>	Tur-nip, <i>erfinen, meipen</i>
Trib-une, <i>swyddog Rhufeinig ; cyssul</i>	Turn-key, <i>allweddwas, cload-ydd</i>
Trib-ute, <i>teyrnged, treth</i>	Turn-pike, <i>ffordd-dollfa, toll-borth</i>
Tri-ble, <i>ychydigyn : ofera, se-gura</i>	Tur-ret, <i>twr bychan, twryn</i>
Tri-pling, <i>anoberedd ; diwerth, gwael</i>	Tur-tle, <i>crwbau</i>
Trig-ger, <i>ystordyn ; cloig ; clicied</i>	Tu-tor, <i>ymgeleddwr, athraw : addysgu</i>
Trim-ming, <i>addurn, trwsiad</i>	Twen-ty, <i>ugain</i>
Tri-umph, <i>gorfoledd, buddug-oliaeth : gorfoleddu, buddug-oliaethu</i>	Twi-light, <i>cyflychwy, cyfnos ; cyfnosawl</i>
Troop-er, <i>marchfilwr, march-ogwr</i>	Twin-kle, <i>amrantiad ; ysmig : ysmician</i>
Tro-phy, <i>arwydd buddugoliaeth</i>	Twink-ling, <i>gwreichioniad, amrantiad</i>
Trop-ic, <i>trofan, trofa</i>	Two-fold, <i>dauddyblyg, dyblyg</i>
Troub-le, <i>blinder, gofid : blino, poeni</i>	Ty-rant, <i>gormesdeyrn, gorth-rymwr</i>
Trow-el, <i>llwyarn : llwyarnu</i>	
Tru-ant, <i>godechwr, llechwr ; segurllud</i>	

Ud-der, <i>piw, cader ; pws</i>	Un-paid, <i>annhaledig, heb ei dalu</i>
Ug-ly, <i>hagr, gworthun, hyll</i>	Un-roof, <i>didoi, tynu to</i>
Ul-cer, <i>gôr, gorfa, llynoryn</i>	Un-root, <i>dadwreiddio, diwreiddio</i>
Um-pire, <i>dyddiwr, canolwr</i>	Un-seen, <i>anweledig, cudd</i>
Un-apt, <i>anaddas ; diawch, diaws</i>	Un-sold, <i>anwerthedig, heb ei werthu</i>
Un-bar, <i>dadfolltio, dadfario</i>	Un-sound, <i>afachus, llygredig</i>
Un-bend, <i>dadblygu</i>	Un-tie, <i>dadglymu, datod</i>
Un-bound, <i>afrwym, dirwym, rhydd</i>	Un-til, <i>hyd at, hyd oni, nes</i>
Un-bred, <i>anhyddysg, diddysg, difoes</i>	Un-to, <i>i, at, hyd, hyd at, wrth</i>
Un-cle, <i>ewythr, ewythyrr</i>	Un-wise, <i>annoeth, anghall</i>
Un-clean, <i>afan, budr, brwnt</i>	Un-yoke, <i>dadieuo, di-ieuo</i>
Unc-tion, <i>eneiniad</i>	Up-braid, <i>dannod, edliw</i>
Un-der, <i>dan, tan, oddi tan, is ; tanodd</i>	Up-hold, <i>dal i fyny, cynnal</i>
Un-do, <i>dadwneud ; dattod ; dyfetha</i>	Up-most, <i>uchaf, uchelaf</i>
Un-done, <i>dadwneuthuredig</i>	Up-on, <i>ar, ar uchaf, ar warthaf</i>
Un-dress, <i>amwisg : dadwisgo, diosg</i>	Up-per, <i>uch, uwch</i>
Un-fair, <i>annheg, anonest</i>	Up-right, <i>syth, uniawn, cyf-iawn</i>
Un-fed, <i>anmhesgedig</i>	Up-roar, <i>terfysg, cynhwrf</i>
Un-fit, <i>anghymwys : anghymwyso</i>	Up-ward, <i>uwchlaw ; i fyny</i>
Un-fold, <i>agor, egluro ; dad-blygu</i>	Ur-chin, <i>draenog, draened</i>
Un-hook, <i>dadfachu, difachu</i>	Ur-gent, <i>cymhelliadol, annog-ol</i>
U-nit, <i>un, y rhif un</i>	Us-age, <i>arfer, defod, arferiad ; triniaeth</i>
U-nite, <i>uno, cyduno, cydio</i>	Us-ance, <i>llôg, ocr ; gwasanaeth arian</i>
Un-just, <i>anghyfiawn, annheg</i>	Use-ful, <i>gwasanaethgar, buddiol</i>
Un-kind, <i>angharedig, an-nhirion</i>	Use-less, <i>diddefnydd, difudd</i>
Un-known, <i>anadnabyddus</i>	Ush-er, <i>isddysgawdwr ; rhing-yll</i>
Un-less, <i>oni, onid, oddi eithr ; os na</i>	U-surp, <i>trawsfeddiannu, cam-oresgyn</i>
Un-like, <i>annhebyg, anghyffelyb</i>	Ut-most, <i>eithaf, pellaf</i>
Un-load, <i>dadlwytho</i>	Ut-ter, <i>eithaf ; hollol : yngan, adrodd</i>
Un-lock, <i>dadgloi, agor clo</i>	Va-cant, <i>gwag, rhydd ; di-drafferth</i>
Un-loose, <i>gollwng, rhyddhau</i>	
Un-pack, <i>dadsypynio</i>	

Va-cate, <i>gwaghau, ymadael a</i>	Ver-y, <i>gwir, yr un; dros ben,</i>
Va-grant, <i>gwibiad, crwydryn;</i>	<i>tra, yn gwbl, yn dra</i>
<i>crwydraidd</i>	Ves-sel, <i>llestr; dodrefnyn:</i>
Val-ance, <i>cylchedlen gwely</i>	<i>llestru</i>
Val-et, <i>gweinydd, ystafellwas</i>	Ves-tige, <i>ol, ol troed, olrhe</i>
Val-iance, <i>dewredd, gwrollder</i>	Ves-try, <i>gwisgfa; cyfarfod</i>
Val-iant, <i>dewr, calonog</i>	<i>plwyfol</i>
Val-ley, <i>diffryn, gwastadedd</i>	Ves-ture, <i>gwisg, arwisg; dillad</i>
Val-our, <i>dewrder, gwroldeb</i>	Vi-al, <i>costrelan: costrelu</i>
Val-ue, <i>gwerth, pris: prisio;</i>	Vi-brate, <i>crynu, crydu, ysgwyd</i>
<i>gwerthfawrogi</i>	Vic-ar, <i>periglor, uchberiglor</i>
Van-guard, <i>blaensyddin, blaen-</i>	Vice-roy, <i>rhagfrenin, rhagdeyrn</i>
<i>res</i>	Vi-cious, <i>drygionus, gwydus</i>
Van-ish, <i>distanu, darfod</i>	Vic-tim, <i>aberth; ysglyfaeth</i>
Van-quish, <i>darostwng, gorch-</i>	Vict-uals, <i>lluniaeth, bwyd</i>
<i>fygu</i>	Vig-our, <i>grym, nerth; egni</i>
Va-pour, <i>tawch, tarth, ager:</i>	Vil-lage, <i>pentref, maesdref, llan</i>
<i>tarthio</i>	Vil-lain, <i>adyn; caethddeiliad;</i>
Var-nish, <i>adliw, claerlyn: ad-</i>	<i>taëog</i>
<i>lywio, dyloywi</i>	Vine-yard, <i>gwinllan</i>
Va-ry, <i>newid, newidiad: am-</i>	Vin-tage, <i>casgliad grawnwin;</i>
<i>rywio, newid; anghytuno</i>	<i>gwinaeth</i>
Vast-ly, <i>yn ddirfawr, yn orfawr</i>	Vi-per, <i>gwiber; neidr</i>
Vend-er, <i>gwerthwr, arwerthwr</i>	Vir-gin, <i>gwyryf, morwyn; di-</i>
Ven-geance, <i>dial, dialedd</i>	<i>halog</i>
Venge-ful, <i>dialeddgar, dial-</i>	Vir-tue, <i>rhin, rhinwedd; effaith</i>
<i>fawr</i>	Vis-age, <i>gwyneb, gwynebpryd</i>
Ven-om, <i>gwenwyn</i>	Vis-count, <i>coriarll, isiarll</i>
Ven-ture, <i>antur, anturiaeth:</i>	Vis-ion, <i>gweledigaeth, gweled</i>
<i>anturio</i>	Vis-it, <i>ymweliad: ymweled</i>
Ve-nus, <i>Gwener; yseren Gwen-</i>	Vi-tal, <i>bywiol, bywydol</i>
<i>er</i>	Vi-tals, <i>bywydolion, rhanau</i>
Ver-bal, <i>parwyddol, berfol;</i>	<i>bywydol</i>
<i>geiriol</i>	Vi-vid, <i>bywiog, llawn byw,</i>
Ver-dant, <i>gwyrd, gwyrddlas</i>	<i>heinyf</i>
Ver-dict, <i>dedfryd, barn</i>	Vo-cal, <i>llefaraog; lleisiol,</i>
Ver-dure, <i>gwyrdni, gwyrddedd</i>	<i>seiniol</i>
Ver-mine, <i>pryf, prysyn</i>	Vol-ley, <i>crochruthr: taflu allan,</i>
Ver-nal, <i>gwanwynol</i>	<i>gollwng allan</i>
Ver-sion, <i>cyfieithiad</i>	Vol-ume, <i>claiwg, cyfrol, cyftyfr</i>
Ver-tex, <i>pen uchaf, copa, top,</i>	Vom-it, <i>chwyd, cyfog: chwydu,</i>
<i>uchedd</i>	<i>cyfogi</i>

Vor-tex, <i>trobwll, pwll tro ; trowynt</i>	Waste-ful, <i>afradus, gwastraffus</i>
Vouch-er, <i>prawfysgrif ; ardyst- iwr</i>	Watch-ful, <i>gwyliadwrus</i>
Vouch-safe, <i>teilyngu, bod yn wiw ; cydsynio</i>	Watch-ing, <i>gwyliad, gwyliad- wriaeth</i>
Vow-el, <i>llafarai, llafariad</i>	Wa-ter, <i>dwfr, dwr : dyfrhau, dyfrio</i>
Voy-age, <i>mordaith : mordeithio</i>	Wat-tles, <i>tagellau ; gwail</i>
Vul-gar, <i>gwerin, y cyffredin ; cyffredin ; difoes, isel, gwael</i>	Wav-ing, <i>chwylfiad ; bwhwm- aniad</i>
Vul-ture, <i>rheibogydd, gwangc- iedydd</i>	Way-lay, <i>cynllwyn, cynllwyno</i>
Wad-ding, <i>sechdddefnydd, llac- denlli</i>	Way-ward, <i>afrywiog, cyndyn</i>
Wad-ing, <i>rhydiad ; treiddiad</i>	Weak-en, <i>gwanhau, gwanychu</i>
Wa-fer, <i>llethen, teisenig</i>	Weak-ness, <i>gwendid, llesgedd</i>
Wa-ges, <i>cyflog, hur, llog</i>	Wealth-y, <i>cyfoethog, goludog</i>
Wain-scot, <i>parwydwaith coed : parwydfyrddio</i>	Wean-ing, <i>diddyfniad</i>
Wait-er, <i>dysgwyliwr ; gweitiwr</i>	Weap-on, <i>arf, erfyn, offeryn</i>
Walk-ing, <i>cerddediad, rhodiad</i>	Wea-ry, <i>diffygiol, lluddedig : blino</i>
Wal-let, <i>ysgrepan, cwd deuben</i>	Wea-sel, <i>bronwen, gwenci</i>
Wal-low, <i>ymdreigl, ymdro : ymdreiglo</i>	Weath-er, <i>tywydd, hin : dal ; gwrthsefyll</i>
Wal-nut, <i>cneuen ffreinig</i>	Weav-ing, <i>gwead, gweuad</i>
Wan-der, <i>crwydro, gwibio</i>	Wed-ding, <i>priodas ; neithior</i>
Want-ing, <i>diffygiol, mewn eisiau o</i>	Week-ly, <i>wythnosol</i>
Wan-ton, <i>anllad-ddyn, anllad- ferch : anlladu ; anllad</i>	Weight-y, <i>pwysfawr, trwm</i>
War-ble, <i>crychleisio, mwyn- byngcio</i>	Wel-come, <i>croesaw ; croesaw- edig : croesawu</i>
War-den, <i>gwarcheidwr</i>	Wel-fare, <i>llwydd, llwyddiant ; iechyd ; lles</i>
Ward-robe, <i>gwisgfu, dilladfa</i>	Well-done, <i>da, da iawn, pur- iawn</i>
Ware-house, <i>ystordy, ystorfa</i>	Welsh-man, <i>Cymro, Brython</i>
War-fare, <i>mihoriaeth : milwrio</i>	West-ward, <i>tu a'r gorllewin, i'r gorllewin</i>
War-like, <i>rhyfelgar, milwrol</i>	Weth-er, <i>mollt, llwdn dafad</i>
Warn-ing, <i>rhybudd, rhybuddiad</i>	Where-as, <i>can, gan ; cyd</i>
War-rant, <i>gwarant : gwarantu</i>	Where-at, <i>wrth yr hyn</i>
War-ren, <i>cwning-gaer</i>	Where-by, <i>trwy yr hyn</i>
Wash-ing, <i>golchiad ; ymolchiad</i>	Where-fore, <i>am ba achos, pa- ham, o herwydd</i>
Waste-book, <i>nodlyfr, llawlyfr</i>	Where-of, <i>o'r hyn, o ba beth</i>
	Where-in, <i>yn yr hyn, yn yr hwn</i>

Where-on, <i>ar yr hyn, ar hyny,</i> <i>ar ba beth</i>	With-draw, <i>cilio, encilio, neill-</i> <i>duo, tynu yn ol</i>
Where-to, <i>i ba le</i>	With-er, <i>gwywo, crino</i>
Where-with, <i>a'r hyn; a pha</i> <i>beth, gyda'r hyn; trwy yr</i> <i>hyn</i>	With-hold, <i>attal, dal, rhwystro</i>
Wheth-er, <i>pa un, pa un ai</i>	With-in, <i>oddi fewn, ofewn</i>
Whet-stone, <i>hogol, hogalen</i>	With-out, <i>heb; oddi eithr; tu</i> <i>allan</i>
Whet-ting, <i>hogiad, awchlymiad</i>	With-stand, <i>gworthsefyll, gwrth-</i> <i>wynebu</i>
Whirl-pool, <i>llyn tro, poll tro</i>	Wit-ness, <i>tyst, tystiolaeth; tyst-</i> <i>io</i>
Whirl-wind, <i>trowynt, corwynt</i>	Wit-ty, <i>synwryol, ffraeth</i>
Whis-per, <i>sygan, sibwrdd: sis-</i> <i>ialu</i>	Wiz-ard, <i>cynghallen, dewin</i>
Whis-tle, <i>chwoib, chwibanogl:</i> <i>chwibanu</i>	Wo-ful, <i>gofidus, gresynol</i>
White-ness, <i>can, gwyndra</i>	Wom-an, <i>gwraig, benyw</i>
White-wash, <i>gwyngalch: gwyn-</i> <i>galchu</i>	Won-der, <i>rhyfeddod, syndod:</i> <i>rhyfeddu, synu</i>
Whith-er, <i>i ba le, i ba fan</i>	Wood-bine, <i>gwyddfid</i>
Whole-sale, <i>cyfanwerth; cyf-</i> <i>anwerthol</i>	Wood-cock, <i>cyffyllog</i>
Whole-some, <i>iach, iachus</i>	Wood-en, <i>coedawl, o bren</i>
Whol-ly, <i>yn hollol, yn gwbl</i>	Wood-y, <i>coedog, llawn coed</i>
Whore-dom, <i>puteindra</i>	Word-ing, <i>geiriad</i>
Wick-ed, <i>drwg, drygionus</i>	Work-house, <i>gweithdy</i>
Wid-ow, <i>gweddw; unig</i>	Work-man, <i>gweithiwr, gweith-</i> <i>ydd</i>
Wild-ness, <i>gwylltineb; gor-</i> <i>phwyll</i>	World-ly, <i>bydol, bydgarol</i>
Wil-ful, <i>gwirfoddol, bwriadol</i>	Wor-ship, <i>iolaeth, addoliad:</i> <i>ioli, addoli</i>
Will-ing, <i>ewyllysiad; ewyllys-</i> <i>gar</i>	Wor-thy, <i>teihwng; gwiw, addas</i>
Wil-low, <i>helygen</i>	Wound-ed, <i>archolledig, briwedig</i>
Wind-bound, <i>caeth gan wynt</i>	Wound-ing, <i>archolliad, chwyfiad</i>
Wind-lass, <i>dyrwynlath</i>	Wran-gle, <i>cecri, ymgecru: cec-</i> <i>ru</i>
Win-dow, <i>ffenestr, alches</i>	Wrap-per, <i>amdrws, amdwyg</i>
Win-now, <i>nithio, gwyntyllio</i>	Wres-tle, <i>ymaflyd, ymasfael</i>
Win-ter, <i>gauaf: gauafu</i>	Wretch-ed, <i>truan, gresynus</i>
Wis-dom, <i>doethineb, callineb</i>	Wrin-kle, <i>crych: crychu</i>
Wise-ly, <i>yn ddoeth, yn synwryol</i>	Writ-ing, <i>ysgrifen, ysgrifeniad</i>
Witch-craft, <i>dewiniaeth</i>	Writ-ten, <i>ysgrifenedig</i>
With-al, <i>hefyd, heblaw hyny</i>	Year-ling, <i>blwyddiad, llodn</i> <i>blwydd</i>

Year-ly, <i>blwyddol; yn flynyddol</i>	Your-self, <i>eich hun, eich hunan</i>
Yel-low, <i>melyn</i>	Your-selves, <i>eich hunain, chwy-chwi</i>
Yeo-man, <i>rhudd-ddeiliad; gos-gorddw</i>	Zeal-ous, <i>aiddgar, eiddigeddus, gwresog</i>
Yield-ing, <i>yn dwoyn; yn caniatau</i>	Zen-ith, <i>uwchben, entrych nen</i>
Young-ster, <i>ieuangyn, llencyn</i>	Zig-zag, <i>igam ogam</i>

WORDS OF THREE SYLLABLES.

A-ban-don, <i>gadael; gorthod, rhoi i fyny</i>	Ab-sti-nent, <i>ymattaliol, ym-worthodol</i>
A-base-ment, <i>gostyngiad; iseliad</i>	Ab-stract-ed, <i>dansoddedig; neillduedig</i>
A-bate-ment, <i>lleihâd, toliant; cwmp</i>	A-bun-dance, <i>helaethrodd, llawnder, amledd</i>
Ab-di-cate, <i>gadu, gorthod; rhoi i fyny</i>	A-bun-dant, <i>helaeth; llawn; toreithiog</i>
A-bet-tor, <i>annogwr, cynneilydd</i>	A-bu-sive, <i>difriol, sarhäus, trahäus</i>
Ab-hor-rence, <i>ffieiddiad; casineb, atgasrwydd</i>	Ac-cept-ance, <i>derbyniad; croes-aw; addefeb</i>
Ab-hor-rent, <i>ffiaidd, cas; atgas</i>	Ac-ci-dence, <i>rhagieithadur; egwyddoreg</i>
A-bol-ish, <i>dirymu; diddymu, dilëu</i>	Ac-ci-dent, <i>damwain, dygwydd; hap</i>
A-bound-ing, <i>llawnder, amledd, digonedd</i>	Ac-com-pliance, <i>cyfranogwr, rhanogydd</i>
A-bridge-ment, <i>talfyriad, byrhâd; crynodeb</i>	Ac-com-plish, <i>cyflawni, cwblhau; gwneuthur</i>
Ab-ro-gate, <i>diddymu, dilëu; dirymu</i>	Ac-cord-ance, <i>cydfod, cydweddiad</i>
Ab-rupt-ly, <i>yn fyrbwyll; yn sydyn</i>	Ac-cord-ant, <i>cytunol, unweddol; cyfatebol</i>
Ab-sen-tee, <i>absennolwr; ymabsennolwr</i>	Ac-cord-ing, <i>yn ol; yn gyffelyb; megis, fel</i>
Ab-so-lute, <i>urbenig; hollol, cwbl</i>	Ac-count-ant, <i>cyfrifwr, cyfrifydd</i>
Ab-sti-nence, <i>ymattaliad, ymarbediad</i>	

Ac-cu-rate, <i>cywir ; cywraint ; manwl</i>	Ad-mi-ral, <i>llyngesor, llyngesydd</i>
Ac-cus-tom, <i>arfer, arferu ; ymarfer</i>	Ad-mis-sion, <i>derbyniad ; godd-efiad ; caniatâd</i>
A-chieve-ment, <i>cyflawniad ; gorchest</i>	Ad-mit-tance, <i>derbyniad ; godd-efiad ; addefiad</i>
Ac-know-ledge, <i>cydnabod ; cyf-addef</i>	Ad-mon-ish, <i>rhybuddio ; cyng-hori ; ceryddu</i>
Ac-qua-int-ance, <i>cydnabydd-iaeth ; cydnabod, cyfaill</i>	A-dop-tion, <i>mabwysiad ; dewis-iaid</i>
Ac-qua-int-ed, <i>cydnabyddus ; cynnefn</i>	Ad-vance-ment, <i>cychwyniad ; dyrchafiad</i>
Ac-qui-esce, <i>ymfoddioni ; cyd-synio, ymostwng</i>	Ad-van-tage, <i>budd, mantais ; ennil ; goruchafiaeth : budd-ioli, manteisio</i>
Ac-quire-ment, <i>cyrhaeddiad ; ymgais</i>	Ad-ven-ture, <i>antur ; beiddiad : anturio ; beiddio</i>
Ac-quit-tance, <i>gollyngdod ; der-byneb</i>	Ad-ver-tise, <i>hysbysu, cyhoeddi, amlygu</i>
Ac-tive-ly, <i>yn weithredol ; yn fywiog</i>	Ad-vo-cate, <i>dadleuwr ; am-ddiffynwr ; eiriolwr : dadleu ; amddiffyn</i>
Ac-tu-al, <i>gweithredol ; gwir</i>	Af-fa-ble, <i>mwyn, hynaws, mwynaid</i>
A-cute-ly, <i>yn llymacenol : yn llym</i>	Af-fec-tion, <i>serch ; hoffedd, anwyldeb</i>
Ad-dict-ed, <i>ymroddedig ; chwan-nog</i>	Af-fi-ance, <i>ymddiried : ymddir-ied, hyderu</i>
Ad-di-tion, <i>chwanegiad ; cyn-nodiaeth</i>	Af-flic-tion, <i>cystudd, adfyd ; gorthrymder</i>
Ad-e-quate, <i>cyfartal ; digonol : gordebygu</i>	Af-flu-ence, <i>llawnder, llawndid, amledd</i>
Ad-her-ent, <i>ymlynwr, dyllynwr ; ymlynol</i>	Af-flu-ent, <i>llawn, gorllawn ; cyfoethog</i>
Ad-he-sion, <i>ymlyniad, glyniad ; undeb</i>	A-fore-hand, <i>ym mlaen llaw</i>
Ad-he-sive, <i>ymlynol ; gludiol</i>	A-fore-said, <i>rhagddywededig, crybwylledig</i>
Ad-ja-cent, <i>agos, cyffiniol, ger llaw</i>	Af-ter-noon, <i>prydnawn, pry-nawn</i>
Ad-jec-tive, <i>ansoddair, adennw</i>	Af-ter-ward, } <i>gwedi, wedi, we-</i>
Ad-join-ing, <i>wrth, yn ymyl ; yn cydio</i>	Af-ter-wards, } <i>di hyny ; ar l hyny</i>
Ad-journ-ment, <i>addoediad, go-hiriad</i>	
Ad-just-ing, <i>trefniad, addasiad</i>	

Ag-gran-dize, <i>dyrchafu, anrhyddedu</i>	Am-bi-tious, <i>uchelgeisiol, uchelfrydig</i>
Ag-gra-vate, <i>mwyhau; gwaethygu; blino</i>	Am-bus-cade, <i>cynllwyn, llechfa: cadlechu</i>
Ag-gre-gate, <i>cynnulliad; cyffanswm: cynnull, crynhoi</i>	A-mend-ment, <i>cyweiriad; gwelliant</i>
Ag-gres-sion, <i>cynhen; cynymrafael</i>	Am-nes-ty, <i>ebargofraith, tellwedd</i>
Ag-i-tate, <i>cynhyrfu; terfysgu</i>	Am-pli-tude, <i>helaethrwydd, eangder</i>
Ag-o-ny, <i>dirboen, ing; gorymdrech</i>	Am-pu-tate, <i>amdori, tori aelod</i>
A-gree-ment, <i>undeb, cytundeb; ammod</i>	A-muse-ment, <i>difyrwoch, digrif-woch</i>
A-larm-ing, <i>alarmus; arswydus</i>	An-a-lyse, <i>dosranu; dosbarthu</i>
Al-der-man, <i>henadur; ynad</i>	An-ar-chy, <i>aflwyodraeth; terfysg</i>
Al-ge-bra, <i>alsoddeg, alsawdd</i>	An-ces-tors, <i>hynafiaid; cyndadau</i>
Al-ien-ate, <i>estronoli, trosglwyddo; cilio</i>	An-chor-age, <i>angorfa, angordraeth</i>
Al-i-ment, <i>maeth, lluniaeth, ymborth</i>	An-ec-dote, <i>hanesyn, cofhanesyn</i>
Al-i-quot, <i>cydrifol, cyfnifer</i>	An-gu-lar, <i>onglog, conglog</i>
Al-le-giance, <i>gwarogaeth, teyrngarwoch</i>	An-i-mal, <i>anifel, anifail; anifeilig</i>
Al-li-ance, <i>cyfathrach; cydbleidiaeth</i>	An-i-mate, <i>byw, bywiog: bywhau; cefnogi</i>
Al-lot-ment, <i>cyfran, darn, dyraniad</i>	An-noy-ance, <i>blinder, aflonyddwoch</i>
Al-low-ance, <i>caniatâd; addefiad; lleihâd</i>	An-nu-al, <i>blwyddiadur; blynyddol</i>
Al-lu-sion, <i>cyfeiriad, crybwylliad</i>	An-nu-lar, <i>modrwyol, cylchol</i>
Al-migh-ty, <i>yr Hollalluog; ollalluog</i>	An-oth-er, <i>arall, all; un arall</i>
Al-pha-bet, <i>egwyddor; y llythrenau</i>	An-ti-christ, <i>anghris, gwrthgrist</i>
Al-read-y, <i>eisoës; yn barod, hyd yn hyn</i>	An-ti-dote, <i>gwrthwenwyn, dadwenwyn</i>
Al-ter-nate, <i>cylchynol: cylchnewid</i>	A-part-ment, <i>rhandy, ystafell</i>
Al-ti-tude, <i>uchder, uchelder</i>	Ap-a-thy, <i>annheimlad; difaterwoch</i>
Am-bi-tion, <i>uchelgais, uchelfryd</i>	Ap-er-ture, <i>agoriad, adwy, bwlch</i>

A-pos-tate, <i>gworthgiliwr</i> ; <i>gworth-giliol</i>	Ar-ro-gance, <i>traha</i> , <i>hunandyb</i> ; <i>rhyfyg</i>
A-pos-tle, <i>apostol</i> ; <i>anfonog</i>	Ar-ro-gant, <i>trahaus</i> , <i>amryfus</i> , <i>hunanol</i>
Ap-pa-rel, <i>dillad</i> , <i>gwisg</i> : <i>dilladu</i> , <i>gwisgo</i>	Ar-se-nal, <i>arfdy</i> , <i>ystordy arfau</i>
Ap-pa-rent, <i>amlwg</i> , <i>eglur</i> ; <i>ymddangosiadol</i>	Ar-te-ry, <i>rhedweli</i> , <i>arwythen</i>
Ap-pear-ance, <i>ymddangosiad</i> , <i>golwg</i> ; <i>gweledigaeth</i>	Ar-ti-cle, <i>erthygl</i> ; <i>bannod</i> : <i>bannodi</i>
Ap-pend-age, <i>dibynai</i> ; <i>attodiad</i> , <i>chwanegiad</i>	Ar-ti-fice, <i>cyfrwyswaith</i> , <i>di-chell</i> , <i>ystryw</i>
Ap-pen-dix, <i>attodiad</i> , <i>ychwanegiad</i>	As-cen-sion, <i>esgyniad</i> , <i>dyrchafiad</i>
Ap-per-tain, <i>perthyn</i> , <i>perthynu</i>	As-cer-tain, <i>gwirio</i> , <i>sicrhau</i> ; <i>sefydlu</i>
Ap-pe-tite, <i>chwant</i> , <i>gwange</i> , <i>chwant bwyd</i>	As - pi - rate, <i>chwernsain</i> : <i>chwernseinio</i>
Ap-point-ment, <i>penodiad</i> , <i>gosi-odiad</i> ; <i>ammod</i>	As-sas-sin, <i>murnwr</i> ; <i>bradlofrudd</i>
Ap-prais-er, <i>prisiwr</i> , <i>prisedydd</i>	As-sem-ble, <i>cynnull</i> , <i>casglu</i> ; <i>ymgynnull</i>
Ap-pre-hend, <i>amgyffred</i> , <i>dirnad</i> ; <i>tybio</i>	As-sem-bly, <i>cynnullfa</i> , <i>cynnull-eidfa</i>
Ap-prov-al, <i>cymmeradwyaeth</i> ; <i>tystiad</i>	As-ser-tion, <i>honiad</i> , <i>haeriad</i> , <i>cadarnhâd</i>
A-quat-ic, <i>dyfrol</i> , <i>dyfrog</i>	As-sess-ment, <i>trethiad</i> ; <i>ardrethiad</i>
Aq-ue-duct, <i>awell</i> ; <i>gwyffos</i> , <i>dyffrffos</i>	As-sign-ee, <i>daerodydd</i> , <i>dirprwywr</i>
Ar-a-ble, <i>arodol</i> ; <i>arddadwy</i>	As-sign-ment, <i>daerodiad</i> , <i>trosglwyddiad</i>
Ar-bi-ter, <i>canolwr</i> ; <i>barnydd</i>	As-sist-ance, <i>cynnorthwy</i> , <i>cymhorth</i>
Arch-an-gel, <i>archangel</i>	As-sist-ant, <i>cynnorthwywr</i> ; <i>cynnorthwyol</i>
Arch-bish-op, <i>archesgob</i>	As-sort-ment, <i>cymmmathiad</i> ; <i>pigion</i>
Ar-chi-ect, <i>adeiladydd</i> , <i>pen-saer</i> ; <i>saer</i>	As-sump-tion, <i>cymmeriant</i> ; <i>rhyfyg</i>
Ar-den-cy, <i>angerdd</i> ; <i>gwres</i> ; <i>taerni</i>	As-sur-ance, <i>dilysrwydd</i> , <i>sicrwydd</i> ; <i>hyder</i>
Ar-du-ous, <i>dyrys</i> , <i>anhawdd</i> ; <i>caled</i>	As-ter-isk, <i>serenig</i> (*)
Ar-gu-ment, <i>rheswm</i> , <i>dadl</i> ; <i>testyn</i>	
Ar-mo-ry, <i>arfdy</i> ; <i>rhyfelwisg</i> ; <i>pais arfau</i>	
Ar-range-ment, <i>trefniad</i> ; <i>rhes-triad</i>	

As-ton-ish, *synu, brawychu ; rhyfeddu*

A-sun-der, *o'r neilldu, ar wahan*

A-sy-lum, *noddfa, achlesfa*

A-the-ist, *annuwiad, atheist*

At-mo-sphere, *awyrgylch ; wy-bren*

A-tone-ment, *iawn ; cymmod*

At-tach-ment, *gafaeliad ; ym-lyniad*

At-tain-ment, *cyrhaeddiad, caffaeliad ; dysg*

At-tend-ance, *gweinyddiad, gwasanaeth, ; gosgordd*

At-tend-ant, *cydymaith ; gwas ; dilynol*

At-ten-tion, *ystyriaeth ; gwranda-wiad*

At-ten-tive, *ystyriol ; ymwranda-wgar*

At-ti-tude, *ystum, agwedd*

At-tor-ney, *attyrnai, cyfreith-iwr*

At-trac-tion *attyniad, tyniad*

At-trib-ute, *priodoledd : priod-oli ; cyfrif*

Auc-tion-er, *arwerthydd, ar-werthwr*

Au-da-cious, *hyf ; haerllug ; rhyfygus*

Au-di-ble, *hyglyw ; llafar, croyw*

Au-di-tor, *clywiadur ; praw-iadur*

Au-di-ence, *clyw ; gwrandawyr*

Au-then-tic, *awduredig ; cred-adwy*

Au-thor-ize, *awdurdodi, cefnogi*

Av-a-rice, *cybydd-dod, trach-want*

Av-e-nue, *dysodfa, cyntedd ; rhodfa*

Av-er-age, *cyfartaledd ; canol-rif ; cyfartal, canolaidd : cyfartalu, canoli*

A-ver-sion, *gwrthwyneb ; cas-ineb*

Aw-ful-ness, *arswydoldeb ; uthredd*

Bach-e-lor, *anweddog ; gwryf*

Back-slid-ing, *gwrthgiliad ; gwrthgiliol*

Bal-co-ny, *balcawd, murdalffen*

Ban-dit-ti, *ysbeilwyr, ysbeildorf*

Ban-ish-ment, *alltudiaeth ; de-oliad*

Bar-ba-rism, *barbariaith ; an-nysg, anfoes*

Bar-ba-rous, *barbaraid ; di-foes*

Bar-ren-ness, *anffrwythlondeb ; diepiledd*

Bar-ri-cade, *brysgaer ; attal-gaer : attalgau*

Bar-ri-er, *attalgaer ; terfyn*

Bar-ris-ter, *dadleuydd, bargyf-reithiwr*

Bat-tal-ion, *cadfyddin, cadfa-gad*

Bat-ter-y, *magnelfa, hyrdd-glawdd*

Bat-tle-ment, *canllaw ; mur-ganllaw*

Bay-o-net, *gwnfi dog, bidog*

Beau-ti-ful, *teg, prydferth, hardd, thus*

Be-com-ing, *gweddus, cymhwys, hardd*

Bed-cham-ber, *ystafell wely cysgell*

Be-gin-ning, *dechreuad ; cych-wyniad ; pen*

Be-hav-iour, *ymddygiad, ymar-weddiad, moes*

Be-liev-er, <i>credadyn, crediniwr</i>	Bur-den-some, <i>trwm, pwys-fawr, beichus</i>
Ben-e-fice, <i>glwysfudd, byw-oliaeth eglwysig</i>	Burg-la-ry, <i>tydoriad, toriad ty</i>
Ben-e-fit, <i>budd, lles ; ennill : buddio ; manteisio</i>	Bur-i-al, <i>angladd, cladded-igaeth, cynhebrwng</i>
Bev-er-age, <i>diod, diodlyn ; di-odrodd</i>	But-ter-fly, <i>ilir, gloywyn byw</i>
Big-a-my, <i>dwyweddogaeth, dwyweiciaeth</i>	But-ter-milk, <i>llaeth enwyn, enwyn</i>
Bi-sec-tion, <i>deubarthiad, rhan-iaid</i>	Cab-i-net, <i>cafell ; y cyfrin-gynghor : amgau</i>
Bis-sex-tile, <i>blwyddyn naid</i>	Cal-cu-late, <i>cyfrif, rhifo ; ol-rhain ; amcanu</i>
Bit-ter-ness, <i>chwerwedd ; bust-ledd</i>	Cal-en-dar, <i>blwyddiadur ; cof-lyfr : costyfr</i>
Bit-u-men, <i>duglist, daiarbyg</i>	Cal-um-ny, <i>camgyhuddiad, a-throd</i>
Black-ber-ry, <i>mwyaeren, mwya-aren ddu</i>	Can-di-date, <i>ymgeisiwr, cystad-leuydd</i>
Blas-phe-my, <i>cabled ; difen-wad</i>	Can-dle-stick, <i>canwyllbren, go-leusaf</i>
Blus-ter-ous, <i>dadyrddus, tryst-fawr</i>	Can-non-ade, <i>cyflegriad : cyf-legru</i>
Bod-i-ly, <i>corfforol ; yn gorffor-ol</i>	Ca-pa-ble, <i>galluog ; medrus ; deallus</i>
Bois-ter-ous, <i>tymmestlog, ystor-mus</i>	Ca-pa-cious, <i>cynnwysfawr, he-laeth, eang</i>
Bom-bard-ment, <i>llosbelgyrch, llosgbeliad</i>	Cap-i-tal, <i>argyffre, cynsawdd ; ariansawdd ; priflythyren ; prif ; rhagorol</i>
Bot-a-ny, <i>llysieuath, plan-igaeth</i>	Cap-i-tol, <i>y Capitol ; cabidwl ; llywotty</i>
Bot-tom-less, <i>diwaelod</i>	Ca-pri-cious, <i>mymprwyol, an-wadal</i>
Bound-a-ry, <i>terfyn, cyffinedd, ffinfa</i>	Cap-ti-vate, <i>caethgludedig : caethiwo ; darostwng</i>
Boun-ti-ful, <i>hael, haelionus, elusenol</i>	Car-a-van, <i>teithlu, myntai ; cludfen</i>
Brav-er-y, <i>dewredd, gwroldeb, calondid</i>	Car-di-nal, <i>cyniadur, prif ; prif, penaf</i>
Broth-er-hood, <i>brawdoliaeth ; cymdeithas</i>	Car-pen-ter, <i>saer, pensaer coedsaer</i>
Broth-er-ly, <i>brawdol, serchog ; yn frawdol</i>	
Bull-rush-es, <i>llafrwyn, cors-frwyn</i>	

Car-ti-lage, <i>madruddyn, mad- rudd</i>	Char-ac-ter, <i>nodweddiad, cym- meriad; arwydd: darlunio, dysgrifio; cerfio</i>
Cas-u-al, <i>damweiniol, dygwydd- ol</i>	Charge-a-ble, <i>gofynadwy; cy- huddadwy; costus</i>
Cat-a-comb, <i>beddogof, cladd- ogof</i>	Char-i-ot, <i>cerbyd; carrod</i>
Cat-a-logue, <i>cofres, mynegfa: cofrestru</i>	Char-i-ty, <i>cariad, elusen; ewyll- ys da</i>
Cat-a-ract, <i>rhaiadr, dyfr- gwymp</i>	Chas-tise-ment, <i>cerydd, cosped- igaeth</i>
Cat-e-chise, <i>egwyddori, hol- wyddori</i>	Chas-ti-ty, <i>diweirdeb, dihalog- rwydd</i>
Cat-e-chism, <i>holwyddoreg, eg- wyddoreg</i>	Chiv-al-ry, <i>marchofyddiaeth; gwroniaeth</i>
Ca-the-dral, <i>eglwys gadeiriol, esgiblan</i>	Chron-i-cle, <i>brut, cronicl, oes- lyfr: brutio, coflyfru, hanesu</i>
Cath-o-lic, <i>pabydd; cyffred- inol; haelfrydig</i>	Cir-cu-lar, <i>cylchlythyr; cylchol, cynghrwn</i>
Cav-al-ry, <i>marchlu, march- fyddin, marchfilioyr</i>	Cir-cu-late, <i>amlifo; cylchlifo; gwasgaru</i>
Cav-i-ty, <i>ceuedd, ceudwll; pant</i>	Cir-cum-cise, <i>enwaedu; blaen- dori</i>
Cel-e-brate, <i>dathlu, clodfori; cadw, cynnal</i>	Cir-cum-flex, <i>hirnod, hiracen</i>
Ce-le-s-tial, <i>nefolydd; nefol, nef- olaidd</i>	Cir-cum-scribe, <i>amgau, cyl- chynu; amlinellu</i>
Cen-tu-ry, <i>canrif, canmlwydd</i>	Cir-cum-spect, <i>amwel; gochel- gar; gofalus; ystyriol</i>
Cer-tain-ty, <i>sicrwydd, diam- heuadd</i>	Cir-cum-stance, <i>amgylchiad; dygwyddiad; sefyllfa: am- gylchiadu; damweinio</i>
Cer-ti-fy, <i>sicrhau, ardystio; gwirio</i>	Cit-a-del, <i>castell, amddiffynfa, tîor</i>
Cham-ber-lain, <i>ystafellydd, ystafellwas</i>	Ci-ta-tion, <i>cerydd; dyfyneb; crybwylliad</i>
Cham-ber-maid, <i>ystafellyddes, morwyn ystafell</i>	Cit-i-zen, <i>dinesydd; trefwr</i>
Cham-pi-on, <i>campwr; ym- drechwr; gwron</i>	Civ-il-ize, <i>gwareiddio, moesoli</i>
Chan-cel-lor, <i>canghellydd, canghellor</i>	Clam-or-ous, <i>dadyrddus, tryst- fawr</i>
Chan-cer-y, <i>canghellys: llys cydwybod</i>	Clan-des-tine, <i>cuddiedig, llad- radaidd</i>
Change-a-ble, <i>newidiol, cyf- newidiol</i>	Clar-i-fy, <i>teru, gloywi, puro</i>
	Clas-si-fy, <i>dosbarthu, trefnu</i>

Clean-li-ness, <i>glendid, glan- weithdra</i>	Com-mis-sion, <i>gwneuthuriad ; swyddogaeth ; gorchymmyn ; awdurdodi ; swyddogi</i>
Clem-en-cy, <i>hynawsedd, tirion- deb, tosturi</i>	Com-mit-ment, <i>gwneuthuriad ; traddodiad</i>
Cler-gy-man, <i>offeiriad, gwr llên, clerigwr</i>	Com-mit-tee, <i>pwyllgor ; cyfeis- teddiad</i>
Co-e-qual, <i>gogystal, cyfartal, cydradd</i>	Com-mo-dore, <i>morlyw, morlyw- ydd</i>
Co-hab-it, <i>cyttrigo, cydfyw, cyd- anneddu</i>	Com-mon-ly, <i>yn gyffredin : gan amlaf</i>
Co-her-ence, <i>cydlyniad ; cys- sylltiad</i>	Com-mon-wealth, <i>gwladwr- iaeth ; gwerinlywodraeth</i>
Co-her-ent, <i>cydlynol ; cyssyllti- edig</i>	Com-mo-tion, <i>cyffro, terfysg, afionyddwch</i>
Co-he-sion, <i>cydlyniad, glyniad</i>	Com-mu-nion, <i>cymmundeb ; cymdeithas</i>
Co-in-cide, <i>cyttaro ; cytuno ; ymgyffarfod</i>	Com-pan-ion, <i>cydymaith, cyd- weinydd</i>
Col-lec-tion, <i>casgliad, cyn- nulliad ; detholiad</i>	Com-pa-ny, <i>cymdeithas ; cym- deithion : cymdeithio ; cyfrin- achu</i>
Col-lec-tive, <i>cynnulliadol, cry- no</i>	Com-pas-sion, <i>tosturi, trugar- edd ; cydymdeimlad</i>
Col-lect-or, <i>casglwr ; cyllidydd</i>	Com-pen-sate, <i>talw, ad-dalu ; gwobrwyo</i>
Col-li-sion, <i>gorthdarawiad ; cyferbyniad</i>	Com-pe-tent, <i>digonol, cym- hwys, addas</i>
Col-lo-quy, <i>ymddyddan, siarad, llafar gwlad</i>	Com-ple-ment, <i>cyflawnw ; cyf- lawniad ; llawnrif</i>
Col-o-ny, <i>trefedigaeth ; tref- edigion</i>	Com-plex-ion, <i>gwedd, gwyneb- pryd</i>
Com-bus-tion, <i>cydlosgiad, en- nyniad</i>	Com-pli-ance, <i>cydsyniad, ymos- tyngiad</i>
Come-li-ness, <i>gweddusder, prydfferthwch</i>	Com-pli-cate, <i>cymhleth : cy- mhlethu ; cymmysgu</i>
Com-fort-er, <i>cysurwr, dyddan- ydd</i>	Com-pli-ment, <i>moesair ; cyf- archiad : canmawl, cyfarch</i>
Com-mand-er, <i>penaeth, llyw- ydd, blaenor</i>	Com-po-nent, <i>elfen, cyfan- soddai ; cyfansoddol</i>
Com-mand-ment, <i>gorchymmyn, arch ; awdurdod</i>	Com-pos-ite, <i>cyfansawdd, cym- mysg</i>
Com-mence-ment, <i>dechreuad ; cychwyniad</i>	
Com-mer-cial, <i>masnachol, traf- nidiol</i>	

Com-pos-ure, <i>tawelwch, llonyddwch ; trefn</i>	Con-di-tion, <i>cyflwr, helynt ; ammod : ammodi ; cytuno</i>
Com-pre-hend, <i>cynnwys ; amgyffred, deall</i>	Con-du-cive, <i>tueddol, llesol, gwasanaethgar</i>
Com-pres-sion, <i>cydwasgiad, amwasgiad</i>	Con-duct-or, <i>arweinydd ; llywydd</i>
Com-pro-mise, <i>cyfaddawd, cytundeb : cyfaddaw ; ymgytuno â</i>	Con-fer-ence, <i>cynnadledd ; ymgynghoriad</i>
Com-pul-sion, <i>gorfod, gorfodaeth, cymhelliad</i>	Con-fes-sion, <i>cyffes, addefiad ; proffes</i>
Com-pul-sive, <i>gorfodol, dirgymhellol</i>	Con-fi-dence, <i>hyder, ymddiried ; cred</i>
Con-ceal-ment, <i>celedigaeth : cuddfa</i>	Con-fi-dent, <i>cyfrinachydd ; hyderus ; hyf</i>
Con-ceit-ed, <i>hunandybus, gwagfalch</i>	Con-fine-ment, <i>attaliad ; carchariad ; gwelyfod</i>
Con-cen-trate, <i>cymherfeddu, canolbwytio</i>	Con-fis-cate, <i>attafaeledig : attafaelu, fforffetu</i>
Con-cep-tion, <i>ymgael, beichiogi ; deall</i>	Con-flu-ence, <i>cymmer, cydlif ; cydffrydiad</i>
Con-cern-ing, <i>am, yng nghylch, o ran, o herwydd : mewon perthynas ;</i>	Con-flu-ent, <i>cydlifol, aberol, cydlifeiriol</i>
Con-cise-ly, <i>yn fyr, yn gryno ; ar air</i>	Con-fu-sion, <i>cymmysgedd ; terfysg</i>
Con-clu-sion, <i>terfyn, diwedd ; diwedd glo ; casgliad</i>	Con-gre-gate, <i>cynnull, crynhoi ; ymdyru</i>
Con-clu-sive, <i>penderfynol ; casgladwy</i>	Con-jec-ture, <i>amcan, tyb : tybio, amcanu</i>
Con-cord-ance, <i>cytundeb ; mynegiadur</i>	Con-ju-gal, <i>priodasol ; cydieuog</i>
Con-cu-bine, <i>gordderch, gordderchwraig</i>	Con-ju-gate, <i>cyfieuaïr : cyfieuo ; treiglo</i>
Con-cur-rence, <i>cytundeb ; cydymgyrch</i>	Con-junc-tion, <i>cyssylltiad ; cysylltair</i>
Con-cur-rent, <i>cyfred, cydred ; cydredol</i>	Con-nec-tion, <i>cyssylltiad, cydiad ; perthynas</i>
Con-cus-sion, <i>ysgydwad, cyttrawiad</i>	Con-quer-or, <i>gorchfygwr, buddugoliaethwr</i>
Con-de-scend, <i>ymostwng ; teil-yngu</i>	Con-se-crate, <i>cyssegru ; sancteiddio</i>
	Con-se-quence, <i>canlyniad ; effaith ; pwys</i>

Con-se-quent, <i>canlyniad</i> ; <i>canlynol</i>	Con-tract-ed, <i>talfyr</i> ; <i>cyfyng</i> ; <i>ammodedig</i>
Con-sid-er, <i>ystyried</i> , <i>meddwl</i> ; <i>myfyrio</i>	Con-trac-tion, <i>crybychiad</i> ; <i>talfyriad</i> ; <i>crynodeb</i>
Con-sign-ment, <i>trosiad</i> ; <i>trosglwydddeb</i>	Con-tra-dict, <i>gwrthddwywedyd</i> ; <i>gwrthwynebu</i>
Con-sist-ence, <i>tewdra</i> , <i>syllwedd</i> ; <i>cyfansoddiad</i>	Con-tra-ry, <i>y gwrthwynebu</i> ; <i>gwrthwynebus</i>
Con-sist-ent, <i>cysson</i> , <i>cytunol</i> , <i>cydweddol</i>	Con-trib-ute, <i>cyfranau</i> ; <i>cynnorthwoyo</i> ; <i>llesau</i>
Con-so-nant, <i>cydsain</i> ; <i>cydsein-iol</i>	Con-triv-ance, <i>dyfais</i> , <i>dychymmyg</i> ; <i>cyfrwysder</i>
Con-sta-ble, <i>heddwad</i> ; <i>penceidwad</i>	Con-tro-vert, <i>dadleu</i> ; <i>gwrthddadlu</i>
Con-stan-cy, <i>gwastadrwydd</i> , <i>dianwadaloeh</i>	Con-tu-sion, <i>pwriad</i> ; <i>yssigiad</i> ; <i>maluriad</i>
Con-sti-tute, <i>gosod</i> ; <i>cyfansoddi</i> ; <i>sefydlu</i>	Con-ven-tion, <i>eisteddfod</i> , <i>cymmanfa</i> ; <i>undeb</i>
Con-struc-tion, <i>adail</i> ; <i>cyfansoddiad</i> ; <i>cystrawen</i>	Con-vers-ant, <i>cynnefin</i> , <i>cyfarwydd</i>
Con-sump-tion, <i>trawl</i> ; <i>darfod-edigaeth</i>	Con-ver-sion, <i>troad</i> , <i>troedigaeth</i> ; <i>cyfnewidiad</i>
Con-ta-gious, <i>heintus</i> ; <i>adwythig</i>	Con-vey-ance, <i>cludiad</i> , <i>trosglwyddiad</i> , <i>gweithred tir</i>
Con-tem-plate, <i>myfyrio</i> , <i>ym-synied</i> ; <i>bwriadu</i>	Con-vic-tion, <i>argyhoeddiad</i> ; <i>dyfarniad</i>
Con-tend-ing, <i>ymryson</i> ; <i>gwrthwynebol</i>	Con-vul-sion, <i>dirdyniad</i> ; <i>dirgynhwrf</i>
Con-ten-tion, <i>ymryson</i> , <i>ymrafael</i> , <i>anghydfod</i>	Con-vul-sive, <i>dirdynol</i> ; <i>dirgrynol</i>
Con-ten-tious, <i>ymrysongar</i> , <i>amrafaelgar</i>	Co-pi-ous, <i>helaeth</i> , <i>llawn</i> ; <i>cynnwysfawr</i>
Con-tent-ment, <i>boddlonrwydd</i> , <i>boddhâd</i>	Cop-u-late, <i>cydio</i> , <i>ymgydio</i> ; <i>cymharu</i>
Con-ti-nence, <i>diweirdeb</i> ; <i>ymattal</i>	Cor-ti-al, <i>sirgyffyr</i> , <i>cysurlyu</i> , <i>calonog</i> ; <i>serchog</i> ; <i>gwresog</i> ; <i>adfywiol</i>
Con-ti-nent, <i>cyfandir</i> ; <i>diwair</i>	Cor-mo-rant, <i>morfran</i> , <i>muffran</i>
Con-tin-ue, <i>parhau</i> ; <i>sefyll</i> ; <i>oedi</i>	Cor-o-ner, <i>trengholwr</i> ; <i>crwn</i>
Con-tra-band, <i>gwaharddiad</i> ; <i>gwaharddedig</i>	Cor-po-ral, <i>dengwriad</i> ; <i>corffol</i> ; <i>defnyddiol</i>

Cor-po-rate, <i>corfforedig</i> ; <i>cyff-redinol</i>	Crook-ed-ness, <i>camedd</i> ; <i>bach-ogrwydd</i>
Cor-pu-lence, <i>corffogrwydd</i> , <i>tewder</i>	Cru-ci-ble, <i>toddlestr</i> , <i>toddiadur</i>
Cor-pu-lent, <i>corffog</i> , <i>tew</i> , <i>cigog</i>	Cru-ci-fy, <i>croeshoelio</i> , <i>hoelio</i> <i>ar y groes</i>
Cor-rec-tion, <i>cyweiriad</i> , <i>gwell-iant</i> ; <i>cerydd</i>	Cru-el-ty, <i>creulondeb</i> , <i>milein-dra</i>
Cor-rect-ly, <i>yn gywir</i> ; <i>yn fa-nwl</i>	Cul-pa-ble, <i>beius</i> , <i>ar y cam</i> ; <i>euog</i>
Cor-re-pond, <i>cyfateb</i> ; <i>gokebu</i>	Cul-ti-vate, <i>diwyllio</i> , <i>amaethu</i> ; <i>gwareiddio</i>
Cor-rup-tion, <i>llygredigaeth</i> , <i>ha-logrwydd</i> ; <i>gôr</i>	Cum-ber-some, <i>rhwystrus</i> ; <i>beichiol</i> ; <i>cymmysg</i>
Coun-sel-lor, <i>cynghorwr</i> , <i>dad-leuwr</i>	Cur-a-ble, <i>giwelladwy</i> , <i>iach-adwy</i>
Coun-te-nance, <i>gwyneb</i> , <i>gwy-nepryd</i> : <i>cefnogi</i>	Cu-ri-ous, <i>cywrair</i> <i>manwl</i> ; <i>ymchwilgar</i>
Coun-ter-act, <i>gwrthweithredu</i> ; <i>gwrthsefyll</i>	Cur-ren-cy, <i>cylchrediad</i> , <i>treigl-iad</i> , <i>arian treigl</i>
Coun-ter-feit, <i>ffugiwr</i> ; <i>ffugiol</i> : <i>ffugio</i>	Cur-va-ture, <i>camedd</i> , <i>crymedd</i>
Coun-ter-pane, <i>torsed</i> , <i>cwrlid</i> , <i>huling</i>	Cus-to-dy, <i>cadwraeth</i> ; <i>dalfa</i> , <i>carchar</i>
Cour-a-geous, <i>dewr</i> , <i>gwrol</i> , <i>ca-lonog</i>	Cus-tom-er, <i>prynwr</i> , <i>cwsmer</i> , <i>derbynydd</i>
Cou-ri-er, <i>brysgenad</i> , <i>negesydd</i>	Dam-na-tion, <i>colledigaeth</i> , <i>dam-nedigaeth</i>
Cour-te-ous, <i>kyfoes</i> , <i>moesgar</i> , <i>boneddigaid</i>	Dan-ger-ous, <i>peryglus</i> , <i>enbyd</i> ; <i>niweidiol</i>
Cov-e-nant, <i>cyfammod</i> , <i>cytun-deb</i>	De-bauch-ment, <i>llygriad</i> , <i>hal-ogiad</i> ; <i>hud</i>
Cov-et-ous, <i>trachwantus</i> , <i>cy-byddlyd</i>	De-ben-ture, <i>dylysgrif</i> , <i>hawleb</i> , <i>hawlysgrif</i>
Cre-a-tion, <i>creadigaeth</i> ; <i>cread</i> ; <i>y bydysawd</i>	De-cay-ing, <i>methiant</i> , <i>dadfail</i>
Cred-i-ble, <i>credadwy</i> , <i>coeladwy</i>	De-ceit-ful, <i>twyllodrus</i> , <i>dichell-gar</i>
Cred-it-or, <i>achretor</i> , <i>gofynwr</i> , <i>coeliwr</i>	De-ceiv-ing, <i>twylliad</i> , <i>hocediad</i> ; <i>twyll</i>
Crim-in-al, <i>troseddwr</i> , <i>dryg-weithredydd</i> ; <i>troseddog</i>	De-cem-ber, <i>Rhagfyr</i>
Crit-ic-al, <i>beirniadol</i> ; <i>manwl</i> , <i>enbyd</i>	De-cen-cy, <i>gweddusrwydd</i> , <i>harddwch</i>
Crit-i-cise, <i>beirniadu</i> ; <i>arholi</i> ; <i>beio</i>	De-cep-tion, <i>twyll</i> , <i>hud</i> , <i>dichell</i> , <i>ffalsedd</i>

De-ci-mals, <i>degiadaeth, deg-raniaeth</i>	<i>dosbenol ; penodol ; sicr ; eglur</i>
De-ci-pher, <i>dehongli, egluro, darllen celnodau</i>	De-flec-tion, <i>osgoad, gogwyddiad ; enciliad</i>
De-cis-ion, <i>penderfyniad ; barniad</i>	De-fray-ing, <i>digostiad, cost-ddygiad</i>
De-ci-sive, <i>penderfynol, terfynol</i>	De-i-ty, <i>Duwodod, Duwdeb</i>
De-clar-ing, <i>mynegiad, traethiad ; amlygiad</i>	De-ject-ed, <i>llofr, trist, galarus</i>
De-clen-sion, <i>gogwyddiad ; treigliad</i>	De-jec-tion, <i>prudd-der, tristach</i>
De-clin-ing, <i>ar ogwydd, ar ball, yn amharu</i>	Del-e-gate, <i>cenad, cenador : cenadu, dirprwyo</i>
De-coc-tion, <i>trwyth ; berwad</i>	Del-i-cate, <i>tyner ; mwythus ; moesgar ; gwanaid ; canaid</i>
De-com-pose, <i>dadgyfansoddi ; dadgyssylltu</i>	De-li-cious, <i>danteithiol ; melus-ber ; hyfryd</i>
Dec-o-rate, <i>addurno, harddu, prydferthu</i>	De-light-ful, <i>hyfryd, difyr, hoff</i>
De-co-rous, <i>gweddus, addwyn : trefnus</i>	De-lin-quent, <i>troseddwr ; beis, camweddus</i>
De-co-rum, <i>gweddusder, harddwch ; trefn</i>	De-liv-er, <i>gwaredu, achub ; traddodi ; traethu</i>
Ded-i-cate, <i>cyflwynedig : cyflwyno, cyssregu</i>	De-lu-sion, <i>twyll, hudoliaeth ; cyfeiliornad</i>
De-duc-tion, <i>tyniad ymaith ; lleihad</i>	De-mean-or, <i>ymddygiad, brachedd ; dull</i>
De-fault-er, <i>pallwr, methwr : palldalwr</i>	De-mer-it, <i>anhaeddiant : anhaeddu</i>
De-fec-tive, <i>gwallus, amherffaith</i>	De-mol-ish, <i>dinystrio, dys-trywio ; difrodi</i>
De-fend-ant, <i>amddiffynydd ; amddiffynol</i>	De-mon-strate, <i>arddangos, profi, hysbysu</i>
De-fen-sive, <i>amddiffyn ; amddiffynol</i>	De-ni-al, <i>gwad, gwadiad ; nag, nacâd</i>
Def-er-ence, <i>parch, bri ; ymostyngiad</i>	Den-si-ty, <i>tewedd, dwysedd, cynnwysedd</i>
De-fi-ance, <i>her, beiddiad, siarlens</i>	De-part-ment, <i>lle, swydd ; dosbarth ; talaeth</i>
De-fi-cient, <i>dyffygiol ; amherffaith</i>	De-part-ure, <i>ymadawiad ; marwolaeth</i>
Def-i-nite, <i>peth dosbenedig ;</i>	De-pend-ence, <i>ymddibyniad, ymddiried</i>

De-pend-ent, <i>dibymwr, ymddi- bynydd</i>	Des-ti-tute, <i>amddifad; angen- og; amddifadu</i>
De-po-nent, <i>gwaesafydd; tyst- iwr, ardyst</i>	De-struc-tion, <i>dystryw, dinystr; colledigaeth</i>
De-pos-it, <i>adneu, gwystl: doddi, rhoddi, gosod</i>	De-struc-tive, <i>dystrywiol, di- nystriol; marwol</i>
Dep-re-cate, <i>gworthymbil; er- fyn; gofidio am</i>	De-tach-ment, <i>dydoliad; gwa- hanlu</i>
De-pres-sion, <i>iseliad, gostyng- iad; trymder</i>	De-tec-tion, <i>dadguddiad; can- fyddiad</i>
Dep-u-ty, <i>rhaglaw, dirprwywr, cenad</i>	De-ter-mine, <i>penderfynu; penu, bwriadu</i>
De-range-ment, <i>annhrefn; dy- ryswch</i>	Det-ri-ment, <i>colled, niwed; af- lwydd</i>
De-ri-sion, <i>gwatwariad, gwawd- iad</i>	De-vel-op, <i>dadhuddo, dad- blygu; dadguddio</i>
De-scend-ant, <i>disgynydd; hil- iogaeth</i>	De-vi-ate, <i>gwyro; cyfeiliorni; cilio</i>
De-scend-ed, <i>disgynedig; han- edig</i>	De-vo-tion, <i>dyhewyd, dwiol- der; addoliad</i>
De-scrip-tion, <i>darluniad; ad- roddiad; ysgrifeniad</i>	Di-a-dem, <i>coron, talaith</i>
De-scrip-tive, <i>darluniol, dys- grifiol</i>	Di-a-gram, <i>llun, darlun, ar- ddangosddull</i>
De-sert-er, <i>ffoadur, encikiwr</i>	Di-a-lect, <i>priodiaith, amryw- iaith; iaith</i>
De-serv-ing, <i>haeddiant; teil- yngdod; haeddiannol</i>	Di-a-logue, <i>ymddyddan, cyn- nadledd</i>
Des-ig-nate, <i>penodedig; dy- nodi, arwyddocâu</i>	Di-a-mond, <i>adamant; gem- lythyren</i>
De-sir-ous, <i>chwannog, aw- yddus</i>	Di-a-ry, <i>dyddiadur, dyddlyfr</i>
Des-o-late, <i>anghyfannedd: ang- hyfanneddu, diffieithio; di- frodi</i>	Dic-ta-tion, <i>gorchymmyniad; dywediad</i>
Des-pe-rate, <i>diobaith; ffyrnig; peryglus</i>	Dic-ta-tor, <i>penrheolwr; gwers- roddwr</i>
Des-pot-ic, <i>gormesdeyrnog; creulawn</i>	Dif-fer-ence, <i>gwahaniaeth; anghytundeb: gwahaniaethu, gwahanu</i>
Des-pot-ism, <i>trawsawdurdod; gormesdeyrnedd</i>	Dif-fer-ent, <i>gwahanol, amryw- iol, amgen</i>
Des-ti-ny, <i>tynged; ffawd, rhaid</i>	Dif-fi-cult, <i>anhawdd, dyrys, trallodus.</i>

Dif-fi-dence, <i>anymddiried, anhyder</i>	Dis-ap-point, <i>somi, twylllo</i>
Dif-fi-dent, <i>anymddiriedus, anhyderus</i>	Dis-ap-prove, <i>anghymmeradwoyo ; gworthod</i>
Dif-fu-sion, <i>taeniad, lledaeniad, gwasgariad</i>	Dis-as-ter, <i>trychineb, anffawd: mallu, aflwyddo</i>
Di-ges-tion, <i>treuliant, traul ymborth</i>	Dis-as-trous, <i>trychinebus ; anffodus</i>
Dig-ni-fy, <i>urddasu, anrhyddedu ; urddo</i>	Dis-be-lief, <i>anghrediniaeth, anghred</i>
Dig-ni-ty, <i>urddas, bri, cymmeriad ; uchelradd</i>	Dis-be-lieve, <i>anghredu, anghoelio</i>
Di-gres-sion, <i>crwydriad, ysgoad, enciliad</i>	Dis-burse-ment, <i>taliad, traul ;</i>
Dil-i-gence, <i>dyfalwoch, diwydrwydd ; prysurglud</i>	Dis-cern-ing, <i>dirnadaeth ; craffus, deallus</i>
Dil-i-gent, <i>dyfal, diwyd, prysur, gofalus</i>	Dis-ci-ple, <i>dysgybl ; ysgotäig: dysgu</i>
Di-men-sion, <i>mesur, maint, maintioli</i>	Dis-ci-pline, <i>dysgyblaeth : dysgyblu</i>
Di-min-ish, <i>lleihau, prinhau ; bychanu</i>	Dis-clos-ure, <i>dymoethiad, dadguddiad</i>
Di-o-cese, <i>esgobaeth, esgobawd</i>	Dis-com-fit, <i>gorchfygiad : gorchfygu</i>
Di-plo-ma, <i>graddlythyr, urddlythyr</i>	Dis-com-pose, <i>aflonyddu ; annhrefnu</i>
Di-rec-tion, <i>cyfeiriad, hyfforddiad ; gorchymmyn</i>	Dis-con-tent, <i>anfoddlawon : anfoddloni</i>
Di-rect-ly, <i>yn union, yn gyfeiriol ; yn ddioed ; ar gyfer ; yn ddigyfrwng</i>	Dis-cov-er, <i>darganfod, dadguddio</i>
Di-rect-or, <i>cyfarwyddwr ; arolygydd ; cynghorwr</i>	Dis-cour-age, <i>anghefnogi, llyfrhau</i>
Dis-a-ble, <i>analluogi, anaddasu ; rhwystro</i>	Dis-cred-it, <i>anghlod : gwerthruddo</i>
Dis-a-gree, <i>anghytuno, anghyd-synio</i>	Dis-cre-tion, <i>callineb, synwyr, pwyll</i>
Dis-al-low, <i>llysu, gworthod, anghymmeradwoyo</i>	Dis-cus-sion, <i>holiad, chwiliad, dadleuad</i>
Dis-an-nul, <i>dileu, diddymu, dirymu</i>	Dis-dain-ful, <i>diystyrlllyd, dirmygol</i>
Dis-ap-pear, <i>dislanu, dadymddangos</i>	Dis-em-bark, <i>tirio, glanio, dadlongi</i>
	Dis-em-bogue, <i>ymarllews ; ymdywallt</i>

Dis-en-gage, <i>rhyddhau</i> ; <i>dad-rysu</i>	Dis-so-lute, <i>penrydd</i> ; <i>afrad-lawn</i>
Dis-en-thral, <i>dadgaethiwo</i> ; <i>rhyddhau</i>	Dis-tem-per, <i>clefyd</i> , <i>afiechyd</i> ; <i>heintio</i> ; <i>llygru</i>
Dis-fig-ure, <i>anffurfio</i> , <i>aflunio</i>	Dis-tinc-tion, <i>gwahaniaeth</i> ; <i>rhagoriaeth</i>
Dis-fran-chise, <i>difreinio</i> , <i>di-freintio</i>	Dis-tinct-ive, <i>gwahaniaethol</i> ; <i>dirnadol</i>
Dis-grace-ful, <i>gwarthus</i> , <i>gwar-adwyddus</i>	Dis-tin-guish, <i>gwahaniaethu</i> , <i>dynodi</i> ; <i>canfod</i>
Dis-gust-ing, <i>dislas</i> , <i>ffiaidd</i> , <i>anhwyfryd</i>	Dis-tress-ing, <i>gofidus</i> , <i>trallodus</i> , <i>poenus</i>
Dis-hon-est, <i>anonest</i> , <i>ang-hyfiawn</i>	Dis-trib-ute, <i>cyfranu</i> , <i>dos-barthu</i> , <i>parthu</i>
Dis-hon-our, <i>dianrhydedd</i> : <i>di-anrhydeddu</i>	Dis-turb-ance, <i>aflonyddwch</i> , <i>cynhwrf</i>
Dis-junc-tion, <i>dadgyssylltiad</i> , <i>gwahaniad</i>	Di-ver-sion, <i>difyrwch</i> , <i>digrifwch</i>
Dis-lo-cate, <i>dadgymmalu</i> ; <i>symmud</i>	Div-i-dend, <i>rhan</i> , <i>cyfran</i> ; <i>talgysfran</i>
Dis-mis-sion, <i>gollyngdod</i> , <i>rhyddhâd</i>	Di-vis-ion, <i>rhaniad</i> , <i>parthiad</i> , <i>ysgâr</i>
Dis-o-bey, <i>anufyddhau</i> ; <i>tros-eddu</i>	Di-ur-nal, <i>dyddiadur</i> ; <i>dyddiol</i>
Dis-or-der, <i>annhrefn</i> : <i>annhrefnu</i>	Diz-zi-ness, <i>syfrdandod</i> , <i>pendro</i>
Dis-par-age, <i>bychanu</i> , <i>dirmygu</i> , <i>dibrisio</i>	Doc-u-ment, <i>addysg</i> ; <i>prawfysgrif</i> : <i>addysgu</i>
Dis-pleas-ure, <i>anfoddlonrwydd</i> ; <i>digofaint</i>	Do-mes-tic, <i>cartrefol</i> , <i>teuluaidd</i>
Dis-pos-al, <i>trefniad</i> ; <i>triniaeth</i> ; <i>gwerthiad</i>	Dom-i-neer, <i>arghwyddiaethu</i> , <i>llywodraethu</i>
Dis-pos-sess, <i>difeddiannu</i> <i>difuddio</i>	Do-min-ion, <i>arghwyddiaeth</i> , <i>llywodraeth</i>
Dis-re-gard, <i>esgeulusdod</i> ; <i>diystyrywch</i> : <i>esgeuluso</i> ; <i>diystyru</i>	Do-na-tion, <i>rhodd</i> , <i>anrheg</i> ; <i>rhoddiad</i>
Dis-sem-ble, <i>ffugio</i> , <i>rhag-rithio</i> ; <i>celu</i>	Dow-a-ger, <i>gwaddolog</i> , <i>gweddw-waddolog</i>
Dis-sen-sion, <i>anghydfod</i> , <i>anghydsyniad</i>	Drow-si-ness, <i>cysgadurwydd</i> , <i>syrthni</i>
Dis-si-pate, <i>gwasgaru</i> ; <i>gwas-traffu</i>	Du-bi-ous, <i>amhëus</i> ; <i>ansefydlog</i>
	Du-pli-cate, <i>adysgrifen</i> ; <i>dyblygu</i>
	Du-ra-ble, <i>parhäus</i> , <i>parhaol</i>
	Du-ra-tion, <i>parhâd</i> , <i>ysbaid</i>

Du-ti-ful, <i>ufydd, gostyngedig ; parchus</i>	E-lect-ive, <i>etholiadol, dewisiadol</i>
Dy-nas-ty, <i>llywodlin, breninlin ; llywodraeth</i>	El-e-gance, <i>tlysni, gwychedr, tegwch</i>
Ea-ger-ness, <i>taerni, awydd ; taerflys</i>	El-e-gant, <i>thos, dillynaidd ; glandeg</i>
Ea-ger-ly, <i>yn daer, yn awyddus</i>	El-e-gy, <i>galarnad, marwnad, alaethgan</i>
Ear-nest-ly, <i>yn ddifrifol ; o ddifrif</i>	El-e-ment, <i>elfen, defnydd : elfenu ; egwyddori</i>
Earth-en-ware, <i>llestri pridd, priddlestri</i>	El-e-phant, <i>cawrfil, elephant ; oliffant</i>
Ea-si-ly, <i>yn esmwyth ; yn rhwydd</i>	El-e-vate, <i>dyrchafu, cyfodi ; mawrhau</i>
Eat-a-ble, <i>bwytdaw, hyf-wyd</i>	El-lip-sis, <i>hirgylech, hirgrwn ; diffyg</i>
Eat-a-bles, <i>bwydydd, lluniaeth</i>	E-lope-ment, <i>ciliad, dirgeliaid ; enciliad gyda chariad</i>
Ec-cen-tric, <i>afreolaidd, gwyr-o ; hynod</i>	El-o-quence, <i>hyawodledd, ffraethineb</i>
Ed-i-ble, <i>bwytdaw, hyfwyd</i>	El-o-quent, <i>hyawdl, ffraeth, ymadroddus</i>
Ed-i-fice, <i>adeilad ; adeiladaeth</i>	Em-a-nate, <i>teneuo, culhaw ; nychu</i>
Ed-i-fy, <i>adeiladu ; addysgu, hyfforddi</i>	Em-bank-ment, <i>argloddiaid ; arglawdd, argae</i>
E-di-tion, <i>argraffiad ; cyhoedd-iaid</i>	Em-bar-rass, <i>dyrys, nidro ; trallodi</i>
Ed-i-tor, <i>golygydd ; cyhoeddwr</i>	Em-bas-sy, <i>cenadaeth, cenad-wriaeth</i>
Ed-u-cate, <i>addysgu, hyfforddi ; dysgu</i>	Em-bel-lish, <i>addurno, harddu, prydferthu</i>
Ef-fect-ive, <i>effeithiol</i>	Em-bez-zle, <i>darnguddio, celcio, lladrata</i>
Ef-fi-cient, <i>effeithiol, achosol, galluog</i>	Em-bod-y, <i>corffori, cydgorffoli ; tewychu</i>
Ef-fi-gy, <i>llun, delw ; gwrthrych</i>	Em-bra-sure, <i>muragoriad, mur-egor</i>
E-go-tism, <i>myfiaeth, hunanol-deb</i>	Em-bry-o, <i>anelwig, gorllyd, milrith</i>
E-gre-gious, <i>nodedig, rhagorol ; digyffelyb</i>	E-met-ic, <i>cyfog ; cyfogol . gloesbair</i>
E-jec-tion, <i>bwriad allan di-dyad</i>	
E-ject-ment, <i>didyad, difeddian-nad</i>	
E-las-tic, <i>hydwyth, gwrthneid-iol, ystwyth</i>	
E-lec-tion, <i>etholiad, dewisiad</i>	

Em-i-grant, <i>ymfudwr ; ymfudol</i>	En-croach-ment, <i>cyfyngiad ; traisfeddiant</i>
Em-i-grate, <i>ymfudo ; mudo, trawsfudo</i>	En-cum-ber, <i>lluddias, rhwystro ; gorchwytho</i>
Em-i-nence, <i>uchelfa, uchder ; mawredd</i>	En-dan-ger, <i>peryglu ; niweidio, anturio</i>
Em-i-nent, <i>uchel ; godidog, hy-nod</i>	En-deav-our, <i>cais, ymgais ; ymegnio, ymgeisio</i>
E-mo-tion, <i>cyffro, cynhyrriad, cyffrawd</i>	En-dorse-ment, <i>cefnysgrif, arysgrifen</i>
Em-per-or, <i>amherawdwr, ymherawdwr</i>	En-dow-ment, <i>gwaddol, cynnysgaeth</i>
Em-pha-sis, <i>pwyslais ; pwys-nod</i>	En-du-rance, <i>parhâd ; goddefiad</i>
Em-pha-tic, <i>pwysig, pwysleis-iol ; nerthol</i>	En-e-my, <i>gelyn, gworthwynebydd</i>
Em-ploy-ment, <i>gwaith, gorchwyliath ; galwad</i>	En-er-gy, <i>grym, egni, nerth</i>
Em-ploy-er, <i>gorchwyliwr, gweithosodwr</i>	En-fee-ble, <i>gwanhau, llesgau</i>
Em-pow-er, <i>galluogi, awdurdodi</i>	En-force-ment, <i>grymusiad, cadarnhâd ; gorfodaeth</i>
Em-u-late, <i>rhagorgeisio, dynwared, efelychu</i>	En-fran-chise, <i>rhyddfrefinio, rhyddhau</i>
En-a-ble, <i>galluogi, nerthu, cynnorthwo</i>	En-gage-ment, <i>rhwymedigaeth ; ammod ; brwydr</i>
En-a-mel, <i>emliw, gleinliw : emliwio</i>	En-gag-ing, <i>deniadol, serchus ; boddhaol</i>
En-a-mour, <i>swyno ; traserchu yn</i>	En-gin-eer, <i>peiriannydd, peiriannwr</i>
En-camp-ment, <i>gwersylliad ; gwersyll</i>	En-grav-er, <i>cerfiedydd ; cerfluniwr</i>
En-chant-ment, <i>swyn, cyfaredd, dewiniaeth</i>	En-light-en, <i>goleuo, llewyrchu</i>
En-cir-cle, <i>cylchynu, amgylchu</i>	E-nig-ma, <i>dychymmyg, dammeg</i>
En-clo-sure, <i>cae, cadlas, caeadle</i>	En-joy-ment, <i>mwynhâd ; meddiant ; hyfrydwoch</i>
En-com-pass, <i>amgylchu, cwm-pasu ; amgau</i>	En-large-ment, <i>helaethiad ; rhyddhâd</i>
En-coun-ter, <i>ymgyrch, brwydr ; ymgyrchu, brwydro</i>	En-liv-en, <i>adfywio, bywhau, bywiogi</i>
En-cour-age, <i>cefnogi, calonogi, annog</i>	En-mi-ty, <i>gelyniaeth ; casineb</i>
	En-no-ble, <i>pendefigo ; urddasu ; ardderchogi</i>

E-nor-mous, <i>anferth; dirfawr; dychrynllyd</i>	E-quip-ment, <i>treciad, addurniad</i>
En-tan-gle, <i>dyrysu, maglu; rhwystro</i>	E-qui-poise, <i>cydbwys, mantol-edd</i>
En-ter-ing, <i>mynediad; cyntedd</i>	E-rec-tion, <i>codiad; adeilad- iad; adail</i>
En-ter-prise, <i>antur, antur- iaeth; anturio</i>	E-rup-tion, <i>rhuthr; crugdardd; bala</i>
En-ter-tain, <i>croesawu; cyn- nal; derbyn</i>	Es-cu-lent, <i>ymborth; bwy- adwy</i>
En-tice-ment, <i>hudoliaeth; an- nogaeth</i>	Es-pou-sal, <i>dyweddiad; dy- weddiol</i>
En-tire-ly, <i>yn gyfan, i gyd; yn llwyrgrobl</i>	Es-sen-tial, <i>hanfod; y prif bwngc; hanfodol</i>
En-ti-tle, <i>hawlogi; enwi; add- asu</i>	Es-pe-cial, <i>neillduol, arbenig</i>
En-ti-ty, <i>endid, bod, hanfod</i>	Es-tab-lish, <i>sefydlu, cadarn- hau; sylfaenu</i>
En-treat-y, <i>atolwg, deisyfiad, dymuniad</i>	Es-ti-mate, <i>cyfrif, tybgyfrif; priso</i>
En-vel-ope, <i>amlen, gorchudd, amwisg</i>	E-ter-nal, <i>y Tragwyddol; tra- gwyddol</i>
En-vel-op, <i>cuddio, gorchuddio, amlenu</i>	E-va-sion, <i>gocheliad, ciliad, dichell</i>
En-vi-ous, <i>cenfigenus; gelynnol</i>	Ev-er-more, <i>yn wastadol, yn barhäus; byth</i>
En-vi-ron, <i>amgylchu, cylchynu</i>	Ev-e-ry, <i>pob; pawb</i>
En-vi-rons, <i>amgylchoedd, cylch- ynau</i>	Ev-i-dence, <i>prawf, tystiolaeth; amlygrwydd: profi, tystio, amlygu</i>
Ep-i-cure, <i>ghoth, gloddestwr; moethyn</i>	Ev-i-dent, <i>amlwg, eglur, hynod</i>
Ep-i-gram, <i>englyn, pennill</i>	Ex-ac-tion, <i>myniad, treisgod- iad; gormes</i>
E-pis-tle, <i>llythyr, epistol</i>	Ex-act-ness, <i>manyldeb, cywir- deb</i>
Ep-i-taph, <i>beddargraff, beddys- grif</i>	Ex-act-ly, <i>yn gywir, yn fawrol</i>
Ep-i-thet, <i>cyfenw, ansoddair, chwanegair: enwi, cyfenwi; ansoddenwi</i>	Ex-am-ine, <i>holi, chwilio, ymos- yn am; ystyried; profi</i>
E-qua-tion, <i>cyfartaliad; cym- medriad</i>	Ex-am-ple, <i>engraifft, cynllun; siampl</i>
E-qua-tor, <i>cyhydedd, llinyn y cyhydedd</i>	Ex-ca-vate, <i>ceuo, cafnu, cloddio</i>
E-qui-nox, <i>cyhydnos; alban</i>	Ex-ceed-ing, <i>rhagorol; dir- fawr; rhagorddwyyn</i>
E-qui-page, <i>taclau, trec; add- urnwisg</i>	

Ex-cel-lence, <i>rhagoriaeth, ardderchogrwydd</i>	Ex-pen-sive, <i>treulfawr, costus; drud</i>
Ex-cel-lent, <i>rhagorol, godidog, enwog</i>	Ex-pi-ate, <i>dyhuddo; dyhuddo âg aberth; iawnu</i>
Ex-cep-tion, <i>eithrad, eithriad; gwrthddadl</i>	Ex-plic-it, <i>eglur, amhog; pendant</i>
Ex-ces-sive, <i>gormodol, dirfawr; anghymmedrol</i>	Ex-plo-sion, <i>ffrwydriad, ergyd; rhuthr</i>
Ex-cheq-uer, <i>trysorlys, syllty: cyllidlysio</i>	Ex-pres-sion, <i>mynegiad, adroddiad; ymadrodd; gwasgiad</i>
Ex-cise-man, <i>cyllidydd, tollydd; chwilgi</i>	Ex-pres-sive, <i>mynegol, traethol; darluniadol</i>
Ex-clu-sion, <i>bwriad allan; gwrthodiad</i>	Ex-press-ly, <i>yn eglur; yn bendant, yn hysbys</i>
Ex-clu-sive, <i>allgauadol; eithrol; oddi eithr</i>	Ex-pul-sion, <i>taftiad allan, ymlidiad</i>
Ex-cul-pate, <i>difeio, esgusodi; rhyddhau</i>	Ex-qui-site, <i>rhagorol, godidog; dewisedig; manwl, perfffaith</i>
Ex-cur-sion, <i>gwib, gwibdaith; tramwyad</i>	Ex-ten-sion, <i>ystyniad; eangiad, helaethiad</i>
Ex-e-cute, <i>gwneuthur, cyflawni; marwolaethu</i>	Ex-ten-sive, <i>helaeth, eang; mawr</i>
Ex-er-cise, <i>ymarfer; gorchwyl: arfer, ymarfer</i>	Ex-tin-guish, <i>diffoddi, diffodd; dilëu</i>
Ex-er-tion, <i>ymegniad, ymdrech-iad; cais</i>	Ex-tir-pate, <i>diwreiddio, dinys-trio; symmud</i>
Ex-haus-tion, <i>dyhysbyddiad; blinder</i>	Ex-tor-tion, <i>cribdddail, treisiad; gorthrwm</i>
Ex-hib-it, <i>prawfysgrif: dangos, arddangos</i>	Ex-trac-tion, <i>tyniad, tyniad allan, llinach</i>
Ex-i-gence, <i>angen, eisiau; cyfyngder</i>	Ex-treme-ly, <i>yn eithaf; dros ben; yn aruthr</i>
Ex-i-gent, <i>rheidwys; angen-rheidiol; cyfyng</i>	Ex-tri-cate, <i>rhyddhau, dad-rysu; dadblygu</i>
Ex-ist-ence, <i>bod, hanfod; bywyd; parhâd</i>	Ex-trin-sic, <i>allanol; ammhri-odol</i>
Ex-ist-ent, <i>yn bod; hanfodol; ar gael</i>	Ex-u-viæ, <i>pl. ystelion, diosg-ion</i>
Ex-pan-sion, <i>llediad, taeniad; helaethiad</i>	Eye-serv-ice, <i>llgad-wasanaeth</i>
Ex-pe-dite, <i>brysio; rhwydd-hau; brysiol</i>	Eye-wit-ness, <i>llygattyst, golyg-dyst</i>

Fab - ri - cate, <i>adeiladu ; gwneuthnr ; dyfeisio</i>	Fer-ven-cy, <i>gwresogrwydd ; brwdfrydedd</i>
Fa-ce-tious, <i>digrif, cellweirus, llawen</i>	Fes-ti-val, <i>gwyl ; gwoledd ; gwoleddol ; llawen</i>
Fac-to-ry, <i>gweithfa, gweithdy ; masnachfa</i>	Fil-a-ment, <i>edefyn ; mein-wreiddyn</i>
Fac-ul-ty, <i>gallu, medr, teithi, medrusrwydd</i>	Fi-nal-ly, <i>yn ddiweddas, yn olaf ; o'r diwedd</i>
Faith-ful-ness, <i>ffyddlondeb ; gonestrwydd</i>	Fir-ma-ment, <i>ffurfafen, wybr, entrych</i>
Fal-la-cious, <i>twyllodrus, dichell-gar</i>	Fis-tu-la, <i>pibell ; pibglwyf</i>
Fal-la-cy, <i>twyll, lledrith, hud-oliaeth</i>	Flat-ter-er, <i>gwenieithiwr, truthiwr</i>
Fal-si-fy, <i>ffugio ; celwyddo ; gwyrddroi</i>	Flat-u-lence, <i>gwyntogrwydd, gwyntchwydd</i>
Fal-ter-ing, <i>gwendid ; attal dy-wedyd</i>	Flat-u-lent, <i>gwyntog, chwydd-edig ; gwag</i>
Fam-i-ly, <i>teulu, tylhwyth ; gwaedoliaeth</i>	Flex-i-ble, <i>hyblyg, ystwyth ; anwadal</i>
Fa-mil-iar, <i>cyfaill, cydnabod ; teuluaid ; cyfeillgar ; cyn-nesin</i>	Flour-ish-ing, <i>blodewog, blag-urol ; llwyddiannus</i>
Fan-ci-ful, <i>dychymmygol, coeg-dybus</i>	Fluc-tu-ate, <i>tonio ; bwhuman ; petruso</i>
Fan-tas-tic, <i>gwamalddyn ; dychymmygol</i>	Flu-en-cy, <i>ffrydiolrwydd ; hy-awdledd</i>
Fas-ci-nate, <i>swyno, rhinio, hudo</i>	Fo-li-o, <i>dalen lawn</i>
Fa-tal-ly, <i>yn angeuol ; mewn angen</i>	For-as-much, <i>yn gymaint, gan, o herwgdd, am</i>
Fath-om-less, <i>diwaelod ; anam-gyffred ; dwfn</i>	For-bear-ance, <i>dyoddefgaroch, ymaros</i>
Fa-vour-ite, <i>hoffddyn, anwilyd, hoffyn</i>	For-bid-den, <i>gwaharddedig, gwarafunedig</i>
Fel-low-ship, <i>cymdeithas ; cym-deithasu</i>	For-ci-ble, <i>cadarn, hyrym, nerthol</i>
Fel-o-ny, <i>cyflafan ; lladrad</i>	For-eign-er, <i>alldud, estron</i>
Fem-in-ine, <i>benywol, menyw-aidd ; tyner</i>	Fore-know-ledge, <i>rhagwybod-aeth</i>
Fe-ro-cious, <i>ffyrnig, creulawn, brochwyllt</i>	For-get-ful, <i>anghofus</i>
	For-feit-ure, <i>collediad, fforffed-iaid</i>
	For-give-ness, <i>maddeuant, goll-yngdod</i>

For-giv-ing, *maddcugar* ; *tru-garog*

For-ma-tion, *ffurfiad*, *lluniad*

For-mer-ly, *gynt*, *cyn hyn*, *er ystalm*

For-mu-la, *ffurfreol*, *ffurf*

For-ti-fy, *cadarnhau* ; *caeru*, *cryfhau*

For-tu-nate, *ffyniannus*, *ffod-iog*

Foun-da-tion, *sail*, *sylfaen*

Fran-gi-ble, *hydor*, *breuol*

Fra-ter-nal, *brawdol*, *brawd-gar*

Frat-ri-cide, *brawd-laddiad*

Fraud-u-lence, *dichellgar*, *twyll-garwch*

Fraud-u-lent, *twyllodrus*

Friv-o-lous, *dibwys*, *disylhwedd*

Frol-ic-some, *gorhoenus*, *chwar-eugar*

Front-is-piece, *tahwyneb* ; *gwy-neblun*

Fro-ward-ness, *afrywiogrwydd*

Fruc-ti-fy, *cnydio* ; *ffrwythian-nu*

Fu-gi-tive, *ffoadur* ; *ffoad-urus*

Ful-mi-nate, *taranu* ; *bygwoth*

Fun-da-ment, *yr eisteddfa*, *rhofr*

Fu-ner-al, *angladd* ; *angladdol*

Fu-ri-ous, *ffyrnig*, *gorphwyllog*

Fur-nish-ing, *diwalliad* ; *dod-refniad*

Fur-ni-ure, *dodrefn* ; *trec*, *tac-lau*

Fur-ther-ance, *rhwyddhâd* ; *cynnorthwy*

Fur-ther-more, *ym mhellach*, *heb law hyny*

Fu-si-ble, *toddadwy*, *hydawdd*

Ga-bi-on, *caergawell*, *differ-gawell*

Gal-lant-ry, *dewredd*, *gwrol-deb*

Gal-ler-y, *oriel*, *uwchlawr*

Gal-van-ism, *trydanïaeth met-telaidd*

Gar-ri-son, *gwarchadlu* ; *am-ddiffynfa* ; *gwarchlueddu*

Gath-er-ing, *cynnulliad* ; *crawn-iad*

Gaz-et-teer, *cyhoeddwr newyddion*, *darlundraith*

Gel-a-tine, *ceuledig*

Gen-er-al, *cadflaenor* ; *cyff-redin* ; *mynych* ; *cyffredinol*

Ge-ni-al, *genedigol* ; *rhywiog* ; *llon*

Gen-er-ous, *haelionus*, *rhwydd-galon*

Ge-ni-us, *athrylith*, *anian*, *awen*

Gen-teel-ness, *boneddigeidd-rwydd*

Gen-tle-man, *boneddwr*

Gen-tle-ness, *addfwynder*, *tir-iondeb*

Gen-u-ine, *pur*, *digymmysg*

Germ-in-ate, *blaguro*, *egino*

Gid-di-ness, *penddaredd* ; *y bendro*

Gi-gan-tic, *cawraidd*, *dirfawr*

Glo-ri-fy, *gogoneddu* ; *mawrygu*

Glos-sa-ry, *geirddedhonglydd* ; *geirlyfr*

Glu-tin-ous, *gludiog*

Glut-ton-y, *glythineb*, *bolrythi*

God-li-ness, *duwioldeb*, *dwy-folder*

Gor-man-dize, *bolrythu*

Gov-ern-ess, *llywiadures* ; *athrawes*

Gov-ern-ing, <i>llywiad : yn llyw- io</i>	Hes-i-tate, <i>amneu, petruso</i>
Gov-ern-ment, <i>llywoodraeth</i>	Hex-a-gon, <i>chwechochrog</i>
Gra-da-tion, <i>graddiad, esgyn- iad</i>	Hi-ber-nal, <i>gauafaid</i>
Grad-u-al, <i>graddol, graddes- gynol</i>	Hid-e-ous, <i>hyll, erchyll</i>
Grad-u-ate, <i>graddohor, urdd- awg : graddio, graddoli</i>	High-mind-ed, <i>uchelfrydig, trahaus</i>
Grand-ju-ry, <i>uchelreithwyr</i>	Hin-der-ance, <i>rhwystr, lludd</i>
Grate-ful-ness, <i>diolchgarwch</i>	His-to-ry, <i>hanes; hanesydd- iaeth</i>
Grat-i-fy, <i>boddhau ; gwobrwyo</i>	Hith-er-to, <i>hyd yma, hyd yn hyn</i>
Grat-i-tude, <i>diolchgarwch, iolwch</i>	Hom-i-ly, <i>byrdraith</i>
Greed-i-ness, <i>aingc, awch, gwangc</i>	Hon-est-y, <i>uniondeb ; rhin</i>
Guar-an-tee, <i>gwarantydd : gwarantu</i>	Ho-ri-zon, <i>terfnyngylch, gorwel</i>
Guard-i-an, <i>gwarchodwr</i>	Hor-ri-ble, <i>erchyll, ofnadwy</i>
Gut-tur-al, <i>cegaidd ; garw sein- iol</i>	Horse-man-ship, <i>marchwriaeth</i>
Gym-nas-tic, <i>gorchestol</i>	Hos-pi-tal, <i>ysbytty, clafdy</i>
Hand-i-ly, <i>yn hylaw, yn fedrus</i>	How-be-it, <i>er hyny, er hyn oll</i>
Hand-ker-chief, <i>cadach, llaw- foled</i>	Hu-man-kind, <i>dynolryw</i>
Har-mo-ny, <i>cynghanedd, cy- sondeb</i>	Hu-mor-ous, <i>penchwbiban ; dig- rif</i>
Heart-i-ly, <i>yn galonog ; o'r galon</i>	Hur-ri-cane, <i>hyrddwynt, cor- wynt</i>
Heav-en-ly, <i>nefolaid, nefawl</i>	Hus-band-man, <i>arddwr, am- aethydd</i>
Heav-i-ly, <i>yn drwm, yn bwysig</i>	Hus-band-ry, <i>llafuriaeth, am- aethyddiaeth</i>
Hem-i-sphere, <i>haner pelen, ar- ddrych</i>	Hy-drau-lics, <i>awelliaeth</i>
Hence-for-ward, <i>bellach, rhag- llaw</i>	Hy-dro-gen, <i>ulai</i>
Hep-ta-gon, <i>seithochrog</i>	Hyp-o-crite, <i>rhagrithiwr</i>
Here-af-ter, <i>ar ol hyn, wedi hyn, rhagllaw</i>	I-ci-cle, <i>cloyn ia, cloch ia</i>
Her-e-sy, <i>geulith, geugred, he- resi</i>	I-de-a, <i>meddylddrych ; amgyff- red</i>
Her-it-age, <i>etifeddiaeth, treftad- aeth</i>	Id-i-om, <i>ieithwedd</i>
	Id-i-ot, <i>hurty, gwirionyn</i>
	I-dle-ness, <i>segurdod, diogi</i>
	Ig-no-ble, <i>anenwog, gwael</i>
	Ig-no-rance, <i>anwybodaeth, an- nysg</i>
	Ig-no-rant, <i>anwybodus, an- hyddysg</i>
	Il-le-gal, <i>anghyfreithlawn</i>

Il-lic-it, <i>anghyfreithlawn, an-nheg</i>	Im-pris-on, <i>carcharu, caethiwo</i>
Il-na-ture, <i>drwg dymher</i>	Im-prop-er, <i>anghymwys, an-addas</i>
Il-lus-trate, <i>gloywi ; egluro, amlygu</i>	Im-prove-ment, <i>diwygiad, gwelliant</i>
Im-ag-ine, <i>dychymmygu, tybio</i>	Im-pru-dence, <i>annoethineb, ffoledd</i>
Im-be-cile, <i>diallu, dirym, egwan</i>	Im-pru-dent, <i>anghall, anhybwyll</i>
Im-burse-ment, <i>cost, traul</i>	Im-pu-dence, <i>digywilidd- dra</i>
Im-i-tate, <i>dynwarded, efelychu</i>	Im-pu-dent, <i>haerllug, digywilidd</i>
Im-mi-nent, <i>cyfagos ; bygythiol</i>	Im-pul-sion, <i>ffwyrad, gyrawd</i>
Im-mod-est, <i>aflednais ; anniwair</i>	Im-pul-sive, <i>dirgymhellawl</i>
Im-mor-al, <i>anfoesol, anfucheddol</i>	In-car-nate, <i>mewn cnawd</i>
Im-mor-tal, <i>anfarwol, didrange</i>	In-cen-tive, <i>cynhyrriad ; cynnyrfaol</i>
Im-par-tial, <i>diduedd, anmhleidgar</i>	In-ces-sant, <i>dibaid, didor</i>
Im-pa-tience, <i>diamynedd-garwch</i>	In-ci-dence, <i>damwain, dygwyddiad</i>
Im-pa-tient, <i>diamynedd, anoddefgar</i>	In-ci-dent, <i>damweiniol</i>
Im-peach-ment, <i>cyhuddgwyn : achwyn ; attalfa</i>	In-cis-ion, <i>haciad, toriad</i>
Im-per-fect, <i>anmherffaith, diffygiol</i>	In-cite-ment, <i>annogiad</i>
Im-pli-cate, <i>cymhlethu ; cydgynnwys</i>	In-cle-ment, <i>gerwin, afrywiog</i>
Im-plic-it, <i>cuddgasgliadol ; diymchwiliad</i>	In-com-mode, <i>rhwystro</i>
Im-port-ance, <i>pwys ; cynnwysiad, ystyr</i>	In-com-pact, <i>anghryno</i>
Im-port-ant, <i>pwysfawr, dirfawr</i>	In-com-plete, <i>anghyfan, ang-hwbl</i>
Im-pos-tor, <i>twyllwr, hudwr</i>	In-cor-rect, <i>anghywir, gwallus</i>
Im-pos-ture, <i>twyll, hudwaith</i>	In-cor-rupt, <i>anllygredig, dilogwr</i>
Im-po-tent, <i>analluog, dinerth</i>	In-cu-bate, <i>dëor</i>
Im-pre-cate, <i>deisyfu drwg, rhegu</i>	In-cum-bent, <i>perchenog byw-iolaieth</i>
Im-pres-sion, <i>argraffiad ; ar-graff</i>	In-cur-sion, <i>ymgyrch, rhuth-daith</i>
	In-debt-ed, <i>dyledus ; rhwym-edig</i>
	In-de-cent, <i>anweddaidd, an-hardd</i>
	In-dent-ure, <i>celrwymiad</i>
	In-di-cate, <i>dangos, mynegi</i>

In-dict-ment, <i>cyhudd, cyhudd-gwyn</i>	In-flu-ence, <i>dylanwad : dylanwadu</i>
In-di-gence, <i>angenocydd, tlodi</i>	In-form-er, <i>hysbyswr ; achwynwr</i>
In-di-gent, <i>angenus, tlawd</i>	In-fringe-ment, <i>trawsdoriad, toriad</i>
In-dig-nant, <i>digllawn, ffromddig</i>	In-fu-sion, <i>tywalltiad, mwydiad</i>
In-di-rect, <i>anghyfeiriol ; an-nheg</i>	In-fu-sive, <i>trwythol, mwydol</i>
In-dis-creet, <i>anghall, ansynwyrol</i>	In-hab-it, <i>cartrefu, cyfanneddu</i>
In-dis-pose, <i>anaddasu ; an-nhueddu</i>	In-her-ence, <i>glyniad, ymlyniad</i>
In-dis-tinct, <i>aneglur, anhyglyw</i>	In-her-ent, <i>cynenid ; dwfnlynol</i>
In-do-lence, <i>segurydd, diogi</i>	In-her-it, <i>etifeddu ; meddiannu</i>
In-do-lent, <i>swrth, dioglydd</i>	In-hu-man, <i>creulawn, annynol</i>
In-duce-ment, <i>annogaeth ; cymhelliad</i>	In-jec-tion, <i>chwistrelliad i fewn</i>
In-dul-gence, <i>anwes ; cyd-ddyg-iad ; tynerwch</i>	In-i-tial, <i>dechreuol, egwyddorol</i>
In-dul-gent, <i>anwesgar ; tra-thyner</i>	In-i-tiate, <i>egwyddori ; derbyn i fewn</i>
In-dus-try, <i>diwydrydd, dyfalwch</i>	In-junc-tion, <i>gorchmymyn, archiad</i>
In-fam-ous, <i>gwaradwyddus, gwarthus</i>	In-ju-ry, <i>cam, sarhad, niwed</i>
In-fa-my, <i>anair, enllib, gwaradwydd</i>	In-jus-tice, <i>anghyfiawnder, cam</i>
In-fan-cy, <i>mabandod, mebyd</i>	In-ner-most, <i>nesaf i fewn</i>
In-fant-ry, <i>milwyr traed ; peddydd</i>	In-no-cence, <i>diniweidrwydd</i>
In-fec-tion, <i>llwgr, haint</i>	In-no-cent, <i>diniweid, dieuog</i>
In-fec-tious, <i>heintus, adwythig</i>	In-qui-ry, <i>ymofyniad, chwiiliad</i>
In-fer-ence, <i>casgliad</i>	In-ser-tion, <i>gosodiad i fewn</i>
In-fer-nal, <i>uffernol, dieflig</i>	In-sin-cere, <i>anghywir, rhag-rithiol</i>
In-fi-del, <i>anffyddiwr ; anffydd-iog</i>	In-sip-id, <i>distlas ; merf</i>
In-fi-nite, <i>anfeidrol, annher-synol</i>	In-si-tion, <i>impiad, iſp</i>
In-flec-tion, <i>plygiad i mewn ; croesogwyddiad</i>	In-so-lence, <i>trahausder, gor-hylder</i>
In-flic-tion, <i>cosproddiad, dial</i>	In-so-lent, <i>haerllug, taeg</i>
	In-sol-vent, <i>methdalwr</i>
	In-so-much, <i>yn gymaint, gan ; hyd oni, fel, nes</i>
	In-spec-tion, <i>gorucholygiad</i>
	In-spect-or, <i>golygwr, goruch-wyliwr</i>

In-stal-ment, <i>urddiad ; rhan dakiad</i>	In-ter-pose, <i>myned rhwng, cyf-ryngu</i>
In-stant-ly, <i>yn daer, yn ddyfal ; yn ddioed</i>	In-ter-pret, <i>dehongli ; cyfieithu</i>
In-sti-gate, <i>cynhyrfu, annog</i>	In-ter-sect, <i>cynghroesi</i>
In-sti-tute, <i>egwyddor ; gosod-edigaeth : gosod, sefydlu ; addysgu</i>	In-ter-val, <i>cyfrwng ; hamdden</i>
In-struc-tion, <i>addysg, hyfforddiad</i>	In-ter-vene, <i>cyfryngu, dyfod rhwng</i>
In-stru-ment, <i>peiriant, offeryn</i>	In-ter-view, <i>cyfwrch, ymgysf-arfod</i>
In-su-late, <i>ynysu</i>	In-test-ate, <i>heb ewyllys, ang-hymyn</i>
In-sult-ing, <i>diystyrllyd, gwa-t-warus</i>	In-tes-tine, <i>tufewinol, cartrefol</i>
In-sur-ance, <i>diogeliad, digoll-ediad</i>	In-tes-tines, <i>ymysgar, perfedd</i>
In-sur-gent, <i>gworthryfelor</i>	In-ti-mate, <i>cyfaill ; cyfeillgar : arwyddo</i>
In-te-ger, <i>cyfanrif, cyfan-gorff</i>	In-trep-id, <i>gwrol, diofn, eon, hy</i>
In-te-gral, <i>symawl, cyfan</i>	In-tri-cate, <i>dyrys, rhwystrus</i>
In-tel-lect, <i>deall, dealltworiaeth ; synwyr</i>	In-trin-sic, <i>priodol, hanfod, cymmwynol</i>
In-ten-tion, <i>amcan, bwriad</i>	In-tro-duce, <i>arwain i fewn</i>
In-ter-cede, <i>myned rhwng ; cyf-ryngu</i>	In-tru-sion, <i>ymwithiad, gor-mesiad</i>
In-ter-cept, <i>rhwystro, attal</i>	In-va-lid, <i>methfilwr, un meth-edig ; gwan, dirym</i>
In-ter-course, <i>rhyddrediad ; cydgyfeillach</i>	In-va-sion, <i>rhuthrgyrch, ymos-odiad</i>
In-ter-dict, <i>gwahardd ; esgy-muno</i>	In-va-sive, <i>traisruthrol, rhuth-rol</i>
In-ter-est, <i>budd, elw ; llog : cynhyrfu ; bod mewn gofal</i>	In-vei-gle, <i>twylllo, llithio, hudo</i>
In-ter-fere, <i>cyfryngu, ymyru</i>	In-ven-tion, <i>dyfais, darfedd-yliaid</i>
In-ter-im, <i>cyfamser, cyfrwng</i>	In-vest-ment, <i>gwisgad ; urdd-iad ; gwarchead</i>
In-ter-line, <i>rhwnglinellu</i>	In-un-date, <i>llifeirio a dwfr, gorlifo</i>
In-ter-lude, <i>coegchware</i>	Ir-ri-gate, <i>dyfrhau ; dyfru</i>
In-ter-ment, <i>claddiad, cladd-edigaeth</i>	Ir-ri-tate, <i>ystuno, herio, cyn-hyrfu</i>
In-ter-mit, <i>dyspeidio, peidio</i>	It-er-ate, <i>ailldwywed</i>
In-ter-mix, <i>cymmysgu, cydgym-mysgu</i>	Jeal-ous-y, <i>eiddgedd ; drwg-dyb</i>
In-ter-nal, <i>mewn, o fewn</i>	Jeop-ard-y, <i>perygl, enbydrwydd</i>

<p> Jour-ney-man, <i>hurweithiwr</i> Jo-vi-al, <i>digriflon, llon</i> Joy-ful-ness, <i>lloniant, llawen- ydd</i> Ju-bi-lee, <i>gwyl gyhoedd, Ju- bili</i> Ju-di-cious, <i>call, deallus, syn- wyrol</i> Judg-ment-seat, <i>gorsedd barn</i> Jus-ti-fy, <i>cyfiawnhau, dieuogi</i> Ju-ve-nile, <i>mabin, ieuengaid</i> Kid-nap-per, <i>lleidr personau</i> La-bi-al, <i>gwefusawl, gwestol</i> La-bour-er, <i>gweithiwr, ymboen- wr</i> La-bour-ing, <i>yn ymboeni, yn ymegnio</i> Lab-y-rinth, <i>bachdrofa</i> Lac-er-ate, <i>rhwygo, dryllio, darnio</i> La-con-ic, <i>byreiriog, talfyr</i> La-i-ty, <i>llëygion, gwyr llëyg</i> Land-hold-er, <i>tirddaliwr</i> Lar-ce-ny, <i>lladrad, chwiolad- rad</i> Lat-i-tude, <i>lledred, llydander</i> Lat-ter-ly, <i>yn ddiweddar</i> Laud-a-ble, <i>canmoladwy, gwiw- glod</i> Laugh-a-ble, <i>chwerthinus, di- grifol</i> Law-ful-ness, <i>cyfreithlondeb</i> Lax-a-tion, <i>rhyddhad, llacâd</i> Lax-i-ty, <i>rhyddni, y dolur rhydd</i> La-zi-ness, <i>diogi; seguryd</i> Leg-a-cy, <i>cymynrodd</i> Le-ga-tion, <i>cenadwriaeth</i> Leg-i-ble, <i>darllenadwy; eglur</i> Leg-is-late, <i>gwneud deddfau</i> Le-ni-ent, <i>tyner, esmwyth</i> Lep-ro-sy, <i>gwahanglwyf</i> </p>	<p> Leth-ar-gy, <i>yr hunghwyf, gor- chwsg</i> Li-a-ble, <i>darostyngedig, rhwym- edig</i> Lib-er-al, <i>hael; rhydd, dirag- farn</i> Lib-er-ate, <i>rhydhau, gollhong</i> Lib-er-tine, <i>un penrydd; ang- hrefyddol</i> Lib-er-ty, <i>rhyddid, braint; hyf- der</i> Li-bra-ry, <i>llyfrgell, llyfrgrawn</i> Li-cen-tious, <i>penrydd, afreolus</i> Lieu-ten-ant, <i>rhaglaw</i> Lig-a-ment, <i>rhwymyn, gieuyn</i> Like-li-hood, <i>tebygolïaeth</i> Lin-e-age, <i>ach, llinach, hil</i> Liq-uid-ate, <i>toddi; lleihau</i> Lit-er-al, <i>llythrenol</i> Lit-ur-gy, <i>gweddi, ffurf o wedd- ïau</i> Live-li-hood, <i>bywiolaeth, cyn- nafiaeth</i> Log-a-rithm, <i>dirprwyrn</i> Lo-gi-cian, <i>rhesymegwr, dad- leuydd</i> Lon-gi-tude, <i>hirder, hydred</i> Lo-qua-cious, <i>siaradus, tafod- rydd</i> Lot-ter-y, <i>cwtos; damwein- iaeth</i> Love-li-ness, <i>hawddgar</i> Lov-ing-ly, <i>yn hawddgar</i> Loy-al-ty, <i>ffyddlondeb, cywir- edd</i> Lu-cra-tive, <i>ennillfawr, mael- fawr</i> Lu-di-crous, <i>digrifol, ysmala</i> Lum-ba-go, <i>lloynwst</i> Lu-min-ous, <i>goleu, goleufawr</i> Lu-na-cy, <i>lloerawl, lleuadol</i> Lu-na-tic, <i>lloerigyn; lloerig</i> </p>
--	---

Lux-u-ry, *gloddest, rhysedd*
Mac-er-ate, *teneuâu ; mwydo*
Mag-a-zine, *arfyd, ystôrdy*
Ma-gi-cian, *swynwr, dewin*
Mag-is-trate, *swyddog, hedd-
 ynad*
Mag-ni-fy, *mawrygu, mwyhau*
Mag-ni-tude, *maint, mawdrda*
Maid-ser-vant, *gwasanaeth-
 ferch*
Main-te-nance, *cynnalïaeth*
Ma-jes-ty, *mawrhydi*
Mal-a-dy, *clefyd, dolur*
Mal-con-tent, *gworthryfelwr ;
 anfoddog*
Ma-li-cious, *cenfigennus, dygas-
 og*
Ma-lig-nant, *athryfgar, anian-
 ddwrwg*
Man-a-cle, *llawhual, llawethar*
Man-age-ment, *llywiadaeth,
 trefniad*
Man-a-ger, *trefnwr, rheolwr*
Man-ci-pate, *caethiwo ; trosi
 meddiant*
Man-i-fest, *elgur, goleu : am-
 lygu, dangos*
Man-i-fold, *amryw, aml, lluosog*
Man-ner-ly, *moesog, moesgar*
Ma-nœu-vre, *dyfais, cyfrwys-
 waith*
Man-slaugh-ter, *dynladdiad*
Man-u-al, *llawlyfr, perthynol
 i'r llaw*
Man-u-script, *ysgrifen ; ysgrif-
 waith*
Mar-i-time, *morawl, arfor*
Mar-in-er, *morwr, llongwr*
Mar-tyr-dom, *merthyrdod*
Mar-vel-ous, *rhwyfeddol, ar-
 uthrol*
Mas-cu-line, *gwryw ; dynol*

Mas-sa-cre, *galanasdra : cig-
 yddio*
Mas-ter-ly, *trachywrain ; meis-
 trawl*
Mas-ti-cate, *dygnoi, cnoi*
Ma-ter-nal, *mamaidd, mamawl*
Mat-ri-cide, *mamladdiad*
Me-an-der, *dolystumio ; dolenu*
Meas-ure-ment, *meidraeth, mes-
 uriant*
Me-chan-ic, *gallofydd, celfydd-
 ydwr ; gallofyddol, llaw-
 weithiol*
Me-di-ate, *cyfryngol ; canol-
 aidd ; cyfryngu, eiriol*
Med-i-cal, *meddygol, meddyg-
 inïaethol*
Med-i-cine, *meddyginïaeth*
Med-i-tate, *myfyrio, medd-
 ylio*
Me-di-um, *cyfrwng ; y canol*
Mel-o-dy, *peroriaeth, melys-
 gerdd*
Mem-o-ry, *côf ; coffadwriaeth*
Men-di-cant, *cardotyn ; car-
 dotlyd : cardota*
Me-ni-al, *gwas, gweinidog ;
 teuluaid*
Mer-can-tile, *marchnadol, mas-
 naehol*
Mer-chan-dize, *masnachydd-
 iaeth ; masnachu*
Mer-ci-ful, *trugarog, tosturiol*
Mer-cu-ry, *Mercher ; arian
 byw*
Mer-cy-seat, *trugareddfa*
Mer-ri-ly, *yn llawen, yn ddifyr-
 lon*
Mer-ri-ment, *llawenydd, digrif-
 wch*
Mes-sen-ger, *cenad, negesydd*
Met-a-phor, *traws-symmudiad*

Me-te-or, <i>awyrddân, goruchion-en</i>	Mor-al-ly, <i>yn foesol; yn deb-ygol</i>
Mi-cro-scope, <i>chwyddwydr</i>	More-o-ver, <i>ym mhellach; heb-law, hefyd</i>
Mid-sum-mer, <i>canol haf, alban hefin</i>	Mor-tal-ly, <i>yn farwol, yn ang-euol</i>
Mi-gra-tion, <i>mudiad, symmud-iad</i>	Mort-ga-gee, <i>arwystlwr, ech-wynwr</i>
Mi-li-tia, <i>meiwr</i>	Mor-ti-fy, <i>marwlygru, daros-twng</i>
Min-er-al, <i>miôn, mettel; mion-awl</i>	Moth-er-ly, <i>mamaidd, mamawl</i>
Min-ia-ture, <i>mân ddarlun</i>	Mo-tion-less, <i>digyffro, disym-mud</i>
Min-is-ter, <i>gweinidog; gweini</i>	Mov-a-ble, <i>symmudadwy</i>
Min-is-try, <i>gweinidogaeth; gweinidogion</i>	Moun-tain-er, <i>mynyddwr</i>
Mi-nute-ness, <i>manylrwydd</i>	Mount-ain-ous, <i>mynyddig</i>
Mir-a-cle, <i>gwyrth, rhyfeddod</i>	Mu-ci-lage, <i>sudd; llysnafedd</i>
Mis-ap-ply, <i>cambriodoli, cam-arfer</i>	Mul-ti-ply, <i>lliosi, lliosogi</i>
Mis-be-have, <i>camymddwyn</i>	Mul-ti-tude, <i>lliaws, tyrfa</i>
Mis-chiev-ous, <i>diriad, drygion-us</i>	Mur-der-ous, <i>llofruddiog, gwaedlyd</i>
Mis-er-y, <i>trueni, adfyd; gofid</i>	Mu-sic-al, <i>cerddgar, cyngan-eddol</i>
Mis-for-tune, <i>anffawd, anhap</i>	Mu-si-cian, <i>cerddor, cyngan-eddwr, tantwr</i>
Mit-i-gate, <i>esmwythau, llin-iaru</i>	Mu-ta-ble, <i>anwadal, cyfnew-idiol</i>
Mod-er-ate, <i>cymmedrol, canol-ig; cymmedroli; arafu</i>	Mu-ta-tion, <i>newidiad, cyfnew-idiad</i>
Mod-est-y, <i>gwylder, lledneis-rydd</i>	Mu-ti-late, <i>anafu, hacru, ef-ryddu</i>
Mod-i-fy, <i>dullio, agweddu</i>	Mu-ti-ny, <i>terfysg; terfysgu, gwrthgodi</i>
Mod-u-late, <i>cyweirio llais</i>	Mu-tu-al, <i>cy, cyd, cyf</i>
Moi-e-ty, <i>hanner, hannerig</i>	Mys-ter-y, <i>dirgelwch; cyfrin-iaeth</i>
Mo-ment-ous, <i>pwysfawr, pwys-ig</i>	Na-ked-ness, <i>noethni, llym-dra</i>
Mo-ment-um, <i>egni; rhuthr, gor-fod</i>	Nar-ra-tion, <i>traethiad, adrodd-iaid, hanes</i>
Mon-arch-y, <i>unbenaeth, brenin-iaeth</i>	Na-tion-al, <i>cenedlol; gwladol</i>
Mon-i-tor, <i>rhybyddiwr; cyng-horwr</i>	Nat-u-ral, <i>anianol, naturiol</i>
Mon-u-ment, <i>cofgolfn; bedd-adail</i>	

Nav-i-gate, <i>mordwyo, llong-iadu</i>	Ob-jec-tion, <i>gwrthddadl, gwrth-eb</i>
Ne-ga-tion, <i>nag, nacad, gwad</i>	Ob-jec-tive, <i>gwrthrychawl</i>
Ne-ga-tive, <i>nag, negyf: nacau, gomedd</i>	Ob-la-tion, <i>offrwm; rhodd</i>
Neg-lect-ful, <i>diofal, esgeulus</i>	Ob-nox-ious, <i>darostyngiedig, beius</i>
Neg-li-gence, <i>anofaledd, esgeulusdod</i>	Ob-serv-ance, <i>parch; cadwad</i>
Neg-li-gent, <i>esgeulus, diofal</i>	Ob-so-lete, <i>anarferedig, hen-aidd</i>
Nerv-ous-ness, <i>grymusder; gwendid</i>	Ob-sta-cle, <i>rhwystr, attalfa</i>
News-pa-per, <i>newyddor, newyddiadur</i>	Ob-sti-nate, <i>cildyn, cyndyn, gwrthnysig</i>
No-bod-y, <i>neb, neb un, undyn</i>	Ob-struc-tion, <i>rhwystr, ludd; tagfa</i>
No-ble-man, <i>dyledawg, pen-defig</i>	Ob-vi-ate, <i>rhagflaenu; rhagod</i>
Noc-tur-nal, <i>nosddeial; nosawl</i>	Ob-vi-ous, <i>amlwg, eglur</i>
No-mad-ic, <i>bugeilol; crwydrol</i>	Oc-ca-sion, <i>achlysur; achos: peru, achosi</i>
Nom-in-al, <i>enwawl; galwed-igol</i>	Oc-cu-py, <i>meddiannu; dal; trin; defnyddio</i>
Nom-in-ate, <i>enwi; galw; penodi</i>	Oc-cur-rence, <i>damwain, dygwyddiad</i>
Non-pa-reil, <i>peth digymhar; argrafflythrenau</i>	Oc-ta-gon, <i>wythochr</i>
Not-a-ble, <i>nodadwy, hynod; gofalus</i>	Oc-ta-vo, <i>llyfr wythblyg; wythblyg</i>
No-ti-fy, <i>hysbyu, cyhoeddi</i>	Oc-to-ber, <i>Hydref</i>
Nour-ish-ment, <i>maeth, meithriniaeth, ymborth</i>	O-di-ous, <i>cas, atgas; brwnt</i>
Nov-el-ty, <i>newydd-der, newydd-dra</i>	Of-fen-sive, <i>atgas, ffiaidd; rhwystrol</i>
No-vem-ber, <i>Tachwedd</i>	Of-fer-ing, <i>aberth, offrwm; offrymiad</i>
Nu-mer-al, <i>niferol, rhifol</i>	Of-fi-cer, <i>swyddwr, swyddol</i>
Nu-mer-ate, <i>rhifianu, rhifnodi</i>	Of-fi-cial, <i>is-swyddog; swyddol</i>
Nu-mer-ous, <i>rhifiog, lliosog</i>	O-mis-sion, <i>esgeulusiad; gwall</i>
Nurs-er-y, <i>maethdy; planigfa</i>	Om-nis-cience, <i>hollwybodaeth</i>
Nu-tri-ment, <i>maeth, lluniaeth</i>	Om-nis-cient, <i>hollwybodus</i>
Nu-tri-tion, <i>maeth, maethiad</i>	On-er-ous, <i>llwythfawr, trwm</i>
Ob-du-rate, <i>calongaled, anhyblyg</i>	O-pen-ly, <i>ar gyhoedd, yn amlwg</i>
Ob-e-lisk, <i>berna; bernod</i>	Op-er-ate, <i>gweithredu; eff-eithio</i>
	O-pin-ion, <i>tyb, meddwl; mympwy</i>

Op-pon-ent, <i>gorthwynebur ; gorthwynebol</i>	O-ver-flow, <i>arlanw ; gormod- edd : gorddylifo</i>
Op-por-tune, <i>prydawn ; addas</i>	O-ver-head, <i>yn uchel, uchben</i>
Op-po-site, <i>gorthwyneb ; cyf- erbyn</i>	O-ver-lay, <i>arllethu, gorwedd ar ; gorchuddio</i>
Op-pres-sion, <i>gorthrymder, gormes</i>	O-ver-look, <i>gorwyllo, goruch- wyllo ; esgeuluso</i>
Op-pres-sive, <i>gorthrymus, treis- iawl</i>	O-ver-plus, <i>sarid, gwarged, rhelyw</i>
Op-pres-sor, <i>gorthrymwr, gormeswr</i>	O-ver-sight, <i>amryfusedd ; arol- ygiaeth</i>
Op-ta-tive, <i>dymunedigol ; dy- munadwy</i>	O-ver-spread, <i>gordaenu, gor- chwalu, gorchuddio ; taenu</i>
Op-u-lence, <i>cyfoeth, golud</i>	O-ver-take, <i>gorddiwedd, gor- ddiwes, dal</i>
Op-u-lent, <i>cyfoethog, goludog</i>	O-ver-throw, <i>dadymchweliad : dymchwel</i>
Or-a-cle, <i>arma ; gwr doeth</i>	O-ver-whelm, <i>gorwasgu, llethu,</i>
Or-a-tion, <i>araeth, arawd, par- abl</i>	Out-ra-geous, <i>drygwyllt, ffyr- nig</i>
Or-a-tor, <i>areithiwr ; ymad- roddwr</i>	Out-ward-ly, <i>yn allanol, oddi allan</i>
Or-der-ly, <i>rheolaidd, trefnus, gweddaidd</i>	Pa-ci-fy, <i>dylhuddo, tawelu</i>
Or-di-nance, <i>deddf, cyfraith ; rheol ; gosodiad</i>	Pain-ful-ness, <i>poenusrwydd</i>
Or-di-nate, <i>trefnus : trefnu</i>	Pal-a-tine, <i>breiniog</i>
Or-gan-ic, <i>organaid ; offerynol</i>	Pal-i-sade, <i>palis, gwalc : pal- isio, cledrgau</i>
O-ri-ent, <i>dwyrain ; dysglaer</i>	Pal-pa-ble, <i>hydeiml, eglur, am- hug</i>
Or-i-gin, <i>henydd ; dechreu ; gwreiddyn</i>	Pal-pi-tate, <i>dychlamu ; curo</i>
Or-na-ment, <i>addurn ; hardd- wch : addurno</i>	Par-a-ble, <i>dammeg, ammeg</i>
Or-tho-dox, <i>iawnffyddiog, uniawnghred</i>	Par-a-dise, <i>paradiwys, gwynfa, nef</i>
Oth-er-wise, <i>amgen, onide, yn wrthwyneb</i>	Par-a-dox, <i>amrydyb, amgendyb</i>
O-ver-board, <i>tros y bwrdd, i'r mor</i>	Par-a-graph, <i>gwahanran</i>
O-ver-cast, <i>rhy dafl ; cymylu</i>	Par-al-lax, <i>amgenedigaeth</i>
O-ver-charge, <i>gorlwytho ; gor- ofyn</i>	Par-al-lel, <i>cyfochriad, cyfat- ebiad ; cyfochrol : cyfochri</i>
O-ver-come, <i>gorchfygu, gor- chafu</i>	Par-a-mount, <i>goruchel, uchaf, penaf</i>
	Par-a-mour, <i>cariadfab, cariad- ferch</i>

Par-a-pet, <i>canllawfur, gwalc-fur</i>	Pen-i-tent, <i>edifar, edifarus</i>
Par-a-phrase, <i>allair: aralleirio</i>	Pen-man-ship, <i>ysgrifen ddawn</i>
Pa-rent-al, <i>rhieniawol</i>	Pen-ny-worth, <i>ceiniogwerth</i>
Par-lia-ment, <i>senedd, seneddr</i>	Pen-sion-er, <i>gwobrwas, cyflog-ddyn</i>
Par-tak-er, <i>cyfranog, cyfran-ogwr</i>	Pen-ta-gon, <i>pumochr</i>
Par-tial-ly, <i>yn dueddgar; o ran</i>	Pen-te-cost, <i>y pentecost; y Sulgwyn</i>
Par-ti-cle, <i>arsill; mymryn; tip</i>	Pen-u-ry, <i>tlodi, anghen</i>
Par-ti-tion, <i>rhaniad; canolfur: rhanu</i>	Per-cep-tion, <i>gwelediad; syniad</i>
Part-ner-ship, <i>cyfrannogaeth, cydhawiaeth</i>	Per-cep-tive, <i>gwelediannol; syniol</i>
Pas-sa-ble, <i>hyffordd; derbyniol</i>	Per-cus-sion, <i>tarawiad, ergyd-iad</i>
Pas-sen-ger, <i>teithydd, tram-wywr</i>	Per-di-tion, <i>colledigaeth, dys-tryw</i>
Pas-sion-ate, <i>hyddig, nwyd-wyllt; traserchus</i>	Per-fec-tion, <i>perffeithdra</i>
Pass-o-ver, <i>Y Pasc</i>	Per-fect-ly, <i>yn berffaithgwbl</i>
Pas-to-ral, <i>bugeilgerdd; bugeil-iaidd</i>	Per-fid-ious, <i>twyllgar, brad-wrus</i>
Pat-en-tee, <i>braint-lythyrog</i>	Per-fo-rate, <i>tyllu; trydyllu</i>
Pat-ri-arch, <i>prifdad, patri-arch</i>	Per-for-mance, <i>cyflawniad; chware</i>
Pat-ron-age, <i>tadogaeth; nawdd</i>	Per-form-er, <i>cyflawnwr; chwa-rëydd</i>
Pay-a-ble, <i>dyledus, taladwy</i>	Per-il-ous, <i>perygylus, enbyd</i>
Peace-a-ble, <i>heddychlawen; dys-taw</i>	Pe-ri-od, <i>gwers; cyfnod; di-weddnod</i>
Pec-to-ral, <i>dwyfronawl, cyllaol</i>	Per-ish-ing, <i>hylwgr; darfod-edig</i>
Pe-cul-iar, <i>priod, priodol; en-wedigol</i>	Per-ma-nence, <i>parhad</i>
Ped-es-tal, <i>bôn colofn</i>	Per-ma-nent, <i>parhaus, sefyd-log</i>
Ped-i-gree, <i>âch, achwedd</i>	Per-mis-sion, <i>caniatâd, godd-efiad</i>
Pel-lu-cid, <i>tryloyw, gloyw, clær</i>	Per-ni-cious, <i>niweidiol, dinys-triol</i>
Pen-al-ty, <i>poen, cosp; dirwy</i>	Per-pe-trate, <i>drygweithredu, cyflafanu</i>
Pen-du-lum, <i>dibynai, dringlyn</i>	Per-qui-site, <i>adfael</i>
Pen-e-trate, <i>treiddio; amgyff-red</i>	Per-se-cute, <i>erlid, erlyn</i>
Pen-i-tence, <i>edifeirwoch, edifeir-iant</i>	

Per-se-vere, <i>parhau, para ; dyfal bara ; aros</i>	Plun-der-er, <i>anrheithiwr, ysbeiliwr</i>
Per-son-al, <i>dynsodawl ; person-nol ; perthynol i</i>	Po-et-ry, <i>awenyddiaeth, barddoniaeth</i>
Per-son-ate, <i>dynwared ; cynnyrcholi</i>	Poi-son-ous, <i>gwenwynig, gwenwynllyd</i>
Per-spec-tive, <i>golygawl, trylwg</i>	Pol-i-cy, <i>llywodraethyddiaeth ; callineb ; ysgriften digollediad</i>
Per-ti-nence, <i>cyfaddasrwydd</i>	Po-lite-ness, <i>moesgarwch, hyfoesedd</i>
Per-ti-nent, <i>perthynasol, cymhwys</i>	Pol-it-ic, <i>cyfrwysgall ; gwladol</i>
Per-u-sal, <i>tryddarlleniad, darlleniad</i>	Pol-it-ics, <i>llywod-ddysg, gwledychddysg</i>
Pes-ti-lence, <i>heintnod, y pla</i>	Pol-lu-tion, <i>halogiad, aflanad</i>
Pes-ti-lent, <i>heintnodawl, heintus</i>	Pol-y-gon, <i>amryochr</i>
Pe-ti-tion, <i>erfyniad, deiseb : erfynio, deisyf</i>	Pop-u-lace, <i>y cyffredin, y werin</i>
Pet-ri-fy, <i>caregu</i>	Pop-u-lar, <i>poblogaidd ; gwerinaidd</i>
Pet-u-lance, <i>crygnaws ; coegri</i>	Port-a-ble, <i>dygadwy, hyddwyn</i>
Pet-u-lant, <i>anniddig, anfoddog</i>	Port-er-age, <i>cyflog cludydd</i>
Phar-ma-cy, <i>cyfferiaeth</i>	Port-fol-io, <i>papyrgwd</i>
Phys-i-cal, <i>meddygol ; anianyddol</i>	Port-man-teau, <i>bolgan ; ysgil-gist</i>
Phy-si-cian, <i>meddyg, meddgydd</i>	Pos-i-tion, <i>cyflead, gosodiad ; sefyllfa</i>
Pi-e-ty, <i>duwiolfryd, duwioldeb</i>	Pos-i-tive, <i>gwiriawl ; sicr, penodol</i>
Pil-grim-age, <i>pererindod</i>	Pos-ses-sion, <i>meddiant, perchenogaeth</i>
Pi-lot-age, <i>llywiedyddiaeth</i>	Pos-ses-sive, <i>perchenawl, meddawl</i>
Pin-na-cle, <i>pinagl, uchelfaen</i>	Pos-ses-sor, <i>meddianydd ; perchen</i>
Pi-ra-cy, <i>morladrad, morysbail</i>	Pos-si-ble, <i>galluadwy ; posibl</i>
Pit-e-ous, <i>truenus, tosturus</i>	Pos-si-bly, <i>efallai ; ysgatfydd</i>
Pit-i-ful, <i>tosturus ; gresynol</i>	Post-of-ice, <i>llythyrdy, llythyrfa</i>
Plant-a-tion, <i>planfa, planigfa</i>	Po-ten-tate, <i>penadur, archdeyrn</i>
Plas-ter-er, <i>cymrydwor, plastrwr</i>	Po-ten-tial, <i>galluogol, galluadwy</i>
Plaud-a-ble, <i>canmoladwy, clodadwy</i>	Pot-ter-y, <i>crochenyddiaeth</i>
Plaus-i-ble, <i>ymddangosiadus ; golygus ; tybygol</i>	
Play-fel-low, <i>cydchwarëydd</i>	
Plen-te-ous, <i>llawn, helaethlawn</i>	
Plen-ti-ful, <i>helaeth, cyflawn</i>	
Pli-a-ble, <i>ystwyth, hyblyg</i>	

Pov-er-ty, <i>tlodi, anghen, eisiau</i>	Pre-tend-er, <i>ffuantwr, twyll-honwr</i>
Poul-ter-er, <i>adarwerthwr</i>	Pre-ten-sion, <i>rhith-hawliad</i>
Pow-er-ful, <i>galluog, nerthol</i>	Pre-vail-ing, <i>ffyniannus, tyciol</i>
Prac-ti-cal, <i>ymarferol, defnyddiol</i>	Prev-a-lence, <i>ffyniant, gorchafiaeth</i>
Prais-e-wor-thy, <i>cânmoladwy</i>	Prev-a-lent, <i>gorchfygawl, ffynawl</i>
Pre-cau-tion, <i>rhagocheliad : rhagrybyddio</i>	Pre-ven-tion, <i>rhagflaeniad ; lluddiad</i>
Pre-ce-dence, <i>blaenoriaeth, y blaen</i>	Pre-ven-tive, <i>cadwedydd, rhagflaenydd ; rhagflaenedigol</i>
Pre-ce-dent, <i>cynreol ; blaenorol</i>	Pre-vi-ous, <i>blaenorol, rhagblaen, cyn</i>
Prec-i-pice, <i>dibyn, diffwys</i>	Pri-ma-ry, <i>prif, cysefin, gwreiddiol ; cyntaf</i>
Pre-cis-ion, <i>manylrwydd</i>	Prim-i-tive, <i>cyntefig, cysefin ; prif</i>
Pre-cise-ly, <i>yn fanwl</i>	Prin-ci-pal, <i>pen, blaenor ; prif, penaf</i>
Pre-cur-sor, <i>blaenrhed, rhagflaenor</i>	Prin-ci-ple, <i>egwyddor ; gosodedigaeth : egwyddori ; dysgu</i>
Pred-i-cate, <i>adroddawl, darddelw : darddodi, rhagadrodd</i>	Pri-va-cy, <i>dirgelwch ; cyfrinach</i>
Pre-dic-tion, <i>rhagddwyediad</i>	Pri-va-teer, <i>herwlong</i>
Pre-ex-ist, <i>cynhanfodi, cynfodi</i>	Priv-i-lege, <i>braint, gorfaint : breinio</i>
Pref-er-ence, <i>rhagoriaeth, blaenoriaeth</i>	Priv-i-ly, <i>yn ddirgel, tan gel</i>
Pre-fer-ment, <i>dyrchafiad, codiad</i>	Prob-a-ble, <i>tebyg, credadwy, hygoel</i>
Pre-ju-dice, <i>rhagfarn : niweidio</i>	Pro-ba-tion, <i>prawf, profiad</i>
Pre-ma-ture, <i>rhagaddfed, rhygynar</i>	Pro-ced-ure, <i>hwyliad, gyriad</i>
Prem-i-ses, <i>cyseiliau, cysoddedigion</i>	Pro-ceed-ing, <i>gweithrediad, gorchwyl</i>
Pre-mi-um, <i>gwobr, gofr</i>	Pro-ces-sion, <i>gorymdaith, torfdrefnus</i>
Pres-by-ter, <i>penaduriad, hynesydd</i>	Prod-i-gal, <i>afradlawn, dyfethgar</i>
Pre-scrip-tion, <i>rhagysgrifen ; cyfarwyddiad</i>	Pro-dig-i-ous, <i>aruthrol, dirfawr ; rhyfeddol</i>
Pre-serv-er, <i>cynnaliwr, diogelwr</i>	
Pres-i-dent, <i>arlywydd, llywydd</i>	
Pre-sump-tion, <i>tybygiad ; beiddiad</i>	
Pre-sump-tive, <i>tybiadol ; trahaus</i>	

Pro-duc-tion, <i>cynnyrchiad</i> ; <i>estyniad</i>	Prompt-i-tude, <i>parodrwydd</i> ; <i>hyfedredd</i>
Pro-duc-tive, <i>cynnyrchiol</i> ; <i>ffrwythiannus</i>	Pro-mul-gate, <i>cyhoeddi, adrodd hysbysu</i>
Pro-fane-ness, <i>halogrwydd</i> ; <i>llygredigaeth</i>	Prop-a-gate, <i>epilio, cenedlu, lluosogi</i>
Pro-fes-sion, <i>proffesiad</i> ; <i>galwedigaeth</i>	Prop-er-ly, <i>yn briodol, yn addas</i>
Pro-fes-sor, <i>proffeswr</i> ; <i>cadeir-draw</i>	Prop-er-ty, <i>cynneddf, priodol-der</i> ; <i>eiddo, meddiant</i>
Pro-fi-cience, <i>cynnydd</i> ; <i>gwell-iant</i>	Proph-e-cy, <i>prophwydoliaeth</i>
Pro-fi-cient, <i>un cynnyddedig</i> ; <i>graddwr</i>	Proph-e-sy, <i>prophwydo, rhag-fynegi</i>
Prof-li-gate, <i>oferddyn</i> ; <i>ansaf, dirinwedd</i>	Pro-pi-tious, <i>tosturiol, gras-lawn</i> ; <i>ffafrinol</i>
Pro-fu-sion, <i>gorhaeledd, gormodedd</i>	Pro-por-tion, <i>cyfran, dogn</i> ; <i>cyfartalech</i> : <i>cymmedroli</i> ; <i>cyweirio</i>
Prog-e-ny, <i>hil, epil</i>	Pros-e-cute, <i>arganlyn, dilyn, erlyn, erlid</i>
Pro-gres-sion, <i>mynediad ym mlaen</i> ; <i>graddiant, cynnyddiad</i>	Pros-e-lyte, <i>dychwelwr</i> : <i>dychwelyd</i>
Pro-gres-sive, <i>graddringawl, graddol</i>	Pros-o-dy, <i>mydryddiaeth</i> ; <i>ucenyddiaeth</i>
Pro-hib-it, <i>gwarafun, gwarhardd</i>	Pro-spec-tus, <i>rhagdremyn</i>
Pro-jec-tile, <i>tafledigydd, taft-beth</i> ; <i>hydaft, taft</i>	Pros-per-ous, <i>lhyddiannus, hylhwydd</i>
Pro-jec-tion, <i>ergydiad, cynllun-iaid</i> ; <i>ysgwyddiad</i>	Pros-ti-tute, <i>putain</i> : <i>puteinio</i>
Pro-lif-ic, <i>hiliog, epillog, ffrwythlawn</i>	Pros-tra-tion, <i>gorchreiniad, iseliad</i>
Prom-e-nade, <i>rhodfa, rhodfa awelaid</i>	Pro-tec-tion, <i>amddiffyniad, nodedd</i>
Prom-i-nence, <i>ysgwyddiad allan, crogiad allan</i> ; <i>bargodde</i>	Pro-tec-tor, <i>amddiffynydd</i>
Prom-i-nent, <i>bargodawl, eglur</i> ; <i>amlycaf</i>	Prot-es-tant, <i>gwrthdystiwr</i> ; <i>ardystiwr</i>
Prom-is-ing, <i>gobeithlawn, gobeithiol</i>	Pro-to-col, <i>cynysgrif</i>
Pro-mo-tion, <i>dyrchafiad, codiad</i>	Pro-trac-tion, <i>gohiriad, oediad</i>
	Pro-tru-sion, <i>gwithiad ym mlaen</i>
	Prov-a-ble, <i>profadwy, hybrawf</i>
	Prov-en-der, <i>ebran, porthiant</i>

Prov-i-dence, <i>rhagwelediad, rhagluniaeth</i>	Quad-ru-ped, <i>pedwartroed</i>
Prov-i-dent, <i>darbodus; cyng-horus</i>	Quad-ru-ple, <i>pedwarplyg</i>
Pro-vin-cial, <i>taleithben; taleith-iol, gwladol</i>	Qual-i-fy, <i>addasu, cymhwys</i>
Pro-vi-sion, <i>arlwy, lluniaeth; darpariaeth</i>	Qual-i-ty, <i>cynneddf; rhinwedd; ansawdd; rhywogaeth</i>
Prox-i-mate, <i>nesaf, agosaf, digyfrwng</i>	Quan-ti-ty, <i>swm, maint</i>
Pru-den-tial, <i>cynghorus, call</i>	Quar-an-tine, <i>diheinbrawf</i>
Pub-lish-er, <i>cyhoeddwr; ad-roddwr</i>	Quar-rel-some, <i>cwerylus, cecrus</i>
Pu-gil-ist, <i>dyrnodiwr, paffiwr</i>	Quar-ter-deck, <i>uchelfwrdd, pedryfwrdd</i>
Pug-na-cious, <i>ymladdgar</i>	Quar-ter-ing, <i>dofreithiad; llet-tyad</i>
Pul-mon-ic, <i>ysgyfain, ysgyfein-glaf</i>	Quar-ter-ly, <i>yn drimisol</i>
Pul-sa-tion, <i>curiad; ysbongc-iad</i>	Quench-a-ble, <i>diffoddadwy</i>
Pul-ver-ize, <i>llychu, malu</i>	Quest-ion-ing, <i>posiad, ymfoyn-iad</i>
Punc-tu-al, <i>geirwir; manol; gofalus</i>	Quick-sil-ver, <i>arian byw</i>
Pun-ish-ment, <i>cosp, cosped-igaeth</i>	Qui-et-ness, <i>llonyddwch, tawel-wch</i>
Pur-ga-tive, <i>carthai; carth-edigol</i>	Quo-ta-tion, <i>dyfyniad, dyfyn-nodiad</i>
Pu-ri-fy, <i>coethi, puro</i>	Ra-di-ance, <i>llewyrch, gloywder</i>
Pu-ri-ty, <i>purdeb, puredd</i>	Ra-di-ant, <i>dysglær, pelydrog</i>
Pur-loin-er, <i>darnguddiwr</i>	Ra-di-ate, <i>pelydru, peilio</i>
Pur-su-ance, <i>canlyniad, erlyn-iad</i>	Rad-i-cal, <i>gwreiddiol, cyn, cysef-in</i>
Pur-vey-ance, <i>porthmonaeth</i>	Rad-i-cate, <i>gwreiddio; bon-eddogi</i>
Pu-tre-fy, <i>braenu, pydru</i>	Ra-di-us, <i>gwawlbalaedr, hanner tryfesur</i>
Pu-tres-cence, <i>malldod, pydredd</i>	Rag-ged-ness, <i>carpiogrwydd</i>
Pu-tres-cent, <i>braenllyd, llyg-redig</i>	Rag-ing-ly, <i>yn gynddeiriog, yn ffyrnig</i>
Pu-trid-ness, <i>braenedd</i>	Rail-ler-y, <i>difenwad, gwawd-feiad, gogan</i>
Pyr-a-mid, <i>bera</i>	Ran-som-er, <i>prynwr, pryniadwr</i>
Quad-ran-gle, <i>pedror, ped-rongl; pedrongli</i>	Ra-pa-cious, <i>rheibus, gwancus</i>
Quad-rat-ic, <i>pedryradd, ped-raidd</i>	Ra-pid-ly, <i>yn gyflym, yn fuan</i>
	Rap-tu-rous, <i>perlewygawol; gorllawen</i>
	Rar-e-fy, <i>teneuo, teneuaw</i>
	Ras-cal-ly, <i>brwnt, gwael, dyhir</i>

Ra-tion-al, <i>rhesymol, arbwyll-awg</i>	Re-cre-ate, <i>adfywio, adloni</i>
Rav-en-ous, <i>gorwancus, cig-franawl</i>	Rect-an-gle, <i>unionogl, cyfongl</i>
Ra-vish-ment, <i>treisiant; gorlonedd</i>	Rec-ti-fy, <i>unioni, diwygio; addystyllio</i>
Read-i-ly, <i>yn barod, yn ewyllysgar</i>	Rec-ti-tude, <i>uniondeb, uniawnedd</i>
Read-i-ness, <i>parodrwydd, ewyllysgarwoch</i>	Rec-tor-y, <i>personiaeth, Persondy</i>
Re-ad-mit, <i>aillderbyn, ad-dderbyn</i>	Re-cum-bent, <i>gorweddol</i>
Re-al-ize, <i>gwirio, sylweddoli; gwirbrofi</i>	Re-cur-rence, <i>dychweliad, ad-rediad</i>
Re-al-ly, <i>yn wir; yn ddiau</i>	Re-cur-rent, <i>dychweliadol, adgyrchiol</i>
Re-as-cend, <i>adesgyn</i>	Re-deem-er, <i>prynwr, gwaredwr</i>
Rea-son-er, <i>rhesymwr</i>	Re-demp-tion, <i>pryniad, pryn-edigaeth</i>
Rea-son-ing, <i>rhesymiad, cymhwylliad</i>	Re-duc-tion, <i>goresgyniad, cwtogiad</i>
Re-bate-ment, <i>rhigoliad, toliant</i>	Re-dun-dance, <i>arddigonedd, gormodedd</i>
Re-bell-ion, <i>gwrthryfel</i>	Re-dun-dant, <i>arddigonawl, gormodawl</i>
Re-bell-i-ous, <i>gwrthryfelgar, cyndyn</i>	Re-em-bark, <i>adlongi</i>
Re-ceiv-er, <i>derbyniwr, derbynydd</i>	Re-en-force, <i>adgyfnerthu, adrymuso</i>
Re-cent-ly, <i>yn newydd, yn ddiweddar</i>	Re-en-gage, <i>ailymrwymo</i>
Re-cep-tion, <i>derbyniad, croesaw</i>	Ref-er-ence, <i>cyfeiriad, golygiad</i>
Re-cit-al, <i>adroddiad, datgan</i>	Re-fine-ment, <i>coethiad; manyliant</i>
Re-cit-ing, <i>adroddiad, mynegiad</i>	Re-flec-tion, <i>gwrthdaflriad; adfyfyriad</i>
Reck-on-ing, <i>cyfrifiant, cyfrif</i>	Re-flect-ive, <i>adlewyrchol; adfyfyriol</i>
Re-cog-nize, <i>adwaen, adnabod</i>	Re-form-er, <i>diwygiwr, adffurfiwr</i>
Rec-ol-lect, <i>ailgynnull, adgofio</i>	Re-frac-tion, <i>dadlewyrch; gwrthdoriad</i>
Re-com-mence, <i>ailldechreu</i>	Re-fract-ive, <i>gwrthdoredigol</i>
Rec-om-mend, <i>canmol; gorchymryn</i>	Re-fresh-ment, <i>adfywiad, llun-iaeth</i>
Rec-om-pense, <i>atdal, tâl, tal-edigaeth; atdal, gwobrwyo</i>	Ref-u-gee, <i>ymnoddwr, ymnoddiedydd</i>
Rec-on-cile, <i>cymmodi; heddychu</i>	
Re-cord-er, <i>cofiadur, cofrestr-ydd</i>	

Re-fus al, <i>pall, gomeddiad</i>	Rem-e-dy, <i>meddyginiaeth, gwelliant</i>
Re-gard-ful, <i>ystyriol, gofalus</i>	Re-mem-ber, <i>cofio, meddwl ; adgoffa</i>
Re-gard-less, <i>anystyriol, diofal</i>	Re-mem-brance, <i>cof, adgof ; coffadwriaeth</i>
Re-gen-cy, <i>rhaglawiaeth</i>	Re-mis-sion, <i>maddeuant, dilead</i>
Reg-i-cide, <i>teyrnladdiad</i>	Re-mit-tance, <i>arian troshwydd, adanfoniad ; maddeuant</i>
Reg-i-men, <i>hwyl, rheoldrefn ; trefniad ymborth</i>	Re-mit-ting, <i>dyspeidiol</i>
Reg-i-ment, <i>catrawd, byddin-rawd</i>	Re-mon-strance, <i>adfynegiad, gwrthdystiad</i>
Reg-is-ter, <i>coflyfr, cofrestrwr ; cofrestru, cofnodi</i>	Re-mon-strate, <i>gwrthachwyn, gwrthresymu</i>
Reg-is-trar, <i>cofrestrwr</i>	Re-mote-ness, <i>pellder</i>
Reg-u-lar, <i>rheolaidd, trefnus</i>	Re-mov-al, <i>symmudiad ; diswyddiad</i>
Reg-u-late, <i>trefnu, rheoleiddio</i>	Ren-dez-vous, <i>ymgyrchfa, ymgasglfa</i>
Re-hears-al, <i>adroddiad, datgan-iad</i>	Ren-e-gade, <i>gwrthgiliwr</i>
Re-ject-ed, <i>gwrthodedig, llysedig</i>	Re-new-al, <i>adnewyddiad</i>
Re-jec-tion, <i>gwrthodiad, llys-iant</i>	Ren-o-vate, <i>adnewyddu ; adferu</i>
Re-im-burse, <i>atdal, talu yn ol</i>	Rent-a-ble, <i>ardrethadwy</i>
Re-joic-ing, <i>llawenychiad, gorfoledd, llawenydd</i>	Re-pay-ment, <i>atdal, atdaliad</i>
Re-la-tion, <i>adroddiad, myneg-iad ; perthynas</i>	Re-peat-er, <i>adroddwr ; oriadur</i>
Rel-a-tive, <i>perthynas ; perthyn-asol</i>	Re-pent-ance, <i>edifeirwch, edifeiriant</i>
Re-lent-less, <i>didosturi, caled-galon</i>	Re-plen-ish, <i>diwallu, llenwi</i>
Re-li-ance, <i>golud, ymddiried ; dibyniad</i>	Re-port-er, <i>hysbyswr, mynegwr</i>
Re-lig-ion, <i>crefydd</i>	Rep-re-sent, <i>arddangos, cynnyrchioli</i>
Re-lig-ious, <i>crefyddol</i>	Rep-ri-mand, <i>cerydd : ceryddu</i>
Re-lin-quish, <i>gadu, gadael, goll-wng</i>	Re-proach-ful, <i>edliwgar ; gwaradwyddus</i>
Rel-ish-ing, <i>archwaethiad, blas-iad</i>	Rep-ro-bate, <i>drygddyn : gwrthod</i>
Re-luct-ance, <i>gwrthdyniad, an-fodd</i>	Re-pub-lic, <i>gweriniaeth</i>
Re-luct-ant, <i>anewyllysgar, an-foddog</i>	Re-pug-nance, <i>gwrthwynebiad</i>
Re-main-der, <i>gweddill, rhan ar ol ; gadawedig</i>	Re-pug-nant, <i>gwrthwyneb, croes</i>
	Re-pul-sion, <i>gwrthyriad</i>

Re-pul-sive, <i>cilgwithiol</i>	Re-trench-ment, <i>cwtogiad</i> ; <i>adglawdd</i>
Re-put-ed, <i>cyfrifedig</i>	Ret-ro-grade, <i>gwrthgrwydrol</i>
Re-qui-site, <i>gofynedig, angenrheidiol</i>	Ret-ro-spect, <i>gwrthedrych, adolwg</i>
Re-qui-sites, <i>angenrheidiau</i>	Re-venge-ful, <i>dialgar, ymddialgar</i>
Re-quit-al, <i>gwobr</i> ; <i>iawn, tál</i>	Rev-e-nue, <i>ardreth, cyllid</i>
Re-sem-blance, <i>cyffelybrwydd</i>	Rev-er-ence, <i>parch, anrhydedd: perchi, parchu</i>
Re-sem-ble, <i>tebygu, cyffelybu</i>	Rev-er-end, <i>parchedig, hybarch</i>
Re-sent-ment, <i>atdeimlad</i> ; <i>digter</i>	Rev-er-ent, <i>parchus</i> ; <i>gostynedig</i>
Res-er-voir, <i>cronfa, dyfrgist</i>	Re-vers-al, <i>dymchweliad, diddymiad</i>
Res-i-dence, <i>arosfa, trigfa, cartref</i>	Re-ver-sion, <i>gwrthdroad</i> ; <i>olyniad</i>
Res-i-dent, <i>trigiannydd</i> ; <i>trig-iannol</i>	Re-vi-sion, <i>adchwyliad, ailolygiad</i>
Res-i-due, <i>gweddill, rhelyw</i>	Re-viv-al, <i>adfywiad, dadebriad</i>
Re-sist-ance, <i>gwrthwynebiad</i>	Re-volv-ing, <i>amdroad</i> ; <i>myfyr-iad</i>
Re-solv-ent, <i>datodawl</i>	Re-ward-ed, <i>gwobrwyedig</i>
Res-o-lute, <i>llawnfrydig, bwr-iadlawn</i>	Rhet-o-ric, <i>ffraetheb, areith-yddeg</i>
Re-spect-ful, <i>parchus, parch-lawn</i>	Rheu-ma-tism, <i>cryd cymalau, cymalwsg</i>
Re-spec-tive, <i>neillduol, priodol, gwahanol</i>	Rid-i-cule, <i>gwawd</i> ; <i>gwawdio</i>
Re-splen-dence, <i>atdywyniad, dysglaerder</i>	Right-eous-ness, <i>cyfiawnder, uniondeb</i>
Re-splen-dent, <i>llewyrchol, ys-blenydd</i>	Rig-or-ous, <i>garw, gerwin, llymdost</i>
Re-stric-tion, <i>attaliad, cyfyng-iad</i>	Ring-lead-er, <i>blaenor, penaeth</i>
Re-stric-tive, <i>terfynedigol, rhwymol</i>	Ri-ot-ous, <i>terfysgus</i>
Re-strin-gent, <i>rhwymydd</i> ; <i>rhwymol</i>	Rit-u-al, <i>defodlyfr</i> ; <i>defodol</i>
Re-tain-er, <i>llogwr</i> ; <i>dibynydd</i>	Ri-val-ry, <i>cydymgais</i>
Re-ten-tion, <i>attaliad, cofddal-iad</i>	Riv-u-let, <i>nant, cornant</i>
Re-ten-tive, <i>attalgar, cynnwys-sol</i> ; <i>gafaelgar</i>	Ro-ga-tion, <i>gofyniad, gwedd</i>
Ret-i-nue, <i>gosgordd, gosgorddlu</i>	Ro-man-tic, <i>aruthrol</i> ; <i>ffugiol</i>
Re-tire-ment, <i>neillduedd, unig-edd</i>	Ro-ta-tion, <i>chwyliad, chwyldroad</i>

Roy-al-ty , <i>brenindod, teyrn-ogaeth</i>	Scen-e-ry , <i>golygfa, darlunfa</i>
Ru-di-ment , <i>egwyddor, cyn-brawf</i>	Scrip-tu-ral , <i>ysgrythyrol</i>
Ru-in-ate , <i>andwyo, andwyol</i>	Scro-fu-la , <i>manwynion</i>
Ru-in-ous , <i>adfeiliog, andwyol</i>	Scru-pu-lous , <i>ammheugar</i>
Ru-mi-nate , <i>adgnoi ; adystyr-ied</i>	Scru-ti-nize , <i>adchwilio</i>
Run-a-way , <i>ffoadur, cilgi</i>	Scru-ti-ny , <i>olrhëawd, manwl chwiliad</i>
Rus-ti-cate , <i>gwladogi</i>	Sea-son-ing , <i>tymheriad ; cywair</i>
Rust-i-ness , <i>llwydni, llwydryd-ni</i>	Se-clu-sion , <i>cauad allan, ysgar-iaid</i>
Sac-cha-rine , <i>siograidd ; melys</i>	Se-cre-cy , <i>dirgelaid, dirgelwch</i>
Sac-ra-ment , <i>sacrament</i>	Sec-u-lar , <i>bydol, lleygol</i>
Sa-cred-ness , <i>cysegredd</i>	Se-date-ness , <i>arafwch, digyff-road</i>
Sac-ri-fice , <i>aberth, offrowm : aberthu</i>	Sed-i-ment , <i>gwaddod, gwaelod</i>
Sac-ri-lege , <i>cysegrladrad</i>	Se-di-tion , <i>terfysg, ymblaid</i>
Sa-ga-cious , <i>call, craff, synwyr-ol</i>	Se-di-tious , <i>ymbleidgar, brad-fwriadol</i>
Sal-a-ry , <i>cyflog, tâlwoobr</i>	Se-duc-tion , <i>hudiad, trawsdden-iaid</i>
Sale-a-ble , <i>gwerthadwy</i>	Sed-u-lous , <i>dyfal, diwyd, llaf-urus</i>
Sa-li-va , <i>aliw, poer</i>	Seem-ing-ly , <i>îr golhog, mewn rhith</i>
Sal-i-vate , <i>haliwio, poerlif</i>	Se-lec-tion , <i>detholiad, detholrif</i>
Sal-va-tion , <i>iachawdwriaeth, gwaredigaeth</i>	Self-con-keit , <i>hunandyb</i>
Sanc-ti-fy , <i>santeiddio ; puro</i>	Sen-a-tor , <i>seneddwr, henefydd</i>
San-i-ty , <i>iechyd, dianmhwyllled</i>	Se-ni-or , <i>hynaf, hynefydd</i>
Sar-cas-tic , <i>gwawdus, brathgar</i>	Sen-sa-tion , <i>syniad, teimlad</i>
Sa-ti-ate , <i>digoni, diwallu</i>	Sen-si-ble , <i>teimladwy ; deallus</i>
Sat-el-lite , <i>seren osgordd, lleu-aden</i>	Sen-si-tive , <i>teimladol ; byw</i>
Sat-is-fy , <i>boddio ; diwallu</i>	Sen-su-al , <i>anianol, cnawdol</i>
Sat-u-rate , <i>llenwi, digoni</i>	Sen-ti-ment , <i>tyb, barn, meddwl</i>
Sat-ur-day , <i>dydd Sadwrn</i>	Sen-ti-nel , <i>gwylieddydd</i>
Sav-age-ness , <i>gwylltineb, creu-lonedd</i>	Sep-a-rate , <i>gwahan : gwahanu</i>
Sau-ci-ness , <i>coegni, delder</i>	Sep-tem-ber , <i>Medi, mis Medi</i>
Scan-dal-ize , <i>gwaradwyddo, goganu</i>	Sep-ul-chre , <i>bedd, beddrod</i>
Scan-dal-ous , <i>gwaradwyddus, gwarthus</i>	Se-ri-ous , <i>difrif, difrifol</i>
	Ser-pen-tine , <i>sarphaid ; dolen-og</i>
	Ser-vi-tude , <i>caethwasanaeth, caethiwed</i>

Set-tle-ment, <i>sefydliad</i> , <i>preswylfod</i>	Slan-der-ing, <i>athrodiad</i> , <i>absen- iad</i>
Sev-en-fold, <i>seithblyg</i>	Slan-der-ous, <i>enllibus</i> , <i>athrodus</i>
Sev-er-al, <i>pwngc</i> , <i>pen</i> ; <i>amryw</i> , <i>gwahanol</i> ; <i>llawer</i>	Slaugh-ter-house, <i>cigydd-dy</i> , <i>lladd-dy</i>
Shal-low-ness, <i>basder</i> , <i>basedd</i>	Slip-per-y, <i>llithrig</i> ; <i>anhyddal</i>
Shel-ter-ing, <i>gwasgodiad</i> , <i>ach- lesiad</i>	Sloth-ful-ness, <i>diogi</i> , <i>musgrellni</i>
Shiv-er-ing, <i>cryndod</i> ; <i>dellten- iad</i>	Slov-en-ly, <i>swga</i> , <i>annhaclus</i> ; <i>dilun</i> ; <i>yn anghryno</i>
Sid-er-al, <i>serawl</i>	So-ber-ness, <i>sobrwydd</i> ; <i>difrif- wch</i>
Sig-nal-ize, <i>hynodi</i> , <i>enwogi</i> , <i>ar- nodi</i>	So-ci-al, <i>cymdeithgar</i> , <i>cyfeillgar</i>
Sig-na-ture, <i>arwyddnod</i> , <i>llaw ysgrifen</i>	Sol-em-nize, <i>difrifgadw</i> , <i>gwein- yddu</i>
Sig-ni-fy, <i>arwyddo</i> ; <i>hysbysu</i> , <i>mynegi</i>	So-lic-it, <i>erfyn</i> , <i>crefu</i>
Silk-mer-cer, <i>sidanydd</i>	Sol-i-tude, <i>unigedd</i> , <i>ymneill- duedd</i>
Sil-li-ness, <i>ffoledd</i> , <i>ynfydrwydd</i>	Sol-u-ble, <i>toddadwy</i> , <i>hydawdd</i>
Sil-ver-smith, <i>arianof</i> , <i>gof</i> <i>arian</i>	So-lu-tion, <i>dattoddiad</i> ; <i>eglur- iad</i>
Sim-i-lar, <i>tebyg</i> , <i>mal</i> , <i>cyff- elyb</i>	Some-bod-y, <i>rhywun</i>
Sim-i-le, <i>cymhariaeth</i> , <i>cyffel- ybiaeth</i>	So-no-rous, <i>seinfawr</i> , <i>soniarus</i>
Sim-ple-ton, <i>symylyn</i> , <i>hurtyn</i>	Sooth-say-er, <i>dewin</i> , <i>dewinwr</i>
Sim-ple-fy, <i>symliaw</i> , <i>symlu</i>	Soph-is-try, <i>twyllresymiad</i>
Sin-cere-ly, <i>yn gywir</i> , <i>yn ddi- ffuant</i>	Sor-cer-er, <i>swynwr</i>
Sin-ful-ness, <i>pechadurusrwydd</i>	Sor-cer-y, <i>swyngyfaredd</i>
Sin-gle-ness, <i>symledd</i> , <i>syml- rwydd</i>	Sor-row-ful, <i>trist</i> , <i>galarus</i>
Sin-gu-lar, <i>unigol</i> , <i>unig</i> ; <i>hynod</i> , <i>neillduol</i>	Sov-er-eign, <i>penllywydd</i> ; <i>pen- adur</i> ; <i>goruchaf</i> , <i>goruchel</i>
Sin-is-ter, <i>aswy</i> , <i>chwith</i> ; <i>an- nheg</i>	South-er-ly, <i>deheuol</i>
Sit-u-ate, <i>sefydlu</i> , <i>cyfleu</i>	Spe-cif-ic, <i>priodfeddyginiaeth</i> ; <i>priodol</i> , <i>neillduol</i>
Skel-e-ton, <i>ysgerbwdd</i> , <i>esgrud</i>	Spe-ci-fy, <i>penodi</i> , <i>gwahanodi</i> *
Skil-ful-ness, <i>cywreinrwydd</i> , <i>hyfedredd</i>	Spe-ci-men, <i>rhagbrawf</i> , <i>cyn- rych</i>
Sky-rock-ets, <i>banbelau</i> , <i>tânbel- eni</i>	Spec-ta-cle, <i>drych</i> , <i>golwg</i>
	Spec-ta-cles, <i>tremwydr</i> , <i>syll- wydr</i>
	Spec-ta-tor, <i>edrychwr</i> , <i>syllwydd</i>
	Spec-u-late, <i>brydolygu</i> , <i>golyg- ianu</i>
	Spell-ing-book, <i>silliadur</i>

Spher-i-cal, <i>cyfrgrwn</i>	Sub-jec-tion, <i>gwarogaeth ; ymostyngiad</i>
Spir-it-ed, <i>ysbrydlawn, gwrol</i>	Sub-ju-gate, <i>gwarogi, daros-twn</i>
Spite-ful-ness, <i>migusedd, dygas-edd</i>	Sub-mis-sion, <i>ymostyngiad</i>
Spu-ri-ous, <i>ffugiol, bastar-dd-aidd</i>	Sub-mis-sive, <i>gostyngedig, isel</i>
Sta-ble-ness, <i>diysgogrwydd</i>	Sub-poe-na, <i>gwyslythr : dyfn-rwymo</i>
Staff-bear-er, <i>brysgyllddygydd</i>	Sub-scrib-er, <i>tanysgrifydd, cyn-northwyr</i>
Stag-na-tion, <i>croniad, llyniad</i>	Sub-scrip-tion, <i>tanysgrifiad</i>
Sta-tion-er, <i>safwerthydd, gwerthwr papyr</i>	Sub-se-quent, <i>canlynol, gwedi, dilynol</i>
Stead-fast-ly, <i>yn ddianwadal, yn ddiysgog</i>	Sub-si-dy, <i>arian cymhorth ; porth-dâl</i>
Stead-fast-ness, <i>dianwadalwch</i>	Sub-sist-ence, <i>cynnalïaeth, byw-ïoliaeth ; para, arosiad</i>
Step-fath-er, <i>llysdad</i>	Sub-stan-tial, <i>sylweddol ; def-nyddiol</i>
Step-moth-er, <i>llysfam</i>	Sub-stan-tive, <i>sylweddair ; syl-weddol</i>
Stiff-neck-ed, <i>gwargaled, gwar-syth</i>	Sub-sti-tute, <i>dirprwywr</i>
Stig-ma-tize, <i>senwi, gwrthnodi</i>	Sub-ter-fuge, <i>gochelfa ; cyf-rwys ocheliad</i>
Stim-u-late, <i>symbylu ; annog, cymhell</i>	Sub-trac-tion, <i>tyniad allan, erthynïaeth</i>
Stim-u-lus, <i>cymhellai</i>	Sub-til-ty, <i>minder, cyfrwys</i>
Stin-gi-ness, <i>crintachrwydd</i>	Suc-cess-ful, <i>llywyddianus</i>
Stip-u-late, <i>ammodi ; cytuno</i>	Suc-ces-sion, <i>olyniad, dilyniad</i>
Stom-ach-er, <i>bronfoll, dwyfron-eg</i>	Suc-ces-sive, <i>olynol, dilynedigol</i>
Strat-a-gem, <i>ystrange, ystryw, dichell</i>	Suc-ces-sor, <i>olynol, dilynydd</i>
Straw-ber-ry, <i>myfïen, mefusen</i>	Sud-den-ness, <i>disymwythdra</i>
Stren-u-ous, <i>bywiog, ymdrech-gar</i>	Suf-fer-ance, <i>goddefïad ; amyn-edd</i>
Stub-born-ness, <i>cyndynrwydd</i>	Suf-fer-er, <i>dyoddefydd, godd-efwr</i>
Stu-di-ous, <i>llengar, myfyrgar ; diwyd</i>	Suf-fer-ing, <i>goddefïad, dyodd-efïant</i>
Stum-bling-block, <i>cyff, maen tramgwydd</i>	Suf-fi-cient, <i>digon, digonol</i>
Stu-pen-dous, <i>aruthrol, rhy-feddol</i>	Suf-fo-cate, <i>mygu, tagu</i>
Stu-pi-fy, <i>hurtio, syfrdanu</i>	Sug-ges-tion, <i>crybwylliad, am-naid</i>
Stut-ter-ing, <i>attalddywedïad</i>	
Sub-al-tern, <i>is swyddog ; is, tan</i>	
Sub-di-vid-e, <i>adranu, dyranu</i>	

Suit-a-ble, <i>cyfaddas, cydweddol, addas</i>	Sus-pi-cious, <i>drwgdybus, am-heugar</i>
Sul-phur-ous, <i>brwmstanaidd</i>	Sus-te-nance, <i>ymborth, cynnal-iaeth</i>
Sum-ma-ry, <i>crynodeb ; byr, cryno</i>	Syl-la-ble, <i>sill, sillaf, silleb</i>
Sump-tu-ous, <i>mawrwyh ; cost-fawr</i>	Syl-la-bus, <i>crynnydeb ; penau</i>
Su-per-fice, <i>wyneb, arwyneb</i>	Sym-me-try, <i>cymesuredde ; cyf-atebiad</i>
Su-per-fine, <i>meinwyh ; goreu</i>	Sym-pa-thize, <i>cyd-ddioddef, cydymdeimlo</i>
Su-per-sede, <i>diswyddo : troi-heibio</i>	Sym-pa-thy, <i>cydoddef, cydym-deimlad</i>
Su-per-vise, <i>gorucholygu</i>	Syn-the-sis, <i>cydosodiad</i>
Sup-ple-ment, <i>adchwanegiad</i>	Ta-ble-cloth, <i>bwddliain, lliain bwrdd</i>
Sup-pli-cate, <i>erfyn, gweddio, achrefu</i>	Tale-bear-er, <i>clepgi, chwedlwr</i>
Sup-port-er, <i>cynnalwr ; atteg-ydd</i>	Talk-a-tive, <i>chwedleuog, dywedgar</i>
Sup-pres-sion, <i>diddymiad, lleth-iad</i>	Tan-gi-ble, <i>cyfhwddadwy, teimladwy</i>
Sup-pres-sive, <i>celiadol, llethiad-ol</i>	Tap-es-try, <i>teisban ; crogleni</i>
Sur-cin-gle, <i>argengl, uchgengl</i>	Tar-paul-ing, <i>pyglen ; llongwr</i>
Sur-feit-ing, <i>alariad, glythineb ; tra ffiad</i>	Tax-a-tion, <i>trethiad, ardreth-iad</i>
Sur-ger-y, <i>llawfeddygaeth</i>	Teach-a-ble, <i>addysgadwy, hy-ddysg</i>
Sur-pris-ing, <i>rhyfeddol, aruth-rawl</i>	Tech-ni-cal, <i>celfyddydawl, celfyddus</i>
Sur-ren-der, <i>rhoddiad i fynu ; traddodi, ymroddi</i>	Te-di-ous, <i>hirfaith, dygn ; poen-us</i>
Sur-ro-gate, <i>rhaglaw esgob</i>	Tel-e-graph, <i>pellgraff</i>
Sur-round-ing, <i>amgylchynol, cylchynol</i>	Tel-e-scope, <i>pellddrych, ysbien-ddrych</i>
Sur-vey-or, <i>arolygydd ; mes-urydd</i>	Tem-per-ance, <i>cymmedroldeb</i>
Sur-viv-or, <i>gorfucheddwr</i>	Tem-per-ate, <i>cymmedrol ; sobr</i>
Sus-pect-ing, <i>drwgdybus, am-heus</i>	Tem-po-ral, <i>amserol, tymhorol ; bydol, lleygol</i>
Sus-pen-sion, <i>crogiad ; dodiad heibio</i>	Temp-ta-tion, <i>hudiad ; prof-edigaeth</i>
Sus-pi-cion, <i>drwgdyb ; am-heuad</i>	Te-na-cious, <i>gludiog ; gwydn</i>
	Ten-der-ness, <i>tynerwch, medd-alwch</i>

Ten-e-ment, <i>ardrethdy, tyddyn</i>	Ti-tle-page, <i>dalen enwol, gwyneb ddalen</i>
Term-in-ate, <i>terfynu, gorphen</i>	To-geth-er, <i>ynghyd, ar unwaith</i>
Ter-ri-ble, <i>dychrynlllyd, arswydus, ofnadwy, erchyll</i>	Tol-er-ate, <i>goddef, caniatu, gadu</i>
Ter-rif-ic, <i>dychrynlllyd, arswydus</i>	Tor-ment-or, <i>poe ydiwr, poenwr</i>
Ter-ri-fy, <i>brawychu, dychrynu</i>	Tor-na-do, <i>corwynt, trowynt</i>
Tes-ta-ceous, <i>cregynog, cregynaid</i>	Tor-tu-ous, <i>torchog, dolenog; niweidiol</i>
Test-a-ment, <i>cymynaeth, ewyllys ddiweddaf</i>	To-tal-ly, <i>yn gwbl, yn llwyr</i>
Tes-ta-tor, <i>cymynai, cymynwr</i>	Tour-na-ment, <i>ffugymgyrch, ffugymladd</i>
Tes-ta-trix, <i>cymynes, cymynwraig</i>	Tract-a-ble, <i>hydrin, trinadwy</i>
Tes-ti-fy, <i>tystiolaethu : tystio; profi</i>	Tra-di-tion, <i>traddodiad, hengof</i>
Thank-ful-ness, <i>diolchgarwch</i>	Trag-e-dy, <i>dienchware; erchyll-dro</i>
Thanks-giv-ing, <i>diolchdaliad</i>	Trans-ac-tion, <i>gorchwyl, neges</i>
The-a-tre, <i>chwareudy; cem-maes</i>	Trans-fig-ure, <i>gweddnnewid</i>
Thence-for-ward, <i>ym mlaen o'r amser hwnu</i>	Trans-gres-sion, <i>troseddiad, camwedd, anwiredd</i>
The-or-em, <i>rheol brofadwy, gwiredigaeth</i>	Trans-gres-sor, <i>troseddwr</i>
The-o-ry, <i>golygddysg, golygiaeth</i>	Tran-si-tion, <i>trofiad, traws-symmudiad</i>
There-a-bout, <i>o ddeutu yno, yn agos</i>	Tran-si-tive, <i>trofus, trawsfyn-edigol</i>
There-after, <i>gwedi hyny, ar ol hyny</i>	Trans-la-tion, <i>cyfieithiad, trosiad</i>
Thiev-ish-ness, <i>lladradgarwch</i>	Trans-la-tor, <i>cyfieithydd</i>
Thor-ough-fare, <i>trwyddedfa</i>	Trans-mis-sion, <i>trosglwyddiad</i>
Thought-ful-ness, <i>meddylgarwch</i>	Trans-mit-tal, <i>trosglwydd</i>
Thrash-ing-floor, <i>llawr dyrnu</i>	Trans-pa-rent, <i>tryloyw, gloyw</i>
Threat-en-ing, <i>bygythiad, bygyliad</i>	Trans-verse-ly, <i>ar groes, yn groes ymgroes</i>
Thun-der-bolt, <i>taranfoltt, mellten</i>	Trav-el-ler, <i>teithiwr, ymdeithydd</i>
Thun-der-ing, <i>taranllyd; bygythiol</i>	Treach-er-ous, <i>bradus, bradwrus</i>
Tim-or-ous, <i>ofnus, aneon</i>	Treach-er-y, <i>brad, bradwriaeth; twyll</i>
	Treas-u-rer, <i>trysorydd, trysorwr</i>

Tre-men-dous, <i>dychrynllyd, ofnadwy</i>	Un-daunt-ed, <i>diofn, eofn, hyf</i>
Tri-an-gle, <i>triogl, tryfal</i>	Un-de-filed, <i>dihalog ; dihwgr</i>
Tri-bu-nal, <i>brawdle, gorsedd barn</i>	Un-der-hand, <i>dirgel, lladrad-aidd</i>
Trin-i-ty, <i>trindawd, trindod</i>	Un-der-line, <i>tanlinellu, islinellu</i>
Triv-i-al, <i>gwael, dibwys, bychanig</i>	Un-der-mine, <i>tangloddio ; disodli</i>
Tri-um-phant, <i>gorfoleddus</i>	Un-der-neath, <i>dan, tan, tanodd</i>
Trop-i-cal, <i>trofanawl</i>	Un-der-stand, <i>deall, dirnad, amgyffred</i>
Trou-ble-some, <i>blin, blinderus, terfysyus</i>	Un-der-stood, <i>dealledig</i>
Trum-pet-er, <i>udganwr, udgenydd</i>	Un-der-take, <i>ymgymeryd, ymosod ar</i>
Tu-bu-lar, <i>chwibolog, pibgeuol</i>	Un-doubt-ed, <i>diamheuol, dios</i>
Tu-i-tion, <i>amddiffyniad, addysgaeth</i>	Un-du-late, <i>tonogi</i>
Tur-bu-lence, <i>annhrefn, cyffro, terfysg</i>	Un-ea-sy, <i>anesmwyth, cyffrous</i>
Tur-bu-lent, <i>terfysglyn, tonawg</i>	Un-equal, <i>anghyfartal, anwas-tad</i>
Typ-i-cal, <i>cysgodawl, arwyddol</i>	Un-e-ven, <i>anwastad, anghyfar-tal</i>
Tyr-an-nize, <i>gorthrymu, gormesu</i>	Un-ex-pert, <i>ansedrus, anhwy-lus</i>
Tyr-an-ny, <i>gormeslywodraeth, gormes</i>	Un-fad-ing, <i>anniflanol, anwy-wol</i>
Ul-cer-ate, <i>llynori, gwelio</i>	Un-faith-ful, <i>anffyddlon, twyll-odrus</i>
Ul-cer-ous, <i>llynorog, gweliawg</i>	Un-feel-ing, <i>annheimladol, di-deimlad</i>
Ul-ti-mate, <i>diweddaf ; eithaf</i>	Un-for-seen, <i>heb ei ragweled</i>
Un-a-ble, <i>analluog, egwan</i>	Un-friend-ly, <i>anghyfeillgar</i>
Un-a-ware, <i>yn ddiaowybod, yn ddisymwth</i>	Un-fruit-ful, <i>anffrwythlawn, diffwrth</i>
Un-be-lief, <i>anghred, anghred-iniaeth</i>	Un-god-ly, <i>annuwiol, didduw</i>
Un-cer-tain, <i>ansicr, annilys</i>	Un-grace-ful, <i>anheleddi, an-hardd</i>
Un-civ-il, <i>anfoesgar, anfwyn</i>	Un-grate-ful, <i>anniolchgar, di-ddiolch</i>
Un-clean-ness, <i>aflendid, brynti</i>	Un-ground-ed, <i>disail, disylfaen</i>
Un-com-mon, <i>anghyffredin, anaml</i>	Un-hap-py, <i>annedwydd, an-wynfydedig</i>
Un-con-cern, <i>diofalwch, diys-tyrwch</i>	Un-health-y, <i>afiach</i>
Un-cov-er, <i>datdoi, dynoethi, didoi</i>	Un-ho-ly, <i>ansantaidd, aflan</i>

U-ni-form, <i>unffurf, unwedd, unddull</i>	U-surp-er, <i>traisfeddian wr, gormeswr</i>
U-ni-ty, <i>cyfundeb, undeb, under</i>	Us-u-ry, <i>ocr, arlog</i>
U-ni-verse, <i>byd, bydysawd</i>	U-ten-sil, <i>dodrefnyn, llestryn</i>
Un-kind-ness, <i>anfwynder, an-rhadlonedd</i>	Ut-ter-ance, <i>llasaraud, llasariad, ymadrodd; eithaf</i>
Un-law-ful, <i>anghyfreithlawn</i>	Ut-ter-ing, <i>traethiad; lled-daeniad</i>
Un-like-ly, <i>annhebygol, annhebyg</i>	Ut-ter-ly, <i>yn hollol, yn llwyr, yn gwbl</i>
Un-luck-y, <i>anffodus, anhapus</i>	Ut-ter-most, <i>eithaf, pellaf, eithafsg</i>
Un-mind-ful, <i>anystyriol, difeddwl, diofal</i>	Va-ca-tion, <i>dyspaid, hamdden, seibiant, gwaghad</i>
Un-pleas-ant, <i>anhwyfryd, an-nhirion</i>	Vac-u-um, <i>gwag, gwagder</i>
Un-read-y, <i>anmharod; anhwy-lus</i>	Vag-a-bond, <i>crwydraidd, bed-lemaid</i>
Un-right-eous, <i>anghyfiawn, an-uniawn</i>	Va-gran-cy, <i>crwydreiaeth, gwib-rodiaid</i>
Un-ru-ly, <i>afreolus, penwyllt, dirëol</i>	Vain-glo-ry, <i>gwagogoniant</i>
Un-set-tle, <i>ansefydlu</i>	Van-i-ty, <i>gwagedd, gwegi, ofer-edd</i>
Un-sta-ble, <i>anwadal</i>	Va-por-ous, <i>mygdarthog, ager-ol</i>
Un-stead-fast, <i>anniysgog, an-niymod</i>	Va-ri-ance, <i>amrywiad; amra-fael, anghytundeb</i>
Un-stead-y, <i>gwamal, anwadal</i>	Va-ri-ous, <i>amrywiol; aml</i>
Un-thank-ful, <i>diddiolch, an-niolchgar</i>	Va-ry-ing, <i>neilliad, gwahan-iaethiad</i>
Un-ti-dy, <i>digryno, annhaclus</i>	Vas-sal-age, <i>gwarogaeth, caeth-wasanaeth</i>
Un-time-ly, <i>annhymig, anam-serol</i>	Veg-e-tate, <i>hydyfu, tyfu</i>
Un-whole-some, <i>afiachus, an-iach</i>	Ve-he-mence, <i>angerdd, taerni</i>
Un-wil-ling, <i>anewyllysgar, an-foddog</i>	Ve-he-ment, <i>angerddol, tan-baid; awchus, llym</i>
Un-wor-thy, <i>annheilwng, an-wiw</i>	Ve-hi-cle, <i>cludai, cludiedydd, clud</i>
Up-per-most, <i>uchaf, uchelaf</i>	Ven-om-ous, <i>gwenwynig, gwen-wynllyd</i>
Up-right-ness, <i>uniondeb, gonest-rwydd</i>	Ven-i-son, <i>hyddgig, cig danas</i>
Ur-gen-cy, <i>anghenrhaid, dirni</i>	Ven-ti-late, <i>gwyntyllio</i>
Use-ful-ness, <i>defnyddioldeb</i>	Ven-ture-some, <i>anturiol</i>
U-su-al, <i>arferol, cyffredin</i>	

Ver-bal-ly, <i>mewm geiriau, ar air</i>	Vir-u-lent, <i>gwenwynig, adwythig</i>
Ver-bat-im, <i>gair yn ngair, yn llythyrenol</i>	Vis-i-ble, <i>gweledigaeth; gweled</i>
Ver-ber-ate, <i>curo, taro, cer-yddu</i>	Vis-it-or, <i>ymwelydd, gofwywor</i>
Ver-i-fy, <i>gwirio, gorchwirio</i>	Viv-i-fy, <i>bywio, bywiogi, byw-hau</i>
Ver-i-ly, <i>yn wir, yn ddiau</i>	Vo-ca-tion, <i>galw, galwad, gal-wedigaeth</i>
Ver-si-fy, <i>mydru, pryd-yddu</i>	Vol-a-tile, <i>ffwg, a hedo; hedin, hedegol</i>
Vert-i-cal, <i>nenawl, uchbenol</i>	Vol-ca-no, <i>llosgfal, llosgfynydd</i>
Vet-er-an, <i>hen filwr, caledfil-wr; hen, oedranus, profedig</i>	Vol-u-ble, <i>hydro, rhugl, hyawdl, ffraeth</i>
Vex-a-tion, <i>gofid, blinder, cur-iad</i>	Vol-un-teer, <i>gwirfoddiaid</i>
Vi-bra-tion, <i>ymsiglad, ysgyd-wad</i>	Vo-mit-ing, <i>cyfogiad</i>
Vic-ar-age, <i>uchberigloriaeth</i>	Vo-ta-ry, <i>addunwr, ymddiof-rydwr; diofrydol, addunedol</i>
Vice-ge-rent, <i>rhaglaw, huail</i>	Voy-ag-er, <i>mordeithiwr, mor-dwywr</i>
Vic-to-ry, <i>buddugoliaeth, gor-uchafiaeth</i>	Vul-gar-ly, <i>yn gyffredin, yn ddifoes</i>
Vig-i-lance, <i>gwyliadwriaeth, gofal; pryder</i>	Walk-ing-stick, <i>ffon, llawffon</i>
Vig-i-lant, <i>gwyliadwrus, gofal-us</i>	Wal-low-ing, <i>ymdreiglad, ym-dryboliad</i>
Vig-or-ous, <i>egniol, bywiog</i>	Wan-der-er, <i>crwydryn, gwi-biad</i>
Vil-lain-ous, <i>ysgeler, atgas, drygus</i>	Wan-der-ing, <i>crwydriad, dis-perawd</i>
Vin-ci-ble, <i>gorchfygadwy, gor-fodadwy</i>	Wan-ton-ness, <i>anlladrwydd, nwyfiant</i>
Vin-di-cate, <i>diffyn; cyfiawn-hau</i>	Watch-ful-ness, <i>gwyliadwrus-rwydd</i>
Vin-e-gar, <i>gwinegr, surlyn</i>	Wa-ter-course, <i>dyfrlle, dyfrffos</i>
Vi-o-late, <i>halogi, treisio, tros-eddu</i>	Wa-ter-fowl, <i>dwfraderyn</i>
Vi-o-lence, <i>trais, traha, gormes, gorthrech</i>	Wa-ter-mark, <i>llifnod</i>
Vi-o-lent, <i>tanbaid, ffyrnig</i>	Wav-er-ing, <i>anwadal, ansefyd-log</i>
Vir-tu-al, <i>effeithiol; gweith-redol</i>	Way-far-ing, <i>teithiol, fforddol</i>
Vir-tu-ous, <i>rhinweddol, effeith-iol; da</i>	Wea-ri-some, <i>llu-ddedawl, blin-derus</i>
Vir-u-lence, <i>gwenwyn, adwyth</i>	Weath-er-cock, <i>ceiliog gwynt, awelfynag</i>
	Web-foot-ed, <i>cyfandroed</i>

Wed-nes-day, <i>dydd Mercher</i>	Wine-bib-ber, <i>gwinlyngcwr,</i>
Weed-ing-hook, <i>chwynogl</i>	<i>gwinyfwr</i>
Wel-com-ing, <i>croesawiad</i>	Won-der-ful, <i>rhyfeddol, aruthrol</i>
Well-wish-er, <i>ewyllysiwr da</i>	Work-man-ship, <i>gweithiant,</i>
West-er-ly, <i>gorllewinol</i>	<i>celfyddyd</i>
What-ev-er, <i>pa bynag, beth</i>	Wor-ship-er, <i>addolwr, addolydd</i>
<i>bynag</i>	Wor-ship-ful, <i>parchedig, an-</i>
Wheel-bar-row, <i>berfa olwynog,</i>	<i>rhydeddus</i>
<i>berfa</i>	Wor-thi-ly, <i>yn deilwng, yn</i>
Where-in-to, <i>i'r hyn, i'r hwn</i>	<i>addas</i>
Where-ev-er, <i>yn mha le bynag</i>	Wretch-ed-ness, <i>trueni, gresyn-</i>
Whim-si-cal, <i>ysmala, hyntiog</i>	<i>dawd</i>
Whis-per-ing, <i>syganiad, sisiad</i>	Writ-ing-desk, <i>ysgrifenswrdd</i>
Whit-sun-day, <i>Sulgwyn</i>	Wrong-ful-ly, <i>yn gamweddu,</i>
Who-ev-er, <i>prwy bynag</i>	<i>yn feius</i>
Wick-ed-ness, <i>drygioni, anfad-</i>	Yel-low-ish, <i>melynaidd, lledfel-</i>
<i>rwydd</i>	<i>yn</i>
Wid-ow-hood, <i>gweddwdod</i>	Yel-low-ness, <i>melynder, melyni</i>
Wil-der-ness, <i>anialwch, diffeith-</i>	Yeo-man-ry, <i>gwrengiaid</i>
<i>wch</i>	Yes-ter-day, <i>doe</i>
Wil-ful-ly, <i>o wirfodd; yn ystyf-</i>	Yes-ter-night, <i>neithiwr</i>
<i>nig</i>	Youth-ful-ness, <i>ieuengctid</i>
Wil-ling-ness, <i>ewyllysgarwch</i>	

WORDS OF FOUR SYLLABLES.

Ab-bre-vi-ate, <i>talfyru, byrhau,</i>	Ab-ste-mi-ous, <i>sobr, cymmed-</i>
<i>wtogi</i>	<i>rol</i>
Ab-di-ca-tion, <i>llysiant; ymwor-</i>	Ab-sur-di-ty, <i>afresymoldeb;</i>
<i>thodiad</i>	<i>ynfydrwydd</i>
A-bil-i-ty, <i>gallu; medr, dawn,</i>	A-bu-sive-ly, <i>yn enllibaidd, yn</i>
<i>cymhwysder, nerth</i>	<i>oganllyd; yn sarhäus</i>
A-bom-in-ate, <i>casâu, ffieiddio</i>	A-cad-e-my, <i>prifysgol, athrofa</i>
Ab-so-lute-ly, <i>yn gwbl, yn</i>	Ac-cel-er-ate, <i>prysuro, eb-</i>
<i>hollol; yn arbenig</i>	<i>rwyddo</i>

Ac-cep-ta-ble, <i>derbyniol, cymmeradwy, boddllawn</i>	Ad-mi-ra-tion, <i>rhyfeddiad, syndod; hoffedd</i>
Ac-cep-ta-bly, <i>yn dderbyniol, yn gymmeradwy</i>	Ad-mi-ra-ble, <i>rhyfeddol; da; rhagorol</i>
Ac-ces-sa-ry, <i>cefnogwr; cyfranogwr; cynnorthwyol</i>	Ad-mo-ni-tion, <i>rhybudd, cyng-hor; annogaeth</i>
Ac-ces-si-ble, <i>dysfodadwy; hygyrch; mwynaid</i>	Ad-o-ra-tion, <i>addoliad: parch, anrhydedd</i>
Ac-ces-so-ry, <i>cymmodawl; cyfranogol</i>	Ad-van-ta-geous, <i>buddiol, llesol; manteisol</i>
Ac-ci-dent-al, <i>damweiniol, dygwyddol</i>	Ad-ver-sa-ry, <i>gorthwynebw, gelyn</i>
Ac-cliv-i-ty, <i>esgyniad, gallt, bronallt</i>	Ad-ver-si-ty, <i>adfyd, trallod, drygfyd; ing</i>
Ac-com-mo-date, <i>addasu; diwallu; cymhwyso</i>	Ad-ver-tise-ment, <i>hysbysiad, cyhoeddiad</i>
Ac-com-pa-ny, <i>cydymdeithio; hebrwng</i>	Ad-vis-a-ble, <i>cymhwys, addas; cynghoradwy</i>
Ac-com-plish-ment, <i>cwblhâd, addurn; cyflawniad</i>	A-dul-ter-ate, <i>llygru; cymmysgu</i>
Ac-cord-ing-ly, <i>yn gyfatebol, yn ganlynol; felly</i>	A-dul-ter-y, <i>godineb, puteindra</i>
Ac-count-a-ble, <i>cyfrifol, atebol</i>	Af-fec-tion-ate, <i>serchog, caruaid</i>
Ac-cu-mu-late, <i>casglu, pentyru, tyru</i>	Af-fi-da-vit, <i>tystlwo, llw</i>
Ac-cu-ra-cy, <i>cywreindeb; gofal, cywirdeb</i>	Af-fin-i-ty, <i>cyfathrach; tebyg-oliaeth</i>
Ac-cu-sa-tion, <i>cyhuddiad, cwyn</i>	Af-firm-a-tion, <i>cadarnhâd, honiad</i>
Ac-cu-sa-tive, <i>cyhuddol</i>	Af-firm-a-tive, <i>cadarnhaol, honiadol</i>
Ac-know-ledg-ment, <i>cydnabyddiaeth; addefiad</i>	Ag-i-ta-tion, <i>cynhyrfiad, cyffroad</i>
Ac-qui-es-cence, <i>ymfoddloniad; cydsyniad; goddefiad</i>	Ag-gra-vat-ing, <i>mwyrhaol, trymhaol</i>
Ac-qui-si-tion, <i>caffaeliad, cyrhaeddiad</i>	Ag-gra-va-tion, <i>mwyrhâd, chwanegiad</i>
Ac-tu-al-ly, <i>yn weithredol; mewn effaith; yn wir</i>	A-gree-a-ble, <i>unol, cyfatebol; boddus</i>
Ad-ap-ta-tion, <i>cyfaddasiad; cymhwysder</i>	Ag-ri-cul-ture, <i>amaethyddiaeth, arddworiaeth</i>
Ad-min-is-ter, <i>gwasanaethu, gweinyddu; dirprwyo</i>	A-lac-ri-ty, <i>llawenydd, bywiog-rwydd; parodrwydd</i>
Ad-mi-ral-ty, <i>morlys, llyngestlys</i>	

Al-ien-a-tion, <i>estroniad; trosiad</i>	An-nu-al-ly, <i>yn flynyddol</i>
Al-le-ga-tion, <i>honiad, gwiriad, haeriad; dadl</i>	An-nu-i-ty, <i>blwyddoseb, blwydd-dál</i>
Al-le-go-ry, <i>alleg, aralleg, cyff-elybiaeth</i>	A-non-y-mous, <i>anhysbys, diennw</i>
Al-le-vi-ate, <i>ysgafnhau, es-mwytho</i>	An-swer-a-ble, <i>atebol; cyf-rifol</i>
Al-low-a-ble, <i>goddefol, can-iataol</i>	An-tag-o-nist, <i>gwrthwynebwyr, gwrthblaid</i>
Al-ter-a-tion, <i>cyfnewidiad, new-idiol</i>	An-te-ce-dence, <i>rhagflaeniad, blaenafiaeth</i>
Al-ter-ca-tion, <i>ymgecriad, ym-rafael</i>	An-te-ce-dent, <i>rhagflaenor, blaenor</i>
Al-ter-nate-ly, <i>argylch, yn gylchynol</i>	An-tic-i-pate, <i>rhagflaenu; rhagweled</i>
Al-to-ge-ther, <i>yn hollol, i gyd, yn llwyr</i>	An-tip-a-thy, <i>gwrthnaws, cas-ineb</i>
Am-bas-sa-dor, <i>cenadwr, neg-eswr</i>	An-tip-o-des, <i>gwrthdroediaid, gwrthdraedolion</i>
Am-big-u-ous, <i>amwys, amhëus</i>	An-ti-qui-ty, <i>hynafiaeth, yr amser gynt</i>
A-mel-ior-ate, <i>diwyllio, gwellâu</i>	An-tith-e-sis, <i>cyferbyniaeth, gwrthosodiad</i>
A-mi-a-ble, <i>hawddgar, pryd-weddol</i>	Anx-i-e-ty, <i>trymfryd, pryder gofal</i>
Am-i-ca-ble, <i>cyfeillgar, cariad-us</i>	A-pe-ri-ent, <i>agorai; rhydd-haol</i>
Am-mu-ni-tion, <i>arlwy rhyfel; cadarlwy</i>	A-pol-o-gy, <i>amddiffyniad; es-gusawd</i>
Am-phib-i-ous, <i>deuelfenol; cyntefin</i>	Ap-o-plex-y, <i>menyddwst, y parlys mud</i>
Am-pu-ta-tion, <i>amdoriad, tor-iad aelod</i>	A-pos-tro-phe, <i>tolnod: gwrth-dro; dadymchwel</i>
A-nal-o-gy, <i>cydweddiad, cyff-elybiad</i>	Ap-pa-ra-tus, <i>offer, arfau; arlwy</i>
A-nal-y-sis, <i>dosraniad, dad-glymiad</i>	Ap-pa-rent-ly, <i>yn amlwg; mewn ymddangosiad</i>
A-nat-o-my, <i>difyniaeth; attor-iaeth</i>	Ap-pel-la-tion, <i>enwad; gal-wad; enw</i>
An-i-mad-vert, <i>adfrydu; bar-nu; ceryddu</i>	Ap-plic-a-tion, <i>cymhwysiad, cais; ymroad</i>
An-i-ma-tion, <i>bywhad, bywiog-rwydd</i>	Ap-po-si-tion, <i>atosodiad, ar-ddodiad</i>
An-ni-hi-late, <i>diddymu, dyfetha</i>	

Ap-pre-ci-ate, <i>priso, mawrhau, gwerthfawrogi</i>	Aug-men-ta-tion, <i>cynnyddiad, mwyhâd</i>
Ap-pre-hen-sion, <i>amgyffred, deall ; ofn</i>	Au-thor-i-ty, <i>awdurdod, gallu</i>
Ap-pro-ba-tion, <i>cymmerad-wyaeth</i>	Au-tom-a-ton, <i>hunanysgogydd</i>
Ap-pro-pri-ate <i>neillduol, priodol : priodoli</i>	Aux-il-ia-ry, <i>cynnorthwywr ; cynnorthwyoI</i>
Ap-prox-i-mate, <i>nesu, dynesu, cyfagosi</i>	Av-a-ri-cious, <i>cybyddlyd ; crintach</i>
Ap-pur-ten-ance, <i>perthynoliad ; perthynas</i>	A-void-a-ble, <i>gocheladwy</i>
Ar-bi-tra-tor, <i>dyddiwr, canol-wr ; cymmrodeddwyr</i>	Bar-bar-i-ty, <i>babariaeth ; creu-londeb</i>
Ar-bit-ra-ry, <i>trawsarglwyddol ; gormesol</i>	Ba-rom-e-ter, <i>hinfynag ; awyr-fynag</i>
Ar-chi-tec-ture, <i>adeilyddiaeth, pensaernïaeth</i>	Bel-lig-er-ent, <i>rhyfelblaid ; rhyfelgar</i>
A-rith-me-tic, <i>rhifyddiaeth, rhifydddeg</i>	Ben-e-dic-tion, <i>bendith ; bendithiad</i>
Ar-tic-u-late, <i>llefarol : llefaru</i>	Ben-e-fac-tor, <i>cymmwynaswr, noddwr</i>
Ar-ti-fi-cial, <i>celfydd ; dynwar-edol</i>	Be-nef-i-cent, <i>daionus, cymmwynasol</i>
Ar-til-ler-y, <i>cadoffer ; magnel-au</i>	Be-nev-o-lence, <i>caredigrwydd ; ewyllys da ; hoffedd, serch ; elusen</i>
As-cen-den-cy, <i>goruchafiaeth ; awdurdod</i>	Be-nev-o-lent, <i>caredig ; elusen-gar</i>
As-pi-ra-tion, <i>awydd, gor-awydd ; ymgais</i>	Be-nig-ni-ty, <i>tiriondeb ; hael-ioni</i>
As-sas-si-nate, <i>cuddlofruddio</i>	Bi-en-ni-al, <i>dwystlwyddol, dwy-flwydd</i>
As-sid-u-ous, <i>dyfal, diwyd</i>	Bi-og-ra-phy, <i>bywgraffiad, cof-iant</i>
As-so-ci-ate, <i>cydymaith : cym-deithasu</i>	Bi-tu-mi-nous, <i>duglistaid, llosglysaidd</i>
As-ton-ish-ment, <i>braw, synded-igaeth ; syndod</i>	Ca-lam-i-ty, <i>blinfyd, drygfyd ; anffawd</i>
As-trol-o-gy, <i>serddewiniaeth</i>	Cal-cu-la-tion, <i>cyfrif ; bwriad ; barn</i>
As-tron-o-my, <i>seryddiaeth, ser-oneg</i>	Cap-ac-i-ty, <i>gallu ; cymhwys-der ; cyflwr ; swydd ; deall</i>
At-tain-a-ble, <i>cyrhaeddadwy ; caffaeladwy</i>	Cap-i-ta-tion, <i>peniant ; treth y penau</i>
At-ten-tive-ly, <i>yn ddyfal, yn ofalus</i>	

Cap-tiv-i-ty, <i>caethiwed; caeth-glud; alltudiaeth</i>	Co-ag-u-late, <i>ceulo, cawsio; ymdewychu</i>
Car-nal-i-ty, <i>crawdolrwydd; trythyllwoch</i>	Co-ef-fi-cient, <i>cydweithredol; cydachosol</i>
Car-niv-o-rous, <i>cigysol, cig-reibus</i>	Co-in-ci-dence, <i>cyttrawiad, cytundeb</i>
Ca-tas-tro-phe, <i>gwrthdro; anffawd</i>	Co-in-ci-dent, <i>cyd-ddygwyddol, cytunol</i>
Cat-er-pil-lar, <i>llindys, pryf y dail</i>	Col-lat-er-al, <i>cyfystlysog, cyf-ochrog; cyfochrol, cyfystlys</i>
Cel-e-bra-tion, <i>dathliad; cyfargofiad; clodforiad</i>	Col-lo-qui-al, <i>ymddyddanol, cydlafarol</i>
Ce-leb-ri-ty, <i>enwogrwydd; clod, bri</i>	Com-bi-na-tion, <i>cyfuniad, cyd-syniad; cyssylltiad, cydiad</i>
Ce-ler-i-ty, <i>buander, cyflymdra</i>	Com-bus-ti-ble, <i>dysgymmon; kylosg</i>
Cem-e-ter-y, <i>claddfa, monwent, beddrawd</i>	Com-fort-a-ble, <i>cysurus, dyddanol</i>
Cen-so-ri-ous, <i>hyfeiol, enllibus; senol</i>	Com-mem-o-rate, <i>cyfargofio, coffau</i>
Cen-trif-u-gal, <i>canolffo, creiddffoawl</i>	Com-mend-a-ble, <i>canmoladwy, clodforus</i>
Cen-trip-e-tal, <i>canolgyrch, creiddgyrch</i>	Com-mend-a-tion, <i>canmoliaeth, cymmeradwyaeth</i>
Cer-e-mo-ny, <i>defod, arfer, seremoni</i>	Com-ment-a-ry, <i>esboniad, amlygiad; esbonio, egluro</i>
Cer-tif-i-cate, <i>tystysgrif, tysteb; ysgrifdystio, tystebu</i>	Com-mis-er-ate, <i>tosturio, trugarhau</i>
Char-ac-ter-ize, <i>nodweddu, arwyddnodi</i>	Com-mis-sion-er, <i>dirprwywr, cynnyrchiolydd</i>
Char-i-ta-ble, <i>hael, elusengar</i>	Com-mo-di-ous, <i>cyflëus, cymhwoys</i>
Chris-tian-i-ty, <i>cristionogaeth</i>	Com-mod-i-ty, <i>nwydd; eiddo; mantais</i>
Chro-nol-o-gy, <i>amseryddiaeth, amsereg</i>	Com-mu-ni-cate, <i>cyfranu, cyfranogi; mynegi; cydio</i>
Chro-nom-e-ter, <i>awriadur; amseriadur</i>	Com-mu-ni-ty, <i>gwladwriaeth; y wlad</i>
Cir-cu-la-tion, <i>cylchrediad, cylchdroad; rhediad; taeniad</i>	Com-mu-ta-tion, <i>newidiad, cyfnewid; pridwerth</i>
Cir-cum-cis-ion, <i>enwaediad; blaendoriad</i>	Com-par-a-tive, <i>cymharol, cymhariaethol</i>
Cir-cum-fer-ence, <i>amgylchedd, cwmpas</i>	

Com-pat-i-ble, <i>cydweddol, cys-son</i>	Con-sid-er-ate, <i>ystyriol, pwyllog</i>
Com-pen-di-um, <i>crynodeb, tal-fyriad</i>	Con-sist-o-ry, <i>llys yr esgob, eg-lwyslys</i>
Com-pen-sa-tion, <i>taledigaeth ; tâl ; boddloniad</i>	Con-so-la-tion, <i>cysur, dyddan-wch</i>
Com-pe-ti-tion, <i>cydgais, cystad-leuaeth</i>	Con-spic-u-ous, <i>amlwg, eglur ; enwog</i>
Com-po-si-tion, <i>cyfansoddiad ; rhandaliad</i>	Con-spi-ra-cy, <i>cydfradwriaeth, brad</i>
Con-cav-i-ty, <i>argeuedd, ceuedd, ceudod</i>	Con-stel-la-tion, <i>cydser ; cyd-seryddiad</i>
Con-cil-i-ate, <i>cymmodi, hedd-ychu</i>	Con-sti-pa-tion, <i>tynhâd ; bol-rwymedd</i>
Con-cep-ti-ble, <i>dealladwy</i>	Con-sti-tu-ent, <i>cyfansoddydd ; aelod hanfodol ; cyfansoddol ; elfenol</i>
Con-dem-na-tion, <i>collfarn ; con-demniad</i>	Con-sti-tu-tion, <i>cyfansoddiad ; gosodiad ; gosodiaeth ; cyf-raith</i>
Con-den-sa-tion, <i>dwysiad, tew-hâd</i>	Con-sult-a-tion, <i>ymgyngghoriad ; ystyriaeth</i>
Con-di-tion-al, <i>terfyniad, am-modiad ; ammodol</i>	Con-tam-i-nate, <i>halogi, llygru</i>
Con-de-scen-sion, <i>ymddaros-tyngiad</i>	Com-tem-pla-tion, <i>myfyrdod, astudiaeth</i>
Con-fed-er-ate, <i>cynghreiriwr ; cynghreirio</i>	Con-tig-u-ous, <i>cyfagos, agos, cydiol</i>
Con-firm-a-tion, <i>cadarnhad, cryfhâd</i>	Con-tin-u-al, <i>parhäus, gwas-tadol</i>
Com-form-i-ty, <i>cydffurfiad ; cyssondeb</i>	Con-tin-u-ance, <i>parhâd, para ; arosiad</i>
Con-ge-la-tion, <i>cyttewychiad ; rhewiad</i>	Con-tra-dic-tion, <i>gwrthddywed-iaid, gwrthddadl ; anghyson-deb</i>
Con-ge-ni-al, <i>cydrywiol ; na-turiol</i>	Con-tro-ver-sy, <i>dadl, dadleu-aeth ; amrafael</i>
Con-grat-u-late, <i>cydlawenhau â, cydlawenychu</i>	Con-va-les-cent, <i>gwelledig ; ar-wellâd</i>
Con-gre-ga-tion, <i>cynnullaidfa</i>	Con-ve-ni-ence, <i>cyfleusdra ; cymhwysder</i>
Con-sci-en-tious, <i>cydwybodol</i>	Con-ve-ni-ent, <i>cyfleus, addas ; gweddaidd</i>
Con-se-quent-ly, <i>yn ganlyn-iaidol ; gan hyny</i>	Con-ver-sa-tion, <i>ymddyddan,</i>
Con-serv-a-tive, <i>ceidwadwr, diogelwr ; ceidwadol, amddi-ffynol</i>	

<i>cydymddyddan ; buchedd ; cynnefndod</i>	Def-am-a-tion, <i>difenwad, enllib</i>
Con-vo-ca-tion, <i>cymmanfa, eisteddfod</i>	De-fi-cien-cy, <i>diffyg ; pall, gwallgofiant</i>
Co-op-er-ate, <i>cydweithio, cydweithredu</i>	Def-i-ni-tion, <i>dosbeniad, darlun-iad</i>
Co-or-di-nate, <i>cydradd ; cyf-ochr</i>	De-form-i-ty, <i>anffurfiad ; hyll-rwydd</i>
Cop-u-la-tive, <i>cydiadol, cyssyllt-iadol</i>	De-gen-er-ate, <i>dirywio, gwaeth-ygu</i>
Cor-ol-la-ry, <i>casgliad ; canlyn-iad</i>	Deg-ra-da-tion, <i>diraddiad ; dir-rywiad</i>
Cor-o-na-tion, <i>coroniad ; ta-leithiad</i>	De-lib-er-ate, <i>pwylllog, ystyriol : ystyried, pwylllo</i>
Cor-po-ra-tion, <i>corfforaeth ; bwrdeisdref</i>	Del-i-ca-cy, <i>tegwch ; manyl-deb</i>
Cor-re-spond-ence, <i>cyfateb-iad ; gohebiaeth</i>	De-lin-e-ate, <i>darlunio ; dyfalu</i>
Cor-re-spond-ent, <i>gohebydd ; cyfatebwr</i>	De-lir-i-ous, <i>penysgafn, gorph-wyllog</i>
Cor-rob-o-rate, <i>cyfnerthu ; sicr-hau</i>	De-lir-i-um, <i>ymleferydd, penys-gafnder</i>
Cor-rupt-i-ble, <i>llygradwy</i>	De-liv-er-ance, <i>gwaredigaeth, gollyngdod</i>
Cred-it-a-ble, <i>cyfrifol ; parchus clodfawr</i>	De-liv-e-ry, <i>gwarediad ; tros-glwyddiad</i>
Cru-ci-fix-ion, <i>croeshoeliad</i>	De-moc-ra-cy, <i>gweriniaeth, gwerinlywodraeth</i>
Cu-li-na-ry, <i>ceginaid, ceginol</i>	Dem-on-stra-tion, <i>arddangos-iad, profiad, eglurhâd</i>
Dan-ger-ous-ly, <i>yn beryglus, yn enbyd</i>	De-mor-al-ize, <i>anfoesoli ; llyg-ru</i>
De-cid-ed-ly, <i>yn benderfynol, yn sicr</i>	De-nom-i-nate, <i>enwi, cyfenwi</i>
De-bil-i-ty, <i>gwendid, llesgedd</i>	De-plor-a-ble, <i>gresynol, ga-larus</i>
Dec-la-ra-tion, <i>mynegiad, cy-hoeddiad</i>	Dep-o-si-tion, <i>adnewaeth ; di-swyddiad</i>
Dec-li-na-tion, <i>gogwyddiad ; disgyniad</i>	Dep-re-da-tion, <i>anrhaethiad, ysbeiliad</i>
Dec-o-ra-tion, <i>addurniad, harddiad</i>	Dep-ri-va-tion, <i>difuddiad, am-ddifadiad</i>
Ded-i-ca-tion, <i>cyflwyniad, cys-segriad</i>	Dep-u-ta-tion, <i>cenadwri, cen-adaeth ; dirprwywr ; dir-prwy</i>
De-fal-ca-tion, <i>ysgythiad ; llei-hâd</i>	

Der-i-va-tion, <i>tarddiad, haniad; troad</i>	Dis-ad-van-tage, <i>anfantaïs; colledu</i>
De-riv-a-tive, <i>tarddair; haniedig, tarddedig</i>	Dis-a-gree-ment, <i>anghytundeb; gwahaniaeth</i>
Des-ig-na-tion, <i>dynodiad, amlygiad; arfaeth; trefniad</i>	Dis-ap-point-ment, <i>som, somedigaeth</i>
De-sign-ed-ly, <i>yn fwiadol, yn wirfoddol</i>	Dis-con-tent-ment, <i>anfoddlonrwydd</i>
De-sir-a-ble, <i>dymunadwy; dymunol; chwennychol</i>	Dis-con-tin-ue, <i>ammharu; peidio</i>
Des-o-la-tion, <i>anghyfaneddiad; anrhaith</i>	Dis-cov-er-y, <i>dadguddiad, darganfyddiad</i>
Des-pi-ca-ble, <i>dirmygadwy; dirmygus</i>	Dis-crim-in-ate, <i>gwahanredol; gwahaniaethu, gwahanu</i>
De-spis-a-ble, <i>dirmygadwy</i>	Dis-fran-chise-ment, <i>disfreiniad</i>
De-spon-den-cy, <i>gwanobaith, digalondid</i>	Dis-hon-est-y, <i>anonestrwydd; twyll</i>
Des-ti-na-tion, <i>bwriad, arfaeth; perwyl</i>	Dis-in-her-it, <i>dietifeddu; dihawlio</i>
Des-ti-tu-tion, <i>angen, eisiau; amddifadrwyd</i>	Dis-loy-al-ty, <i>anffyddlondeb; bradwriaeth</i>
De-ter-min-ate, <i>terfynedig; penderfynol</i>	Dis-or-der-ly, <i>afreolus; yn afreolus</i>
De-test-a-ble, <i>ffiaidd, atgas, ysgeler</i>	Dis-pens-a-ble, <i>hebgoradwy, hebgorol</i>
Dev-as-ta-tion, <i>difrod, anrheithiad</i>	Dis-pen-sa-tion, <i>goruchwyliaeth</i>
De-vi-a-tion, <i>gwyriad, cyfeiliorn</i>	Dis-po-si-tion, <i>trefniad, dosbarthiad; tuedd; ansawdd</i>
Dex-ter-i-ty, <i>deheuder, medrusrwydd</i>	Dis-pro-por-tion, <i>anghyfartaledd; anghyfartalu</i>
Di-ag-o-nal, <i>croes, traws; onglog</i>	Dis-put-a-ble, <i>dadleuadwy; amheus</i>
Di-am-e-ter, <i>tryfesur, canolfesur</i>	Dis-sat-is-fy, <i>anfoddloni, anfoddhau</i>
Dic-tion-a-ry, <i>geiriadur, geirlyfr</i>	Dis-si-pa-tion, <i>gwasgariad; gwastraff</i>
Dif-fi-cul-ty, <i>anhawsder; anhawdd</i>	Dis-so-lu-tion, <i>dattodiad; diddymiad</i>
Dim-in-u-tive, <i>bychanig; bychan</i>	Dis-til-la-tion, <i>dystylliad</i>
Di-rect-o-ry, <i>cyfarwyddor; cyfarwyddol</i>	Dis-til-ler-y, <i>dystyllfa</i>

Dis-tri-bu-tion, <i>cyfraniad; rhanedigaeth</i>	E-man-ci-pate, <i>rhydd: rhydd-hau</i>
Di-ver-si-fy, <i>amrywio; gwa-hanu</i>	Em-bark-a-tion, <i>llongiad; an-turiaeth</i>
Div-in-a-tion, <i>dewiniaeth, dar-ogan</i>	Em-bar-rass-ment, <i>dyryswech; methliad</i>
Di-vin-i-ty, <i>dwyfoldeb; duw-dod; duwinyddiaeth</i>	Em-bas-sa-dor, <i>cenadwr</i>
Di-vis-i-ble, <i>rhanadwy, parth-adwy</i>	Em-bez-zle-ment, <i>darnguddiad, celciad</i>
Dog-mat-i-cal, <i>awdurdodaidd</i>	E-merg-en-cy, <i>dadymawdd; damwain; achlysur</i>
Dor-mi-to-ry, <i>hundy, ystafell gysgu</i>	Em-i-gra-tion, <i>ymfudiad; sym-mudiad</i>
Dox-ol-o-gy, <i>mawlwrs, mawl-gan</i>	E-mol-u-ment, <i>budd, elw, man-tais</i>
Dys-en-ter-y, <i>gwaedlif, gwaed-glwyf</i>	Em-po-ri-um, <i>marchnadfa; synwyrfa</i>
E-con-o-my, <i>cynnildeb; trefn-iant</i>	Em-u-la-tion, <i>cyfymgais, cystadlaeth</i>
Ed-u-ca-tion, <i>addysg, addysg-iad, dysg</i>	En-cour-age-ment, <i>cefnogaeth, annogaeth, calonogiad</i>
Ef-fect-u-al, <i>effeithiol; gweith-redol</i>	En-fran-chise-ment, <i>rhydd-freiniad; rhyddhad</i>
Ef-fem-i-nate, <i>gwreigaidd; benywaidd: gwreigeiddio, benyweiddio</i>	E-nor-mi-ty, <i>anfadrwydd, ysgelerder</i>
Ef-fer-ves-cence, <i>brydiad, dy-ferwad</i>	En-ter-tain-ing, <i>difyr, dyddan, boddol</i>
Ef-fer-ves-cent, <i>dyfrydol, dy-ferwog</i>	En-ter-tain-ment, <i>croesaw, der-byniad; gwledd, lluniaeth; chware</i>
Ef-fi-ca-cious, <i>effeithiol, grym-us</i>	En-thu-si-asm, <i>penboethni, brwdfrydedd</i>
Ef-front-er-y, <i>haerllugrwydd; hyfdra</i>	E-nu-mer-ate, <i>rhifo, cyfrif, rhifnodi</i>
E-lab-o-rate, <i>cywrain: cy-wreinio</i>	E-nun-ci-ate, <i>traethu, adrodd; cyhoeddi</i>
E-lec-tri-cal, <i>trydanol; gwefrol</i>	Ep-i-dem-ic, <i>haint ymdaenol; ymdaenol</i>
E-lec-tri-fy, <i>trydanu; gwefru</i>	E-piph-a-ny, <i>ystwyll; yr ym-ddadgudd</i>
El-i-gi-ble, <i>dewisol, dymunol; teilwng</i>	E-pis-co-pal, <i>arolygol, esgobol</i>
El-o-cu-tion, <i>ffraethoneg, hy-awdledd</i>	E-pit-o-me, <i>crynodeb, talfyriad</i>

E-qual-i-ty, <i>cyfartaledd, gwas-tadwydd</i>	Ex-ag-ger-ate, <i>mwyhau, chwanegu</i>
E-ques-tri-an, <i>marchogol; marchol</i>	Ex-alt-a-tion, <i>dyrchafiad, cyf-odiad</i>
E-qui-dis-tance, <i>cydbellder, cysbellder</i>	Ex-as-per-ate, <i>llidio, digio, cynhyrfu</i>
E-qui-dis-tant, <i>cydbell, gogys-bell</i>	Ex-ca-va-tion, <i>ceudad, cafniad, cloddiad</i>
E-qui-noc-tial, <i>cyhydeddol; cynsol</i>	Ex-ceed-ing-ly, <i>tra, dros ben; yn rhagorol; gormodedd, gormod</i>
E-quiv-a-lence, <i>cydwerthedd; cyfartaledd; cyfartalu; cystadlu</i>	Ex-ces-sive-ly, <i>yn ormodol; rhy, tra</i>
E-quiv-a-lent, <i>cyfwerth; cyf-ystyr; cyfartal, cystal</i>	Ex-cla-ma-tion, <i>gwaedd, bloedd, gorfoledd</i>
E-quiv-o-cal, <i>mwysair; amwys-air; amwys, deuystyr</i>	Ex-clu-sive-ly, <i>yn neillduol, o'r neilldu; oddi eithr, oddi-gerth</i>
Er-ro-ne-ous, <i>cyfeiliornus; gwallus</i>	Ex-cru-ci-ate, <i>poeni, dirboeni; poenus</i>
Er-u-di-tion, <i>dysg, dysgeidiaeth</i>	Ex-cus-a-ble, <i>esgusadwy; es-gusodol</i>
Es-pe-cial-ly, <i>yn neillduol; yn enwedig</i>	Ex-e-cu-tion, <i>gwneuthuriad; dienyddiad</i>
Es-tab-lish-ment, <i>sefydliad; gosodiad</i>	Ex-e-cu-tor, <i>olweinydd, cym-mynweinydd, gweinyddwr</i>
Es-ti-ma-tion, <i>cyfrifiad, pris-iad; parch, anrhydedd</i>	Ex-em-pla-ry, <i>dilynwiw; eng-reiffiol</i>
Es-tu-a-ry, <i>mornant, mor-gaingc</i>	Ex-em-pli-fy, <i>engreiffioli; ar-ddangos</i>
E-ter-ni-ty, <i>tragwyddoldeb</i>	Ex-ha-la-tion, <i>tarthiad, agerdd; mws</i>
E-vac-u-ate, <i>gwaghau; gadael</i>	Ex-hi-bi-tion, <i>arddangosiad; arddangosfa</i>
E-van-gel-ist, <i>efengylwr</i>	Ex-hort-a-tion, <i>annogaeth; cynghoriad; rhybudd</i>
E-vap-o-rate, <i>tarthu, ageru; gwasgaru</i>	Ex-hu-ma-tion, <i>dadgladdiad; codiad o'r bedd</i>
E-vent-u-al, <i>digwyddol, dam-weiniol</i>	Ex-on-er-ate, <i>dadlwytho; rhyddhau</i>
Ev-er-last-ing, <i>tragwyddoldeb, tragwyddol</i>	Ex-or-bi-tant, <i>dirfawr, gor-modol; afreolus</i>
Ev-er-y-where, <i>ym mhob man, ym mhob lle</i>	
Ev-i-ta-ble, <i>gocheladwy</i>	
Ev-o-lu-tion, <i>dadblygiad, treig-liaid</i>	

Ex-pect-a-tion, <i>dysgwyliant ; gobeithiad</i>	Ex-u-ber-ance, <i>arddigonedd, helaethrwydd</i>
Ex-pe-di-ence, <i>addasrwydd ; anturiaeth</i>	Ex-u-ber-ant, <i>llawn, gorlawn ; helaethlawn</i>
Ex-pe-di-ent, <i>ffordd, modd, dy-fais ; cyfaddas, cymhwys</i>	Fa-cil-i-ty, <i>rhwyddineb, hwyl-USDOD</i>
Ex-pe-di-tion, <i>brys, prysurdeb ; cyflymder ; rhyfelgyrch ; llyngesgyrch</i>	Fas-ci-na-tion, <i>hudoliaeth ; swyniad</i>
Ex-pend-i-ture, <i>traul, cost ; treuliad, gwariad</i>	Fash-ion-a-ble, <i>arferol, def-odol ; dillynwydych</i>
Ex-pe-ri-ence, <i>profiad : ymar-fer : profi ; teimlo</i>	Fa-vour-a-ble, <i>tirion, rhad-lawn ; manteisiol</i>
Ex-per-i-ment, <i>ymbrawf, prof-iad : ymbrofi, profi</i>	Feb-ru-a-ry, <i>Chwefror</i>
Ex-pi-a-tion, <i>cymmod, iawn ; aberth</i>	Fe-lic-i-ty, <i>dedwyddwch, gwyn-fyd, hapusrwydd</i>
Ex-pi-ra-tion, <i>allananadliad ; tranc ; diwedd</i>	Fer-ment-a-tion, <i>ymweithiad, lefeiniad</i>
Ex-pla-na-tion, <i>eglurhâd, es-boniad ; amlygiad</i>	Fe-roc-i-ty, <i>ffyrnigrwydd, creulondeb</i>
Ex-port-a-tion, <i>allforiad, tros-foriad</i>	Fer-til-i-ty, <i>ffrwythlondeb, cnydsfawredd</i>
Ex-po-si-tion, <i>eglurhâd, esbon-iad ; dynoethiad</i>	Fes-tiv-i-ty, <i>llawenydd, gor-foledd</i>
Ex-pos-tu-late, <i>ymlw ; ymres-ymu</i>	Fi-del-i-ty, <i>ffyddlondeb ; go-nestrwydd</i>
Ex-tem-po-re, <i>yn ddifyfyr ; yn y man</i>	Fig-u-ra-tion, <i>eysgodol, ar-ddangosol ; arwyddluniol</i>
Ex-te-ri-or, <i>y tu allan ; all-anol, allan</i>	Fluc-tu-a-tion, <i>tonogiad ; bw-human ; cyfnewidiad</i>
Ex-ter-mi-nate, <i>diwreiddio ; llwyr ddinystrio</i>	Fo-ment-a-tion, <i>twymolchiad ; cyffroad</i>
Ex-tor-tion-er, <i>cribddeiliwr, gorthrymydd</i>	For-mal-i-ty, <i>ffurfioledeb ; ffurf, moesddefod</i>
Ex-trav-a-gance, <i>rhysedd, gormodedd ; afradlon-rwydd</i>	For-mi-da-ble, <i>arswydol, ofn-adwy, erchyll</i>
Ex-trav-a-gant, <i>afradlawn ; gormodol ; afradus</i>	For-ni-ca-tion, <i>puteindra, go-dineb, aflendid</i>
Ex-trem-i-ty, <i>eithaf, eithafedd ; cyfyngder, gwasgfa</i>	Fra-gil-i-ty, <i>breuder, hydoredd</i>
	Fra-ter-ni-ty, <i>brawdoliaeth ; cymdeithas</i>
	Fund-a-ment-al, <i>cyssail ; rhan hanfodol ; sylfaenol</i>

Fu-tu-ri-ty, <i>dyfodiant</i> ; <i>peth dyfodol</i>	Ho-ri-zon-tal, <i>terfyingylch</i> ; <i>gwastad</i>
Gen-er-al-ly, <i>yn gyffredinol</i> , <i>yn gyffredin</i>	Hor-ti-cul-ture, <i>garddworiaeth</i>
Gen-er-a-tion, <i>cededliad</i> ; <i>cededlaeth</i> ; <i>oes</i>	Hos-pi-ta-ble, <i>llettygar</i> , <i>croes-awgar</i>
Gen-til-i-ty, <i>boneddigeiddrwydd</i> ; <i>uchelradd</i>	Hos-til-i-ty, <i>gelyniaeth</i> ; <i>rhyfel</i> ; <i>casineb</i>
Ge-og-ra-phy, <i>daiaryddiaeth</i> , <i>daiarddarluniad</i>	Hu-man-i-ty, <i>dynoliaeth</i> , <i>dyn-garwoch</i>
Ge-ol-o-gy, <i>daiareg</i> , <i>daiar-ddysg</i>	Hu-mid-i-ty, <i>lleithder</i> , <i>gwlyb-rwydd</i>
Ge-om-e-try, <i>mesureg</i> , <i>mesur-yddiaeth</i>	Hu-mil-i-ty, <i>gostyngeiddrwydd</i> , <i>difalchedd</i>
Glad-i-a-tor, <i>cleddyfwr</i> , <i>ym-laddwr</i>	Hy-dro-stat-ics, <i>dyfrbwysiant</i>
Grad-u-al-ly, <i>yn raddol</i> , <i>bob yn ychydig</i>	Hy-per-bo-le, <i>gormodiaith</i> , <i>gorwireb</i>
Gram-mat-i-cal, <i>gramadegol</i>	Hy-poc-ri-sy, <i>rhagrith</i> , <i>lledrith</i> , <i>ffug</i>
Gra-niv-o-rous, <i>grawnysol</i> , <i>ysrawn</i>	Hy-poth-e-sis, <i>amcansail</i> , <i>tyb-iaeth</i>
Gra-tu-i-tous, <i>anrhegol</i> ; <i>rhad</i> ; <i>gwirfoddol</i>	I-den-ti-cal, <i>yr un</i> , <i>yr unrhyw</i> ; <i>gwir</i>
Grav-i-ta-tion, <i>dysgyrchiad</i> , <i>dymgyrchiad</i>	I-den-ti-fy, <i>unrhywio</i> , <i>human-iaethu</i>
Gre-ga-ri-ous, <i>deadellog</i> , <i>min-teiawg</i>	I-den-ti-ty, <i>unrhywiaeth</i> ; <i>yr un peth</i>
Hab-i-ta-tion, <i>trigfart</i> , <i>annedd</i> , <i>cartref</i>	I-dol-a-try, <i>eilunaddoliaeth</i>
Ha-bit-u-al, <i>arferol</i> , <i>defodol</i> ; <i>ansoddol</i>	Ig-no-min-y, <i>gwarth</i> ; <i>gwar-adwydd</i>
Har-mo-ni-ous, <i>cynghaneddol</i> , <i>cydseiniol</i>	Il-leg-i-ble, <i>annarllenadwy</i>
Hes-i-ta-tion, <i>petrusder</i> ; <i>geir-dagiad</i>	Il-lit-er-ate, <i>diddysg</i> , <i>anllyth-renog</i>
Het-er-o-dox, <i>gwrthdybiol</i> , <i>geuol</i>	Il-lus-tra-tion, <i>eglurhâd</i> , <i>deong-liad</i>
Hi-ber-ni-an, <i>Gwyddel</i> ; <i>Gwyddelig</i>	Il-lus-tri-ous, <i>enwog</i> , <i>ardder-chog</i>
His-tor-i-cal, <i>hanesiol</i> , <i>ystoriol</i>	Im-mac-u-late, <i>difrycheuhyd</i> , <i>dihalog</i>
Hon-our-a-ble, <i>anrhydeddus</i> , <i>parchus</i>	Im-i-ta-tion, <i>arddulliad</i> , <i>tebyg-iad</i>
	Im-me-di-ate, <i>digyfrwng</i> , <i>diat-treg</i>

Im-mens-i-ty, <i>anfeidroldeb</i>	In-ca-pa-ble, <i>analluog, an-</i> <i>addas</i>
Im-mod-er-ate, <i>anghymmedrol;</i> <i>afresymol</i>	In-car-cer-ate, <i>carcharu, caeth-</i> <i>iw</i>
Im-mov-a-ble, <i>diysgog, ansym-</i> <i>mudol</i>	In-car-na-tion, <i>cnauldoliaeth</i>
Im-mu-ta-ble, <i>anghyfnewidiol,</i> <i>sicr</i>	In-cli-na-tion, <i>tueddiad, gog-</i> <i>wyddiad</i>
Im-pal-pa-ble, <i>annheimpladwy</i>	In-co-he-rence, <i>anghydlyniad,</i> <i>anghysondeb</i>
Im-ped-i-ment, <i>attalfa, rhwystyr</i>	In-cog-ni-to, <i>yn ddirgel, dan</i> <i>gel</i>
Im-per-a-tive, <i>gorchymmynol;</i> <i>archadwy</i>	In-com-pe-tent, <i>anaddas, anni-</i> <i>gonol</i>
Im-pe-ri-al, <i>amherodrawl</i>	In-con-sist-ent, <i>anghydsafol,</i> <i>anghytunol</i>
Im-per-fec-tion, <i>ammherffeith-</i> <i>rwydd</i>	In-con-ti-nence, <i>anniweirdeb,</i> <i>anymattal</i>
Im-per-ti-nence, <i>ammherth-</i> <i>ynas, anfoesgarwch</i>	In-con-ti-nent, <i>anniwair, anllad</i>
Im-per-ti-nent, <i>ammherth-</i> <i>ynasol; haerllug</i>	In-cor-po-rate, <i>corffori, cyfuno,</i> <i>uno</i>
Im-pet-u-ous, <i>egniol, gorwyllt,</i> <i>ffyrnig</i>	In-cred-i-ble, <i>anhygoel, anhy-</i> <i>gred</i>
Im-pla-ca-ble, <i>anghymmod-</i> <i>adwy; anfodd</i>	In-crus-ta-tion, <i>crestiad, crown-</i> <i>iad</i>
Im-plic-it-ly, <i>o guddganlyniad;</i> <i>o ganlyniad</i>	In-cu-ba-tion, <i>dëoriad</i>
Im-part-a-tion, <i>atgludiad</i>	In-cul-pa-ble, <i>difeus, difai</i>
Im-pos-i-tion, <i>arddodiad, ar-</i> <i>drethiad; gormes</i>	In-cur-a-ble, <i>anwelladwy; an-</i> <i>aele</i>
Im-pos-si-ble, <i>annichonadwy,</i> <i>ammhosibl</i>	In-def-i-nite, <i>anmhenodol</i>
Im-preg-na-ble, <i>anoresgynadwy</i>	In-del-i-ble, <i>annilëadwy</i>
Im-pris-on-ment, <i>carchariad</i>	In-dem-ni-fy, <i>digolledu, sicrhau</i>
Im-prob-a-ble, <i>annhebygol</i>	In-dem-ni-ty, <i>digollediad; dio-</i> <i>geliad</i>
Im-pu-ni-ty, <i>angherydd, ang-</i> <i>hosp</i>	In-de-pend-ence, <i>annibyniaeth</i>
Im-pu-ri-ty, <i>ammhuredd, aflen-</i> <i>did</i>	In-de-pend-ent, <i>annibynol</i>
Im-pu-ta-tion, <i>cyfrifiad</i>	In-di-ca-tion, <i>dangosiad; ar-</i> <i>wydd, nôd</i>
In-ac-cu-rate, <i>anghywir; ang-</i> <i>hynnil</i>	In-dic-a-tive, <i>mynegol, dangos-</i> <i>iadol</i>
In-ad-e-quate, <i>anghyfaddas,</i> <i>anghyfartal</i>	In-dif-fer-ence, <i>annhuedd-</i> <i>garwch, difaterwch, oerfel-</i> <i>garwch</i>
In-an-i-mate, <i>difywyd, marw</i>	

In-dif-fer-ent, <i>annhueddgar ; diofal</i>	In-of-fen-sive, <i>didramgwydd, diniod</i>
In-di-ges-tion, <i>annhreuliad</i>	In-qui-si-tion, <i>chwiliad, chwilyls</i>
In-dig-na-tion, <i>digofaint, soriant</i>	In-quis-i-tive, <i>ymofyngar, hogar</i>
In-dig-ni-ty, <i>anmharch, anfri</i>	In-sen-si-ble, <i>annheimladwy</i>
In-dis-cre-tion, <i>annoethineb</i>	In-sid-i-ous, <i>dichellgar, twyllgar</i>
In-dus-tri-ous, <i>diwyd, llafurus</i>	In-sin-u-ate, <i>truthymlusgo, gwenieithio</i>
In-e-bri-ate, <i>meddwi, brwysgo</i>	In-sol-u-ble, <i>annhoddadwy</i>
In-fal-li-ble, <i>anhysfeth, anffael-edig</i>	In-solv-en-cy, <i>methdaliad, pall-daliad</i>
In-fe-ri-or, <i>isafiad, israddolwr ; gwaelach</i>	In-spi-ra-tion, <i>anadliad ; ysbrydoliaeth</i>
In-fin-i-tive, <i>annerfynol</i>	In-sti-ga-tion, <i>cymhelliad, annosiad</i>
In-firm-a-ry, <i>clafdy, ysbytty</i>	In-sti-tu-tion, <i>gosodiad, sefydliad</i>
In-firm-i-ty, <i>gwendid, llesgedd</i>	In-stru-ment-al, <i>offerynol, defnyddiol</i>
In-flam-ma-tion, <i>fflammeg, ennynfa</i>	In-sur-rec-tion, <i>terfysg, gworthryfel</i>
In-flam-ma-ble, <i>fflamychadwy, hylosg</i>	In-teg-ri-ty, <i>uniondeb, cywirdeb</i>
In-flex-i-ble, <i>anhwblyg, anystwyth</i>	In-tel-li-gence, <i>dealltworiaeth ; hysbysrwydd</i>
In-flu-en-tial, <i>dylanwadol, cynhyrfol</i>	In-tel-li-gent, <i>deallgar, synwyr-ol</i>
In-form-a-tion, <i>hysbysrwydd ; addysg</i>	In-tem-per-ance, <i>anhymmer, anghymedroldeb</i>
In-fu-ri-ate, <i>cynddeiriogwyllt, ffyrnig</i>	In-tem-per-ate, <i>anhymmerus, anghymedrol</i>
In-ge-ni-ous, <i>cyworain, athrylithus</i>	In-tens-i-ty, <i>dirfawredd : tynder</i>
In-grat-i-tude, <i>anniolchgarwch</i>	In-ter-ces-sion, <i>cyfryngdod, eiriolaeth</i>
In-gre-di-ent, <i>cyffyr, defnydd</i>	In-ter-ces-sor, <i>cyfryngwr, eiriolydd</i>
In-hab-it-ant, <i>trigiannydd, preswylwr</i>	In-ter-est-ing, <i>pwysfawr</i>
In-her-it-ance, <i>etifeddiaeth, treftadaeth</i>	In-ter-mis-sion, <i>dysbaid, hamdden</i>
In-ju-ri-ous, <i>camweddu, niweidiol</i>	
In-i-qui-ty, <i>drygioni, anwiredd</i>	
In-no-va-tion, <i>defod newidiad</i>	
In-oc-u-late, <i>impio, bywyllu ; gosod y frech wen</i>	

In-ter-nal-ly, *yn dufewnol*
 In-ter-ro-gate, *holi, gofyn*
 In-ter-rup-tion, *rhwystr, aflon-
yddiad*
 In-ter-sec-tion, *cynghroesiad*
 In-ti-ma-cy, *cyfeillach, cydna-
byddiaeth*
 In-tim-i-date, *digaloni, peri
ofn*
 In-tox-i-cate, *meddwi, brwysgo*
 In-tran-si-tive, *ansymmudol,
didrosiad*
 In-tri-ca-cy, *astrusi, dyryrswch*
 In-tro-duc-tion, *rhagymmad-
rodd ; rhaglith*
 In-val-id-ate, *gwanhau, di-
rymu*
 In-ven-to-ry, *dodrefnres*
 In-ves-ti-gate, *olrhain, chwilio
allan*
 In-vet-er-ate, *hen, sefydlog*
 In-vid-i-ous, *cenfigenus ; atgas*
 In-vig-or-ate, *cryfhau, bywioli*
 In-vin-ci-ble, *anorchfygol, an-
orfod*
 In-vis-i-ble, *anweledig, anhy-
wel*
 In-vi-ta-tion, *gwahoddiad ; den-
iad*
 In-un-da-tion, *llifddwfr, llifeir-
iant*
 I-ron-i-cal, *gwawdieithiol, gwat-
warus*
 I-ron-mon-ger, *haiarn werth-
wr*
 Ir-ra-di-ate, *pelydru ; goleuo*
 Ir-ra-tion-al, *direswm, an-
mhwylllog*
 Ir-reg-u-lar, *annhrefnus, afreol-
us*
 Ir-res-o-lute, *diymroad, anwad-
al*

Ir-ri-ta-tion, *anfoddogiad, cyff-
road*
 Is-o-lat-ed, *unigol, neilldu-
edig*
 I-tin-er-ant, *teithiwr ; teithiol*
 Jan-u-a-ry, *Ionawr*
 Ju-di-ca-ture, *bradwriaeth ;
brawdlys*
 Ju-ris-dic-tion, *awdurdodaeth,
rhaglafiaeth*
 Ju-ris-pru-dence, *deddfwybod-
aeth*
 La-bo-ri-ous, *poenfawr ; llaf-
urus*
 La-ment-a-ble, *galarus, gresyn-
ol*
 La-ment-a-tion, *cwynfan, ga-
lar, galarnad*
 Lap-i-da-ry, *gemydd*
 Las-civ-i-ous, *anllad, nwyfus
trythyll*
 Leg-is-la-tion, *llywodraethiad*
 Leg-is-la-tive, *llywodraeth,
deddfwyr*
 Le-git-i-mate, *cyfreithlawn ;
cyfreithloni*
 Lim-it-a-tion, *terfyniad ; ffin,
cyffin*
 Lit-er-a-ture, *llythyriant, llen,
dysg*
 Li-thog-ra-phy, *maengerfiad*
 Lo-cal-i-ty, *lleoldeb, lleol*
 Lo-co-mo-tion, *hunansymmud-
iad*
 Lov-ing-kind-ness, *serch,
rhad-lonedd*
 Lu-min-a-ry, *goleugorff, ar-
wawl*
 Lux-u-ri-ance, *gormodedd ;
brasdyfiant*
 Lux-u-ri-ant, *brasdyfol, rhys-
eddu*

Mag-nif-i-cence, <i>mawredd, ardderchawgrwydd</i>	Mer-ce-na-ry, <i>cyflogddyn; cyflogaidd; hunanus</i>
Mag-nif-i-cent, <i>mawrwych, ardderchog</i>	Me-rid-i-an, <i>canolddydd; llinell y canolddydd</i>
Ma-jor-i-ty, <i>mwyaſaeth, y rhan fwyaf</i>	Met-a-mor-phrase, <i>dullnewidio</i>
Mal-e-dic-tion, <i>melldith, rheg</i>	Met-a-phys-ics, <i>athronau, arddansoddau</i>
Mal-e-fac-tor, <i>drwgweithredwr</i>	Me-trop-o-lis, <i>mamddinas, prifddinas</i>
Ma-lig-ni-ty, <i>drygonian, drygedd</i>	Mil-i-ta-ry, <i>milwraidd, rhyfelgar</i>
Mal-le-a-ble, <i>morthwyliadwy</i>	Mi-nor-i-ty, <i>maboed, mebyd, nifer lleiaf</i>
Man-i-fes-to, <i>ardystiad cyhoeddus, cylchlythyr</i>	Mis-cel-la-ny, <i>amrywiaeth; amrywdeb</i>
Man-u-fac-ture, <i>llaw-waith; gwaith</i>	Mis-be-hav-iour, <i>camymddygiad, anfoes</i>
Ma-te-ri-al, <i>defnyddiol, sylweddol; pwysfawr; hanfodol</i>	Mis-de-mean-or, <i>camymddygiad</i>
Ma-te-ri-als, <i>defnyddiau, moddion</i>	Mis-er-a-ble, <i>gresynol; crintach</i>
Math-e-mat-ics, <i>gwyddoniaeth, meidri</i>	Mis-sion-a-ry, <i>cenadwr; cenadol</i>
Mat-ri-mo-ny, <i>priodas, cydieuad</i>	Mod-er-a-tion, <i>cymmedroldeb; gweddoldeb</i>
Ma-tu-ri-ty, <i>addfedrwydd; llawn dyfiad</i>	Mod-u-la-tion, <i>cyweiriad y llais, cynghaneddiad</i>
Me-di-a-tor, <i>cyfryngwr, canolwr</i>	Mol-est-a-tion, <i>aflonyddoch, blinder</i>
Me-di-a-tion, <i>cyfryngdod</i>	Mo-ment-a-ry, <i>cythrymol, diflanedig</i>
Med-i-ta-tion, <i>myfyrdod, ystyriaeth</i>	Mon-as-ter-y, <i>mynachlog, mynachlys</i>
Mel-an-cho-ly, <i>pruddglwyf, y ddueg</i>	Mo-nop-o-ly, <i>gorfael, edwicaeth</i>
Me-lo-di-ous, <i>perseiniol, peroriaethol</i>	Mo-ral-i-ty, <i>moesolaeth, moesoldeb</i>
Mem-o-ra-ble, <i>cofiadwy, cofus; hynod</i>	Mor-tal-i-ty, <i>marwoldeb, marw</i>
Mem-o-ran-dum, <i>cofnod, cofnodiad</i>	Mu-nic-i-pal, <i>breiniol, bwrdeisiol</i>
Me-mo-ri-al, <i>cofen, cofiaeth, coffadwriaeth</i>	Mu-nif-i-cence, <i>haelder, haelioni</i>
Men-su-ra-tion, <i>mesuriaeth, mesureg</i>	Mu-nif-i-cent, <i>hael, cedrwyys</i>

Mys-te-ri-ous, *dirgel, tywyll, aneglur*

Myth-ol-o-gy, *chwedlddysg*

Na-tiv-i-ty, *genedigaeth*

Nav-i-ga-tion, *mordwyaeth, llongiadaeth*

Ne-ces-sa-ry, *rhaid, rheidiol, angenrheidiol*

Ne-ces-si-ty, *angenrhaid, rhaid*

Nec-ro-man-cy, *gorcheiniaeth*

Ne-fa-ri-ous, *anfad, drygionus*

Ne-go-ti-ate, *gorchwyllo ; cyflafareddu*

Nev-er-the-less, *pa fodd bynag, etto, er hyny*

No-bil-i-ty, *bonedd ; pendefigion*

Nom-in-a-tion, *enwad, penodiad*

Nom-in-a-tive, *enwedigol*

Non-con-form-ist, *anghydffurfiwr*

Non-en-ti-ty, *dihanfodedd, diddim*

No-to-ri-ous, *honaid, carn, hysbys*

Not-with-stand-ing, *er hyny, etto, anllai*

Nu-mer-a-tion, *rhifiant, rhifedigaeth*

O-be-di-ence, *ufudd-dod ; gwarogaeth*

O-be-di-ent, *ufudd ; darostyngedig*

Ob-li-ga-tion, *dyled, rhwymedigaeth*

Ob-lit-er-ate, *dadlythyru, dadoliaw*

Ob-scu-ri-ty, *tywyllni, anenwogrwydd*

Ob-serv-a-ble, *nodadwy, hynod*

Ob-serv-a-tion, *syllw, sylwad, nodiad*

Ob-sti-na-cy, *cildynrwydd, ystyfnigrwydd*

Ob-tain-a-ble, *cyrhaeddadwy*

Oc-ca-sion-al, *achlysurol, damweiniol*

Oc-ci-dent-al, *gorllewinol*

Oc-cu-pa-tion, *meddianniad ; galwedigaeth*

Of-fi-ci-ate, *gweinidogaethu*

Ol-i-gar-chy, *ambellenigaeth*

Om-nip-o-tence, *hollalluogrwydd, 'ollallu*

Om-nip-o-tent, *ollnerthog, hollalluog*

Om-ni-pres-ence, *hollbresenoldeb*

Om-ni-pres-ent, *hollbresenol*

Op-er-a-tion, *gweithrediad ; meddygwaith*

Op-po-si-tion, *gwrthwynebiad*

Or-a-to-ry, *areithyddiaeth*

Or-di-na-ry, *rhuglaw eegob ; bwydfa cyffredin*

Or-di-na-tion, *gosodiad ; urddiad*

O-ri-ent-al, *dwyreiniwr ; dwyreiniol*

O-rig-i-nal, *cynysgrif ; dechreuol, gwreiddiol*

O-rig-in-ate, *dechreu ; tarddu, hanu*

Or-na-ment-al, *addurnol, addurniadol*

Or-thog-ra-phy, *llythyreniad ; orgraff*

Os-ten-si-ble, *dangosadwy ; ymddangosol*

Os-ten-ta-tion, *rhodres, gwagymddangosiad*

Os-ten-ta-tious, <i>rhodresol ; ymfrostgar</i>	Per-plox-i-ty, <i>dyryswoch ; petruder</i>
O-ver-flow-ing, <i>gorllawndid, gorlifiad</i>	Per-se-cu-tion, <i>erledigaeth</i>
O-ver-look-er, <i>arolygydd</i>	Per-se-ver-ance, <i>parhâd, dyfalbara</i>
O-ver-shad-ow, <i>argysgodi, arhuddo</i>	Per-son-i-fy, <i>ansodi, dynsodi, persenoli</i>
O-vip-a-rous, <i>dodiwyol, dodîw-nog</i>	Per-spic-u-ous, <i>amlwg, eglur</i>
Pal-a-ta-ble, <i>chwaethus, blasus</i>	Per-spi-ra-tion, <i>chwys, tareth-iad trwodd</i>
Pal-pi-ta-tion, <i>dychlamiad ; curiad</i>	Pe-ti-tion-er, <i>erfyniwr, eirchiad</i>
Pa-ren-the-sis, <i>cromfachau ( ) ; ymsang</i>	Phe-nom-e-non, <i>ymddangos-iad ; argoel</i>
Pa-ro-chi-al, <i>plwyfol</i>	Phi-lan-thro-py, <i>dyngarwoch</i>
Par-si-mo-ny, <i>crintachrwydd, cynnildeb</i>	Phi-los-o-phy, <i>athrolith, athroniaeth</i>
Par-tic-i-pate, <i>cyfranogi, cael rhan</i>	Phre-nol-o-gy, <i>ymenddysg, pendraith</i>
Par-ti-ci-ple, <i>cyfrannai, rhangymmeriad</i>	Po-et-i-cal, <i>awenawl, barddonol</i>
Par-tic-u-lar, <i>pwngc, neilldu-olyn ; penodol, neillduol</i>	Po-lit-i-cal, <i>gwladwriaethol ; dinasol</i>
Pat-ri-mo-ny, <i>treftad, treftad-aeth</i>	Po-ly-ga-my, <i>amlbriodas</i>
Peace-of-fer-ing, <i>heddaberth</i>	Pop-u-la-tion, <i>poblogiad ; poblogaeth</i>
Pe-nin-su-la, <i>gorynys</i>	Pos-ter-i-ty, <i>olaifiad ; hiliog-aeth</i>
Per-ad-vent-ure, <i>ysgatfydd, efallai</i>	Pre-ca-ri-ous, <i>ansicr, ansafadwy</i>
Per-ceiv-a-ble, <i>dirnadwy, can-fodadwy</i>	Pre-cip-i-tate, <i>chwyrndaftu ; penchwidro</i>
Per-en-ni-al, <i>blwyddbaräol</i>	Pre-cur-so-ry, <i>blaenorol, blaenawl</i>
Per-fo-ra-tion, <i>trydhol, trydyll-iad</i>	Pred-e-ces-sor, <i>rhagredwr, rhagflaenor</i>
Per-ish-a-ble, <i>brau, darfodadwy</i>	Pre-des-ti-nate, <i>rhaglunio</i>
Per-mu-ta-tion, <i>trynewidiaeth, cyfnewidiaeth</i>	Pre-dic-a-ment, <i>cyflwr, helynt, sefyllfa</i>
Per-pet-u-al, <i>parhaol, gwastad-ol</i>	Pre-dom-in-ance, <i>goruchaf-iaeth</i>
Per-pet-u-ate, <i>bytholi, tra-gwyddoli</i>	Pre-dom-in-ant, <i>penaf, trechaf</i>
	Pre-dom-in-ate, <i>gorchafu, gorchfygu</i>

Pre-em-i-nence, *rhagoriaeth*
 Pre-em-i-nent, *rhagorol, ar-*
dderchog
 Pre-fer-a-ble, *gwell, rhagor-*
ach
 Pre-med-i-tate, *rhagfysfyrrio*
 Prep-a-ra-tion, *paratoad, dar-*
pariad
 Prep-o-si-tion, *arddodiad, rhag-*
air
 Pres-ent-a-tion, *cyflwyniad ;*
rhoddiad
 Pres-er-va-tion, *cadwraeth,*
cadwad
 Pres-i-den-cy, *arghwyddiaeth,*
rheolaeth
 Pre-sump-tu-ous, *beiddgar,*
rhyfygus
 Pre-vi-ous-ly, *ym mlaenllaw*
 Pri-ma-ri-ly, *yn gyntaf, yn ben-*
af
 Pri-or-i-ty, *blaenoriaeth ; cyn-*
dawd
 Proc-la-ma-tion, *cyhoeddiad*
 Pro-cras-ti-nate, *oedi, gohirio*
 Pro-cur-a-ble, *cyrhaeddadwy,*
caffaeladwy
 Prof-it-a-ble, *buddiol, llesol,*
ennillfawr
 Prof-li-ga-cy, *anfadedd*
 Pro-gen-i-tor, *hynafiad ; cenedl-*
awr
 Pro-hi-bi-tion, *gwarafuniad*
 Pro-lon-ga-tion, *estyniad, add-*
oediad
 Pro-mis-cu-ous, *cymmysg, plith-*
traphlith
 Prom-is-so-ry, *addawedigol,*
addewidiol
 Pro-mul-ga-tion, *cyhoeddiad,*
hysbysiad
 Pro-nom-i-nal, *rhagenwawl*

Pro-pen-si-ty, *tueddiad, tuedd-*
fryd
 Prop-o-si-tion, *testun ; gosod-*
iad
 Pro-pri-e-tor, *meddiannydd*
 Pro-pri-e-ty, *priodoldeb, cym-*
hwysder
 Pros-e-cu-tion, *canlyniad,*
erlyniad
 Pros-per-i-ty, *ffyniant, llwydd-*
iant
 Pros-ti-tu-tion, *puteindra, ym-*
werthiad
 Prot-est-a-tion, *gorchwiriad,*
ardystiad
 Pro-tu-ber-ance, *oddf, crwmp ;*
chwydd
 Pro-tu-ber-ant, *hwrogawl, odd-*
fawg
 Pro-verb-i-al, *diarebawl, direb-*
awl
 Prov-i-den-tial, *rhagluniaethol*
 Prov-o-ca-tion, *annogiant, cyn-*
hyrfol
 Prox-im-i-ty, *agosrwydd, nes-*
der
 Pub-li-ca-tion, *cyhoeddiad*
 Punc-tu-a-tion, *gwahan-nodiad*
 Pur-ga-to-ry, *purdan*
 Pu-ri-fi-er, *purwr, coethwr*
 Pu-tre-fac-tion, *braeniad, mall-*
dod
 Pu-tre-fy-ing, *braenllyd, crawn-*
llyd
 Ra-di-a-tion, *pelydriad, palad-*
riad
 Ra-pid-i-ty, *chwyrnder*
 Ra-re-fy-ing, *yn teneuo, teneu-*
awl
 Ra-tion-al-ly, *yn rhesymol*
 Re-al-i-ty, *gwirionedd ; sylwedd-*
oledd

Rea-son-a-ble, <i>rhesymol, teg, cymhwys</i>	Re-lax-a-tion, <i>llacad ; seib-iant</i>
Re-ceiv-a-ble, <i>derbyniadwy</i>	Re-lax-a-tive, <i>ymollyngol, llac-äol</i>
Re-cep-ta-cle, <i>derbynfa ; cudd-fa</i>	Re-mark-a-ble, <i>nodadwy, hynod</i>
Re-cip-i-ent, <i>derbyniedydd, derbynydd</i>	Re-mov-a-ble, <i>symmudadwy, mudadwy</i>
Re-cip-ro-cal, <i>adgyrchol, cylchgyfnewidiol</i>	Re-mu-ner-ate, <i>gwobrwyo, at-dalu</i>
Rec-i-ta-tion, <i>mynegiaeth</i>	Ren-o-va-tion, <i>adnewyddiad</i>
Re-cog-ni-zance, <i>cydnabydd-iaeth</i>	Rep-a-ra-ble, <i>cyweiradwy</i>
Rec-og-ni-tion, <i>cydnabyddiad</i>	Rep-a-ra-tion, <i>adgyweiriad ; iawn</i>
Rec-ol-lec-tion, <i>adgofiant, ad-feddiol</i>	Re-peat-ed-ly, <i>yn fynych, yn aml</i>
Re-con-noi-tre, <i>llygadolrhain, adolygu</i>	Rep-e-ti-tion, <i>adroddiad, ailad-roddiad</i>
Re-cov-er-y, <i>adgaffaethiad, gwelliant</i>	Re-proach-a-ble, <i>gwaradwydd-adwy</i>
Rec-re-a-tion, <i>adloniad, difyr-wch</i>	Rep-ro-ba-tion, <i>gwrthodedig-aeth</i>
Rec-ti-fi-er, <i>uniawnydd, cywir-ydd</i>	Re-prov-a-ble, <i>ceryddadwy, ßeiadwy</i>
Re-en-force-ment, <i>adgyfnerth-iaid</i>	Re-pub-lic-an, <i>gweriniaethwr ; gweriniaethol</i>
Re-form-a-tion, <i>diwygiad, ad-ffurfiad</i>	Re-pu-di-ate, <i>rhoi ymaith, ysgar</i>
Re-frac-to-ry, <i>anhydryn, cyn-dyn</i>	Rep-u-ta-tion, <i>bri, cymmeriad, cyfrifiad</i>
Re-ga-li-a, <i>teyrnaddurnau, teyrndrec</i>	Re-qui-si-tion, <i>gofyniad, gal-wad</i>
Re-gen-er-ate, <i>adgenedlu, ail-eni</i>	Res-er-va-tion, <i>adgadwad ; darngehiad</i>
Reg-i-ment-al, <i>catrodawl, bydd-inol</i>	Res-ig-na-tion, <i>rhoddiad i fyny</i>
Reg-i-ment-als, <i>byddinwisg</i>	Re-sist-i-ble, <i>gwrthwynebadwy</i>
Reg-u-la-tion, <i>trefniad, rheol</i>	Res-o-lu-tion, <i>bwriad, llawn-fryd, penderfyniad</i>
Reg-u-la-tor, <i>trefnwor, cymmed-rolydd</i>	Re-spect-a-ble, <i>parchus, gwiw-barch</i>
Re-im-burse-ment, <i>atdaliad</i>	Res-pi-ra-tion, <i>anadliad, adan-adl</i>
Re-it-er-ate, <i>ad-drethu, myn-ychu</i>	

Re-spons-i-ble, *attebadwy, attebol*

Res-to-ra-tion, *adferiad, edfryd*

Res-ti-tu-tion, *adferiad, edfrydiad*

Res-ur-rec-tion, *adgyfodiad*

Re-tal-i-ate, *gworthbwytho, dialcam*

Ret-ri-bu-tion, *atdal, atdaliad*

Rev-e-la-tion, *datguddiad, diargeliad*

Re-verb-er-ate, *gworthdaro, dadseinio*

Rev-o-lu-tion, *chwyl, chwyldroad*

Ri-dic-u-lous, *chwerthinus; dirmygus*

Ro-ta-to-ry, *cylchawl, cylchdroawl*

Ro-tun-di-ty, *crynder, bolawd*

Ru-in-a-tion, *andwyad, dyfethiad*

Sa-gac-i-ty, *callder, doethbwyll*

Sal-i-va-tion, *poerlifant, haliniad*

Sa-lu-bri-ous, *iachus, iachusol*

Sa-lu-bri-ty, *iachusrwydd*

Sal-u-ta-ry, *iachus, iechydawl*

Sal-u-ta-tion, *annerchiad, cyfarchiad*

Sanc-tu-a-ry, *cyssegr, cyssegrfa*

Sa-ti-e-ty, *gwala, digon, diwallrwydd*

Sat-is-fac-tion, *boddlonrwydd; iawn*

Sat-u-ra-tion, *llanwad, diwalliad*

Sci-en-tif-ic, *gwybodus, celfyddgar*

Sea-son-a-ble, *tymoraidd, amserol, prydawn*

Sec-ond-a-ry, *ail, o'r ail radd*

Sec-re-ta-ry, *ysgrifenydd, ysgrifraglaw*

Se-cu-ri-ty, *diogelwch; gwystl; sicrwydd*

Sed-en-ta-ry, *eisteddawg, eisteddol*

Se-du-li-ty, *dyfalrwydd, diwyrwydd*

Self-de-cep-tion, *hunandwyll*

Self-ev-i-dence, *hunanrith, hunnandyst*

Sem-i-cir-cle, *hannergyloch*

Sem-i-co-lon, *rhagwahanod (;)*

Sem-in-a-ry, *hadfa, magfa; ysgol*

Sen-ti-ment-al, *synwryol, ystyr-iol*

Sep-a-ra-tion, *gwahaniad; gwahaniaeth*

Sep-ten-ni-al, *seithmlwyddol*

Se-ren-i-ty, *cl aerdegwch, sirioldeb*

Ser-vice-a-ble, *gwasanaethgar, buddiol*

Ser-vil-i-ty, *gwaseidd-dra; gorwaelder*

Sev-er-al-ly, *ar wahan, yn neillduol*

Sig-nif-i-cance, *arwyddocâd; pwysigrwydd*

Sig-nif-i-cant, *arwyddocaol; pwysfawr*

Si-mil-i-tude, *cyffelybiaeth, cyffelybrwydd*

Sim-plic-i-ty, *symlant, symylrwydd*

Sin-cer-i-ty, *cywir, diragrithrwydd*

Sin-u-a-tion, *doleniad, ystum-iad*

Sit-u-a-tion, *sefyllfa, gosodiad; cyflwr*

So-bri-e-ty, <i>sobrwydd; cymmed- voldeb; difrifwch</i>	Sub-se-quent-ly, <i>yn ganlynol, yn ddilynol</i>
So-ci-a-ble, <i>cyfeillgar, cym- deithasol</i>	Sub-serv-i-ence, <i>iswasanaeth</i>
So-ci-e-ty, <i>cymdeithas; cyfeill- ach</i>	Sub-serv-i-ent, <i>gwasanaethgar</i>
So-lem-ni-ty, <i>edmygedd, difrif- ddwysder</i>	Sub-sti-tu-tion, <i>dirprwyosodiad</i>
So-lic-i-tor, <i>erfyniwr; dir- prwywr</i>	Suf-fi-cien-cy, <i>digonedd, digon- oldeb</i>
So-lic-i-tous, <i>gofalus, pryderus</i>	Suf-fo-ca-tion, <i>mygiad, tagiad</i>
So-lic-i-tude, <i>gofal, cur, pryder</i>	Suf-fo-ca-tive, <i>mygawl, tagiad- ol</i>
So-lid-i-ty, <i>cyfander, sad- rwydd, sylwedd</i>	Suit-a-ble-ness, <i>cyfaddasrwydd</i>
So-lil-o-quy, <i>hunanymddiddan, ymson</i>	Sump-tu-a-ry, <i>traulgyrmed- ryddol</i>
Sol-i-ta-ry, <i>unig; disathr</i>	Su-per-a-bound, <i>gormodol</i>
Spec-u-la-tion, <i>brydsylliad, rhagdreimiad</i>	Su-per-fi-cial, <i>arwynebol; an- sylweddol</i>
Spec-u-la-tive, <i>golygiadol, gol- ygydigiol</i>	Su-per-fi-cies, <i>arwynebydd, clawr</i>
Spi-nal-mar-row, <i>madruddyn</i>	Su-per-flu-ous, <i>gormod, gor- modd</i>
Spir-it-u-al, <i>ysbrydol</i>	Su-per-in-tend, <i>arolygu, gor- uchwyliad</i>
Spir-it-u-ous, <i>poethgryf, gwir- odawl</i>	Su-pe-ri-or, <i>uwch, uwchlaw, goruwch</i>
Spon-ta-ne-ous, <i>gwirfoddawl</i>	Su-pe-ri-ors, <i>blaenoriaid, uch- afiaid</i>
Sta-bil-i-ty, <i>sefydlogrwydd, cadernid</i>	Su-per-la-tive, <i>uchaf, uchelaf</i>
Stand-ard-bear-er, <i>llumanwr, banerwr</i>	Su-per-scrip-tion, <i>argraff, ar- lythyriad</i>
Sta-tion-a-ry, <i>sefydlog, gorsaf- awl</i>	Su-per-sti-tion, <i>coelgrefydd, ofergoel</i>
Stat-u-a-ry, <i>delwedydd</i>	Su-per-sti-tious, <i>coelgrefyddol, ofergoelus</i>
Ster-e-o-type, <i>ystrydeb</i>	Su-per-vis-or, <i>ucholygwr arol- ygydd</i>
Ste-ril-i-ty, <i>diffwrthydder</i>	Sup-pli-ca-tion, <i>deisyfiad, ym- biliad</i>
Stim-u-la-tion, <i>symbyliad</i>	Sup-po-si-tion, <i>tyb; amcanfwr- iad</i>
Stip-u-la-tion, <i>ammod, ammod- iad</i>	Su-prem-a-cy, <i>uwchafiaeth, gor- uchedd</i>
Sub-ju-ga-tion, <i>dygiad dan iau</i>	Sur-mount-a-ble, <i>gorchfygadwy</i>
Sub-lim-i-ty, <i>ucheledd</i>	
Sub-or-din-ate, <i>israddol</i>	

Sus-cep-ti-ble, <i>derbyngar ; teimladol</i>	Trans-fer-a-ble, <i>trosglwyddadwy</i>
Sym-met-ri-cal, <i>cydefsurol, cydluniaidd</i>	Trans-form-a-tion, <i>ffurfnewidiad</i>
Sy-non-y-mous, <i>cyffystyr, cyfenwedig</i>	Trans-pa-ren-cy, <i>trylowyder</i>
Sys-tem-at-ic, <i>rheolaidd</i>	Trans-port-a-tion, <i>dēoliad, alltudiaeth</i>
Tab-er-na-cle, <i>pabell ; trigfan</i>	Trans-po-si-tion, <i>trawsddodiad</i>
Tem-per-a-ment, <i>tymheredd ; cyfnaws</i>	Trib-u-la-tion, <i>trallod, cystudd, cyfyngder</i>
Tem-per-a-ture, <i>ardymher, nawws</i>	Trib-u-ta-ry, <i>teyrnged-dalwr ; trethol</i>
Tem-pest-u-ous, <i>tymhestlog, ystormus</i>	Tri-en-ni-al, <i>tairblynyddol</i>
Tem-po-ra-ry, <i>dros amser, amserol</i>	Tu-mult-u-ous, <i>terfysgus, afreolus</i>
Te-nac-i-ty, <i>gafaelgarwch, ymlyniad</i>	Ty-ran-ni-cal, <i>gormesol, gorthrymus</i>
Ter-min-a-tion, <i>diweddiad, dybeniad</i>	Ul-te-ri-or, <i>pellach ; pellaf</i>
Ter-ra-que-ous, <i>dufrddaiarol</i>	Ul-ti-mate-ly, <i>o'r diwedd, yn olaf</i>
Ter-res-tri-al, <i>daiarol</i>	Ul-ti-ma-tum, <i>yr olaf, ôlgynnyg</i>
Ter-ri-to-ry, <i>tiriogaeth ; rhaglawiaeth</i>	U-nan-i-mous, <i>unfryd, cydsyniol, cytun</i>
Tes-ti-mo-ny, <i>tystiolaeth ; galwad</i>	Un-be-com-ing, <i>anweddaidd, anaddas</i>
The-ol-o-gist, <i>duwinydd</i>	Un-be-liev-er, <i>angrhedadyn, anffyddiwr</i>
The-ol-o-gy, <i>duwinyddiaeth, duwineb</i>	Un-cer-tain-ty, <i>anscirydd ; anwadalwch</i>
Ti-mid-i-ty, <i>ofnusrwydd, aneondra</i>	Un-change-a-ble, <i>anghyfnewidiol, sefydlog</i>
Tol-er-a-ble, <i>goddefadwy, canolig</i>	Un-der-stand-ing, <i>deall, dealltwriaeth</i>
Tol-er-a-tion, <i>goddefiad, caniatâd</i>	Un-der-tak-er, <i>ymgymerwr, cymerwr</i>
Tor-pid-i-ty, <i>marweidd-dra, cysgadrrwydd</i>	Un-der-tak-ing, <i>gorchwyl, ymgymeriad</i>
Tra-di-tion-al, <i>traddodiadol, trosglwyddol</i>	Un-der-val-ue, <i>dibrisio, difrïo</i>
Tran-quil-li-ty, <i>tawelwch, llonyddwch</i>	Un-der-writ-er, <i>ymrwymwr, digolliannwr</i>

Un-dis-put-ed, <i>diamheuol, diddadl</i>	Val-u-a-ble, <i>gwerthfawr, prid</i>
Un-du-lat-ed, <i>rhithdonog, ar wedd tonau</i>	Val-u-a-tion, <i>cywerthyddiad, prisiad</i>
Un-du-la-tion, <i>tonogiad</i>	Vap-o-ra-tion, <i>tarthiad, mwg-darthiad</i>
Un-du-ti-ful, <i>anufudd, anufudd-gar</i>	Va-ri-a-ble, <i>ansefydlog, cyfnewidiol</i>
Un-ea-si-ness, <i>anesmwythder, anhawsder</i>	Va-ri-a-tion, <i>amrafaeliad; gwyrad</i>
Un-ex-pect-ed, <i>annysgwyliedig</i>	Va-ri-e-gate, <i>amryliwio; amrywio</i>
Un-for-giv-ing, <i>anfadduol, annhrugarog</i>	Va-ri-e-ty, <i>amrywiaeth; newid</i>
Un-for-sak-en, <i>heb ei adaw, heb ei adu</i>	Veg-e-ta-ble, <i>llysieyn; llysieuog, tyfawl</i>
Un-for-tu-nate, <i>anffodiog, anhapus</i>	Veg-e-ta-tion, <i>hydyfiant, tyfiad llysiau</i>
U-ni-ver-sal, <i>cyffredinol, hollol</i>	Ve-loc-i-ty, <i>buander, cyflymdra</i>
Un-lim-it-ed, <i>diderfyn, anmhen-nodol</i>	Ven-er-a-ble, <i>hybarch, parchus</i>
Un-mer-ci-ful, <i>annhrugarog</i>	Ven-er-a-tion, <i>anrhydedd, dyfriad</i>
Un-pro-pi-tious, <i>annhosturiol, digyfrwydd</i>	Ven-ti-la-tion, <i>gwyntylliad, nithiad</i>
Un-quench-a-ble, <i>anniffoddadwy</i>	Ven-ti-la-tor, <i>gwyntyll, gwyntydd</i>
Un-search-a-ble, <i>anchwiliadwy</i>	Ven-tril-o-quist, <i>bol-lasfawr</i>
Un-speak-a-ble, <i>annhraethadwy</i>	Ve-rac-i-ty, <i>geirwired; gwirionedd</i>
Un-stead-i-ness, <i>anwadaloch, ansadrowydd</i>	Vi-ca-ri-ous, <i>dirprwyol</i>
Un-suc-cess-ful, <i>aftwyddian-nus, anffodus</i>	Vi-cin-i-ty, <i>cymmydogaeth; agosrwydd</i>
Un-us-u-al, <i>anarferol, anghyffredin</i>	Vi-cis-si-tude, <i>cyfnewidioldeb, cylchdroad</i>
U-sur-pa-tion, <i>trawsfeddiant, camrwysg</i>	Vic-to-ri-ous, <i>buddugawl, gorchfygol</i>
U-til-i-ty, <i>defnyddioldeb, buddlles</i>	Vin-di-ca-tion, <i>amddiffyniad</i>
Ut-ter-a-ble, <i>traethadwy, dywedadwy</i>	Vin-di-ca-tor, <i>amddiffynwr, diffynwr</i>
Val-e-dic-tion, <i>iacheirchiad</i>	Vin-di-ca-tive, <i>dialeddol, dialgar</i>
Va-lid-i-ty, <i>cadernid, grym, nerth</i>	Vi-o-la-tion, <i>toriad; treisiad, halogiad</i>

Vir-gin-i-ty, <i>morwyndod ; di-weirdeb</i>	Vo-lup-tu-ous, <i>gloeth, gloeth, glythig</i>
Vir-tu-al-ly, <i>mewn effaith, yn weithredol</i>	Vul-gar-i-ty, <i>difoessedd</i>
Vis-it-a-tion, <i>ymweliad, gofwy</i>	Whence-so-ev-er, <i>o ba le byn-ag</i>
Vi-vac-i-ty, <i>bywiogrwydd, hawnt</i>	When-so-ev-er, <i>pa bryd byn-ag</i>
Vi-vip-a-rous, <i>bywhiliog</i>	Where-so-ev-er, <i>pa le bynag</i>
Vo-cif-er-ous, <i>bloeddfawr, ban-llefol</i>	Whom-so-ev-er,, <i>pwyl bynag</i>
Vol-un-ta-ry, <i>gwirfoddol, ewyll-ysgar</i>	Whose-so-ev-er, <i>pwyl bynag</i>
	Zo-ol-o-gy, <i>milhanes, mildraeth-awd</i>

WORDS OF FIVE SYLLABLES.

Ab-bre-vi-a-tion, <i>byrhâd, tal-fyriad, darnair</i>	An-i-mos-i-ty, <i>dygasedd, getyn-iaeth</i>
A-bom-in-a-ble, <i>ffiaidd, atgas</i>	Ar-is-toc-ra-cy, <i>pendefigaeth ; y pendefigion</i>
A-bom-in-a-tion, <i>ffleiddiant, atgasrwydd</i>	Ar-tic-u-la-tion, <i>llafariad, sein-iaid</i>
Ab-o-rig-i-nes, <i>cynfrodorion</i>	As-sas-sin-a-tion, <i>murniad, bradlofruddiad</i>
Ac-cel-er-a-tion, <i>prysuriad, cyf-lymiad</i>	As-si-du-i-ty, <i>dyfalwoch, diwyd-rwydd</i>
Ac-ci-dent-al-ly, <i>yn ddamweiniol</i>	As-so-ci-a-tion, <i>cymdeithasiad, cymmanfa</i>
Ac-com-mo-da-tion, <i>addasiad, cyfaddasiad ; lletty, cyfleus-dra</i>	Ca-pa-bil-i-ty, <i>gallu, gallu-ogrwydd</i>
Ac-cu-mu-la-tion, <i>tyriad, pen-tyriad</i>	Cer-e-mo-ni-al, <i>defodlyfr ; def-odol</i>
Ad-min-is-tra-tion, <i>gwasan-aethiad, gweinyddiaeth ; trefniad</i>	Cer-e-mo-ni-ous, <i>defodgar ; ffurfiol</i>
A-dul-ter-a-tion, <i>gwaethgyiad ; godineb</i>	Char-ac-ter-is-tic, <i>nodwedd ; nodweddol</i>

Cir-cum-lo-cu-tion, <i>cylchym- adrodd</i>	De-ter-mi-na-tion, <i>penderfyn- iad; bwriad; diweddiad</i>
Civ-il-i-za-tion, <i>gwareiddiad, moesoliad</i>	Di-lap-i-da-tion, <i>adfeiliad; dys- tryw</i>
Com-mem-o-ra-tion, <i>cyfargof- iant, coffâd</i>	Dis-a-bil-i-ty, <i>anallu, gwen- did</i>
Com-mis-er-a-tion, <i>tosturi, tru- garedd</i>	Dis-ad-van-ta-geous, <i>anfanteis- iol; anfuddiol</i>
Com-mu-ni-ca-tion, <i>cyfraniad; ffordd, cyfrwng</i>	Dis-a-gree-a-ble, <i>anhwyfryd; diflas</i>
Con-fed-er-a-cy, <i>cyngair; cyf- ammod</i>	Dis-ap-pro-ba-tion, <i>anghym- meradwyaeth</i>
Con-sid-er-a-ble, <i>o bwys; pwysig</i>	Dis-crim-in-a-tion, <i>gwahan- iaeth; gwahannodiad</i>
Con-sid-er-a-tion, <i>ystyriaeth; cyfrifoldeb</i>	Dis-in-cli-na-tion, <i>annhuedd, anewyllysgarwch</i>
Con-sol-i-da-tion, <i>cyfaniad, cydsylhueddiad</i>	Dis-in-ter-est-ed, <i>diduedd; ammhleidgar</i>
Con-tem-po-ra-ry, <i>cyfoed, cyd- oeswr; cyfoesol</i>	Dis-o-be-di-ent, <i>anufudd, cyn- dyn</i>
Cred-i-bil-i-ty, <i>gwiwgoledd, coeledigaeih</i>	Dis-sim-u-la-tion, <i>ffuant, rhag- rith</i>
Cu-ri-os-i-ty, <i>manyloch, cyw- reinrwydd</i>	Ec-cen-tric-i-ty, <i>echreiddig- rwydd, afreoleiddrwydd</i>
Del-e-te-ri-ous, <i>dynstriol, ad- wythig</i>	Ec-cle-si-as-tic, <i>gwr eglhwysig, eglhwyswr</i>
De-lib-er-a-tion, <i>pwylllog- rwydd, ystyriaeth</i>	E-co-nom-i-cal, <i>trefniadol; cynnil</i>
De-lin-e-a-tion, <i>darluniad; llinelliad</i>	Ed-i-fi-ca-tion, <i>adeiladaeth; addysgiad</i>
De-nom-i-na-tion, <i>enw; enwad; plaid</i>	E-lec-tri-ci-ty, <i>trydan, trydan- iaeth</i>
De-nun-ci-a-tion, <i>cyhoeddiad; traethiad</i>	El-e-ment-a-ry, <i>elfenol, egwydd- orol</i>
De-pos-i-ta-ry, <i>adnewwr; ym- ddiriedai</i>	E-man-ci-pa-tion, <i>rhyddhâd, rhyddfreiniad</i>
De-pos-i-to-ry, <i>ystorfa, ystor- gell</i>	E-nu-mer-a-tion, <i>rhifiad, cyfrif- iad</i>
De-sid-er-a-tum, <i>dymunolbeth; chwennychbeth</i>	E-nun-ci-a-tion, <i>traethiad; hysbysiad</i>
De-ter-i-o-rate, <i>gwaethygu; gwanhau</i>	E-qual-i-za-tion, <i>cyfartaledd; cystadliad</i>

E-qua-nim-i-ty, <i>gwastadfrydd</i>	Hos-pi-tal-i-ty, <i>llettygarwch</i>
E-qui-lib-ri-um, <i>cydbwysedd, cydfantoledd</i>	Hu-mil-i-a-tion, <i>ymostyngiad; iselhâd</i>
Et-y-mol-o-gy, <i>geirdarddiad; gwraidd</i>	Hy-dro-pho-bi-a, <i>cynddaredd, cynddeiriogrwydd</i>
E-vac-u-a-tion, <i>gwaghâd; ymadawiad</i>	Il-le-git-i-mate, <i>basdarddol; anghyfreithlawn</i>
Ev-an-gel-i-cal, <i>efengylaidd</i>	Il-lu-mi-na-tion, <i>goleuad, llewyrchiad</i>
E-vap-o-ra-tion, <i>tarthiad, ageriad</i>	Im-ag-i-na-ry, <i>dychymmygol; tybiol</i>
Ex-ag-ger-a-tion, <i>mwyhâd, ychwanegiad</i>	Im-ag-i-na-tion, <i>dychymmyg; amgyffred</i>
Ex-am-i-na-tion, <i>holiad, ymofyniad</i>	Im-be-cil-i-ty, <i>eiddilwch, gwendid</i>
Ex-as-per-a-tion, <i>llidiad, cyffroad; digofaint</i>	Im-ma-te-ri-al, <i>annefnyddiol; ysbrydol</i>
Ex-com-mu-ni-cate, <i>esgymuno; diarddel</i>	Im-meas-u-ra-ble, <i>ansesurol; difesur</i>
Ex-e-cu-tion-er, <i>dienyddior; crogwr</i>	Im-me-di-ate-ly, <i>yn ddiaros, yn ddioed</i>
Ex-per-i-ment-al, <i>profiadol; ymarferol</i>	Im-me-mo-ri-al, <i>cyn cof; hen</i>
Ex-pos-tu-la-tion, <i>ymliwiad; ymresymiad</i>	Im-mor-tal-i-ty, <i>anfarwoldeb</i>
Ex-tem-po-ra-ry, <i>difyfyr, disymwth</i>	Im-per-cep-ti-ble, <i>annirnadwy, anweladwy</i>
Ex-ten-u-a-tion, <i>lleihâd; esgusodiad</i>	In-a-bil-i-ty, <i>anallu, annerth</i>
Ex-ter-mi-na-tion, <i>dadwreiddiad; dilead</i>	In-ac-tiv-i-ty, <i>diweithedd, anweithgarwch</i>
For-ti-fi-ca-tion, <i>caerwaith; amddiffynfa</i>	In-au-gu-ra-tion, <i>urddfrefiniad; coroniad</i>
Gen-e-al-o-gy, <i>ach, llinach; achyddiaeth</i>	In-cal-cu-la-ble, <i>anghyfrifadwy</i>
Gen-er-os-i-ty, <i>haelioni, rhoddgarwch</i>	In-ca-pac-i-tate, <i>anaddasu</i>
Glo-ri-fi-ca-tion, <i>gogoneddiad</i>	In-cen-di-a-ry, <i>ffaglydd; terfysgwr</i>
Grat-i-fi-ca-tion, <i>boddhâd; taliad</i>	In-com-mo-di-ous, <i>anghyfleus</i>
He-red-i-ta-ry, <i>etifeddawol, tref-tadawol</i>	In-com-pat-i-ble, <i>anghydweddol</i>
	In-com-pe-ten-cy, <i>anghymwysder</i>
	In-con-ceiv-a-ble, <i>annirnadwy</i>
	In-con-sid-er-ate, <i>anystyriol, byrbwyll</i>

In-con-sist-en-cy, <i>anghydwedd- iad</i>	In-stan-ta-ne-ous, <i>cythrymor, disyfyd</i>
In-con-ve-ni-ence, <i>anghyfleus- dra</i>	In-suf-fer-a-ble, <i>annyoddefad- wy</i>
In-con-ve-ni-ent, <i>anghyfleus</i>	In-sur-mount-a-ble, <i>anorchfyg- adwy</i>
In-cor-po-ra-tion, <i>cydgorffor- iad</i>	In-tel-lect-u-al, <i>deallawl, deall- edigol</i>
In-cor-ri-gi-ble, <i>anniwgygiadwy</i>	In-tel-li-gi-ble, <i>dealladwy</i>
In-cre-du-li-ty, <i>anghrediniaeth</i>	In-ter-lo-cu-tion, <i>cydsiarad</i>
In-dis-crim-in-ate, <i>diwahân</i>	In-ter-pre-ta-tion, <i>dehongliad</i>
In-dis-po-si-tion, <i>anhwyl; an- nhuedd</i>	In-ter-ro-ga-tion, <i>holiad; nod o holiad (?)</i>
In-dis-pu-ta-ble, <i>diddadl</i>	In-tol-er-a-ble, <i>anoddefadwy</i>
In-di-vid-u-al, <i>un, undyn, un neillduol</i>	In-tox-i-ca-tion, <i>meddwdod</i>
In-e-qual-i-ty, <i>anghyfartaledd</i>	In-tre-pid-i-ty, <i>glewder, dewr- der</i>
In-e-qui-val-ent, <i>anghyfwerth; rhy fyr</i>	In-val-u-a-ble, <i>uwchlaw gwerth, tragwerthfawr</i>
In-ev-i-ta-ble, <i>anocheladwy</i>	In-va-ri-a-ble, <i>digyfnewid</i>
In-ex-cus-a-ble, <i>diesgus</i>	In-ves-ti-ga-tion, <i>olrheiniad</i>
In-ex-pé-di-ence, <i>anaddas- rwydd</i>	In-vol-un-ta-ry, <i>anfoddus, an- ewyllysgar</i>
In-ex-pe-di-ent, <i>anghyfaddas; anaddas; ansuddiol</i>	Ir-re-proach-a-ble, <i>difeft, di- warth</i>
In-ex-pe-ri-ence, <i>diffyg ym- brawf; anymarferiaeth</i>	Ir-re-sist-i-ble, <i>anwrthwynebol</i>
In-fi-del-i-ty, <i>ansffyddiaeth</i>	Ju-di-ca-to-ry, <i>brawdle, llys barn</i>
In-ge-nu-i-ty, <i>cywreinrwydd</i>	Jus-ti-fi-ca-tion, <i>cyfiawnhad</i>
In-hu-man-i-ty, <i>creulondeb, cieidd-dra</i>	Jux-ta-po-si-tion, <i>cyferbyniad</i>
In-im-i-ta-ble, <i>anefekychadwy; rhagorol</i>	Lab-o-ra-to-ry, <i>gweithdy; ffer- ylldy</i>
In-nu-mer-a-ble, <i>aneirif, afrif- ed</i>	Le-git-i-ma-cy, <i>cyfreithlonedd</i>
In-oc-u-la-tion, <i>llygadimpiad</i>	Lib-er-al-i-ty, <i>haelioni, haelder</i>
In-sep-a-ra-ble, <i>anwahanadwy</i>	Ma-gis-te-ri-al, <i>awdurdodaidd; uchelfalch</i>
In-sig-nif-i-cance, <i>ansylwedd</i>	Mag-na-nim-i-ty, <i>mawrfryd, mawrfrydigrwydd</i>
In-sig-nif-i-cant, <i>disylwedd, di- bwys</i>	Man-u-fac-to-ry, <i>gweithfa; gwaith</i>
In-sin-u-a-tion, <i>truthymlusg- iad</i>	Ma-te-ri-al-ly, <i>o lawer; yn hanfodol</i>
In-sta-bil-i-ty, <i>anwadalwoch</i>	

Math-e-mat-i-cal , <i>gwyddonawl</i> , <i>arddangosyddol</i>	<i>rhagsail</i> ; <i>rhagammodol</i> ; <i>rhagarweiniol</i>
Me-di-oc-ri-ty , <i>canoledd</i> ; <i>cym-medrollder</i>	Pre-med-i-ta-tion, <i>cynarfaethiad</i>
Mer-it-o-ri-ous , <i>teihong</i> ; <i>dybrynawl</i>	Pre-par-a-to-ry, <i>darpariadol</i>
Mis-cel-la-ne-ous , <i>amrywiol</i> , <i>amryfath</i>	Prin-ci-pal-i-ty, <i>tywysogaeth</i>
Mod-i-fi-ca-tion , <i>agweddiad</i> , <i>dulliad</i>	Prob-a-bil-i-ty, <i>tebygolrwydd</i>
Mon-o-syl-la-ble , <i>unsillair</i> , <i>gairunsill</i>	Pro-cras-ti-na-tion, <i>addoediad</i> , <i>oediad</i>
Mor-ti-fi-ca-tion , <i>madreddi</i> ; <i>siomedigaeth</i>	Pro-nun-ci-a-tion, <i>aceniad</i> ; <i>traethiad</i>
Mu-ta-bil-i-ty , <i>anwadalwch</i>	Pro-pi-ti-a-tion, <i>dihuddiant</i> , <i>heddychiad</i> , <i>cymmod</i> ; <i>iawn</i>
Ne-go-ti-a-tion , <i>negeseuaeth</i> ; <i>cyflafaredd</i>	Prov-i-den-tial-ly, <i>yn rhaglun-iaethol</i>
No-to-ri-e-ty , <i>hynodrwydd</i> ; <i>erchylldra</i>	Pu-ri-fi-ca-tion, <i>purad</i> , <i>pured-igaeth</i>
O-bit-u-a-ry , <i>marwrestr</i>	Pu-sil-lan-i-mous, <i>gwangalon</i> , <i>llwfr</i>
Ob-serv-a-to-ry , <i>tremynfa</i> , <i>arsyllfa</i>	Qua-li-fi-ca-tion, <i>cymhwysder</i> , <i>dawn</i>
Op-por-tu-ni-ty , <i>amser</i> , <i>cyfleusdra</i> , <i>adeg</i>	Rat-i-fi-ca-tion, <i>cadarnhâd</i> , <i>sicrhâd</i>
Or-gan-i-za-tion , <i>iawnffurfiad</i> , <i>iawnosodiad</i>	Re-ca-pit-u-late, <i>aillenodi</i> , <i>ailladrodd</i>
Pa-ci-fi-ca-tion , <i>heddychiad</i> ; <i>dyhuddiad</i>	Rec-om-mend-a-ble, <i>canmoladwy</i>
Par-si-mo-ni-ous , <i>cynnil</i> , <i>arbedus</i> , <i>cybyddlyd</i>	Rec-om-mend-a-tion, <i>canmol-iaeth</i> ; <i>cymmeradwyaeth</i>
Pe-ri-od-j-eal , <i>cylchawl</i> , <i>cylchynawl</i>	Rec-on-cil-a-ble, <i>cymmodadwy</i>
Per-pen-dic-u-lar , <i>unionsyth</i> , <i>unionseth</i>	Re-cov-er-a-ble, <i>adenilladwy</i> , <i>gwelladwy</i>
Po-ly-syl-la-ble , <i>amlsillawg</i> , <i>amlsill</i>	Re-crim-i-na-tion, <i>gwrthgyhuddiad</i>
Pre-cip-i-ta-tion , <i>chwidrfrys</i> , <i>taftiad</i>	Re-gen-er-a-tion, <i>adgenedliad</i> , <i>adenedigaeth</i>
Pre-des-ti-na-tion , <i>rhagdrefn- iad</i>	Reg-u-lar-i-ty, <i>rheoleiddrwydd</i>
Pre-lim-i-na-ry , <i>rhagammod</i> ;	Re-nun-ci-a-tion, <i>ymwrthodiad</i>
	Re-pos-i-to-ry, <i>ystorfa</i> , <i>ystordy</i> , <i>trysorfa</i>
	Rep-re-sent-a-tion, <i>arddangos- iad</i> ; <i>cynnyrchioliad</i>

Rep-re-sent-a-tive, <i>cynnyrch-iolwr ; dangosedigol</i>	Tac-i-turn-i-ty, <i>dystawrwydd</i>
Re-serv-a-to-ry, <i>ystordy</i>	Ter-ri-to-ri-al, <i>tiriogaethol</i>
Re-ta-li-a-tion, <i>atdaliad, gwrth-bwyth</i>	Tes-ta-ment-a-ry, <i>cymmyn-awl</i>
Re-ver-ber-a-tion, <i>gwrthdroad ; gwrthseiniad</i>	Tes-ti-mo-ni-al, <i>tystlythyr ; tystiolaethol</i>
Sanc-ti-fi-ca-tion, <i>santeiddiad ; purdeb</i>	Trans-fig-u-ra-tion, <i>traws-ddulliad, gweddnewidiad</i>
Sat-is-fac-to-ry, <i>boddhaol, boddlongar</i>	Tran-sub-stan-ti-ate, <i>trawssyl-weddu</i>
Sen-si-bil-i-ty, <i>teimladrwydd, tynerwch</i>	Trig-o-nom-e-try, <i>trionglaeth</i>
Sen-su-al-i-ty, <i>cnawdolrwydd</i>	Un-ac-count-a-ble, <i>annirnad-wy, dieithr</i>
Sig-ni-fi-ca-tion, <i>arwyddocdd, ystyr</i>	U-na-nim-i-ty, <i>unfrydedd, cyd-syniad</i>
Sim-i-lar-i-ty, <i>cyffelybrwydd</i>	Un-com-fort-a-ble, <i>anghysurus, digysur</i>
Sim-ul-ta-ne-ous, <i>cydweithred-ol</i>	Un-con-quer-a-ble, <i>anorchfyg-ol</i>
Sin-gu-lar-i-ty, <i>neillduolrwydd, hynodrwydd</i>	Un-cul-ti-va-ted, <i>anworteithiol ; diddysg ; heb ei drin</i>
Sol-em-ni-za-tion, <i>difrifgad-wad ; gweinyddiad</i>	Un-de-vi-at-ing, <i>anwyrol, an-ymgrwydrol</i>
So-lic-i-ta-tion, <i>taerddeisyfiad</i>	Un-ex-pe-di-ent, <i>anghyfleus, anaddas</i>
Sti-pen-di-a-ry, <i>cyflogddyn</i>	U-ni-form-i-ty, <i>unffurfiad, un-weddiad</i>
Sub-or-di-na-tion, <i>israddol-iaeth</i>	Un-ne-ces-sa-ry, <i>afreidiol, di-raid</i>
Sub-sid-i-a-ry, <i>cynnorthwyol</i>	Un-par-don-a-ble, <i>anfaddenad-wy</i>
Sub-ter-ra-ne-ous, <i>tanddaiar-awl</i>	Un-prof-it-a-ble, <i>disudd, dieho</i>
Su-per-a-bun-dance, <i>arddig-onedd, gormodedd</i>	Un-rea-son-a-ble, <i>afresymol, direswm</i>
Su-per-a-bun-dant, <i>gormodawl</i>	Un-sea-son-a-ble, <i>annhymmig, anamserol</i>
Su-per-an-nu-ate, <i>oedfreinio ; gorfswyddiant</i>	Un-sep-a-ra-ble, <i>anwahanad-wy</i>
Su-per-flu-i-ty, <i>gorddigonedd</i>	Un-suf-fer-a-ble, <i>anoddefadwy, anoddefol</i>
Su-per-in-tend-ence, <i>arolygiad, golygiad</i>	Va-ri-a-ble-ness, <i>anwadalwch, amrywioldeb</i>
Su-per-in-tend-ent, <i>arolygwr, goruchwyliwr</i>	
Su-per-nat-u-ral, <i>goruchnatur-iol</i>	

Ver-i-fi-ca-tion, *gwiriad, gwir-
ioneddiad*

Ver-si-fi-ca-tion, *prydyddiaeth,
mydraeth*

Vet-er-i-na-ry, *milfeddygol*

Vo-cab-u-la-ry, *geirlyfryn*

Vo-cif-e-ra-tion, *crochfloedd,
banllefiad*

Vo-lun-ta-ri-ly, *yn ewyllys-
gar*

APPENDIX.
ENGLISH-WELSH DIALOGUES.

ATTODIAD.
CYDYMDDYDDANION SAESNEG A CHYMRAEG.

APPENDIX.

CONVERSATIONS, &c.

Good morning to you.
 Good morning, sir.
 It is fine weather.
 Delightful, after the rain we have had.
 Will you come for a walk to the country?
 I will with pleasure.
 Which way shall we go?
 Suppose we go along the road, and return through the fields
 Very well; let us start then.

What o'clock is it now?
 Half-past ten.
 We must manage to be back by noon.
 Then we had better not go far.
 Where does this road lead to?
 To a village about two miles off.
 The country air is very healthy.
 It is, and does one much good.
 Do you know anything of this neighbourhood?
 Yes, a little.

YMDDYDDANION, &c.

Boreu da i chwi.
Boreu da, syr.
Mae hi yn dywydd braf.
*Hyfryd ar ol y gwlaw a gaw-
 som.*
*A ddeuwoch chwi i roi tro i'r
 wlad?*
Deuaf gyd a phleser.
Pa ffordd yr awn i?
*Beth ped aem ar hyd y ffordd,
 a dychwelyd drwy y caeau.*

*O'r goreu; gadewch i ni gych-
 wyn ynte!*
Beth yw hi o'r gloch yn awr?
Hanner awr wedi deg.
*Rhaid i ni ymorol bod yn ol
 erbyn hanner dydd.*
*Gwell ynte i ni beidio myned
 yn mhell.*
*I ba le mae y ffordd hon yn
 arwain?*
*I bentref oddeutu dwy filltir
 oddi yma.*
*Y mae awyr y wlad yn bur
 iachus.*
*Ydyw, ac yn gwneud lles
 mawr i un.*
*A wyddoch chwi rywbeth am
 y gymmydogaeth hon*
Gwn, ychydig.

Who lives in that mansion?

An independent gentleman.

He is a man of property, I presume.

He is; and most of the farmers about here are his tenants.

Another pretty residence; who lives here?

The clergyman of the parish; an esteemed man, and a good friend to the poor.

I begin to feel the heat of the sun.

It does get warm: but we shall have a fine shade presently.

What is it I see beyond the bridge yonder?

The wind-mill.

I see the spire of a church; I suppose this is the village

It is; and the building on the left is the school-house.

Is the church-yard worth visiting?

Yes; but we cannot stop.

Must we go over that hill on our return?

No; we can take the fields along the river side.

Is there a footpath that way?

There is, and a very pleasant one too.

Do we go over this stile?

To save that trouble the gate can be opened.

Pwy sydd yn byw yn y plas yna?

Gwr boneddig yn byw ar ei arian.

Y mae yn wr o gyfoeth fedd-ylion

Ydyw; ai dyddynwyr ef ydyw y rhan fwyaf o'r ffermwyr oddeutu yma.

Dyma dŷ hardd arall; pwy sydd yn byw yma?

Offeiriad y plwyf; gwr parchus, a chyfaill da i'r tlawod.

Yr wyf yn dechreu teimlo gwres yr haul.

Y mae hi yn gwresogi; ond ni a gawn gysgod hyfryd yn fuan.

Beth wyf yn weled tu draw i'r bont acw?

Y felin wynt.

Yr wyf yn gweled clochdy eglwys, hwn yw y pentref debygwn.

Ie; ar adeilad ar yr ochr aswy yw yr ysgoldy.

A ydyw y fynwent yn werth ymweled a hi?

Ydyw, ond nis gallwn aros.

A raid i ni fyned dros y bryn yna ar ein dychweliad?

Na raid; gallwn gymmeryd y caeav efo ochr yr afon.

A oes llwyb: troed y ffordd hono?

Oes, ac un hyfryd iawn hefyd.

A ydym yn myned dros y gamfa yma?

I arbed y drafferth hono, gellir agor y llidiart.

What a fine crop of hay there is in this meadow.

Capital ; and very soon it will be ready for cutting.

What grows in the field adjoining ?

Wheat, I should think.

Is it not barley ?

No ; but there is a part of it oats.

Is that a potatoe field beyond it

Yes, and a part of it set for turnips.

Are much beans and peas raised about here ?

Yes, and cabbage too.

We must walk quicker, or we shall have a shower.

Did you hear the thunder last night ?

I did not, but fancied I saw lightning.

It hailed about midnight.

A few days ago there was snow upon the mountains.

So I have heard, and that it was freezing hard at night.

Well, we are back by the time we said.

Yes, to the minute.

When shall we go again ?

Any day next week, except Tuesday.

Let me know on Monday evening, if you please.

I will, if possible.

Y fath gnudd da o wair sydd yn y weirglodd yma.

Rhagorol ; ac, yn bur fuan, bydd yn barod i'w dori.

Beth sydd yn tyfu yn y cae nesaf ?

Gwenith, mi feddyliwn.

Ai nid haidd ydyw ?

Nage ; ond y mae rhan o hono yn geirch.

Ai cae cloron yw hwna, tu draw iddo ?

Iê, a rhan o hono wedi ei osod i faip.

A godir llawer o ffa a phys oddeutu yma ?

Gwneir, a bresych hefyd.

Rhaid i ni gerdded yn gyflymach, onide ni a gawn gawod.

A glywsoc'h chwi y taranau neithiwr ?

Naddo ; ond tybiais i mi welled mell.

Yr oedd yn burw cenllysg tua hanner nos.

Ychydig ddyddiau yn ol yr oedd eira ar y mynyddoedd.

Felly y clywais, ai bod hi yn rhewi yn galed y nos.

Wel, dyma ni yn ol erbyn yr amser y dywedasom.

Iê, i'r fynud.

Pa bryd y cawn i fyned eto ?

Rhyw-ddiwrnod yr wythnos nesaf oddi eithr Dydd Mawrth.

Gadewch i mi wybod nos Llun os gwelwch yn dda ?

Os yn alluadwy, mi wnaf.

This is my nearest way ; so
good bye for the present.
Good bye, sir, and thank you
for your company.

*Dyma 'r ffordd agosaf i mi ;
felly da y bo chwi yn awr.
Da y bo chwi, syr, a diolch i
chwi am eich cwmni.*

MEAT AND DRINK, &c.

I want my breakfast.

What would you like to have,
sir ?

Make me a cup of tea.
I am not fond of coffee.
I like coffee better than tea.
Coffee does not agree with me.

Fetch a pound of sugar.
Where from ?
From the corner shop.
Have you any cream ?
No ; but I have some new
milk.

Cut some bread and butter.
Will you have some toasted
bread ?
Yes, and a little cheese.
Are there any cakes sold here ?
Yes, but I never buy any.

Are you fond of oat-meal
cakes ?

I am.
But wheaten bread is the best.

Some prefer rye bread.
It does not agree with me.
Nor with me.
Is it dinner time ?
Yes, this half hour.

BWYD A DIOD, &c.

*Mae arnaf eisiau fy moreu-
fwyd.
Beth a ewyllysiech ei gael, syr ?*

*Gwnewch i mi gwpaned o De.
Nid wyf yn hoff o goffi.
Gwell genyf i goffi na the.
Nid yw coffi yn dygymmod a
mi.*

*Ewch i nol pwys o siwgr.
O ba le ?
O siop y gongl.
A oes genych hufen ?
Nac oes, ond mae genyf laeth
newydd ei odro.
Torwch fara ac ymenyn.
A fynwch chwi fara wedi ei
grasu ?
Cymeraf, ac ychdig o gaws.
A oes teisenau ár werth yma ?
Oes, ond nid wyf byth yn pry-
nu rhai.
A ydych yn hoff o fara ceirch ?*

*Ydwyf.
Ond bara gwenith ydyw 'r
goreu.
Mae 'n well gan rai fara rhyg.
Nid ydyw yn dygymmod a mi.
Na chyda minnau.
A ydyw yn amser ciniau ?
Ydyw er's hanner awr.*

I thought so.
Is dinner ready ?
Yes, sir, it is.
I feel very hungry ; do you ?

No, sir, I have no appetite.

What is the cause of it ?
I do not know, sir.
What is for dinner to-day ?
There is roasted meat.
Is it beef ?
No ; it is veal
Is it the loin ?
No ; it is the shoulder.
There is also a loin of mutton.

Is it roasted or boiled ?

Roasted, sir.
I thought you had some lamb.
No, I failed to go to market in time.
Have you any boiled meat ?
There is a leg of veal.
Bring the bacon here.
Who is fond of venison ?
I am very fond of it.
May I cut some for you ?
A little, if you please.
Have you any fowls ?
Yes, I have a brace of partridges.

Is that a pigeon pie ?
No ; it is an eel pie.
Perhaps you would have preferred the duck.
I am very fond of duck and green peas.
I am glad to hear ; for there are plenty of them to-day.

*Yr oeddwon yn meddwol hyny.
A ydyw y ciniaw yn barod ?
Ydyw, syr, y mae.
Yr wyf yn teimlo yn dra newynog, a ydych chiwi ?
Nac ydwyf, nid oes arnaf chwant bwyd.
Beth ydyw yr achos o hyny ?
Nid wyf yn gwybod, syr.
Beth sydd i giniaw heddyw ?
Mae yma gig rhost.
Ai cig eidion ydyw ?
Nage ; cig llo ydyw.
Ai y lwyn ydyw ?
Nage ; yr ysbawod ydyw.
Mae yma hefyd lwyn o gig mollt.
Pa un ai rhostedig ai berwedig ?
Rhostedig, syr.
Tybiais fod genych gig oen.
Nag oes, methais a myned i'r farchnad mewn pryd.
A oes genych gig berw ?
Mae yma goes o gig llo.
Deuwch â'r cig moch yma.
Pwy sydd yn hoff o hydd-gig ?
Yr wyf i yn bur hoff o hono.
A gaf fi dori peth i chiwi ?
Ychydig os gwelwch yn dda.
A oes genych ddim adar ?
Oes, mae genyf gwpl o betris.

Ai pastai golomenod yw hona ?
Nage, pastai llyswood ydyw.
Feallai y buasech yn dewis yr hwyaden.
Yr wyf yn bur hoff o hwyaden a phys gleision.
Mae yn dda genyf glywed, oblegid y mae yma ddigonedd heddyw.*

Will you take turnips or carrots ?

Not any, thank you, I am satisfied.

Bring the cheese on the table.

May I cut you some ?

A small piece, if you please.

What will you drink ?

A glass of water.

Draw a quart of ale.

This is too sweet.

Draw a pint from the other barrel.

This is too bitter.

Mix them together.

It is much better now.

Yes, sir, it is.

When was this brewed ?

Last October.

Old ale does not agree with me.

But fresh ale does.

I prefer old ale.

Take a glass of wine with me.

Which ? port or sherry ?

Whichever you please to take.

Allow me to give you another glass.

Not any more, thank you.

Let us now walk in the garden.

What is the size of your garden ?

It is nearly two acres.

Is it a fruitful garden ?

The best in this part of the country.

Have you many trees in it ?

A gymmerwch chwi faip neu foron ?

Dim, diolchi chwi, yr ydwyf wedi fy nigoni.

Deuwch ar caws ar y bwrdd.

A gaf i dori peth i chwi ?

Ychydig os gwelwch yn dda.

Beth a wnewch chwi ei yfed ?

Gwydriad o ddwfr.

Gollyngwch chwart o gwrw.

Mae hwn yn rhy felys.

Gollyngwch beint o'r faril arall.

Mae hwn yn rhy chwerw.

Cymmysgwch hwy ynghyd.

Ymae yn llawer gwell yn awr.

Ydyw, syr, y mae.

Pa bryd y darllawyd hwn ?

Yn Hydref diweddfaf.

Nid ydyw hen gwrwyn dygymmod a mi.

Ind y mae cwrw newydd.

Mae yn well genyf i hen gwrw.

Cymmerwch wydriad o win gyd a mi.

Pa un ? ai gwin coch, ai gwin gwyn ?

Yr un a weloch chwi yn dda iw gymmeryd.

Gadewch i mi roddi i chwi wydriad arall.

Dim yn rhagor, diolch i chwi.

Gadewch i ni yn awr, rodio yn yr ardd.

Beth ydyw maint eich gardd ?

Mae yn agos i ddwy erw.

A ydyw yn ardd ffrwythlaw ?

Yr oreu yn y rhan yma o'r wlad.

A oes genych lawer o goed ynddi ?

Yes, a great many apple trees.
What would you like to have
for supper?

Bread and cheese.

Doctors do not recommend
much supper.

Take some cold meat.

Not any, thank you.

What will you drink?

A glass of small beer.

Take a glass of brandy.

I do not drink spirits.

Will you dine with me to-mor-
row?

I am sorry to say, I cannot.

Why? what is the cause?

I must go to Shrewsbury to-
morrow to meet my brother.

Is he coming home?

Yes, for a short time.

It is time to go to rest.

It is, I am getting sleepy.

Good night, sir.

Oes, lawer o goed afalau.

*Beth a ddymunech gael i
supper?*

Bara a chaws.

*Nid ydyw meddygon yn cym-
meradwyo llawer o supper.*

Cymmerwch gig oer.

Dim diolch i chwi.

Pa beth a yfwech chwi?

Gwydriad o ddiod fain.

Gymmerwch wydriad o frandi.

Nid wyf yn yfed gwirod.

*A giniawch chwi gyd a mi y
fory?*

*Mae yn ddrwg genyf ddweud
nas gallaf.*

Paham? beth ydyw yr achos?

*Rhaid i mi fyned i'r Amwythig
y fory i gyfarfod fy mrawd.*

A ydyw ef yn dyfod adre.

Ydyw am yehydig amser.

*Mae hi yn bryd myned i or-
phwys.*

*Ydyw y mae, yr wyf yn myned
yn gysglyd.*

Nos da i chwi, syr.

SALUTATIONS, &c.

Good afternoon, sir.

How are you to-day?

I am very well, thank you.

How are the wife and chil-
dren?

They are all very well.

Is your family well?

CYFARCHIADAU, &c.

Prydnhawn da, syr,

Sut yr ydych chi heddyw?

*Yr wyf yn bur iach, diolch i
chwi.*

*Pa fodd mae 'r wraig a 'r
plant?*

Maent oll yn bur iach.

*A ydyw eich teulu chi yn
iach?*

They are all well except the
youngest child?

What ails him?

The measles.

How is your mother?

She is pretty well considering
her age.

How old is she?

She is eighty since Christmas.

Is your father still living?

No, he died last March.

Was he long ill?

Yes, about two years.

You have had a great loss.

Yes; but mother has had a
greater loss.

Where was your father buried?

He was buried at Wrexham.

What was his age?

Ninety.

He was very old.

How are you this morning,
sir?

I am not well; neither have I
been well some time.

I am sorry to hear that.

Where is your pain?

In my head.

Have you been with a medical
man?

Yes; but the medicine does
me no good.

Perhaps the doctor does not
understand your complaint.

Perhaps so.

You had better try another.

*Maent oll yn iach, oddi eithr
y plentyn ieuengaf.*

Beth sydd yn ei flino.

Y frech goch.

Sut y mae eich mam?

*Mae hi yn lled dda, ac ystyried
ei hoed.*

Pa mor hen yw hi?

*Mae hi yn bedwar ugain er
Nadolig.*

A ydyw eich tad yn fyw eto?

*Nag ydyw, bu farw yn mis
Mawrth diweddaf.*

A fu efe yn hir yn sal?

Do, oddeutu dwy flynedd.

Chwi a gawsoch golled fawr.

*Do, ond fy mam a gafodd fwy
o golled.*

*Yn mha le y claddwyd eich
tad?*

Claddwyd ef yn Ngwrecsam.

Beth oed ei oedran?

Pedwar ugain a deg.

Yr oedd yn bur hen.

*Sut yr ydych chiwi heddyw
boreu, syr?*

*Nid wyf yn iach, ac nid wyf
wedi bod yn iach er's peth
amser.*

*Mae'n ddrwg genyf glywed
hyny.*

Yn mha le mae eich poen?

Yn fy mhen.

A fuoch chiwi gyd a meddyg?

*Do, ond nid ydyw y cyffyrïau
yn gwneuthwr daioni i mi.*

*Feallai nad ydyw y meddyg
yn deall eich afiechyd.*

Feallai hyny.

*Gwell fyddai i chiwi dreio un
arall.*

I intend to do so next week.

Where are you going to-day?

I am going to Holyhead.

Will you go with me?

Yes, if you will stop until four o'clock.

Can't you go sooner?

No; I want to see my sister.

Very well, call at the Harp Inn?

Where were you yesterday?

At Chester.

What news from there?

Nothing at all of importance.

Did you see my brother there?

Yes, I saw him at a distance; he was very busy.

I expect him home next week.

Not to stay at home.

No, only for a fortnight.

Is he in a good situation?

Yes, a very good one.

Have you much to do at Holyhead this afternoon?

No, but little.

Have you finished, sir?

Yes; but we must have a glass or two of ale.

Where shall we go to get it?

To the King's Head.

What sort of people are they?

They are very kind people.

Who is that person, going by?

I do not know him.

I am now for going home.

Bwriadwyf wneud felly yr wythnos nesaf.

I ba le yr ydych yn myned heddyw?

Yr wyf yn myned i Gaergybi.

A ewch chwi gyd a mi?

Deuaf, os arhoswch tan bedwar o'r gloch.

Oni ellwch chwi fyned yn gynt?

Na allaf, mae arnaf eisian gweled fy chwaer.

Or goŕeu, gelwch yn Ngwesty'r Delyn.

Pa le yr oeddych chwi ddoe?

Yn Nghaer.

Pa newydd oddi yno?

Dim yn y byd o bwys.

A welsoch chwi fy mrawd yno?

Do, gwelais ef o bell; yr oedd yn bur brysus.

Yr wyf yn ei ddysgwil adre yr wythnos nesaf.

Nid i uros gartref.

Nage, dim ond am bythefnos.

A ydyw ef mewn sefyllfa dda?

Ydyw, un dda iawn.

A oes genych lawer i wneud yn Nghaergybi heddyw prydnhawn?

Nac oes, ond ychydig.

A orphenasoch chwi, syr?

Do, ond rhaid i ni gael gwyddriad neu ddau o gwrw.

I ba le yr awn iw geisio?

I ben y Brenin.

Pa fath bobl ydynt?

Maent yn bobl garedig iawn.

Pwy yw y person yna sy'n myned heibio?

Nid wyf yn ei adnabod ef.

Yr wyf yn awr am fyned adre.

It is time for us to go.

Yes, it is.

Thank you for your company.

You are welcome; don't mention it.

My compliments to your brother.

Good bye, sir.

Mae yn amser i ni fyned.

Ydyw y mae.

Diolch i chwi am eich cwmni.

Mae i chwi groesaw, tewch a son.

Fy moesau at eich brawd.

Da y bo chwi, syr.

EMPLOYMENTS, &c.

What is your occupation?

I was brought up an attorney.

Where is your office?

In Castle Street.

When will the assize be?

Between Epiphany and Easter.

Do you get enough of employment?

Yes, and I have three apprentices.

I am glad to hear.

What is your father's calling?

He is an engineer.

How old is he now?

He is about fifty.

Have you any brothers?

Yes, I have six.

What are they doing?

They are all with my father, except one.

What is he doing?

GORUCHWYLION, &c.

Beth yw eich galwedigaeth chwi?

F'e'm dygwyd i fynu yn wr y gyfraith.

Pa le mae eich swyddfa?

Yn Heol y Castell.

Pa bryd y bydd y Frawdlys?

Rhwng yr Ystwyll a'r Pasc.

A ydych chiwi yn cael digon o waith?

Ydwyf, ac y mae genyf dri o egwyddor weision.

Mae'n dda genyf glywed.

Beth ydyw galwedigaeth eich tad?

Peirianwr yw efe.

Beth ydyw ei oed yn awr?

Y mae oddeutu deg a deugain.

A oes genych chiwi frodyr?

Oes, mae genyf chwech.

Pa beth maent hwy yn ei wneuthur?

Maent oll gyda fy nhad oddi eithr un.

Pa beth mae e yn ei wneud?

He is with my uncle, farming.

What was your grandfather's occupation?

He was a clergyman.

Who is that gentleman?

The village doctor.

Is there much sickness in this neighbourhood now?

No, sir, but very little.

Where is the doctor going?

To visit the sick.

Who is at the door?

He is a commercial man.

Where from?

From Cardiff.

Has he a son a woollen-draper?

Yes, and one a linen-draper.

Where at?

Somewhere near London.

Of what trade is your brother Thomas?

He is a stonemason.

What trade does David follow?

He is a weaver.

And what is William?

He is a shoemaker.

His uncle was a tailor.

What is your employment?

I am a farmer.

How large is your farm?

Six score acres.

How many cows do you keep?

Fifteen generally.

How many horses?

Three, and a young colt.

And what number of sheep?

Mae gyd a fy ewythr, yn amaethu.

Beth oedd galwedigaeth eich taid?

Yr oedd yn offeiriad.

Pwy yw'r boneddwr yna?

Meddyg y pentref.

A oes llawer o afiechyd yn y gymmydogaeth yma yn awr?

Nac oes, syr, ond ychydig iawn.

Pale mae'r meddyg yn myned?

I ymweled a'r cleifion.

Pwy sydd wrth y drws?

Masnachwr yw efe.

O ba le?

O Gaerdydd.

A oes ganddo fab yn frethynwr?

Oes, ac un yn lieiniwr.

Yn mha le?

Yn rhyw le yn agos i Lundain.

Beth ydyw crefft eich brawd Thomas?

Saer maen yw efe.

Pa gelfyddyd mae Dafydd yn ei ddilyn?

Gwehydd yw efe.

A pheth yw Gwilym?

Crydd yw efe.

Yr oedd ei ewythr yn deiliwr.

Beth ydyw eich gwaith chwi?

Amaethwr ydwyf fi.

Pa mor sawr ydyw eich tyddyn?

Chwech ugain cyfar.

Pa nifer o fuchod a gedwch?

Pymtheg yn gyffredin.

Faint o geffylau?

Tri ac ebol ieuange.

A pha nifer o ddefuid?

About thirty.

What sort of land is your farm?

A part of it is meadow land.

And part of it is pasture.

And another part is wood-land.

But the greatest part is arable.

Have you done ploughing?

Yes, the men are harrowing.

Have you done sowing wheat?

Yes, and have finished harrowing.

Harvest will be early this year.

Yes, it will; for the wheat is nearly ripe now.

Have you commenced reaping?

Yes, I have three men reaping to-day.

Do you intend to reap the barley and oats?

No, I intend cutting them with a scythe.

Have you had your harvest?

Yes, except the oats.

Have you had yours?

Yes, a week ago.

My servant is thrashing barley.

How much do you get for the barley?

Two pounds a quarter.

I am going to winnow oats to-morrow.

What do you get for the oats?

Twenty-two shillings.

What is the price of the wheat in this neighbourhood?

Oddeutu deg a'r hugain.

Pa fath dir yw eich tyddyn?

Mae rhan o hono yn weirglodd-dir.

Ac y mae rhan o hono yn borfa.

A rhan arall yn goedtir.

Ond y mae y rhan fwyaf yn aradwy.

A ddarfu chwi aredig?

Do, mae'r dynion yn llyfnu.

A ddarfu chwi hau gwenith?

Do, ac wedi gorphen llyfnu.

Bydd yn gynhauaf cynar eleni.

Bydd, mae'r gwenith yn agos yn addfed yn awr.

A ddarfu chwi ddechreu medi?

Do, mae genyf dri o ddynion yn medi heddyw.

A ydych yn bwriadu medi'r haidd a'r ceirch?

Na, yr wyf yn meddwl eu tori a'r bladur.

A gawsoch chwi y cynhauaf?

Do, oddi eithr y ceirch.

A gawsoch chwi yr eiddoch?

Do, er's wythnos.

Mae fy ngwas yn dyrnu haidd.

Faint ydych yn ei gael am yr haidd?

Dwy bunt y peg.

Yr wyf yn myned i nithio ceirch y fory.

Beth ydych yn ei gael am y ceirch?

Dau sgllt a'r hugain.

Beth ydyw pris y gwenith yn y gymmydogaeth hon?

Three pounds ten.
 Thomas, go and dig potatoes
 for dinner.
 What potatoes am I to dig up
 to-day?
 The white potatoes.
 Must I bring turnips and car-
 rots?
 Yes, bring a few.
 Turn the pigs to their sties.
 What for?
 That they may eat the swedes.

 I have done.
 Gather the sheep into the fold.
 I want to mark some of them.

 Have you shorn the lambs?

 No, but will next week.

 It is time to tie the cattle.

 I will immediately.

Tair a chweigen.
Thomas, ewch i godi cloron i
giniaw.
Pa gloron sydd i mi godi
heddyw?
Y cloron gwynion.
A raid i mi ddwyn maip a
moron?
Deuwch, ac ychydig.
Trowch y moch iw citiau.
I ba beth.
Fel y gallont fwyta y
Rhodins.
Yr ydwyf wedi gwneud.
Heliwch y defaid i'r gorlan.
Mae arnaf eisiau nodi rhai o
honynt.
A ddarfu chwi gneifio yr
wyn?
Na ddo, ond mi wnaf yr wyth-
nos nesaf.
Mae hi yn bryd rhwymo 'r
gwartheg.
Mi a wnaf yn ebrwydd.

TRAVELLING, &c.

YMDAITH, &c.

Are you going from home?
 I am going to make a long
 journey.
 When will you start?
 In the beginning of July.
 How will you travel?
 I will go on horseback to
 Bangor.
 How will you proceed?
 I will take the coach to Holy-
 head.

A ydych chi yn myned oddi
cartref?
Yr wyf yn myned i daith bell.

Pa bryd y cychwynwch?
Ddechreu mis Gorphenaf.
Pa fodd yr ymdeithiwch.
Mi af ar geffyl i Fangor.

Pa fodd yr ewch rhagoch?
Mi a gymmeraf y cerbyd i
Gaergybi.

Are there commodious inns in
Wales ?

There are but a few.

Are there good stables ?

Yes, pretty fair.

Where is the hostler ?

He is coming, sir.

Take care of my horse.

Clean him well.

I will, sir.

Have you good hay ?

Yes, sir, the best in the coun-
try.

Give him a feed of oats.

Spread clean straw under him.

Where is the waiter ?

I am here, sir.

Take my trunk to the bed-
room.

Lend me a candle.

Warm the bed.

I hope the bed is not damp.

No, sir, somebody is in it
every night.

Bring another blanket.

Is one enough ?

Yes, perhaps I shall not want
one.

Where is the night cap ?

Bring some water into the
room.

Have you a towel there ?

Yes, sir, I have two clean
ones.

When do you intend to get
up ?

About six o'clock.

Get my breakfast ready by
seven o'clock.

What time will the coach
leave ?

*A oes Gwestfäoedd cysurus
yn Nghymru ?*

Nid oes ond ychydig.

A oes stablau da yno ?

Oes, lled dda.

Pa le mae'r ostler ?

Mae efe yn dyfod, syr.

Cymmerwch ofal o fy ngheffyl.

Glanhewch ef yn dda.

Mi wnaf, syr.

A oes genych wair da ?

Oes, syr, y goreu yn y wlad.

Rhoddwch iddo ddogyn o geirch.

Taenwch wellt glân o dano.

Pa le y mae'r gweitiwr ?

Yr wyf yma, syr.

*Cymmerwch fy nhrwngc i'r
ystafell wely.*

Rhowch fenthyg canwyll.

Twymnwch y gwely.

*Gobeithio nad yw y gwely yn
llaith.*

*Nac ydyw, mae rhyw un ynddo
bob nos.*

Deuwch a gworthban arall.

A ydyw un yn ddigon ?

*Ydyw, feallai na bydd arnaf
eisiau un.*

Pa le mae y cap nos ?

Deuwch a dwfr i'r ystafell.

A oes genych dywel yna ?

*Oes, syr, mae genyf ddau
lân.*

Pa bryd y bwriedwch godi ?

Oddentu chwech o'r gloch.

*Parattowch fy moreufwyd
erbyn saith o'r gloch.*

Pa bryd y cychwyna y cerbyd ?

It leaves at ten o'clock.
 How many miles are there to the next town?
 You have fifteen miles.
 What sort of road is it?
 A very uneven road.
 You must go over the mountain.
 Are there many cross roads?
 Only one, to the left.
 Is there a river on the road?
 Yes, about four miles off.

 How shall we cross over?
 There is an excellent bridge.
 How many miles more have I?

 You will soon come to your journey's end.
 Whose house is that yonder?
 It is the Bishop's palace.
 Where is the church?
 At the foot of yonder hill.
 Where shall we alight?
 At the Castle Inn.
 Which is the travellers' room?
 It is on the right hand.
 Is there a waterfall in this neighbourhood?
 Yes; it is six miles from here.

 I have a wish to see it.
 Can I have a guide?
 Yes, sir, there is one ready at hand.
 I will hire a pony.
 It will cost you seven shillings.
 Very well, here they are.
 Saddle him immediately.
 Which is the nearest road?
 Across the hill.

Mae'n cychwynn ddeg o'r gloch.
Pa sawl milltir sydd i'r dref nesaf?
Mae i chwi bymtheg milltir.
Pa fath ffordd ydyw?
Ffordd bur anwastad.
Rhaid i chwi fyned dros y mynydd.
A oes llawer o groes ffyrdd?
Dim ond un, ar yr aswy.
A oes afon ar y ffordd?
Oes oddeutu pedair milltir ym mlaen.
Pa fodd y croeswn drosodd?
Mae yno bont ragorol.
Pa sawl milltir eto sydd genyf?
Chwi a ddeuoch yn fuan i ben eich taith.
Tŷ pwy yw hwn acw?
Plas yr Esgob yw.
Yn mha le mae'r Eglwys?
Wrth droed y bryn acw.
Yn mha le y disgynwn?
Yn Ngwesty y Castell.
Pa un yw ystafell ymdeithwyr?
Mae hi ar y llaw ddehau.
A oes rhaiadr yn y gymmydogaeth hon?
Oes, y mae chwe milltir oddi yma.
Mae genyf ewylllys iw weled.
A allaf fi gael arweinydd?
Gellwch, syr, mae un yn barod wrth law.
Mi a logaf ferlyn.
Mi gostiu i chwi saith swllt.

O'r goreu, dyma nhw.
Cyfrwywch ef yn union.
Pa un yw y ffordd nesaf?
Ar draws y bryn.

Then, turn to your left.

Follow the brink of the river.

For how far?

For a mile and a half.

There is a beautiful prospect
here.

Astonishing, what a variety!

It is going to rain.

We must make haste.

We shall be caught in the
rain.

Will your horse trot?

He will canter famously.

We shall not be long.

About half an hour.

That is a good pony.

Not so good, as the one I had
yesterday.

Take off your top coat.

I am wet to the skin

And I am too.

Put my clothes to dry.

I wish to see the monastery.

Which is the road to the old
monastery?

Go straight forward.

Keep to the right hand.

Make towards the grove yon-
der.

Keep that white wall in view.

There is no finger post.

Turn by the third milestone.

I shall be back in two hours.

I must be at home to-morrow
night.

A horse will meet me at Con-
way

*Wedi, hyny, trowch ar eich
llaw aswy.*

Canlynwch lan yr afon.

Am ba mor bell

Am filltir a hanner.

Mae yma olygfa hardd.

Rhyfedd, y fath amrywiaeth!

Mae hi yn myned i wlawio.

Mae yn rhaid i ni frysio.

Fe oddiwedda y gwlaw nyny.

A wna eich ceffyl duthio?

Efe a garlama yn rhagorol.

Ni byddwn yn hir.

Oddeutu hanner awr.

Merlyn da yw hwna.

*Nid cystal, a'r hwn oedd genyf
ddoe.*

Tynwch eich côb.

Yr wyf yn wlyb hyd y croen.

A minnnau hefyd.

Rhowch fy nillad i sychu.

Dymunwn weled y fynachlog.

*Pa un yw'r ffordd at yr hen
fynachlog?*

Ewch rhag eich blaen.

Cedwch ar y llaw ddeheu.

*Cyfeiriwch at y llwyn coed
acw.*

*Cedwch y wal wen acw mewn
gohog.*

Nid oes yna yr un mynegbost.

*Trowch wrth y drydedd gareg
filltir.*

*Mi a ddeuaf yn ol yn mhen
dwy awr.*

*Rhaid i mi fod gartref' nos y
fory.*

*Fe ddaw ceffyl im cyfarfodd i
Gonway.*

I shall reach home before midnight.

I wish you a pleasant journey.

Thank you, sir, for your kindness.

Make haste this way again.

Perhaps I may come next year, but no sooner.

Remember me to Mrs. Jones and all the family.

Mi a gyrhaeddaf adre cyn hanner nos.

Dymunaf i chwi siwrna gysurus.

Diolch i chwi, syr, am eich carnedigrwydd.

Brysiwch y ffordd yma eto.

Feallai y deuaŷ y flwyddyn nesaf, ond nid yn gynt.

Cofiwch fi at Mrs. Jones a'r holl deulu.

MARKETING, &c.

I want to go to market.

I have been.

Bring me a basket.

It is ready on the table.

What will you buy?

I want to buy several things.

How much a pound is this beef?

Five pence halfpenny

What will this piece weigh?

Fourteen pounds.

How much will that come to at five pence?

Five shillings and ten pence.

What a pound is the mutton?

Six pence halfpenny.

How much will that loin weigh?

Nine pounds and a quarter.

Have you any veal?

MARCHNADAETH, &c.

Mae arnaf eisiau myned i'r furchnad.

Yr ydwyf fi wedi bod.

Moeswch i mi fasged.

Mae'n barod ar y bwrdd.

Pa beth a brynwch?

Mae arnaf eisiau prynu amryw bethau.

Pa faint y prys yw y cig eidion yma?

Pum ceiniog a dimai.

Pa faint a brysas y darn yma?

Pedwar prys a'r ddeg.

I ba faint y daw hynny wrth bum ceiniog?

Pum swllt a deg ceiniog.

Pa faint y prys yw'r manllwyn?

Chwecch a dimai.

Faint a brysas y lwyn yna?

Naw prys a chwarter.

A oes genych gig llo?

No, it is all sold.

What is the price of this goose?

Three and sixpence.

How much do you ask for the ducks?

You shall have the two for half a crown.

What a pound is the butter?

Fourteen pence.

How many eggs are there for a shilling?

Eighteen.

I want a measure of potatoes.

What sort?

The best you have.

Please come to the shop.

Let me see your blue cloth.

How much a yard is it?

Nine and sixpence.

Cut me a yard and a half.

Have you any fine linen?

Yes, plenty.

I want a pair of woollen stockings.

What is the price of them?

Three and nine pence.

They are too dear.

Here is a very cheap pair.

What do you ask for this hat?

Twelve shillings.

Can you change a ten pound note?

Yes, sir, I can.

Have you been to market?

Yes, and am very much tired.

Nac oes, y mae i gyd wedi ei werthu.

Beth ydyw pris yr wydd yma?

Tri a chwech.

Faint ydych yn ei ofyn am yr hwyaid?

Chwi a gewch y ddwy am hanner coron.

Faint y pwys yw'r menyng?

Pedair a'r ddeg.

Faint o wyau sydd am swllt?

Deunaw

Mae arnaf eisiau mesur o gloron.

Pa fath?

Y rhai goreu sydd genych.

Os gweloch yn dda deuwch i'r siop.

Gadewch i mi weled eich brethyn glas.

Faint y llath ydyw?

Naw a chwech.

Torwch i mi lathen a hanner.

A oes genych liain main?

Oes ddigon.

Mae arnaf eisiau par o hosanau gwlân.

Beth ydyw eu pris?

Tri a naw.

Maent yn rhy ddrud.

Dyma bâr rhad iawn.

Beth ydych yn ofyn am yr het yma?

Deuddeg swllt.

A ellwch chwi newid papur deg punt.

Gallaf, syr.

A fuoch chwi yn y farchnad?

Do, ac yr ydyw wedi blino yn fawr.

Did you see my mother?
 Yes, she was waiting for your
 father.
 How is the market to-day?
 Every thing very dear.
 Every kind of corn is much
 dearer.
 Flesh meat is getting dearer.
 There is no scarcity of any-
 thing, except money

A welsoch chwi fy mam?
Do, yr oedd yn aros am eich
tad.
Sut y mae y farchnad heddyw?
Pob peth yn bur ddrud.
Pob math o yd yn llawer
drutach.
Mae cig yn myned yn ddrutach.
Nid oes prinder o ddim, oddi
eithr arian.

THE END.

LONDON :
Printed by SPOTTISWOODE & Co.
New-street Square.

General Alphabetical Lists OF SCHOOL-BOOKS

PUBLISHED BY

Messrs. LONGMAN, BROWN, and CO.

ALGEBRA.

Colenso's Elements, Part I. 12mo. (Key, 5s.)	4s. 6d.
" " Part II. 12mo. (Key, 5s.)	6s.
" " complete, for Teachers and Students, 8vo.	12s. 6d.
" Algebra for National and Elementary Schools, 18mo. (Key, 2s. 6d.)	1s. 6d.
" Examples and Equation Papers, 12mo.	2s. 6d.
Lund's Short and Easy Course of Algebra, fcp. 8vo. (Key, 5s.)	2s. 6d.
Reynolds's Elementary Algebra for Beginners, 18mo. (Key, 3d.)	1s.
Scott's Arithmetic and Algebra for the use of Sandhurst College, 8vo.	16s.
Tate's Algebra made Easy, intended chiefly for the use of Schools, 12mo. . .	2s.
Thomson's Elementary Treatise, 12mo. (Key, 4s. 6d.)	5s.
Wood's Elements, for University Students, by Lund, 8vo.	12s. 6d.
Lund's Companion to Ditto, 8vo.	6s. 6d.
Young's Elementary Treatise, 12mo. (Key, by Spiller, 6s.)	6s.

ARITHMETIC.

Blain's Rationale of Arithmetical Teaching, 12mo.	1s. 6d.
Colenso's Arithmetic for Schools, 12mo. (Key, by Maynard, 6s.)	4s. 6d.
" Text-Book of Elementary Arithmetic, 18mo. (with Answers, 2s. 3d.)	1s. 9d.
Colenso's <i>Elementary Arithmetic</i> may be had in Five Parts, as follows:—	
1. Text-Book	6d.
2. Examples, Pt. I. <i>Simple Arithmetic</i> 4d. 3. Examples, Pt. II. <i>Compound Arithmetic</i>	4d.
4. Examples, Pt. III. <i>Fractions, Decimals, Duodecimals</i> 4d. 5. Answers to the Examples, with Solutions of the more difficult Questions.	1s.
Crosby's Walkingame's Tutor's Assistant, by Maynard, 12mo. (Key, 3s. 6d.)	2s.
Galbraith and Haughton's Manual of Arithmetic, 12mo. 2s.; cloth	2s. 6d.
Hiley's Arithmetical Companion, 18mo. (Key, 1s. 6d.)	2s.
Hughes's Manual of Arithmetic, fcp. 8vo. (with Key, 3s. 6d.)	1s. 6d.
Joyce's System of Practical Arithmetic, by Maynard, 12mo. (Key, 3s.)	3s.
Lardner's Treatise on Arithmetic, fcp. 8vo.	8s. 6d.
M'Leod's Course of Arithmetical Questions, 2 parts, 12mo. each	1s.
" Manual for Elementary Instruction, 18mo.	1s.
" Extended Multiplication and Pence Tables, per dozen	2s.
Molineux's Arithmetic, 2 parts, 12mo. each (Keys, Sixpence each)	2s. 6d.
Scott's Arithmetic and Algebra for the use of Sandhurst College, 8vo.	16s.
" Decimal Arithmetic for the use of Schools, 12mo.	4s.
Tate's Treatise on the First Principles of Arithmetic, 12mo.	1s. 6d.
" Mental Arithmetic for Teachers, 8vo.	1s.
Tate On the New Coinage in relation to our School Arithmetics, 12mo.	9d.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

ASTRONOMY, METEOROLOGY, and NAVIGATION.

- Arago's Popular Astronomy, translated by Smyth and Grant, Vol. I. 8vo. ... 21s.
 " Meteorological Essays, trans. under Col. Sabine's superintendence, 8vo. 18s.
 Boyd's Manual for Naval Cadets, with 236 Woodcuts, fcp. 8vo. .... 10s. 6d.
 Galbraith and Haughton's Manual of Astronomy, 12mo. .... 2s.
 Herschel's Treatise on Astronomy, fcp. 8vo. .... 3s. 6d.
 " Outlines of Astronomy, 8vo. .... 18s.
 Jeans's Problems in Astronomy, Surveying, and Navigation, 12mo. .... 6s.
 " Handbook for the Stars of the First and Second Magnitude, 8vo. .. 3s. 6d.
 Stepping-Stone to Astronomy, in Question and Answer, 18mo. .... 1s.
 Tate's Astronomy and the Use of the Globes, for Beginners, 18mo. .... 1s.

ATLASES.

- Brewer's Elementary Atlas of History and Geography, royal 8vo. .... 12s. 6d.
 Butler's Atlas of Ancient Geography, royal 8vo. .... 12s.
 " Junior Ancient Atlas, royal 8vo. .... 4s. 6d.
 " General Atlas of Modern and Ancient Geography, royal 4to. .... 24s.
 " Atlas of Modern Geography, royal 8vo. .... 12s.
 " Junior Modern Atlas, royal 8vo. .... 4s. 6d.
 " Outline Geographical Copy-Books, Ancient and Modern, each. .... 4s.
 Hall's First or Elementary Atlas of 10 coloured Maps, oblong 4to. .... 1s. 6d.
 " Map-Projections, 1s.; Hall's Outline Maps ..... 1s.
 Hughes's General Atlas for Elementary Schools, 18mo. (coloured, 1s. 6d.) .. 1s.
 " Introductory Atlas of Modern Geography, 12mo. .... 2s. 6d.
 " Atlas of Physical, Political, and Commercial Geography, royal 8vo. 10s. 6d.
 " School Atlas of Physical Geography, 12mo. .... 1s. 6d.
 M'Leod's Scripture Atlas, Part I. 4s.; Part II. 3s.; or complete, royal 8vo. 7s.
 " Hand-Atlas of General Geography, 29 full-coloured Maps, 18mo. ... 2s. 6d.
 " Class-Atlas of Physical Geography, 20 coloured Maps, &c. 18mo. ... 2s. 6d.
 " Physical Atlas of Great Britain and Ireland .....

BIOGRAPHY.

- Arago's Lives of Distinguished Scientific Men, 8vo. .... 18s.
 Maunder's Biographical Treasury, fcp. 8vo. .... 10s.
 Merivale's Life and Letters of Cicero, 12mo. .... 9s. 6d.
 Stepping-Stone to Biography, in Question and Answer, 18mo. .... 1s.
 Wheeler's Life and Travels of Herodotus, 2 vols. post 8vo. .... 21s.

BOOK-KEEPING.

- Isbister's Elements, by Single and Double Entry, 18mo. .... 1s.
 " Set of Eight Account-Books adapted to the above, each ..... 6d.

CALCULUS and LOGARITHMS.

- Carmichael's Treatise on the Calculus of Operations, 8vo. .... 9s.
 Farley's Tables of Six-figure Logarithms from 1 to 10,000, post 8vo. .... 4s. 6d.
 Tate's Principles of the Differential and Integral Calculus, 12mo. .... 4s. 6d.

CHEMISTRY.

- Marcet's Conversations on Chemistry, 2 vols. fcp. 8vo. .... 14s.
 Tate's Outlines of Experimental Chemistry, 12mo. 1s. 6d.; 18mo. .... 1s.
 Thomson's School Chemistry, fcp. 8vo. .... 7s.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

CHRONOLOGY.

Blair's Chronological and Historical Tables, edited by Sir H. Ellis	31s. 6d.
Brewer's Poetical Chronology of Inventions, Discoveries, Battles, &c., 12mo. 3s. 6d.	
" Elementary Atlas of History and Geography, royal 8vo.	12s. 6d.
Hort's Introduction to Chronology and Ancient History, 18mo.	4s.
Howlett's Tables of Chronology and Regal Genealogies, 4to.	5s. 6d.
" Metrical Chronology, post 8vo.	7s.
Jaquemet's Compendium, edited by the Rev. J. Alcorn, M.A., post 8vo.	7s. 6d.
Nicolas's Chronology of History, fcp. 8vo.	3s. 6d.
School Chronology, or the Great Dates of History, square 12mo.	1s.
Slater's School Chronology, or Sententiæ Chronologicae, 12mo.	3s. 6d.
" Coloured Chronological Chart to accompany the above (on roller, 9s. 6d.) 6s.	
Valpy's Poetical Chronology of Ancient and English History, 12mo.	2s. 6d.

CIVIL LAW and POLITICAL ECONOMY.

Humphreys's Manual of Civil Law, for Schools and Candidates, fcp. 8vo.	3s. 6d.
" " Political Science, for Schools & Candidates, fcp. 8vo.	3s. 6d.
Marcet's Conversations on Political Economy, fcp. 8vo.	7s. 6d.

CLASSICAL DICTIONARIES and MYTHOLOGY.

Barker's Lemprière's Classical Dictionary, edited by Dr. Cauvin, 8vo.	12s.
Hort's New Pantheon, or Introduction to Mythology, 18mo.	4s. 6d.
Lemprière's Classical Dictionary, 8vo.	9s.
Rich's Illustrated Companion to the Latin Dictionary and Greek Lexicon, with upwards of 2,000 Wood Engravings, post 8vo.	21s.

CONCHOLOGY.

Catlow's Popular Conchology, or the Shell Cabinet arranged, post 8vo.	14s.
--	------

COPY-BOOKS.

M'Leod's Graduated Series of Nine Copy-Books, each	3d.
--	-----

DRAWING-BOOKS, &c.

Malan's Aphorisms on Drawing, post 8vo.	3s. 6d.
Tate's Drawing for Schools, with numerous Illustrations and Exercises, 4to. 5s. 6d.	
" Drawing-Book for Little Boys and Girls, with 130 Exercises, 4to.	1s. 6d.

ENGLISH COMPOSITION, ELOCUTION, and SYNONYMES.

Brewer's Guide to English Composition, fcp. 8vo.	5s. 6d.
Graham's English, or the Art of Composition, fcp. 8vo.	6s.
" Work on the Attainment of English Style.	
" English Synonymes, classified and explained, fcp. 8vo.	7s.
Hiley's English Composition, PART I. or Junior Series, 18mo. (Key, 2s. 6d.) 1s. 6d.	
" Practical English Composition, PART II. 18mo.	3s.
Morell's Handbook of Logic, for Schools and Teachers, fcp. 8vo.	2s.
Parker's Progressive Exercises in English Composition, 12mo.	1s. 6d.
Boget's Thesaurus of English Words and Phrases classified, crown 8vo.	10s. 6d.

London : LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

EDUCATION in GENERAL.

Domestic Economy, Housekeeping, Cookery, &c. (in <i>Gleig's Series</i>), 18mo...	1s.
Pillans's Contributions to the Cause of Education, 8vo.	12s.
Stow's Training System, &c., for Trainers and Governesses, post 8vo.	6s.
Sydenham's Notes of Lessons, 12mo.	3s.
Tate's Philosophy of Education, or Principles &c. of Teaching, fcp. 8vo.	6s. 6d.

ENGLISH DICTIONARIES.

Maunder's Treasury of Knowledge and Library of Reference, fcp. 8vo.	10s.
Smart's Walker's Pronouncing Dictionary Remodelled, 8vo.	12s.
" " " " Epitomised, 16mo.	6s.
Sullivan's Dictionary of Derivations, 12mo.	2s.
" " " the English Language, 12mo.	3s. 6d.

ENGLISH ETYMOLOGY.

Black's Student's Manual (<i>Greek</i>), 18mo. 2s. 6d.; Sequel (<i>Latin</i>), 18mo.	5s. 6d.
Ross's Etymological Manual of the English Language, 18mo.	6d.

ENGLISH GRAMMARS and EXERCISE-BOOKS.

Downe's (Viscount) Elementary English Grammar, 18mo.	1s.
Hiley's English Grammar and Style, 12mo.	3s. 6d.
" Abridgment of English Grammar, 18mo.	1s. 9d.
" Child's First English Grammar, 18mo.	1s.
" Exercises adapted to the English Grammar, 12mo. (Key, 3s.)	2s. 6d.
Hunter's Text-Book of English Grammar, 12mo.	2s. 6d.
M'Leod's Explanatory English Grammar, for Beginners, 18mo.	1s.
Marcet's Game of English Grammar, with Conversations, post 8vo.	8s.
" Mary's Grammar, interspersed with Stories, 18mo.	3s. 6d.
" Willy's Grammar, interspersed with Stories, 18mo.	2s. 6d.
Morell's Analysis of Sentences explained and illustrated, 12mo.	2s.
" Essentials of English Grammar and Analysis, fcp. 8vo.	8d.
" Essentials of <i>English Grammar</i> , 18mo. Part I. 2d.; Part II.	3d.
Smart's Course of English Grammar, Rhetoric, Logic, &c. 5 vols. 12mo.	23s. 6d.
Stepping-Stone to English Grammar, in Question and Answer, 18mo.	1s.
Sullivan's Attempt to Simplify English Grammar, 18mo.	1s.

ENGLISH PARSING.

Hunter's Exercises in English Parsing, 12mo.	6d.
Lowres's System of English Parsing and Derivation, 18mo.	1s.

ENGLISH POETRY.

Cannon's Selections from Milton's <i>Paradise Lost</i> , 12mo.	3s. 6d.
Cook's First Poetry-Book for Elementary Schools, 18mo.	9d.
" Selection of School Poetry, with short Notes, 12mo.	2s.
Graham's Studies from the English Poets, or Poetical Reading-Book, 12mo.	7s.
Hughes's Select Specimens of English Poetry, 12mo.	3s. 6d.
M'Leod's Second Poetical Reading-Book, 12mo.	1s. 8d.
Palliser's Modern Poetical Speaker, chiefly for Ladies' Schools, 12mo.	6s.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

ENGLISH READING-BOOKS.

Hughes's Graduated Reading-Lesson-Books, fcp. 8vo. 8 SERIES, each	3s. 6d.
" Select Specimens of English Prose, 12mo.	4s. 6d.
Jones's Liturgical Class-Book, from the best authorities, 12mo.	1s. 6d.
M'Leod's First Book to teach Reading and Writing, 18mo.	6d.
" " Reading-Book, 18mo. 3d.; or as Reading-Lessons, in 30 Sheets ..	3s.
Mann's Lessons in General Knowledge, fcp. 8vo.	3s. 6d.
Mauder's Universal Class-Book for Every Day in the Year, 12mo.	5s.
Pycroft's Course of English Reading, fcp. 8vo.	5s.
Sewell's School Speaker and Holiday Task-Book, 12mo.	6s.
Simple Truths from Scripture, in Easy Lessons, 18mo.	6d.
Smart's Historico-Shakspearian Readings, 12mo.	6s.
Sullivan's Literary Class-Book, or Readings in Literature, 12mo.	2s. 6d.

ENGLISH SPELLING-BOOKS.

Carpenter's Scholar's Spelling Assistant, 12mo.	1s. 6d.
" " " " " edited by M'Leod, 12mo.	1s. 6d.
Hornsey's Pronouncing Expositor, or New Spelling-Book, 12mo.	2s.
Mavor's English Spelling-Book, Genuine Edition, 12mo.	1s. 6d.
Sullivan's English Spelling-Book Superseded, 18mo.	1s. 4d.

EUCLID.

Colenso's Elements of Euclid, from Simson's Text, 18mo. (with Key, 6s. 6d.) ..	4s. 6d.
" Geometrical Problems (without Key, 1s.), with Key, 18mo.	3s. 6d.
Galbraith and Haughton's Manual of Euclid, Books I. and II. 12mo.	1s.
Tate's First Three Books of Euclid's Elements, 12mo. 1s. 6d.; 18mo.	1s.

FORTIFICATION AND THE MILITARY ART.

Hodge's Catechism of Fortification, for Students and Candidates, 12mo.	2s. 6d.
Macdougall's Theory of War, post 8vo. with Plans of Battles	10s. 6d.

FRENCH GRAMMARS and EXERCISE-BOOKS.

Albites' How to Speak French; or, French & France: Facts, Reasons, Practice, 12mo. ..	4s. 6d.
Cambier's Sauthurst College French Grammar, 12mo.	5s.
Charente's Woolwich Academy French Course, 12mo.	10s. 6d.
Mr. Charente's French Course may be had as follows:—	
PART I.—Pronunciation—Accidence .... 3s.	PART III.—Gallicisms and Anglicisms, 3s. 6d.
PART II.—French and English Syntax compared	PART IV.—Syntaxe de Construction—Syntaxe d'Accord—Difficultés .....
PARTS I. and II. forming the Junior Course, in 1 vol. price	PARTS III. and IV. forming the Senior Course, in 1 vol. price .....
Charente's Woolwich Academy French Exercise Book	
Collis's Short French Grammar for Classical Schools, 12mo.	3s. 6d.
Contausseau's Compendious Grammar of the French Language, 12mo.	4s.
" Guide to French Translation, 12mo.	3s. 6d.
Hamel's New Universal French Grammar, 12mo.	4s.
" Grammatical Exercises on the French Language, 12mo. (Key, 3s.)	4s.
" French Grammar and Exercises, by Lambert, 12mo. (Key, 4s.)	5s. 6d.
Sadler's French Pronunciation & Conversation, in Question & Answer, 18mo. 1s.	
Tarver's Eton French Grammar, 12mo.	3s.
" " Exercises, Familiar & Conversational, 12mo. (Key, 3s.) ..	3s. 6d.
" French Phraseology explained and compared, 12mo.	3s.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

FRENCH DICTIONARIES.

- Contanseau's New Practical French and English Dictionary, post 8vo. .... 10s. 6d.
 Nugent's Pocket Dictionary of French & Engl. Languages, 18mo. 4s. 6d.; 12mo. 7s. 6d.
 Tardy's French Pronouncing Dictionary, 12mo. .... 7s.

FRENCH, ITALIAN, and GERMAN READING-BOOKS.

- Cambier's Sandhurst College French Reading-Book or Recueil, 12mo. .... 5s.
 Charente's Woolwich Academy French Reading-Book .....
 Contanseau's Prosateurs et Poètes Français, or Selections from French Writers 7s. 6d.
 Extraits Choisis from Modern French Writers, by the Author of *Amy Herbert*
 Lacaita's Italian Reading-Book, or Selections from best Italian Writers, 12mo. 5s.
 Metcalfe's History of German Literature .....
 Müller's German Reading-Book .....
 Rowan's Morceaux choisis des Auteurs Modernes, à l'usage de la Jeunesse 6s.
 Tarver's Eton French Reading-Book,—Prose, Verse, and Phraseology, 12mo. 7s. 6d.
 „ Choix en Prose, 12mo. 3s. 6d.; Choix en Vers, 12mo. .... 3s. 6d.
 Wintzer's First German Reading-Book, for Beginners, fcp. 8vo. .... 5s.

GREEK CLASSICAL AUTHORS, &c.

- ARISTOTLE'S *Politics*, with English Notes, &c., edited by Eaton, 8vo. .... 10s. 6d.
 EURIPIDES, the 5 Plays, with English Notes by Major, post 8vo. .... 2s.
 HERODOTUS, with English Notes, &c., edited by Stocker, 2 vols. post 8vo. ... 18s.
 HOMER'S *Iliad*, with English Notes, &c., edited by Valpy, 8vo. .... 10s. 6d.
 Linwood's *Anthologia Oxoniensis* (Greek, Latin, and English), 8vo. .... 14s.
 „ Treatise on the *Greek Metres*, 8vo. .... 10s. 6d.
 SOPHOCLES, with English Notes, &c., edited by Brasse and others, 2 vols. p.8vo. 34s.
 „ edited, with short Latin Notes, by Linwood, 8vo. .... 16s.
 Theatre of the Greeks, edited by Donaldson, 8vo. .... 15s.
 Walford's Handbook of the Greek Drama, fcp. 8vo. .... 6s.
 XENOPHON'S *Anabasis*, with English Notes, &c., edited by White, 12mo. .. 7s. 6d.
 „ *Memorabilia*, with English Notes, &c., edited by Hickie, p. 8vo. 8s. 6d.

GREEK GRAMMARS, EXERCISE-BOOKS, &c.

- Collis's *Praxis Græca*, I. *Etymology*, 2s. 6d.; II. *Syntax*, 6s.; III. *Accentuation* 3s.
 „ „ *Iambica*: Exercises in Greek Tragic Senarii ..... 4s. 6d.
 Howard's Introductory Greek Exercises, 12mo. (Key, 2s. 6d.) ..... 5s. 6d.
 Kennedy's Greek Grammar (*Græcæ Grammaticæ Institutio Prima*), 12mo. ... 4s. 6d.
 „ *Palaestra Stili Græci*, or Greek Prose Materials, 12mo. ....
 „ „ *Musarum*, or Greek Verse Materials, 12mo. .... 5s. 6d.
 Moody's New Eton Greek Grammar, in English, 12mo. .... 4s.
 Pycroft's Greek Grammar Practice, 12mo. .... 3s. 6d.
 Valpy's Elements of Greek Grammar, with Notes, 8vo. .... 6s. 6d.
 „ Greek Primitives and Leading Words, 12mo. .... 6s.
 Valpy's Greek Delectus, improved by White, 12mo. (Key, 2s. 6d.) ..... 4s.
 „ Second Greek Delectus, or New *Analecta Minora*, 8vo. .... 9s. 6d.
 Walford's Card of the Greek Accidence, 8vo. 1s.; of the Greek Prosody, 8vo. 1s.
 „ „ „ „ *Accents*, 5th Edition ..... 6d.
 Yonge's Exercises in Greek Prose Composition, 12mo. (Key, 1s.) ..... 5s. 6d.

GREEK LEXICONS, &c. (see "Latin and Greek").

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

GEOGRAPHY, GAZETTEERS, &c.

Adams's Geographical Word-Expositor, <i>Second Edition</i> , 12mo.	2s. 6d.
Arrowsmith's Geographical Dictionary of the Holy Scriptures, 8vo.	15s.
Bowman's Questions on Hall's First or Elementary Atlas	2s.
Butler's Ancient Geography, post 8vo. 4s.; Butler's Modern Geography, post 8vo. 4s.	
" Modern and Ancient Geography complete, post 8vo.	7s. 6d.
Cabinet Gazetteer, by the Author of the <i>Cabinet Lawyer</i> , fcp. 8vo.	10s. 6d.
Challenger's Catechism of English Descriptive Geography, 18mo.	1s. 9d.
Cunningham's Abridgment of <i>Butler's Geography</i> , fcp. 8vo.	2s.
Dowling's Introduction to <i>Goldsmith's Geography</i> , 18mo.	9d.
" Questions on <i>Goldsmith's Geography</i> , 18mo. (Key, 9d.)	9d.
Falmouth's Conversations on Geography, or Child's First Introduction, fcp. 7s. 6d.	
Goldsmith's Grammar of General Geography, fcp. 8vo. (Key, 18mo. 1s.)	3s. 6d.
Hartley's Geography for Youth, 12mo. (Outlines, 18mo. 9d.)	4s. 6d.
Hiley's First Geography for the Elementary Classes, 18mo.	9d.
" Progressive Geography, in Lessons and Exercises, 12mo.	2s.
Hughes's (E.) Geography for Elementary Schools, 18mo.	1s.
" Outlines of Physical Geography, 12mo.	3s. 6d.
" Examination-Questions on <i>Physical Geography</i> , fcp. 8vo.	6d.
" Outlines of Scripture Geography and History	4s. 6d.
Hughes's (W.) Manual of Geography, Physical, Industrial, and Political ..	7s. 6d.
" " British Geography, fcp. 8vo.	2s.
" " Mathematical Geography, fcp. 8vo.	4s. 6d.
" General Geography, in <i>Gleig's School Series</i> , 18mo.	1s.
" British Geography, in <i>Gleig's School Series</i> , 18mo.	1s.
" Child's First Geography, in <i>Gleig's School Series</i> , 18mo.	9d.
Johnston's New General Gazetteer of the World, 8vo.	36s.
Keith On the Globes, by Taylor, Le Mesurier, and Middleton, 12mo. (Key, 2s. 6d.) 6s. 6d.	
M'Leod's Geography of Palestine or the Holy Land, 12mo.	1s. 6d.
" Travels of St. Paul, 12mo.	
" Geography of Old Testament Countries (<i>excepting Palestine</i>), 12mo.	
Magnall's Compendium of Geography, for Schools, 12mo.	7s. 6d.
Maunder's Treasury of Geography, completed by W. Hughes, fcp. 8vo.	10s.
Stepping-Stone to Geography, in Question and Answer, 18mo.	1s.
Sterne's School Geography, Physical and Political, 12mo.	3s. 6d.
Sullivan's Geography Generalised, 12mo.	2s.
" Introduction to Geography and History, 18mo.	1s.
Wheeler's Geography of Herodotus developed, explained, and illustrated, 8vo. 18s.	

GEOMETRY.

Lund's Geometry as an Art, with Easy Exercises, fcp. 8vo.	2s.
" " a Science, with Easy Exercises, fcp. 8vo.	1s. 6d.
Narrien's Elements of Geometry, for Sandhurst College, 8vo.	10s. 6d.
Tate's Principles of Geometry, Mensuration, Trigonometry, &c., 12mo.	3s. 6d.

GRADUSES.

Brasse's Greek Gradus, or Prosodial Lexicon, 8vo.	15s.
Maltby's New and Complete Greek Gradus, 8vo.	21s.
Yonge's New Latin Gradus ad Parnassum, post 8vo. (with <i>Epitheta</i> , 12s.) ..	9s.
" Dictionary of Latin Epithets, post 8vo.	3s. 6d.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS,

HISTORICAL and MISCELLANEOUS SCHOOL-BOOKS.

Anthony's Footsteps to Modern History, fcp. 8vo.....	5s. 6d.
Balfour's Sketches of English Literature	7s.
Brewer's Elementary Atlas of History and Geography, royal 8vo.	12s. 6d.
Browne's Ancient Greece, 18mo. 1s.; Browne's Ancient Rome, 18mo.	1s.
Burton's History of Scotland, from 1689 to 1748, 2 vols. 8vo.	28s.
Child's First History of Rome, fcp. 8vo.	2s. 6d.
Corner's Historical Questions, or Sequel to <i>Mangnall's</i> , 12mo.....	5s.
Farr's School and Family History of England, 12mo.	5s. 6d.
First History of Greece, by Author of the <i>Child's First History of Rome</i> , fcp. 8vo.....	3s. 6d.
Gleig's England, or First Book of History, 18mo. (cloth, 2s. 6d.)	2s.
„ British Colonies, or Second Book of History, 18mo.	1s.
„ „ India, or Third Book of History, 18mo.	1s.
„ Sacred History, or Fourth Book of History, 18mo. (cloth, 2s. 6d.) ..	2s.
Historical Questions, Part I. On the above Four Histories, 18mo.....	1s.
Gleig's France, 18mo.	1s.
Gurney's Historical Sketches, <i>Second Series</i> , St. Louis and Henri IV., fcp. 8vo.	6s.
Keightley's Outlines of History, fcp. 8vo.	3s. 6d.
Mackintosh's England, 2 vols. 8vo.	21s.
Mangnall's Historical and Miscellaneous Questions, 12mo.....	4s. 6d.
Mann's Lessons in General Knowledge, or Elementary Reading-Book, fcp. 8vo.	3s. 6d.
Marcet's Conversations on the History of England, 18mo.	5s.
Mauder's Historical Treasury, fcp. 8vo.	10s.
Menzies' Analysis of the Constitution and History of England, 18mo.	1s.
Merivale's Romans under the Empire, Vols. I. to III. 8vo. 42s.; Vols. IV. & V.	32s.
„ Fall of the Roman Empire, 12mo.....	7s. 6d.
Mure's Language & Literature of Ancient Greece, 3 vols. 8vo. 36s.; Vol. IV. 15s.; Vol. V.	18s.
Schmittz's Greece, mainly based on <i>Thirlwall's</i> , 12mo. with 187 Woodcuts... ..	7s. 6d.
Scott's Scotland, 2 vols. fcp. 8vo.	7s.
Stafford's Compendium of Universal History, 12mo... ..	3s. 6d.
Stephen's Lectures on the History of France, 2 vols. 8vo.	24s.
Stepping-Stone to English History, in Question and Answer, 18mo.	1s.
„ „ French History, in Question and Answer, 18mo.	1s.
„ „ Grecian History, in Question and Answer, 18mo.	1s.
„ „ Roman History, in Question and Answer, 18mo.	1s.
Storne's Questions on Generalities, 1st & 2d Series, 12mo. each (Keys, ea. 4s.) ..	2s.
Thirlwall's History of Greece, 8 vols. 8vo. £3; or in 8 vols. fcp. 8vo.	28s.
Turner's Anglo-Saxons, 8 vols. 8vo.	36s.
„ England during the Middle Ages, 4 vols. 8vo.	50s.
Tytler's Elements of General History, 8vo.	14s.
Valpy's Latin Epitome of Sacred History, 18mo.....	2s.

JUVENILE WORKS.

Journal kept during a Summer Tour Abroad, fcp. 8vo.....	5s.
Marcet's Rich and Poor, 18mo.....	1s.
„ Seasons, or Stories for very Young Children, 4 vols. 18mo. each....	2s.
„ Willy's Holidays, or Conversations on Government, 18mo.....	2s.
„ „ Stories for Young Children, 18mo.	2s.
„ „ Travels on the Railroad, 18mo.	2s. 6d.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

LAND-SURVEYING and MENSURATION.

Boucher's Mensuration, Plane and Solid, with 71 Figures, 12mo.....	3s.
Lund's Elements of Geometry and Mensuration, fcp. 8vo.	
Neabit's Treatise on Practical Land-Surveying, with 250 Examples, 8vo.....	12s.
" " " Mensuration, 12mo. (Key, 5s.)	6s.
Scott's Mensuration and Trigonometry, for Sandhurst College, 8vo.	9s. 6d.
Tate's Principles of Mensuration, Land-Surveying, Levelling, &c., 12mo....	3s. 6d.

LATIN GRAMMARS, EXERCISE-BOOKS, &c.

Barrett's Little Arthur's Latin Primer, 12mo.....	1s.
" Latin Exercises for the Lowest Form, 12mo.	2s. 6d.
Bradley's New Latin Prose Exercises, 12mo. (Key, 5s.).....	3s. 6d.
Collis's Praxis Latina, Pt. I. for <i>Beginners</i> , 2s. 6d.; Pt. II. for <i>Advanced Pupils</i>	3s.
Hiley's Elements of Latin Grammar, 12mo.....	3s.
" Progressive Exercises on Latin Accidence, 12mo.	2s.
Howard's Introductory Latin Exercises, 12mo.	2s. 6d.
" Latin Exercises Extended, 12mo. (Key, 2s. 6d.)	3s. 6d.
Kennedy's Elementary Grammar of the Latin Language, 12mo.....	3s. 6d.
" Latin Vocabulary, on Etymological Principles, 12mo.	3s.
" Child's Latin Primer, or First Lessons, 12mo.	2s.
" Tirocinium, or First Latin Reading-Book, 12mo.....	2s.
" Palæstra Latina, or Second Latin Reading-Book, 12mo.	5s.
" " Still Latini, or Latin Prose Materials, 12mo.	6s.
" Examples of Latin Style for Oral Use, 12mo.	
" Palæstra Camenarum, or Latin Verse Materials, 12mo.....	
Moody's New Eton Latin Grammar, in English, 12mo. (Accidence, 1s.)	2s. 6d.
Pycroft's Latin Grammar Practice, 12mo.	2s. 6d.
Rapier's Second Latin Verse-Book, by Arnold, 12mo. (Key, 2s. 6d.)	3s. 6d.
Valpy's Elements of Latin Grammar, with short English Notes, 12mo.	2s. 6d.
" <i>Elegantie Latine</i> , 12mo. (Key, 2s. 6d.)	4s. 6d.
" <i>Latin Delectus</i> , improved by White, 12mo. (Key, 3s. 6d.)	2s. 6d.
" <i>Manual of Latin Etymology</i> , fcp. 4to.	7s.
" <i>Sacrae Historiæ Epitome</i> , with English Notes, 18mo.	2s.
Walford's Latin Elegiacs, 2 Series, 12mo. each 2s. 6d.; <i>Key to First Series</i> , 24mo. 5s.	
" <i>Shilling Latin Grammar</i> , 12mo.....	1s.
" <i>Grammar of Latin Poetry</i> , 12mo.	1s.
" <i>Hints on Latin Writing</i> , royal 8vo.	1s. 6d.
" <i>Exercises in Latin Prose</i> , adapted to the above <i>Hints</i> , 12mo.	2s. 6d.
" <i>Card of Latin Accidence</i> , 8vo.	1s.
" " <i>Prosody</i> , 1s.; Walford's <i>Card of Latin Syntax</i>	1s.
White's New Latin Grammar, complete, 12mo.	2s. 6d.
" <i>Latin Accidence</i> , 12mo. 1s.; White's <i>Eton Latin Grammar</i> , 12mo. 1s. 6d.	
" <i>Second or Larger Latin Grammar</i> , 12mo.	1s. 6d.
Wilkins's Notes for Latin Lyrics, for the use of Schools, 12mo.	4s. 6d.
Yonge's Exercises for Latin Verses and Lyrics out of "Own Sense," 12mo... ..	4s. 6d.
" " in Latin Prose Composition, 12mo. (Key, 1s.)	5s. 6d.
Zumpt's Latin Grammar, translated and adapted by Dr. L. Schmitz, 8vo.	14s.
" <i>School Grammar of the Latin Language</i> , by the same, 12mo....	4s.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

LATIN and GREEK LEXICONS, DICTIONARIES, &c.

Bloomfield's Greek-English Lexicon to the New Testament, fcp. 8vo.	10s. 6d.
Engleishman's Greek Concordance of the New Testament, royal 8vo.	42s.
Rich's Illustrated Companion to the Latin Dictionary and Greek Lexicon, p. 8vo. 21s.	
Riddle's Latin-English and English-Latin Dictionary, 8vo. 21s.; and sq. 12mo. 12s.	
„ Diamond Latin-English Dictionary, royal 32mo.	4s.
„ Copious and Critical Latin-English Lexicon, 4to.	31s. 6d.
„ Latin-English Dictionary, 8vo. 15s.; square 12mo.	7s.
„ English-Latin Dictionary, 8vo. 7s.; square 12mo.	5s. 6d.
„ and White's New Latin-English Dictionary, royal 8vo.	
„ and Arnold's English-Latin Lexicon, 8vo.	25s.
„ English-Latin Dictionary, by Ebdon, square post 8vo. 10s. 6d.	
Robinson's Greek-English Lexicon to the New Testament, 8vo.	18s.
Rost and Palm's Edition of Passow's Greek Lexicon, translated by Frädersdorf, and edited by Riddle and White.	
Yonge's Dictionary of Latin Epithets, post 8vo.	3s. 6d.
„ New English-Greek Lexicon, 4to.	21s.
„ Latin Gradus, post 8vo. 9s.; or with <i>Appendix of Epithets</i>	12s.

LATIN CLASSICAL AUTHORS.

CÆSAR'S <i>Commentaries</i> , with English Notes, &c. by Anthon, 12mo.	4s. 6d.
„ „ Anthon's Edition, as above, improved by Hawkins, 12mo.	4s. 6d.
CICERO'S <i>Select Orations</i> , with English Notes, by Anthon, 12mo.	6s.
„ <i>Oratio Major</i> and <i>Latius</i> , with English Notes, &c. by White, 12mo. 3s. 6d.	
CORNELIUS NEPOS, English Notes, &c. by Bradley, improved by White, 12mo. 3s. 6d.	
EUTROPIUS, with English Notes, &c. by Bradley, improved by White, 12mo. 2s. 6d.	
HORACE, with English Notes by the Rev. J. E. Yonge, PART I. <i>Odes</i> and <i>Epodes</i> 3s.	
„ English Notes and Strictures, by Girdlestone and Osborne, 12mo. ..	7s. 6d.
„ with short English Notes, by Valpy, 18mo.	6s.
LIVY, the First Five Books, with English Notes, &c. by Hickie, post 8vo. ..	8s. 6d.
OVID'S <i>Metamorphoses</i> , Engl. Notes, &c. by Bradley, improved by White, 12mo. 4s. 6d.	
OVID and TIBULLUS, the Eton Selection, with English Notes by Valpy, 12mo. 4s. 6d.	
PRÆDUS, with English Notes, &c. by Bradley, improved by White, 12mo. 2s. 6d.	
SALLUST, with English Notes, Commentary, &c. by Anthon, 12mo.	5s.
TACITUS, <i>Germania</i> and <i>Agriicola</i> , with English Notes, &c. by White, 12mo. 4s. 6d.	
TRENOR, from Reinhardt's Text, with English Notes, &c. by Hickie, 12mo. 9s. 6d.	
VIRGIL, Wagner's Text, with Notes and 6000 References, by Pycroft, 12mo. 7s. 6d.	
„ with short English Notes by Valpy, 18mo.	7s. 6d.

MUSIC-BOOKS, &c.

Conversations on Harmony, with Music interspersed, 8vo.	12s.
Formby's Young Singer's Book of Songs, 4to.	3s. 6d.
„ Collection of Forty Amusing Rounds and Catches.	1s.
„ Sacred Songs, 4to.	3s. 6d.
„ Sixty Amusing Songs for Little Singers, 4to.	2s. 6d.
Stepping-Stone to Music, in Question and Answer, 18mo.	1s.
Turle and Taylor's Singing-Book, or the Art of Singing at Sight, 18mo.	5s.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

MATHEMATICS.

- Cape's Course of Mathematics, for Addiscombe College, 2 vols. 8vo. .... 32s.
 Salmon's Treatise on Conic Sections, 8vo. .... 12s.
 Tate's Mathematics for Working Men, Part I. *Arithmetic and Algebra*, 8vo. 2s.
 Waddingham's Geometrical Treatise on Conic Sections, 8vo. .... 6s.
 Wrigley's Collection of Mathematical Examples and Problems, 8vo. .... 8s. 6d.

MEASUREMENT (see "Land-Surveying").

NATURAL HISTORY.

- Lee's Elements of Natural History, or First Principles of Zoology, fcp. 8vo. 7s. 6d.
 Marcet's Lessons on Animals, Vegetables, and Minerals, 18mo. .... 2s.
 Maunder's Treasury of Natural History, fcp. 8vo. .... 10s.
 Stepping-Stone to Natural History, in Question and Answer (cloth, 2s. 6d.). 2s.
 Van Der Hoeven's Handbook of Zoology, translated by Clark, Vol. I. 8vo. 30s.

PUBLIC SPEAKING.

- Rowton's Debater, or New Theory of Public Speaking, fcp. 8vo. .... 6s.

RELIGIOUS and MORAL WORKS.

- Bloomfield's larger Greek Testament, with copious English Notes, 2 v. 8vo. 48s.
 .. College and School Greek Testament, English Notes, fcp. 8vo. 7s. 6d.
 .. " " Lexicon to the Greek Testament, fcp. 8vo. 10s. 6d.
 Conybeare & Howson's Life & Epistles of St. Paul, 2 vols. square crown 8vo. 31s. 6d.
 Cotton's Short Prayers for Boys, 18mo. .... 1s. 6d.
 Englishman's Greek Concordance of the New Testament, royal 8vo. .... 42s.
 .. Hebrew Concordance of the Old Testament, 2 vols. royal 8vo. 73s. 6d.
 Gleig's Sacred History, 18mo. (cloth, 2s. 6d.) .... 2s.
 Horne's Introduction to the Study and Knowledge of the Scriptures, 4 v. 8vo. 73s. 6d.
 .. Compendium of Ditto, 12mo. .... 9s.
 Humphreys's Manual of Moral Philosophy, fcp. 8vo. .... 2s. 6d.
 Jones's Liturgical Class-Book, 12mo. .... 1s. 6d.
 Kalisch's Commentary on *Exodus*, 8vo. 15s. ; and (Abridged) .... 12s.
 Paley's Evidences of Christianity and Horæ Pauline, by Potts, 8vo. .... 10s. 6d.
 Readings for Every Day in Lent, from Jeremy Taylor, fcp. 8vo. .... 5s.
 .. a Month preparatory to Confirmation, fcp. 8vo. .... 4s.
 Riddle's Manual of Scripture History, fcp. 8vo. .... 4s.
 Robinson's Greek and English Lexicon to the Greek Testament, 8vo. .... 18s.
 Sewell's Catechism of Early English Church History, fcp. 8vo. .... 2s.
 Stepping-Stone to Bible Knowledge, in Question and Answer, 18mo. .... 1s.
 Taylor's Gallery or Collective Bible Lessons, 12mo. .... 3s. 6d.
 .. Word-Pictures from the Bible, 12mo. .... 4s. 6d.
 Tomline's Introduction to the Study of the Bible, fcp. 8vo. .... 5s. 6d.
 Turner's Sacred History of the World, 3 vols. post 8vo. .... 31s. 6d.
 Valpy's Latin Epitome of Sacred History, 18mo. .... 2s.
 Wheeler's Popular Harmony of the Bible, fcp. 8vo. .... 5s.

London : LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

SCIENCE in GENERAL, NATURAL PHILOSOPHY, &c.

Book of Domestic Economy, in Gleig's <i>School Series</i> , 18mo.	1s.
Brandé's Lectures on Organic Chemistry, fcp. 8vo. Woodcuts	7s. 6d.
Brewster's Treatise on Optics, fcp. 8vo.	3s. 6d.
Downing's Elements of Practical Hydraulics, 8vo.	5s.
Faraday's Lectures on the Non-metallic Elements, fcp. 8vo.	5s. 6d.
Galbraith and Haughton's Manual of Hydrostatics, 12mo.	2s.
" " " Mechanics, 12mo.	2s.
" " " Optics, 12mo.	2s.
" " Scientific Manuals, each 2s.; or cloth.	2s. 6d.
Herschel's Preliminary Discourse on the Study of Natural Philosophy, fcp. 8vo.	3s. 6d.
Hunt's Researches on Light, 8vo. Woodcuts	10s. 6d.
Lardner and Walker's Electricity, Magnetism, & Meteorology, 2 v. fcp. 8vo.	7s.
Lardner's Cabinet Cyclopædia, 133 vols.	£19. 19s.
" Treatise on Heat, fcp. 8vo. Vignette, &c.	3s. 6d.
Main and Brown's Marine Steam-Engine, 8vo.	2s. 6d.
" " Questions and Examination-Papers on ditto, 8vo.	4s. 6d.
Mann's Book of Health, in Gleig's <i>School Series</i> , 18mo.	1s.
Marcet's Conversations on Natural Philosophy	10s. 6d.
" " Land and Water, 8vo.	5s. 6d.
" " Vegetable Physiology	9s.
Maunder's Scientific and Literary Treasury, fcp. 8vo.	10s.
Moseley's Illustrations of Practical Mechanics, fcp. 8vo.	8s.
Pereira's Lectures on Polarised Light, edited by Powell, fcp. 8vo.	7s.
Peschel's Elements of Physics, translated by E. West, 3 vols. fcp. 8vo.	21s.
Phillips's Guide to Geology, 4th Edition, fcp. 8vo. Plates	5s.
" Treatise on Geology, 2 vols. fcp. 8vo. Vignettes, &c.	7s.
Powell's History of Natural Philosophy, fcp. 8vo. Vignette	3s. 6d.
Stepping-Stone to Animal and Vegetable Physiology, 18mo.	1s.
Tate's Course of Natural and Experimental Philosophy, 2 vols. 18mo.	7s.
" Electricity, simplified for Beginners, 18mo.	1s.
" Elements of Mechanism, 18mo.	3s. 6d.
" Hydrostatics, Hydraulics, and Pneumatics, for Beginners, 18mo.	1s.
" Lessons on Mechanics and Natural Philosophy, 12mo. (Key, 3s. 6d.).	2s.
" Light and Heat familiarly explained for Beginners, 18mo.	1s.
" Little Philosopher, or Science of Familiar Things, Vol. I. 18mo.	3s. 6d.
" Magnetism, Voltaic Electricity, and Electro-Dynamics, 18mo.	1s.
" Mechanics and Steam-Engine simplified for Beginners, 18mo.	1s.
" Principles of Mechanical Philosophy applied, 8vo.	10s. 6d.

TRIGONOMETRY.

Colenso's Plane Trigonometry, Part I. with <i>Logarithms</i> , 12mo. (Key, 3s. 6d.).	8s. 6d.
" " " Part II. with <i>Problems</i> , 12mo. (Key, 5s.).	2s. 6d.
Galbraith and Haughton's Manual of Trigonometry, 12mo.	2s.
Jeans's Plane and Spherical Trigonometry, Part I. 12mo. 4s.; Part II.	4s.
Scott's Plane Trigonometry and Mensuration, for Sandhurst College, 8vo.	9s. 6d.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

ELEMENTARY MATHEMATICAL WORKS

BY THE RIGHT REV. J. W. COLENZO, D.D., BISHOP OF NATAL.

I.

COLENZO'S ARITHMETICS.

ARITHMETIC designed for the use of SCHOOLS. *New Edition*, with an additional Chapter on DECIMAL COINAGE. 12mo. price 4s. 6d.—KEY, by S. MAYNARD, price 6s.

ELEMENTARY ARITHMETIC, price 1s. 9d. cloth.

DITTO DITTO, with ANSWERS, price 2s. 3d. cloth.

. The *Elementary Arithmetic* is divided into Five Parts, which are sold separately, as follows:—

1. Text-Book, price 6d. sewed;
2. Examples, Part I. *Simple Arithmetic*, price 4d. sewed;
3. Examples, Part II. *Compound Arithmetic*, price 4d. sewed;
4. Examples, Part III. *Fractions, Decimals, Duodecimals, &c.* 4d. sewed;
5. Answers to the Examples, with Solutions of the more difficult Questions, price *One Shilling*, sewed.

II.

COLENZO'S ELEMENTS of ALGEBRA. Designed for the use of Schools. Part I. *New Edition*, revised and corrected. 12mo. 4s. 6d. KEY, 5s.

III.

COLENZO'S ELEMENTS of ALGEBRA. Designed for the use of Schools. Part II. containing the *Higher* parts of the subject, with numerous Examples and Equation Papers. *New Edition*, 12mo. 6s.—KEY, 5s.

IV.

COLENZO'S MISCELLANEOUS EXAMPLES and EQUATION PAPERS from Parts I. and II. of the *Algebra*: With the Answers. *New Edition*. 12mo. 2s. 6d.

V.

COLENZO'S ELEMENTS of ALGEBRA Adapted for the use of National and Adult Schools. *New Edition*. 18mo. 1s. 6d.

KEY to the above, containing Solutions to the Problems. 18mo. 2s. 6d.

VI.

COLENZO'S ELEMENTS of ALGEBRA. Adapted for Teachers and Students in the University. Being a Large-Paper Edition of Parts I. and II. (the complete work). *New Edition*. 8vo. 12s. 6d.

VII.

COLENZO'S TRIGONOMETRY. Part I. With the Use of Logarithms. *New Edition*. 12mo. 3s. 6d.—KEY, 3s. 6d.

VIII.

COLENZO'S PLANE TRIGONOMETRY. Part II. With a large Collection of Miscellaneous Problems. 12mo. 2s. 6d.—KEY, 5s.

. The *Keys* to the Two Parts of the *Trigonometry*, together, price 8s. 6d.

IX.

COLENZO'S ELEMENTS of EUCLID. From the Text of Dr. ROBERT SIMSON: With a large Collection of Geometrical Problems, selected and arranged under the different Books. 18mo. 4s. 6d.

. The above Work, with a KEY to the PROBLEMS. 18mo. 6s. 6d.

The GEOMETRICAL PROBLEMS and KEY. 18mo. 3s. 6d.

The PROBLEMS separately, for the use of Schools where other editions of Euclid may be employed. 18mo. 1s.

London: LONGMAN, BROWN, GREEN, LONGMANS, and ROBERTS.

